

SMART KÖPGUIDE: SÅ VÄLJER DU RÄTT HÅRDDISK!

MÅNADENS
50 BÄSTA SAJTER

PC

FÖR ALLA

NR 8 SEPTEMBER 2007

FÖRE, UNDER OCH EFTER DITT IT-KÖP • 64:90 KRONOR • 7:50 EUR • 69 NOK • PCFORALLA.SE

.se

ULTRASMA (WOW! DE VÄGER BARA 900 GRAM!) DATORER

✓ TEST: SÅ BRA ÄR DE FÖRSTA MODELLERNA ✓ EXPERTEN: "DE ÄR FORTFARANDE FÖR DYRA"



**VÄLJ RÄTT
TURBO-3G**

SURFA TRÅDLÖST - ÖVERALLT!

SMART FÖRÄLDRAGUIDE

**14 SÄTT ATT ÖVERVAKA
DINA BARN'S
SURFANDE**

BÖRJA JOBBA HEMIFRÅN!

HÄR ÄR NÄTETS SEX BÄSTA
WEBBMEJL

■ GRATIS ■ SPAMFRITT ■ UPP TILL 3 GB!

JÄTTEGUIDE FÖR RISKTAGARE

40 TEST! SAJTER FÖR SPEL OCH DOBBEL



**ENKELT ATT SPELA IN
FRÅN YOUTUBE**
SÅ GÖR DU – STEG FÖR STEG

Ny teknik: Din kameras "fingeravtryck" avslöjar dig **Skola:** Så får du bästa möjliga fotoutskrifter
Test: 9 telefoner som låter dig ringa gratis över internet **Windows Vista:** Steg för steg till riktigt snygga omslag i ditt musikbibliotek **I testlabbet:** 10 fräcka produkter **Babben:** "Vem sade att Mac aldrig krånglar?" **Fullmatad cd:** 15 gratis bildprogram **Test:** 5 nöjesmaskiner för filmfrälsta



PC för Alla ingår i IDG Communications-gruppen, världens största utgivare av datarelaterad information. www.idg.se

HANDLA ONLINE PÅ EUROPAS STÖRSTA DATORKEDJA!

- LÅGA PRISER • KÄNDA MÄRKESVAROR
- 30 DAGARS ÖPPET KÖP • SNABBA LEVERANSER
- ALL TÄNKBAR SERVICE & SUPPORT

NETGEAR 5 ports switch

- Switch från Netgear
- 5 portar
- Stödjer 10/100 Mbit/s

Art nr: NGF5605



249

NETGEAR Trådlös router, Rangemax NEXT 270 mbps

- Trådlös router från Netgear med upp till 270 mbps överföringshastighet
- Strömma film och ljud utan eftersläpningar

Ord pris 1290:-

Art nr: NGWNR834B



SPARA 300
990

399

PNY

- Internminne 512 MB
- SO-DIMM PC2700/200 PINS
- DDR 333 MHz

Art nr: PNY512SO2700



499

PNY

- Internminne 512 MB
- DIMM PC5300/240 PINS
- DDR2 667 MHz

Art nr: PNY512DDR667



599

PNY

- Internminne 1 GB
- DIMM PC4300/240 PINS
- DDR2 533 MHz

Art nr: PNY1GBDDR2



699

PNY

- Internminne 1 GB
- DIMM PC5300/240 PINS
- DDR2 667 MHz

Art nr: PNY1GBDDR667



599

HITACHI

- Intern hårddisk
- 160 GB lagringsutrymme
- IDE disk med 7200 rpm, 8 MB cache

Art nr: HIT0A32722



599

HITACHI

- Intern hårddisk
- 160 GB lagringsutrymme
- SATA disk med 7200 rpm, 8 MB cache

Art nr: HIT0A32728



899

HITACHI

- Intern hårddisk
- 320 GB lagringsutrymme
- SATA II med 7200 rpm, 16 MB cache

Art nr: HIT0A33435



1290

HITACHI

- Intern hårddisk
- 500 GB lagringsutrymme
- SATA II med 7200 rpm, 16 MB cache

Art nr: HIT0A33437



599

PNY

GeForce 7300GS

- 256 MB ■ HDVT-ut ■ DDR2

Art nr: PNY7300P



990

PNY

GeForce 8500GT

- PCI-express ■ 256 MB ■ HDTV-ut

Art nr: PNY8500P



1490

PNY

GeForce 7600GT 256MB

- 2 st DVI-utgångar ■ AGP ■ Splinter Cell Double Agent spelet medföljer

Art nr: PNY7600PDA



2990

PNY

GeForce 8800GTS

- PCI-express ■ 320 MB ■ HDTV-ut

Art nr: PNY8800P



STOCKHOLM

Infra City, Kanalvägen 1b.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

LINKÖPING

Tornby, vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Sickla, vid ICA Kvantum.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

HELSINGBORG

Väla, vid COOP.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Täby, Arninge vid El-giganten.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

VÄSTERÅS

Hälla, vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

STOCKHOLM

Barkarby vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

JÖNKÖPING

A6 Köpcenter, vid IKEA.
Mån-fre 10-20, lör 10-17,
sön 11-17.

UPPSALA

Boländerna, vid IKEA.
Mån-fre 10-19, lör 10-17,
sön 11-17.

1290

NINTENDO DS Lite

Den nya lilla, kompakta Nintendo med bättre skärmar! Röststyrning, tryckkänslig skärm och trådlöst nät för chat och spel. Kompatibel med NDS- och Gameboy Advance spel.

Art nr: NINTENDOSLW



1290

NINTENDO DS Lite

■ Otroligt skarp bildskärm ■ Ta med dig din spelkonsol var som helst ■ Spela alla kända spel som Mario och Zelda

Art nr: NINTENDOSLB



NINTENDO Wii spelkonsol

■ Det nya sättet att spela ■ Rörelsekänsliga handkontroller gör dig till en aktiv del i spelet ■ Möjligheterna är oändliga och precisionen imponerande

Art nr: WIININTENDO

2490

3190

XBOX360 Premium

■ 20 GB hårddisk ■ Trådlös handkontroll ■ Xbox 360 headset med mikrofon ■ Komponentkabel för HD

Art nr: X360B4J00102



5790

PS3 Starterpack

Paket med den senaste spelkontrollen PS3 60 GB hårddisk, två stycken sixaxis trådlösa handkontroller. Spelen Motorstorm och Resistance: Fall of man

Art nr: PS3CEHC04



Collect @ Store

Vad sägs om att få dina produkter samma dag som du lägger order? Med **Collect@Store** har du som bor nära ett av våra 9 varuhus möjligheten att få dina produkter samma dag som du beställer dom på vår hemsida. Kryssa bara för **Collect@Store** som leveransalternativ. Sen är det bara att åka till varuhuset för att hämta produkten! Enda förutsättningen är självklart att varuhuset du valt har produkten i lager.

Om inte så skickar vi hem produkten åt dig med posten.

PCU6073 Vi reserverar oss för eventuella bild- och korrekturfel. Priserna gäller så länge lagret räcker dock längst tom 30/9 2007.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore

47 TESTADE PRYLAR OCH TJÄNSTER

Bärbara filmspelare	Betyg	Sidan
Apple Ipod Video 30 GB	6	80
Archos 604 Wifi	7	80
Creative Zen Vision W	8	80
Epson P-3000	7	81
Thomson Scenium X3030E	7	81

Datorer	Betyg	Sidan
Apple Macbook Pro (bärbar)	8	32
Asus R2Hv (bärbar mini-pc)	7	30
Pyrotech Vortex Gamer (speldator)	9	36
Ubiquio 701 (bärbar mini-pc)	5	31

Digitalkameror	Betyg	Sidan
Nikon Coolpix P5000	8	38
Nikon D40x	9	70
Olympus E-410	8	71
Pentax K10D	9	70
Samsung GX-10	9	71

Hårddiskar	Betyg	Sidan
Hitachi Deskstar 7K1000	9	62
Seagate Barracuda 7200.10 ST375640AS	6	62
Western Digital Caviar SE16	8	62

Mobilt bredband	Betyg	Sidan
3	9	46
Nordisk Mobiltelefon	8	46
Tele2	7	46
Telenor	8	47
Telia	6	47

Skype-telefoner	Betyg	Sidan
Belkin Wi-fi Phone	7	55
Linksys Iphone CIT400	7	54
Linksys Iphone WIP320	6	55
Netgear SPH101	6	55
Netgear SPH200D	9	54
Philips VOIP841	8	54
RTX Dualphone 3088	6	54
SMC Wi-fi Phone	7	55
Topcom Webtalker 6000	6	54

Webbmejl	Betyg	Sidan
Bigstring	1	56
Gmail	9	56
Inbox	8	56
Passagen Mejl	5	56
Windows Live Hotmail	6	57
Yahoo E-post	6	57

Spel	Betyg	Sidan
Barnyard	8	82
Shadowrun	7	82
Transformers: The Game	2	84

Övriga produkter	Betyg	Sidan
Adesco Cyberpad (digital skrivplatta)	6	34
Belinea 2230 S1W22 (skärm)	7	39
LG PC55 (skärm)	7	35
Netgear Storage Central Turbo SC101T (nätverkshårddisk)	7	34
Nokia Navigator 6110 (mobiltelefon)	6	40
Topcom Ip-cam 2000 (nätverkskamera)	6	40
Philips SHB7100 (hörlurar)	6	37

Stort test

SÅ VÄLJER TURBO-3G ÄNTLIGEN RIKTIGT BREDBAND

☒ 3 ☒ NMT ☒ TELE2 ☒ TELENOR ☒ TELIA

Det nya sättet att surfa är här – men det är stor skillnad i pris på abonnemangen. Vi har testat den nya tekniken.

Bara 900 gram - med Windows

Så liten är nästa generations pc!

Umpc kallas de. Vilket betyder att de är ultramobila. Martin Appel testar Windows-datorerna som du använder med fingrarna. Det blir både ris och ros.

Sidan 28


40 roligaste sätten att ha nätkul för en hundring...

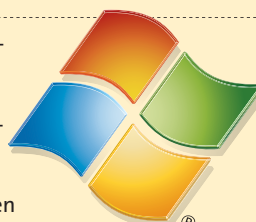
Bingo, säger en del. Poker, hojtar andra. Så här gick det när vi testade de mest underhållande sätten att spela bort pengar på nätet. Och vi lovar, trisslotter är inte svaret...


Sidan 64

EXTRA MÅNGA SKOLOR & TIPS!

VISTA FIXAR dina bilder och filmer!

Glöm dyra extra-program! Här kikar vi närmare på hur du hantlar filmer, bilder och låtar i den senaste versionen av Windows.


Sidan 90

Så ger du dina barn rimliga DATORVANOR



14 tips som låter dig sätta gränser för dina barns datoranvändning. Lär dig ställa in tidsbegränsningar och läs på om sju bra barnvaktsprogram.

Sidan 86

DU RÄTT

- HELT TRÅDLÖST!



Sidan 44

5 nöjesmaskiner för filmsmakare

Populära Ipod Video går en omgång med fyra konkurrenter. Gissa vem som tar hem bucklan i kampen om att vara bäst på att visa film i miniformat – för dig som är på resa.



Sidan 78

Skype utan pc!

9 trådlösa telefoner för gratissamtal

Ip-telefoner framstår alltmer som framtidens melodi. Snart kan du inte heller se skillnad på en Skype-telefon och en vanlig lur.

Sidan 51

34 gratis godbitar till pc:n

Varsågod! Gör dig själv och din dator lycklig med 15 program som tar dina digitalbilder till nya höjder. Du får också tre fullversioner, bland annat ett program som raderar känsliga filer du vill bli av med för gott, och ett som låter dig köra Linux och Windows på samma dator. En hel

ljudbok om Robin Hood och 200 fria clipart-bilder är också dina.

Sidan 118



4 prisvärda systemkameror

Redo att byta upp dig till en "riktig" kamera? De digitala systemkamerorna har blivit häpnadsväckande enkla att använda – trots många avancerade finesser.



Sidan 69

Upp till 3 GB!

Här får du bäst webbmejl – gratis

Gmail och Inbox är utmärkta tjänster när du vill sköta e-posten på webben. Men se upp för buggiga och långsamma Bigstring.



Sidan 56

Steg för steg: Så hämtar du YOUTUBE-FILM



Normalt kan du inte spara filmer du ser på filmklippssajten Youtube. Men här är två sätt att komma runt problemet.

Sidan 100

Hur du skriver ut dina foton med BÄST RESULTAT

Ser inte utskriften ut som den gjorde på skärmen? Här är några enkla lösningar som ger dig bästa möjliga resultat med din bläckstråleskrivare.

Sidan 96



BLOGGA PÅ RESAN – du kan göra det direkt i mobilen

När du snabbt vill dela med dig av dina bilder eller berätta vad du gör på din resa är en mobilblogg rätt lösning. Så här går det till.

Sidan 102



PC FÖR ALLA NUMMER 8 – SEPTEMBER 2007

MÅNADENS ARTIKLAR – SIDA FÖR SIDA

SID 44
Turbo-3g

SID 86
Hjälp för föräldrar

SID 56
Webbmejl

SID 64
Spel och dobbel



SID 58

Välj rätt hårddisk

SID 110

Månadens surftips

SID 28

Minidatorer

SID 100

Spara Youtube-film



KOM IGÅNG MED-GUIDE. Med programmet Auto-stitch kan du göra häftiga panoramabilder med foton från din vanliga kamera. Så här enkelt kommer du igång! **SID 108**

SURFTIPS NYTTA. Det finns massor av universitetskursur på webben – öppna för alla. Läs också om hur du hittar billigaste bilmeken eller kollar gratis på film. **SID 110**



SURFTIPS NÖJE. Är du smart? Det kan du ta reda på med webbens hjälp. Eller se vad som händer med en deodorant när den mikras ... **SID 112**

FRÅGOR & SVAR. Tips om hur du fixar musik till festen utan pauser mellan låtarna, hur du kollar om du har dolda program på datorn eller hur ditt tangentbord blir norskt. **SID 114**

NYHETER & TRENDER

NYHETER OCH TRENDER. Svenska företaget Medison vill sälja bärbara datorer för 1 000 kronor. Är det för bra för att vara sant? Vi har också snabbtestat Apples hajpade mobil Iphone. **SID 16**

KLÄM OCH KÄNN. Första titten på det som väntar på redaktörerna i testlabbet! **SID 22**

KAMERAN AVSLÖJAR SKURKEN. Med hjälp av en speciell teknik, går det att avslöja vilken kamera som har tagit en viss bild. **SID 24**

HETA DESIGNPRYLAR. Låt dig inspireras av de tuffa it-möblerna. Både snygga och smarta! **SID 26**

TESTER & GUIDER

UMPC. De små, smarta datorerna styrs med en penna eller fingret, och kan det mesta som en vanlig bärbar pc kan. Spana in vårt första test av umpc-datorer! **SID 28**



10 NYA PRODUKTER. Läckra Macbook Pro får högt betyg av testredaktören, liksom Pyrotechs speldator till budgetpris och Nikons proffsiga kompaktkamera Coolpix P5000. **SID 32**

TURBO-3G. Snabbare och bättre än 3g – nu är det turbo-3g som gäller! Martin Appel har testat de nya mobila bredbandstjänsterna. **SID 44**

SKYPE-TELEFONER. Snacka gratis med Skype – utan att blanda in datorn. Det är möjligt tack vare nya smarta trådlösa telefoner. Vi har testat nio modeller. **SID 51**

WEBBMEJL. Här är bästa webbmejlerna – den låter dig ha nästan 3 gigabyte i inboxen! **SID 56**

HÄRDISKAR. Med en fräsch hårddisk kan livslängden på din dator på din dator förlängas betydligt. Har får du hjälp att välja rätt. **SID 58**

SPELA PÅ NÄTET. Bingo, roulette och poker är bara några sätt att sprätta pengar på internet. Vi har testat vad som är roligast. **SID 64**

DIGITALKAMEROR. De digitala systemkamerorna blir bara bättre och bättre. Här är fyra modeller som alla kostar mindre än 10 000 kronor. **SID 69**

DATORSLÖJD. Med rätt symaskin kan du, med datorns hjälp, brodera fina mönster, logotyper och bokstäver på tyg och kläder. Så här gör du! **SID 74**



MEDIESPELARE. Här är bästa mediaspelaren för dig som vill se film på resan! **SID 82**

SPELTESTER. Magi möter dig på slagfältet i Shadowrun. Men på bondgården i Barnyard finns dessbättre mest en massa snälla kor. **SID 78**

SKOLOR & TIPS

FÖRÄLDRASKOLAN. Om du måste begränsa ungarnas speltid eller kontrollera vilka de chattar med, så finns alla knepen här. **SID 86**

WINDOWS VISTA. I sista delen av vår Vista-skola handlar det om multimedia och foton. **SID 90**

SKRIVARSKOLA. Så här får du bästa möjliga utskrift av dina fotografier. **SID 96**

SPARA YOUTUBE-FILMER. Så här enkelt laddar du ned och sparar filmer från Youtubes sajt. **SID 100**

MOBILBLOGGA. En egen mobilblogg är grejen för dig som snabbt vill hålla kompisarna uppdaterade. **SID 102**

STEG FÖR STEG. Så silar du bort onödigt skräp i listor, och gör lättlästa tabeller. **SID 104**

I VARJE NUMMER

PCFÖRALLA.SE. Jämför butikspriser direkt på vår sajt! Du kan också prenumerera på våra nyheter – via Windows Live Messenger. **SID 8**

LEDAREN: FREDRIK AGRÉN. Form och färg blir allt viktigare när vi väljer it-prylar. Och äntligen börjar tillverkarna fatta galoppen! **SID 11**

INSÄNDARE. Många spel funkar fortfarande inte med Windows Vista. Och leverantörerna verkar knappt bry sig, skriver Gustav. **SID 12**

KRÖNIKA: MARTIN APPEL. Månadens krönika handlar om en riktig sandlådediskussion. **SID 15**

MÅNADENS CD. Den här gången har vi samlat ihop 15 bra program för dig som plåtar digitalt. Alla är gratis att använda! **SID 118**

KÄSERI: BABBEN LARSSON. Även solen har fläckar. Ja, det händer till och med ibland att Babbens älskade Mac krånglar. **SID 122**

TÄVLING. Vinn en bärbar dator från Asus! **SID 124**

KORSORD. Analog hjärngympa. **SID 125**

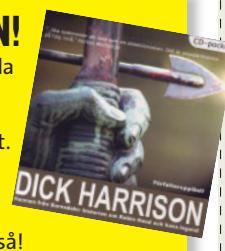
FREDDAS FAVORITER. Bland månadens stolligheter noterar vi toapapper med sudoku. **SID 127**

I NÄSTA NUMMER. Vi testar bland annat framtids-säkra datorer och trådlösa routrar, samt tipsar om hur du startar en egen webbutik. Dessutom: 101 webb-tv-kanaler att frossa i! **SID 129**

KOMPLETT LJUDBOK PÅ CD:N!

Ladda ned en spännande bok till din dator eller direkt till din mp3-spelare! På Månadens cd hittar du Dick Harrisons fängslande historia **Mannen från Barnsdale: Historien om Robin Hood och hans legend.** Det är författaren själv som

läser, och alla filer är i praktiskt mp3-format. Det är bara att börja läsa med öronen, alltså!



LG rekommenderar Windows Vista® Business



ALLTID VAKEN.



R200 SIDESHOW ÄR ALLTID VAKEN.

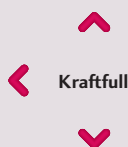
Håll ett öga öppet med en extra LCD på utsidan av locket. Intel® Centrino® Duo processorteknologi.

SIDESHOW - LG R200 SideShow ger dig nya digitala upplevelser som att bevaka e-post och kalender, lyssna på musik, spela minispel och mycket mer utan att behöva starta datorn. Njut av funktionerna genom LCD-skärmen på utsidan av locket. Extra länge tack vare utökad batteritid.

LIFE'S GOOD WHEN YOU SEE THINGS DIFFERENTLY.



Pianoblank svart design
med touchknappar



Senaste Intel® Centrino®
Duo processorteknologi



Imponerande grafik
och SRS-ljud



LG R200 SideShow

Äkta Windows Vista® Business
12,1" Multimedia Powerhouse
Intel® Centrino® Duo processorteknologi



Intel, Intel logo, Centrino, Centrino logo, Intel Core och Core Inside, är varumärken eller registrerade varumärken av Intel Corporation eller dess dotterbolag i Förenta Staterna och andra länder.

www.lge.com



HITTA BÄSTA PRISERNA PÅ PCFORALLA.SE



Nu kan du hitta de bästa priserna på datorer, mobiltelefoner, digitalkameror och andra it-prylar direkt på PC för Allas webbsajt.

Du kan bläddra i produktkategorier eller söka fritt efter ett produktnamn. Du får fram en lista över alla återförsäljare i databasen som säljer produkten, och ser vem som har det bästa priset. Du kan enkelt se priser både med och utan frakt.

Vi har en gigantisk databas med alla tänkbare prylar, och hundratals återförsäljare från norr till söder.

Allt för att göra ditt it-köp så enkelt som möjligt.

pcforalla.se/priser

Praktiska verktyg

Förmåner för dig som prenumererar.
pcforalla.se/formanspaketet

Tävla och vinn

Nya kluriga tävlingar varje månad.
pcforalla.se/tavling

Senaste nytt – till ditt MSN Messenger!

Använder du Windows Live Messenger eller MSN Messenger? Då kan du prenumerera på PC för Allas artiklar med hjälp av vår nya Live Alerts-tjänst!

Så fort vi publicerar en nyhet, ett test, ett tv-inslag eller en krönika så får du ett litet meddelande i ditt Messenger-program. Du kan själv välja vilka kategorier du vill prenumerera på – och det är helt gratis!

pcforalla.se/messenger



Missa inga pryltester!

På sajten samlar vi alla tester från pappers-tidningen. Dessutom publicerar vi tester på webben som inte får plats i papperstidningen. Du hittar alla våra hyllningar och sågningar på **pcforalla.se/tester**



Bekväm mejlbevakning – direkt till din inbox

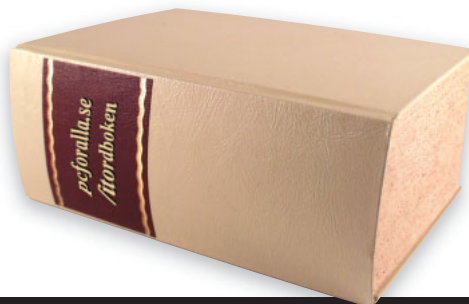
Vill du ha koll på it-världen, utan att behöva surfa in på vår sajt i tid och otid? Skriv upp dig för vårt nyhetsbrev, så väljer vi ut de viktigaste nyheterna och de bästa surfriptsen, och mejlar till dig två gånger i veckan.

pcforalla.se/nyhetsbrev

Syna säljtugget – lär dig snacket själv

Med PC för Allas stora it-ordbok behöver du aldrig känna dig bortkommen bland krångliga facktermer och förkortningar. Skriv in ett ord du inte förstår, så får du en kortfattad, enkel förklaring – komplett med länkar till relaterade ord.

pcforalla.se/itordboken



SIEMENS

Renovering pågår.

Nyhet!
Upp till
300 mbit/s



Gigaset SE366 WLAN

Smaken är olika, men en sak är vi nog överens om – sladdar är inte vackert. Önskar du också färre sladdar hemma är vår nya router Gigaset SE366 WLAN lösningen. Ett trådlöst nätverk som blir hjärtat i ditt nya hem. Läs mer på:

siemens.se/wireless

SLADDLÖS KOMMUNIKATION HEMMA

Gigaset

Hos oss
handlar du
räntefritt i 12 mån!*

Kraftfullt
datorpaket för
den kräsne
spelaren



db Typhoon Gamer Extreme

Ett riktigt kraftpaket som du garanterat kommer att ha mycket glädje av i många år. Byggt från grunden för gamers, fylld endast med den senaste tekniken. Se full specifikation nedan ...

12495:-

Räntefritt
i 12 mån*

1041:-

datorbutiken.com

ART ID: DBPCSPEL6

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viiv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon, and Xeon Inside are trademarks or registered trademarks of Intel Corporation or its subsidiaries in the United States and other countries.

Chassi	Cooler Master chassi, Hiper 580W nätaggregat
Moderkort	Intel P965-chipset, DDR2 och GB-LAN
Processor	Intel® Core™2 Duo Processor (2.40GHz)
CD/DVD	CD/DVD-brännare + DVD-programvara
Minne	2x1024MB (tot. 2048MB) DDR2
Härdisk	250GB 7200rpm 16MB SATA2
Grafikkort	640MB DDR3, TV-out HDTV, DUAL DVI
Operativsys.	Windows Vista Home Premium 32-bit DVD Svensk OEM
Garanti	Montering och 3 års garanti + musmatta och antivirus

Konfigurera enkelt ditt eget
Intel® Core™2 Duo-system
på vår hemsida, så
får du datorn precis
som du vill ha den!

Från
3075:-



Vi ger dig mer!

30 dagars öppet köp

Förutom den ångerrätt man som privatkund har enligt Distansavtalslagen erbjuder vi även 30-dagars öppet köp på de flesta varor. OBS - för fullständiga villkor, se hemsidan.

Bonus på allt du köper

För varje hundralapp du handlar för hos oss, får du en poäng som lagras på ditt konto. Dina samlade poäng kan du antingen använda som rabatt vid nästa köp, eller byta direkt mot en vara.

Leveransgaranti

Hos oss får du en tydlig leveransindikering direkt och vid beställning av lagervaror senast 14:00 packar vi dina varor samma dag! (gäller vardagar).

Veckans Klipp

Veckans Klipp ger dig Sveriges bästa pris på datorer, tillbehör, musikprylar och mycket mer. Vill du spara pengar – surfa in på sidan regelbundet!



MISSA INTE

Veckans klipp! >>

SVERIGES BÄSTA PRIS

Handla räntefritt

Välj mellan postförskott/betalning vid leverans, kortbetalning och räntefri avbetalning. Vi erbjuder även fakturering för företag.

06

anledningar
att välja vår
datorbutik

- 01 Stort sortiment
- 02 Alltid rätt pris
- 03 Bra finansierings-
möjligheter
- 04 Bygga-dator-funktion
- 05 Snabba leveranser
- 06 10 år i branschen
– en trygghet för dig!

* 12 mån räntefritt - 195:- i uppläggningsavgift och 35:-/mån i avavgift tillkommer. Effektiv ränta 6,15% vid kredit på 10.000:-. Reservation för eventuella tryckfel och slutförsäljningar. Samtliga priser anges inklusive moms.

datorbutiken.com

...när du vill handla billigt!

www.datorbutiken.com • Telefon 046-23 81 00

PC FÖR ALLA

Chefredaktör och ansvarig utgivare

Fredrik Agrén, 08-453 65 91 fredrik.agren@idg.se

Redaktionschef

Lina Otterdahl, 08-453 65 96 lina.otterdahl@idg.se

Redaktionssekreterare

Fredrik Claesson, 08-453 65 81 fredrik.claesson@idg.se

Helena Reistad, 08-453 65 89 helena.reistad@idg.se

Martin Krall (redigering)

Redaktörer

Martin Appel, 08-453 65 93 martin.appel@idg.se

Daniel Gustafson, 08-453 63 10 daniel.gustafson@idg.se

Bengt Hjörd, 08-453 65 94 bentg.hjörd@idg.se

Pontus Jeppsson, 08-453 63 95 pontus.jeppsson@idg.se

Cd-redaktör

Jan Sandbladh, 08-453 65 92 jan.sandbladh@idg.se

Form

Christofer Loneberg, 08-453 60 42 christofer.loneberg@idg.se

Layout

Erik Mathers, 08-453 60 13 erik.mathers@idg.se

Christian Sabe, 08-453 60 41 christian.sabe@idg.se

Foto

Arthur Payne, Christofer Loneberg

Illustration

Johan Isaksson

Repro/bildbehandling

Arthur Payne

Cd-produktion

Electric, info@electric.se

Affärschef

Daniel Binett, 08-453 60 67 daniel.binett@idg.se

Marknadsansvarig

Stefan Garvander, 08-453 60 28 stefan.garvander@idg.se

Annonsbokning

Robert Ahlqvist, 08-453 64 41 robert.ahlqvist@idg.se

Traffic/annonsmaterial

08-453 60 66, annons@idg.se

Särtryck

Peter Nystrom, 08-453 61 40 peter.nystrom@idg.se

Tryck: Acta Print Oy, Finland, www.actaprint.fi

PC för Alla trycks på miljövänligt papper.

Cd-tryck: ODS, www.ods-scandinavia.com

Vd och förlagschef, IDG: Lars Dahmén, lars.dahmen@idg.se

BEHÖVER DU HJÄLP?

Besök vårt supportforum på nätet!

pcforalla.se/support

TS-kontrollerad upplaga
58 800 ex (helår 2006)
Sveriges största datortidning!

Räckvidd: 233 000 läsare (Orvesto 2006)



PC för Alla utges av IDG AB

Besöksadress: Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

Telefon: 08-453 60 00 E-post: pfa@idg.se

ISSN 1402-6139

Internet: pcforalla.se

Observera att allt material som sänds till
PC för Alla kan komma att publiceras.

KUNDSERVICE & PRENUMERATION

Ring, faxa eller e-posta dygnet runt:

Tel: 08-453 61 00, fax: 08-453 60 65

E-post: kundservice@idg.se

Prenumerationsservice via nätet: prenumeration.idg.se

Helår (12 nr) 595 kronor inklusive moms.

Halvår (6 nr) 319 kronor inklusive moms.

Teknikhösten
ser ljus ut

(eller snarare vit)

Våra kunder kan välja vilken färg de vill, så länge de väljer svart". Henry Fords klassiska citat skulle lika gärna kunna handla om datorbranschens valmöjligheter. Fast då för-

står så länge du väljer grå, grå eller grå.

Men något häftigt håller på att hända! Tro det eller ej – men var och varannan tillverkare håller på att ta fram alternativa "färger" på sina produkter.

Och det är ju inte en dag för sent, inte sant?

Den trista skrivaren kan ersättas med en gulfärgad från Oki, något som måhända kan förvandla den stora klunsen till ett lite mer positivt samtalsämne när papperet fastnat för tionde gången...

Den fulgrå och därmed svårplacerade bredbandsroutern finns i läckert elfenbensvitt från Zyxel, Netgear, Belkin med flera – och kan plötsligen hängas upp på en vägg utan att sabba intrycket av din dyrköpta inredning alltför mycket.

Och naturligtvis finns även datorer i dag i en rad olika färger. Zepto har länge erbjudit möjligheten att skräddarsy utseendet på din dator, och numera låter även Dell dig välja bland ett tiotal läckra färger när du konfigurerar din bärbara på deras sajt. Bravo!

Nästa steg torde vara att tillverkarna låter dig välja exakt rätt nyans av färg, så att du kan matcha din tv-skärm mot fondväggen, eller få hemmabiohögtalarna att lira mot ekparketen. Men där är vi tyvärr inte riktigt ännu.

"Kör du med en saggig mp3-tingest från Clas Ohlson lär ingen vilja stå bredvid dig i busskön"

Vad som dock är konstigt är att det i dag fortfarande finns tillverkare av teknik som helt struntar i att du som slutkund vill personifiera dina prylar. Inte köper du väl i dag en mobiltelefon utan att inse att den

modell du väljer avslöjar vem du är. Teknik har blivit livsstils-material.

Har du en lækker vit Ipod tycker omgivningen att du är stilmedveten. Kör du i stället med en saggig

grå mp3-tingest från Clas Ohlson lär ingen vilja stå bredvid dig i busskön!

Rätt bärbar dator stärker din person, fel märke gör dig hopplöst ute.

Vad jag efterlyser är alltså leverantörer som låter mig vara med och bestämma mer runt hur mina prylar ser ut. Tekniken har ju trots allt flyttat ut från hemmakontoret – och landat i det inredda vardagsrummet. Eller så bär du runt den i handen, i innerfickan eller runt halsen, likt ett smycke. Och då duger inte några grå modeller.

Hur skulle du vilja att din nästa mobiltelefon såg ut – om du fick välja fritt? ■

Fredrik Agrén, chefredaktör, agre@idg.se

PS. Trenden är för övrigt vit på coola produkter även nästa år som det verkar!





"JAG VILL INTE TVINGAS KÖRA PIRATWINDOWS"

H Nu är jag arg! Jag köpte en ny mellanklassdator med Windows Vista till min tioårige son. Vi köpte sedan en ratt för att kunna spela bilspel. Vi köpte en ratt tillsammans med spelet Need for Speed Carbon från Electronic Arts.

Självklart fungerade inte detta, och när jag gick tillbaka till butiken fick jag reda på att tillverkaren ännu inte släppt någon "patch" för Vista. Grekiska ord för mig, men tydlig instruktion från butiken hjälpte mig att komma i gång med bilspelet.

Någon dag senare ville grabben installera sitt tidigare inköpta Sims. Det fungerade naturligtvis inte. När jag ringde Electronic Arts support fick jag veta att de inte har släppt sina "patcher" för Vista ännu och hon kunde inte svara på när de tänkt göra det. Hennes förslag var att jag skulle nedgradera från Vista till XP. Jag frågade om det är

rimligt att jag ska köpa en XP-licens för att deras spel inte klarar den nya tekniken (Vista). Hon rekommenderade mig då att fråga någon kompis om jag kunde låna en av deras XP-

licenser! Otroligt att Electronic Arts anställda föreslår piratkopiering!

Efter detta konstiga samtal ringde jag Microsoft och berättade om det inträffade. Jag har personligen alltid varit noggrann med att köpa mina licenser och inte ladda ned olagligt från nätet.

Jag förklarade

att jag redan har en licens på grabbens gamla, trasiga dator. Microsofts förslag var då att laga den gamla datorn och köra Sims på den. Kul förslag, eller hur?

Vista är kanske bra, men den

som tänkt använda det till att köra program från tredjepart bör tänka sig för, det fungerar dåligt och förståelsen från tredjepartstillverkarna och Microsoft är obefintlig.

Gustav

Motorstopp. Att få programmet Need for Speed Carbon att fungera under Windows Vista var inte det allra enklaste.



SVAR DIREKT

"NI BORDE HA TESTAT TZ3"

P Läste med stort intresse testet av digitala kompaktkameror i PC för Alla 5/07. Jag funderar på att köpa Panasonic nya modell TZ3.

I testet fanns dessvärre dess föregångare TZ2 trots att denna nu är ersatt av en modell som rimligen borde vara bättre. Eller var det tryckfelsnisse som hade varit framme?

Jag är medveten om att modellutvecklingen går snabbt, men nog borde det varit TZ3 som testats. Kanske går det att lägga ut ett test på hemsidan.

Mikael Abelsson

SVAR: Nej, det är inte tryckfelsnisse som varit framme. Båda modellerna lanserades

samtidigt. Vidvinkel på 28 mm, 10x optisk zoom, optisk bildstabilisator samt en massa andra bra och nyttiga funktioner finns i båda kamerorna.

Vad som främst skiljer dem är upplösningen, lcd-skärmen och priset. TZ2 har en upplösning på 6,1 megapixel, TZ3 på 7,2 megapixel. Skärmstorleken är

Olika som bär. TZ3 är ingen efterföljare till TZ2. Det är två olika kameror.

2,5 tum på TZ2 och 3 tum på TZ3. Det rekommenderade cirkapriset ligger på 4 000 kronor inklusive moms för TZ2 och en femhundra högre för TZ3.

Föredrar du en kamera med högre upplösning och större skärm kan TZ3 vara något för dig. I övrigt är specifikationerna i stort sett desamma för båda modellerna.

Fler megapixel behöver inte nödvändigtvis innebära bättre bildkvalitet när det gäller kompaktkameror. Ibland kan det till och med vara tvärtom. Men den stora skärmen är naturligtvis en fördel och bara den är helt säkert värd de extra hundralapparna.

Bengt Hjörd



GRATIS GODIS

Varje månad premierar vi en insändarskribent med en ask godis. Gustav får månadens godisask för inlägget om Windows Vista. Mejla dina insändare till martin.appel@idg.se!

Skriv mer om Linux!

H Vill börja med att tacka er för en mycket bra tidning! Det jag tycker är lite tråkigt är att ni knappt nämner något om Linux. Det hade vart kul att kunna läsa lite grann om Linux också i tidningen, eller varför inte ha en "Linux-skola" för nybörjare?

Palle

Vad händer med datorerna?

P Jag vet att ni har tester med datorer som ni får in gratis från tillverkarna. Nu undrar jag vad ni gör med datorerna efter testerna? Skulle det kunna vara möjligt att köpa en dator väldigt supermegabilligt? I så fall, hur mycket skulle det kosta?

Dennis, 11 år

SVAR: Samtliga datorer och övriga produkter vi får in för test returneras till det företag som skickat dem till oss – så snart vi testat färdigt. Tyvärr har vi alltså inte kvar några skojiga saker att vare sig ge bort eller sälja. Och även om vi hade det så vore det en smula omoraliskt att sälja dessa produkter vidare.

Fredrik Agrén

Snacka om bra service!

H Det är mycket klagomål på supporten hos olika företag och jag kan relatera till flera av dem. Men jag vill berömma Logitechs support.

En fredagseftermiddag när jag kom hem hade mitt trådlösa tangentbord med tillhörande mus gått sönder på ett konstigt vis.

Jag ringde Logitechs support och frågade om jag kunde få tag i en ny basenhet, men det gick inte

eftersom den var fyra år gammal. Då sade tjejen i supporten att de har en garanti på fem år.

"Jag skickar ett nytt åt dig och när du får det klipper du av kontakterna på det gamla och skickar in dem till oss så att vi ser att det är obrukbart", sade hon.

På onsdagen veckan efter kom ett bud hem till dörren med ett nytt tangentbord och mus.

Det kallar jag bra service!

En trogen Logitech-användare



jag ge mig den på att varan är slut trots reklam om produkten. Någon borde verkligen rensa upp i träsket!

Jürgen Hundt

SAGT PÅ WEBBEN

På pcforalla.se finns alltid senaste nytt. Du kan också kommentera nyheterna, precis som de här läsarna har gjort.

Microstore kan med all säkerhet räknas med att bli ordentligt svartlistade framöver och bojkottade.

SNE upprörs över att Microstore, genom en byråkratisk manöver, berövat kunderna garantin.

Det enda riktigt bra med herr Zennströms projekt är marknadsföringen och "hype" som han lyckas skapa.

Yadayada tycker inte att mannen

bakom Kazaa och Skype är en av de mest framstående it-svenskarna.

Svenska staten har alltid varit mästare på att ta ifrån oss vårt ansvar. Ansvar är som muskler, tränar man inte förtvinar det.

Nagual välkomnar EU-beslutet att släppa nätspriten fri.

Varför detta tjat om antal filer? Är det ett allvarigare brott om en hälare har 20 olika klockfabri-

kat i rocken, eller om han har 100 identiska?

Henriko kommenterar den milda domen mot en musikpirat som bara hade piratkopierat ett fåtal låtar.

Alltså guuud vad jag blir trött på er troll. Vad vill ni? Varför är det så kul att bara snacka massa skit?

Pluffy uppskattar inte den infekterade debatten om huruvida Macintosh är en bra dator.

MÅNADENS FRÅGA

Vilken it-pryl svär du mest över när den inte funkar?



Ann Söderlund, 33, programledare för EKG i Kanal 5.

– När jag får en ny telefon med ett nytt system och ingenting fungerar som det gjorde innan känner jag mig som en gammal tant. Ofta betalar vi tusentals kronor för bredband, och sedan funkar det inte och man får snylta på grannens. Det blir jag skitirriterad på, jag jobbar ju hela dagarna framför datorn.



Johan Edlund, 36, sportkommentator på TV4.

– Datorn. Jag använder den så mycket och jag har så mycket uppgifter i den. Hemma har jag trådlöst internet och ibland faller det ur. Det är små grejer, men det är irriterande och inget bra.



Sara Kadefors, 41, författare till filmaktuella Fågelbovägen 32.

– Min bärbara dator, den har inte fungerat en enda gång sedan jag köpte den för två år sedan. Det trådlösa nätverkskortet har aldrig funkat. Jag kan ändå skriva, men jag kan ligga sömlös på nätterna och nästan ha ångest över att det trådlösa nätverket inte funkar. Och om man inte kan förklara felet på ett bra sätt för försäljarna händer det inget, man måste vara så välformulerad. Nu verkar det i alla fall som att jag ska få en ny dator.



Skaffa säkert bredband

Att välja bredband handlar inte bara om att jämföra hastighet och pris. Säkerheten är minst lika viktig. I Telia Bredband ingår virussydd och brandvägg som effektivt ser till att ingen obehörig kan komma åt eller förstöra dina program och filer. Du har även möjlighet att lagra digitala filer i vår supersäkra server, så att de finns i tryggt förvar även om något skulle hända din dator. Läs mer om våra säkra bredbandslösningar på telia.se/sakert.

TELIA



MARTIN APPEL



Martin är konsumentredaktör på PC för Alla. Du når honom på martin.appel@idg.se

Skippa sandlådediskussionen om Mac och pc!

OSK eller IFK? När jag var barn fanns inga andra alternativ. Som barn i 70-talets Oxelösund skulle vi antingen heja på Oxelösunds Sportklubb eller Idrottsföreningen Kamraterna. "Lär dig springa, lär dig gå, lär dig hata IFK" skrek vi i våra sandlådor.

Att ingen av klubbarna egentligen var speciellt bra saknade betydelse. Som barn var det viktigt med en identitet.

Nu har vi växt upp. Engagemanget för OSK och IFK är borta, men som it-journalist känner jag igen sandlådediskussionen. Bland datorentusiaster handlar det förstås inte om fotbollsklubbar utan om Mac eller pc. Firefox eller Internet Explorer. Linux- eller Microsoft-program.

Ja, alla som läser internets diskussionsforum vet vad jag pratar om. Så snart en tidning skriver om en ny pc-modell kommer snart inlägget som förklarar att Macintosh är bättre. Den som ställer en fråga om Internet Explorer i ett supportforum kan vara säker på att ett av svaren är "byt till Firefox" och den som skriver om virus får skadeglada kommentarer om hur virusfritt Linux är.

Aftonbladets recensent fick arga och hotfulla brev efter att ha gett Apples nya telefon Iphone goda omdömen. Och en kollega på Expressen blev mordhotad efter att ha testat ett tv-spel!

Ofta spelar det inte ens någon roll hur diskussionen börjar. Det går alltid att få in en släng mot "motståndaren" – och så är datorkriget plötsligt i full gång.

Jagharsvårt att förstå engagemanget. Datorer handlar om plast, plåt, kisel och en massa luft. Program är inget annat än ettor och nollor. Själv har jag kört både Mac och pc, och jag ser tydliga fördelar med

båda systemen. Mac är snyggare, säkrare och smidigare, medan pc vinner på lägre pris plus ett större utbud av program, tjänster och tillbehör. På samma sätt går det att hitta argument för både Internet Explorer och Firefox, Linux- och Microsoft-produkter.

Den här typen av sakliga diskussioner om fördelar och nackdelar är förstås utmärkta, och kan hjälpa andra konsumenterna att fatta sina beslut. Det är det närmast religiösa engagemanget jag inte förstår.

Att vi konsumenterna gör olika it-val är precis lika självklart som att vi väljer olika sorters bröd, telebolag eller djupfryst torskfilé. Men jag har aldrig hört talas om ett brödkrig mellan Pågens- och Skogaholmskunder, och få bygger sin identitet i valet av Telia eller Findus.

"Jag har aldrig hört talas om ett brödkrig mellan Pågens och Skogaholms kunder"

Det fåniga är att medan de engagerade fansen klöser ögonen ur varandra på nätets diskussionsforum sitter företagsledningarna och gör produkterna alltmer lika varandra. Windows Vista är på många sätt en blåkopia av Mac OS. Och Apple har gett upp försöken att distansera sig mot pc-världen i och med att det nu går att köra Windows-program på en Mac.

På samma sätt har Firefox och Internet Explorer snott så många funktioner från varandra att det är hugget som stucket vad vi konsumenterna väljer. För oss är det här förstås bra eftersom det ger oss bättre produkter – oavsett vad vi väljer.

Men inget av det här rubbar de trogna. På samma sätt som vi OSK:are i våra sandlådor knappast brydde oss om att någon av spelarna bytte lag håller de fast vid sin rätta lära.

Hur de orkar är en gåta.

Kommentarer till krönikan "Vem betalar 80 spänn i timmen för lite surf"

H Prissättningen på 80 kronor i timmen är ju helt otrolig. Förstår de inte att vi hellre väntar med att surfa tills vi kommer hem då den egna bredbandsuppkoppling bara är cirka tio kronor dyrare per månad än vad vi får betala hos dem i en timme? **Dojan5**

H Du har helt rätt. Det är oförsäktligt att ha en sådan prissättning. Jag måste dock sätta ett stort frågetecken för ditt arroganta sätt att uttrycka dig i ett avseende. Du skriver "Trådlöst bredband håller på att förvandlas från en angelägenhet för slipsnissarna, till något

som intresserar alla." Vad menar du med det? Vad har kläderna att göra med en ohemul prissättning? Varför försöka att förlöjliga personer, som klär sig anständigt. Måste man ha t-shirt och trasiga jeans för att passa in i PC för Allas läsekrets?

Heinz

H Varför klagar du? Jag tycker att det är fantastiskt att kunna surfa när jag är ute och reser och är beredd att betala vad det kostar! Om du inte vill surfa med din bärbara dator är det ju ingen som tvingar dig. Dessutom finns det billigare priser än de du nämner. **Stefan**



DATOR FÖR 1 000 KRONOR

- ÄR DET FÖR BRA FÖR ATT VARA SANT?

➔ Ett litet svenskt företag har på kort tid blivit världsberömt. När Medison avslöjade att det skulle sälja bärbara datorer för bara 1 000 kronor styck spreds nyheten blixtnabbt – och debatten startade.

Svenska Medison säger sig vilja sälja bärbara datorer till vanliga konsumenter – till det häpnadsväckande låga priset 1 000 kronor. Det ska, enligt företaget vara möjligt tack vare bra avtal med tillverkare, egen monteringsanläggning i Brasilien och att andra företag ska annonsera på företagets sajt.

Många blev genast misstänksamma. Är det här ett gäng skojare som vill blåsa folk på pengar? Eller är det helt enkelt bara en liten aktör som lyckats pressa marginalerna mer än de stora jättarna kan och vill?

Det är omöjligt att veta, men mycket är onekligen skumt. Till exempel har företa-

get konsekvent vägrat svara på frågor om var datorn tillverkas.

– Med hänsyn till tillverkaren kan vi inte gå ut med det i dagsläget. Deras kunder kan reagera och tro att vi särbehandlas eftersom vi håller så låga priser, säger Medisons vd Valdi Ivancic.

En annan sak som väcker misstankar är sajten, som all försäljning går genom. Den ger ett mycket amatörmässigt intryck – med formuleringar stulna från Apple och vad som visade sig vara en Tele2-annons som teleoperatören aldrig hade beställt. De missarna har Valdi Ivancic förklarat som misstag, olycksfall i arbetet.

Medison har också fått kritik för att ha gått ut och presenterat

olika företag som sina samarbetspartner – långt innan några samarbetsavtal varit klara.

Inget supportavtal

Från första början angav Medison ett holländskt företag som den partner som skulle sköta leveranserna av 1 000-kronorsdatorerna. Men det visade sig att EMEA Services, som företaget heter, aldrig hade åtagit sig att sköta leveranserna. De hade kontaktats av Medison, men några

avtal var aldrig undertecknade. Och bara två veckor efter att 1 000-kronorsdatorn först lanserades, drog EMEA Services sig ur förhandlingarna med Medison.

– Det var ett rent kommersiellt beslut, säger Tomas Ingva-

son, vd på EMEA Services. Enligt honom spelade inte den negativa publiciteten kring Medison in i beslutet.

Redan från starten hänvisade Medison till företaget Infocare, som skulle sköta support och



"I dagsläget kan vi inte gå ut med vem som är tillverkaren"

Valdi Ivancic, Medison.

Tror du att Medison bluffar med sin 1000-kronorsdator?

Ja, priset är för bra för att vara sant.

68 %

Nej, det går att sälja datorer så billigt.

32 %

Frågan besvarades i början av augusti på pcföralla.se. Totalt har 873 personer svarat.

PONTUS JEPPSSONS ANALYS

MEDISON ÄR VÄRLDENS STÖRSTA KLANTSKALLAR



Soppankring företaget Medison och deras 1 000-kronorsdator är det märkligaste jag har bevakat hittills under min tid på PC för Alla. Aldrig tidigare har jag stött på ett företag som lyckats göra så mycket så fel på samma en och samma gång.

Jag tror inte att 1 000-kronorsdatorn är en medveten bluff. Jag tror att det här bara är världens största klantskallar, ett gäng ama-

törer med storslagna planer, som helt oförberedda fann sig mitt i en medicirkus de inte kunde hantera.

Men även om Medison inte har för avsikt att lura folk, betyder inte det att kunderna någonsin kommer att se röken av sina datorer. Affären är så klumpigt skött att risken är stor att Medison går i konkurs långt innan några datorer lämnar sydamerikansk mark.

Valdi Ivancic är en man med stora ambitioner. Inget fel med det – tvärtom älskar jag galna, uppkäftiga företagare som har modet att lägga ribban högre än alla andra. Percy Nilsson och Jonas Birgersson är två sådana, och Sverige behöver fler.

Men ju längre man sticker ut hakan, desto större blir kraven från omvärlden, och alla företag måste kunna agera trovärdigt.

Att hänvisa kunder till en servicepartner innan alla avtal är färdiga är inte seriöst. Och att på en presskonferens inte kunna svara på simpla frågor om fraktkostnader och betalningsvillkor är inte trovärdigt.

Kanske har jag fel. Kanske lyckas verkligen Valdi Ivancic leverera världens i särklass billigaste datorer till alla som beställer. Då kommer han att skaka om datorbranschen i grunden, och jag är den första att applådera.

Men till dess att jag är motbevisad är mitt råd glasklart: Beställ inte den här datorn!

Låga prestanda. För 1 000 kronor får du en dator med relativt låga prestanda och med det kostnadsfria operativsystemet Linux.

service av tusenkronorsdatorerna. Men i själva verket hade Infocare aldrig skrivit under något avtal med Medison – bara förhandlat. Och någon support var det aldrig tal om, utan bara garanti-service.

Infocare har inte stängt dörren för Medison – inte än. Men Infocares vd, Jim Norlander, uttrycker en viss skepsis gentemot Medison, och om de verkligen kommer att kunna hålla sina löften.

– Vi har sagt till Medison att en förutsättning för att vi ska kunna samarbeta är att Infocare inte behöver ta några som helst ekonomiska risker. Vi tänker inte ha något reservdelslager här, utan de måste ha en leverantör som förser oss med det, säger Jim Norlander och fortsätter:

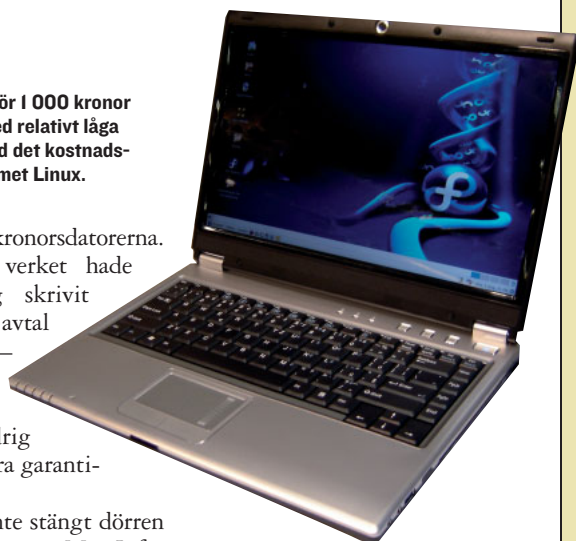
– Vi ser på det här med en nykter skepsis.

Seriöst betalningsföretag

Samtidigt som många detaljer i den här affären ger ett minst sagt suspekt intryck, finns det mycket som talar för att det trots allt inte är ett blufförsök.

Medison punkt för punkt

- Medison säljer datorn Medison Celebrity via sajten medisoncelebrity.com. Den bärbara datorn har mycket låga tekniska specifikationer, och operativsystemet Linux förinstallerat. Datorn kostar bara 150 dollar, ungefär 1 000 svenska kronor.
- På en presskonferens visades datorn upp. Men Medison vägrade svara på var den hade tillverkats och på undersidan hade etiketten med serienummer och all tillverkningsinformation skrapats bort.
- Det låga priset på datorn finansieras, enligt Medison, med reklamintäkter från deras webbplats. Mellan 100 000 och 20 miljoner kronor ska det kosta att annonsera på sajten.
- Enligt hittills obekräftade uppgifter äger Medison en monteringsfabrik i Brasilien där 1 000-kronorsdatorerna ska slutmonteras.
- Medison säger sig även ha planer på att öppna en rad fabriker runtom i världen, bland annat en i Sverige.
- Företagets grundare och vd, Valdi Ivancic, har drivit flera olika verksamheter under namnet Medison de senaste tio åren. Men det är först nu han har gett sig in i datorbranschen.
- På en presskonferens avslöjade Valdi Ivancic, som förut varit aktiv i folkpartiet, att han tänkt kandidera till statsministerposten. Dock utan att ha ett politiskt parti i ryggen.



I tidigare bedrägerifall har personerna bakom företaget gjort sitt yttersta för att vara otillgängliga för media och kunder. I fallet Medison ställer bolagets representanter villigt upp på intervjuer.

Dessutom går inte kundernas betalningar direkt till Medison. I stället anlitar företaget ett stort, seriöst företag som håller pengarna i en sorts karantän. Innan Medison levererar kommer de heller inte åt några pengar.

Egentligen går det bara att vänta och se om de som beställt får sina datorer. När du läser det här ska de första kunderna ha fått sina leveranser, om Medison lyckats hålla sina utlovade leveranstider. Följ utvecklingen varje dag på pcforall.se!

SVT visar upp sig på Youtube

SVT har börjat publicera eget material på Youtube. Redan i maj kunde PC för Alla berätta om planerna, och nu har alltså de första klippen hittat ut på videosajten. Än så länge rör det sig om trailrar för kommande tv-program.

Det första är en trailer för serien Sanningen om Marika och det andra en trailer för det kommande programmet Sex med Victor.

– Se det här som en förberedelse. Det som ligger ute nu är trailer-material och det kan vi visa var vi vill. I övrigt är ingenting förändrat. Vi för också samtal med många aktörer om samarbeten, säger Klaus-Peter Beiersdorf, som är pressansvarig på SVT.



Foto: Kari Jantzen/SVT

Hajpas på webben. SVT gör reklam för Sanningen om Marika på Youtube. Marika spelas av Mirja Turestedt (i förgrunden).

29 700

Så många farliga eller skadliga hemsidor dyker upp på nätet – varje dag. Detta enligt säkerhetsföretaget Sophos. Det rör sig bland annat om sidor som innehåller virus och spionprogram, och om phishing-sajter och andra bedrägeriförsök. Läs mer på www.sophos.com.

Sega Vista-buggar fixade

Microsoft har lagt några riktigt irriterande buggar i operativsystemet Windows Vista. Många användare har klagat på att det ibland går sirapssegt att kopiera filer. Med en ny buggfix snabbas kopieringen upp med upp till 120 procent. Dessutom ska datorn vakna till liv snabbare efter att ha varit i viloläge.

Uppdateringarna laddas hem via Windows Update. Om du inte ändrat några inställningar så får du dem automatiskt.

De mest sökta produkterna

Populäraste produkterna på PC för Allas prisjämförelsetjänst

- 1 Sony Ericsson S500i
- 2 Sony Ericsson W580i
- 3 Sony Playstation 3 (60 GB)
- 4 Sony Ericsson Pli
- 5 Samsung LE-32S62B
- 6 Sony Ericsson K810i
- 7 Sony Ericsson W880i
- 8 Sony Bravia KDL-40W2000
- 9 Sony Ericsson W660i
- 10 Nintendo Wii



Hitta de bästa priserna på pcforall.se/priser/

Listan avser de mest sökta produkterna under tio dagar i augusti.

Första testet:

SÅ BRA ÄR NYA SUPERMOBILEN IPHONE

Menysystemet är smart, snyggt och lätt att lära sig.



Mer Iphone!
Se webb-tv när vi demonstrerar Iphone!
pcforall.se/extra

Apple Iphone är inte den bästa telefonen i världen. Men den roligaste. Här är första testet av den omsusade luren.

Iphone har släppts i USA. När telefonen kommer hit är inte klart – kanske före årsskiftet, kanske efter – men redan nu har PC för Alla kommit över ett exemplar för ett första test. Telefonen finns i två utföran-

den, en med fyra gigabyte minne och en med åtta gigabyte. I USA kostar modellerna motsvarande 3 500 respektive 4 200 kronor, om du tecknar ett abonnemang med bindningstid. Vad Iphone kommer att kosta i Sverige är inte bestämt.

Det första som överraskar oss är storleken. Iphone är betydligt smidigare än den ser ut på bilderna som cirkulerat i pressen. Den är bredare än exempelvis en Sony Ericsson K800i, men å andra sidan betydligt tunnare, vilket gör den fickvänligare.

Styrs med pekskärmen

Apple Iphone har tre knappar, och det allra mesta styrs med den stora tryckkänsliga skärmen. Med hjälp av fingertopparna pekar, knackar och drar du dig fram genom menysystemet – och det funkar jättebra! Gränssnittet är lätt att lära sig och telefonen reagerar omedelbart. Dessutom har telefonens program fullt av genomtänkta finesser och coola effekter som gör att den känns fräsch och kul att använda.

En klar nackdel med den tryckkänsliga skärmen är att den fort blir ful av fingeravtryck och fettfläckar. Eftersom hela fronten i

själva telefondelen som är det viktigaste. Ljudkvaliteten är klart godkänd, men telefonen blir ibland mycket varm när du håller den mot örat, mer än vad en vanlig mobiltelefon brukar bli.

Smart webbläsare

Webbläsaren i Iphone är en ren fröjd att använda. Den laddar först in en utzoomad version av sajten, så att hela sidan ryms på skärmen. Genom att knacka två gånger zoomar du in den del av sidan som du vill läsa. Du flyttar dig genom att dra och släppa.

Trots smarta program är Iphone betydligt sämre än många av konkurrenterna när det gäller internetanvändning,

APPLE IPHONE

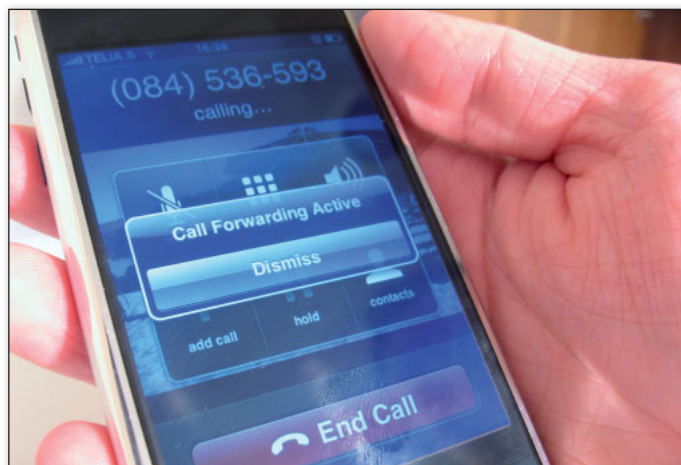
Telenät: Gsm 850/900/1800/1900.
Operativsystem: OS X.
Bildskärm: 3,5 tumms tryckkänslig skärm, upplösningen är 320 x 480 punkter.
Kamera: 2 megapixel.
Kommunikation: Wifi, edge, bluetooth 2.0.
Batteritid enligt tillverkaren: Upp till fem timmar samtal/video, upp till 16 timmar musik.
Mått: 11,5 x 6,1 x 1,2 cm.
Vikt: 135 gram.
Pris: Inte bestämt.
Lanseringsdag: Inte bestämt
Läs mer: www.apple.se



Snygg, smart menysystem, grym musik- och filmspelare, bra webbläsare.



Saknar 3g, lågupplöst kamera utan blix eller zoom, blir troligtvis dyr även om det i skrivande stund inte är bestämt vad den kommer att kosta i Sverige.



Styr med skärmen. Den tryckkänsliga skärmen är läcker, men blir fort kladdig.

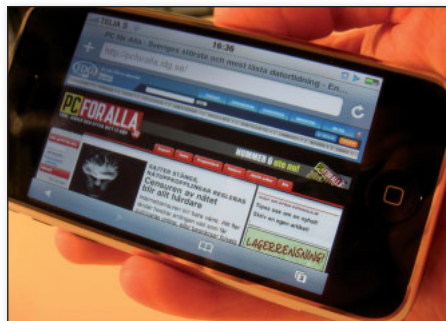
eftersom den inte har stöd för 3g. Den har visserligen wifi, men finns det inget trådlöst nätverk i närheten är dataöverföringen seg.

Cool nöjesmaskin

Apple har utlovat 3g-stöd i kommande modeller av telefonen, och det kan vara 3g-modellen vi får hit till Sverige. Samtidigt har så gott som alla andra mobiltillverkare modeller som stöder den ännu snabbare turbo-3g-tekniken, så på den här fronten ligger Apple riktigt långt efter.

Vill du ha en smartphone med teknik i toppklass kan du glömma Iphone. Ingen 3g, ingen gps-navigatör och kass kamera med låg upplösning och utan blixst gör att exempelvis Nokia N95 spöar Apples lur rejält.

Men vill du ha stans coolaste telefon – en toksnygg, underhållande, lättanvänd nöjesmaskin som ersätter både din gamla mobil, din Ipod och din bärbara filmspelare – då är det värt att krossa spargrisen och lägga slantarna på en Iphone. ■



Bu och bä. Iphone har en suverän webbläsare, men är ändå seg att surfa med. Den saknar nämligen 3g!

Första säkerhetshålet i Iphone har upptäckts

Det första stora säkerhetshålet i Apple Iphone har upptäckts. Säkerhetsexperter hävdar att de via en smittad webbsida kan stjäla sms-historik, adressbok och andra känsliga data ur telefonen.

Det är experter på företaget Independent Security Evaluators, ISE, som påstår sig ha knäckt telefonens säkerhetssystem.

För att komma åt användarnas privata information krävs att hackaren på något sätt lyckas ladda skadlig kod till telefonen. För att lyckas med detta, skriver nyhetsbyrån IDG News Service, krävs att användaren besöker en webbsida som prepareras med koden. Detta görs exempelvis genom att skicka ett mejl eller ett sms med en länk till den smittade webbsidan som användaren sedan klickar på.

När telefonen infekterats kan hackaren komma åt sms-historik, samtalshistorik, adressbok och röstinspelningar från luren.

Laserskrivare farliga för hälsan

► **En vanlig laserskrivare** spyr ut hälsofarliga partiklar i luften. De mikroskopiska partiklarna kan leda till allt från irriterade luftvägar till cancer hos den som sitter för nära skrivaren. Det visar en studie genomförd vid Queensland University of Technology i Australien.

Det rör sig framför allt om farliga kolpartiklar från tonern, som sprids i luften när maskinen skriver ut. Ju mer toner kassetten innehåller, och ju mer svärta utskriften har, desto fler partiklar innehåller luften runt skrivaren.

Hewlett-Packard, en av världens största tillverkare av laserskrivare, vill tona ned riskerna.

– Vi menar att halterna är så låga att det inte finns några hälsorisker. Men självklart ska vi ta del av den här studien, säger Hans Wendschlag, miljöchef på HP, till Dagens Nyheter.

Enligt studien sprider stora kontorsskrivare ut betydligt mer kolpartiklar än små skrivare för hemmabruk.



Hemmaskrivare. Ofarlig enligt både HP och forskarna.

Vilseledande gps återkallas

► **Vissa av Garmins** gps-navigatörer anger fel position. Nu återkallar företaget gps:erna – som kan vara riktigt farliga.

Det rör sig om två modeller: Garmin 520 och 520s. Båda är så kallade sjökortsplottrar, alltså navigatörer som används på båtar. På grund av ett produktionsfel kan apparaterna ange båtens position fel – något som kan få ödesdigra konsekvenser till sjöss.

– Det här är ett allvarligt fel, säger Mattias Däldborg, marknadsansvarig på Garmins svenska generalagent Sportmanship International.

Felet ligger i hårdvaran, och kan alltså inte åtgärdas med en uppdatering av gps:ens program. I stället måste hela navigatören bytas.

Enligt Mattias Däldborg är det första gången Garmins navigatörer drabbas av ett så allvarligt fel.

– Det händer så klart att enskilda navigatörer är felaktiga, men fel i den här skalan har jag inte varit med om.

Det är inte alla sålda exemplar av 520 och 520s som berörs av felet; endast vissa produktionsserier har drabbats. Enligt Mattias Däldborg har ungefär 1 200 svenska kunder köpt de farliga navigatörerna.

För att ta reda på om din gps är farlig ska du kolla serienumret, och jämföra det med listan som finns på Garmins sajt, www.garmin.se.

Om du har ett defekt exemplar ska du gå tillbaka till din återförsäljare, så får du en ny utan kostnad.



Snedseglare. Vissa exemplar av gps-modellerna Garmin 520 och 520s återkallas av tillverkaren.

PRYLNYTT



Panasonic HDC-SD5

Världens minsta videokamera med hd-upplösning, enligt tillverkaren. Cirkapris: 12 000 kronor. www.panasonic.se



Logitech Cordless Desktop Wave

Trådlöst tangentbord med vågformad design som ska göra användandet mer ergonomiskt. Cirkapris: 800 kronor (inklusive trådlös mus). www.logitech.se



Panasonic DMP-BD10A

Blu-ray-spelare som ger högupplöst film i hemmabioanläggningen. Cirkapris: 10 000 kronor. www.panasonic.se



Western Digital My Book World Edition II

Extern hårddisk för usb-anslutning, med hela två terabytes lagringsutrymme. Cirkapris: Ej bestämt vid pressläggning. www.wdmybook.com

MÅNADENS BÖCKER

av Bengt Hjord

Nyheter i Office 2007

Eva Ansell, Docendo

Boken innehåller övergripande nyheter i Office 2007 och beskriver både grundläggande och avancerade funktioner i Word 2007, Excel 2007, Powerpoint 2007 och Outlook 2007.



337 kr

Sköt ditt lilla företag på internet

Mariah Gustavsson, Docendo

Har du en bra företagsidé och vill starta eget? Då är den här boken ett bra första steg. Du hittar information om företags ekonomi, marknadsföring och distribution och hur du kan använda internet i ditt arbete.



337 kr

Fotografering med digital spegelreflex

Henrik Schurmann, Globe Förlaget

Bländare, slutartid, iso och upplösning... Här får du lära dig de grundläggande teknikerna vid fotografering med digital systemkamera.



211 kr

Office Word 2007 Steg för steg

Joyce Cox och

Joan Preppernau, Pagina

En enkel men väl genomarbetad steg-för-steg-genomgång med det väsentligaste om hur du arbetar med alla delar i Word 2007. På förlagets hemsida kan du hämta övningsfiler till boken.



360 kr

De nya miljöbovarna:

PRYLARNA DRAR ALLT MER EL

Elförbrukningen i hemmen ökar – trots alla klimatlarm. Och det är datorer, tv-apparater och annan hemelektronik som står för ökningen.

Trots att klimatfrågan aldrig har engagerat så många som nu, gör vi av med mer och mer el i våra hem. Det visar undersökningar från både Sverige och Storbritannien.

– Elanvändningen bland hushåll ökar. Samtidigt drar alla vitvaror allt mindre el, så egentligen borde förbrukningen minska.

Förr var vitvaror och belysning de stora elslukarna i bostäderna. Men samtidigt som kylskåp och frysar blir allt mer miljövänliga och strömsnåla seglar hemelektroniken förbi som en allt större elbov.

– Nu står tv och underhållningsprylar för nästan en tredjedel av elförbrukningen i hemmet, säger Egil Öfverholm, expert på Energi-myndigheten.

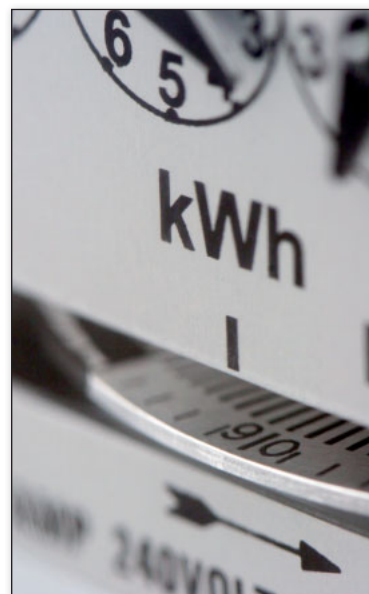
Samtidigt har kringprylarna blivit fler. Vi har hemmabio, digitalbox, router, trådlösa telefoner – och många av prylarna är igång dygnet runt.

Kan inte stängas av

Enligt Egil Öfverholm är det ett stort problem att moderna apparater ofta inte går att stänga av helt, utan bara går ned i stand-by-läge. Även om det för varje enskilt hushåll inte innebär så mycket el, så är stand-by-förbrukningen på samhällsnivå enorm.

Egil Öfverholm tror inte att det här är något som folk i allmänhet tänker på, trots allt fokus som just nu är på miljöfrågan.

– Nej, jag tror inte att de flesta konsumenterna är så medvetna om det här, säger Egil Öfverholm.



Fler och större tv-apparater

Den siffran kommer att öka. Enligt brittiska Energy Saving Trust kommer prylarna att stå för hälften av strömförbrukningen i hemmen i Storbritannien år 2020.

Anledningen är att vi har fler prylar hemma än någonsin. För tio år sedan hade många en dator hemma. Nu har vi en till varje familjemedlem.

Även tv-apparaterna har blivit fler – och större. Vardagsrummets 28-tummare har ersatts av en gigantisk, strömslukande platt lcd-skärm.

Expertens tips: Så blir du mer klimatsmart

När du ska köpa en ny teknikpryl:

- Fråga säljaren i butiken om hur mycket el olika modeller drar – både påslagna och avstängda.
- Titta efter Energy Star-symbolen på datorer och datortillbehör. Symbolen visar att produkten är strömsnål. På sajten www.eu-energystar.org/se kan du se alla märkta produkter, och vilka krav som ställs.
- Bärbara datorer drar betydligt mindre ström än stationära.

När du använder dina prylar

- Stäng av datorn helt när du inte använder den, eller se till att den går ned i viloläge – och inte vänteläge som drar mycket mer ström.
- Koppla prylarna till en strömlist med brytare, så att du kan stänga av strömmen helt. Då blir du av med strömförbrukningen i stand-by-läge.

Nintendo Wii lockar slöfockar till gymmet

Tycker du att löpband och hantlar hör till det tråkigaste som finns? Du är långt ifrån ensam. Men kanske kan en barnslig spelkonsol aktivera dig? Det hoppas i alla fall ett gym i Kanada.

Gymanläggningen Studio 55 i Vancouver har nämligen börjat med träningspass där Nintendo Wii står i fokus. Enligt gymägaren Nathan Mellalieu motsvarar ett Wii-boxningspass en rask promenad, och förbränner mellan 75 och 125 kalorier.

Och mycket talar för att trenden sprider sig. Nintendo håller nämligen just nu på att utveckla spelet Wii Fit, ett träningspel som innehåller flera olika motionssorter – från aerobics till yoga.





Hallå där Oskar Juhlin ...

... forskare på Interactive Institute, som utvecklar ett spel för mobiltelefonen som utspelas i användarens verkliga omgivning, med hjälp av gps-teknik.

Kan ett spel bli för verkligt?

– Det kan bli lite läskigt. Men det ska ju vara på gränsen, för att det ska ge en upplevelse. På ett ställe i spelet är det ett djur som ylar i skogen. När jag har varit ute och kört en kväll och det har varit fullmåne, då har det kännas väldigt speciellt, då har jag känt att "wow, här har vi något på gång".

Hur går spelet till?

– Tanken är att det ska användas när du är på resande fot. När du till exempel sitter i en bil så händer det mycket runt omkring dig, och det utnyttjar vi i spelet. Det spel som vi håller på med nu är en agenthistoria, där huvudpersonen utreder konstiga händelser.

– En mikrofon avlyssnar vad som händer runt dig och med hjälp av en walkie-talkie kan du ha kontakt med andra personer. Det är alltså påhittade saker som händer, men det låter som om det sker bredvid dig.

Kan man spela var som helst?

– Ja, det beror bara på vilka kartdata du har i gps:en. Du uppfattar det som händer som om det sker runt omkring dig, eftersom spelet refererar till byggnader i din närhet, och ljuden hör ihop med omgivningen. Det är som en online-navigeringstjänst till mobilen, fast vi använder det för att bygga en historia.

Hur långt har ni kommit i utvecklingen?

– Vi har precis utvärderat det med barn på Lidingö. Det är inte implementerat på en mobiltelefon än, utan vi har använt handdatorer. Jag kan tänka mig att det är färdigt om två år ungefär.

Vilken tror du skulle vara den ultimata platsen för att spela?

– Antingen en stad som Los Angeles, som har många bilar och köer. Eller till exempel Murmansk, där själva området runt bilen är spännande.

Läs mer om spelet på moo.tii.se.

Madelene Hellström

Alla snackar om... Facebook

Det finns massvis med communities – nätgemenskaper – på internet i dag, men den allra hetaste för stunden heter Facebook. Från början var det en sorts avancerad kontaktlista för amerikanska college-studenter, men det senaste halvåret har Facebook vuxit med 100 000 nya användare – om dagen.

Det som gör Facebook unikt är att besökarna använder sina riktiga namn, vilket gör det lätt att hitta gamla skolkompisar, kollegor och vänner som du tappat kontakten med.

www.facebook.com

Dell går dåligt – börjar med butiksförsäljning

Hewlett-Packard ökar, och Dell tappar i fajten om vem som är världens största dator tillverkare. Det visar nya rapporter från analysföretagen IDC och Gartner.

Bland de fem världsledande tillverkarna är Dell ensam om att tappa marknadsandelar. För att möta den försämrade försäljningen har datorjätten bestämt sig för att frångå sin gamla princip om att bara sälja via nätet, och börja använda sig av vanliga återförsäljare.

Världens fem största datorföretag är i dag i fallande ordning Hewlett-Packard, Dell, Lenovo, Acer och Toshiba.

Fredrik Claessons TOPP & FLOPP



+ Rädda korna. Nasa ska bygga satelliter i ett material som brinner upp när det ramlar ned i atmosfären. Detta för att förhindra att fler kossor (näja, kanske är det inte den enda anledningen) dör av fallande rymdskrot.

+ Hobbitar finns! Eller snarare fanns. Nu är det bevisat att skelettet från den meterhöga hominiden i Indonesien verkligen är en egen människoart. Men var är kullen han bodde i? Mitt tips: Leta efter resterna av runda dörrar...

+ Segway-dödade? Nya knäppa eldrivna fordonet Easy Glider ser ut som vad som händer när en cykel och en gräsklippare parar sig. Kolla bara på www.easy-glider.com.

- Nördfångare. Grafikkort med illustrationer av läckra spel tryckta direkt på korten. Synd att det inte syns när kortet är monterat i datorn...

- World of Warcraft. Världens mest populära datorspel visar tecken på dödlighet genom en kraftig nedgång i USA (...fast det ökar fortfarande i Europa).

- Pantertantmobiler. Idén med mobiler för pensionärer är ju lysande. Men trots att den ena modellen avlöser den andra verkar ingen enkel nog. Har de verkligen kollat med den tilltänkta målgruppen?

PRYLNYTT



Casio EX-S880

Digitalkamera som kan ta filmklipp särskilt anpassade för videosajten Youtube. Cirkapris: Ej bestämt vid pressläggning.

www.casio.se



Lenovo ThinkPad T61p

Mycket kraftfull bärbar dator med Intels Centrino Duo-teknik.

Pris: Från 27 000 kronor.

www.lenovo.se



Asus PG221

22-tums lcd-skärm med inbyggt 2.1-högtalarsystem och webbkamera.

Cirkapris: 6 600 kronor.

www.asus.se



Planex MZK-W04N

Trådlös bredbandsrouter med stöd för den snabba n-tekniken, och funktioner som gör det enkelt att krypera trafiken.

Cirkapris: 1 300 kronor.

www.planex.se

JUST NU I TESTLABBET



Text: Jan Sandbladh

E-post: jan.sandbladh@idg.se

Även i sommar har det varit hög aktivitet i PC för Allas testlabb. Här avslöjar vi våra första intryck om några prylar som vi haft möjlighet att klämma och känna på.



Ljudpryl med stor potential

Snygg men inte helt genomtänkt pekskärm



Superljud i din bärbara

Ljudet i bärbara datorer är oftast inte mycket att hurra för, men det råder Sound Blaster X-fi Xtreme Audio Notebook bot på. Tyvärr finns det ett litet problem. Gränssnittet som den lilla prylen är utrustad med är väldigt ovanligt. Vårt kommande test får berätta om det fungerar smärtfritt ändå. Läs mer på se.europe.creative.com så länge.



Skarp film – trådlöst till din tv

Har du en massa högupplösta filmer på datorns hårddisk vill du förstås se dem på din hd-tv på ett smidigt sätt. Det fixar EVA8000 från Netgear (www.netgear.se). Med lådan kopplad till din tv kan du trådlöst föra över film och musik från datorer i hemmanätverket. Installationen gick smidigt och vi återkommer med ett test.



Svårstyrd pekskärm

Tanken bakom HTC Touch är god; bort med onödiga knappar och styr mobilen med fingret via en pekskärm i stället. Problemet är att man plockat bort ett par knappar för mycket och att du måste använda dig av både fingrarna och den medföljande pinnen för att kunna använda mobilen. I stället för att vara enklare att använda är HTC Touch alltså knepigare att styra än konkurrenterna. Dessutom saknar den här luren stöd för 3g, vilket känns mycket märkligt i dessa dagar. Men snygg är den i alla fall. Mer information hittar du på www.htc.com

SÅ HÄR TOLKAR DU SNABBETYGEN:



Hurra! Den här tror vi starkt på. En favorit.



Lovande! Det här är något vi vill kolla mer på.



Blä! Den här prylen tilltalar oss inte.

KLÄM & KÄNN

Katastrofala hörlurar

Oj, oj, oj, Plantronics har verkligen inte fått till många rätt med sina hörlurar Audio 370. Inte nog med att de är groteskt fula och extremt obekväma att ha på huvudet – kvaliteten är dessutom klart bristfällig och ljudet imponerar verkligen inte heller. Det här är något som kunde ha tillverkats i Östtyskland 1965 och inget vi vill plocka upp ur kartongen sensommaren 2007. Gör om och gör rätt! Vill du trots allt veta mer – kika här: www.plantronics.com



Retrodesign som avskräcker

Är detta den slutgiltiga fjärrkontrollen? Vi får se.



Styr hemmet med en fjärr

Visst vore det fantastiskt att kunna slänga alla fjärrkontroller hemma och ersätta dem med en enda? Det är vad Philips Pronto TUS9600 utlovar, men vi är lite smått skeptiska till om den verkligen kan leva upp till detta. Installationen har så här långt gått allt annat än smärtfritt, och för att verkligen kunna ersätta alla fjärrkontroller hemma måste vi, som det ser ut, komplettera med annan hårdvara. Men löftet om den ultimata fjärren får oss ändå att glatt kämpa vidare. Hur det gick till slut kan du läsa om i nästa nummer av PC för Alla. Mer om fjärrkontrollen finns på: www.philips.se

Äntligen en medie-pc med tv-kort inbyggt.

Minimal medie-pc

I PC för Alla 9/06 testade vi datorn XPC Mini X 100 från Shuttle och efterlyste bland annat ett inbyggt tv-kort. Nu har vi blivit bönhörda, då den nya modellen XPC Mini X 200 är utrustad med just ett sådant. En mindre, snyggare och smidigare mediedator än denna går inte att hitta just nu, och när det gäller finesserna finns inte mycket att klaga på. Prestandan ser dock ut att ligga under genomsnittet, precis som i föregångaren. www.shuttle.com





DIN KAMERA SKVALLRAR!

Mönster i bilden avslöjar fotografen

Varje digitalkamera lämnar efter sig ett unikt mönster på bilderna. Med hjälp av en teknik som identifierar mönstret, kan polisen exempelvis koppla ihop barnporrbilder med den kamera de togs med.



Digitala bilder är det som gäller i dag. Och all teknisk utveckling har som bekant både negativa och positiva konsekvenser för samhället.

I takt med att fotografier och videofilmer blir digitala, så blir de även lättare att skicka vidare. Detta innebär att enormt mycket mer olagligt material, som exempelvis barnporr och våldsfilmer, sprids via nätet.

Bilderna kan spåras

Nu ser det ut som just den teknik som ger brottslingarna förmågan att sprida sitt material runtom i världen, även kan komma att bli den teknik som gör att de åker dit i rätten. Världens brottsbekämpare är nämligen inte sena med att hänga med i utvecklingen. Forskare i USA har lyckats utveckla en teknik som kan koppla samman digitalbilder med den kamera som skapade dem.

Det skulle kunna underlätta polisens arbete i jakten på folk som sprider olagligt material eller som dokumenterar sina brott. Tekniken fungerar ungefär på samma sätt som när man kopplar samman kulor med de vapen som avfyrat dem. I stället för kulornas unika räfflor, som bildas när de lämnar pistol- eller gevärsmynningen, förses alla digitala bilder med spår från den

bildsensor som sitter i kameran. Ta till exempel ett fotografi av en blå himmel. För blotta ögat ser det ut att vara en helt blå yta, men om du förstörar en del av bilden extremt mycket upptäcker du variationer i färgerna.

"Alla digitala bilder får små spår från kamerans bildsensor"

Det spelar alltså ingen roll om det rör sig om två kameror av exakt samma märke och modell – mönstren blir ändå olika. Och de ser i princip likadana ut under en kameras hela livslängd.

En bit kvar till rätten

Pionjär för tekniken är docent Jessica Fridrich vid Binghamtons universitet i USA, som till-

sammans med kollegorna Jan Lukáš och Miroslav Goljan har bedrivit omfattande forskning i ämnet. Jessica Fridrich, som för övrigt även är en av världens snabbaste på Rubiks kub, berättar att tekniken har implementerats i Matlab, ett datorprogram och programspråk som används för matematiska och tekniska beräkningar av ingenjörer runtom i världen, och på så vis kan användas till kriminaltekniskt arbete. Däremot är det en bit kvar innan det håller i rättsliga sammanhang.

– Vi fortsätter att förbättra tekniken och göra den mer pålitlig och användbar, säger Jessica

Så spåras bilderna

Där de gamla analoga kamerorna använde film, använder dagens digitalkameror bildsensorer för att skapa bilderna. Dessa är oftast av typen ccd (charge-coupled device) eller cmos (complementary metal-oxide-semiconductor). I tillverkningsprocessen får sensorerna unika egenskaper – det rör sig om en mängd olika saker som dammpartiklar eller störningar i optiken och icke enhetliga pixlar. Dessa egenskaper bildar i sin tur

samma mönster på alla bilder som tas med respektive kamera.

Det går förstås inte att spåra en kamera bara genom en enstaka bild. Vad tekniken klarar är att koppla samman en befintlig bild med en befintlig kamera. Man måste alltså ha den misstänkta kameran i sin ägo. Sedan behöver man ta ungefär 50 bilder med den,

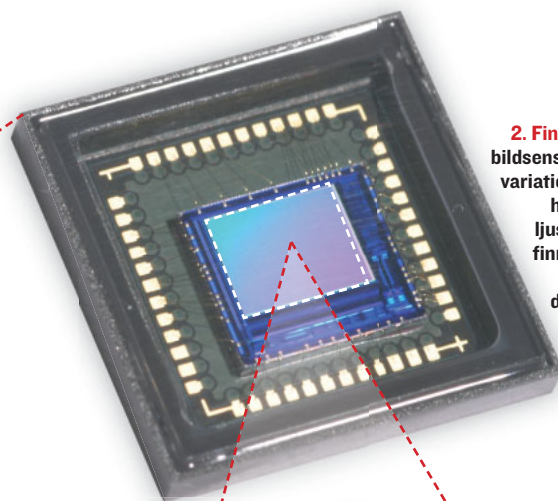


för att få fram ett genomsnittligt mönster. Efter det undersöks den ursprungliga bilden för att se om den innehåller samma mönster. Det antal bilder som behöver tas för att

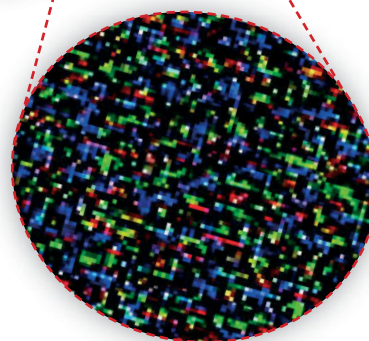
få fram ett referensmönster kan variera beroende på vilken miljö bilderna är tagna i. Tekniken fungerar även om bilderna har utsatts för komprimering, gammakorrigerig, färgjustering och storleksändring.



1. Sensorn. Bildsensorn fyller samma funktion som filmen gör i en analog kamera. Den är ljuskänslig, precis som filmen, och omvandlar det du fotograferat till en digital signal innan bilden sparas på minneskortet.



2. Fingeravtryck. I varje bildsensor finns små, små variationer när det gäller hur den registrerar ljuset. Det kan också finnas mikroskopiskt små "skador", dammpartiklar och liknande, som gör varje sensor unik.



3. Samma mönster. Forskarna tar ett antal bilder för att få fram ett genomsnittligt mönster som gäller för just den aktuella kameran. I extrem uppförstoring kan de därefter jämföra sitt referensmönster med fotografiet vars ursprung de vill spåra.

Fridrich till PC för Alla. Det behövs fler storskaliga tester under kontrollerade förutsättningar innan tekniken kan användas i rätten.

Svensk polis testar

Peter Bergström, bildanalytiker på avdelningen för informationsteknik hos polisen, bekräftar att polisen undersöker en teknik för att länka samman bild och kamera via mönster från bildsensorn.

– Varje liten sensor registrerar ju inte ljuset på samma sätt, utan det varierar lite grann. Och det är precis det vi tittar på, förklarar han.

Även i Sverige är det en bit kvar tills tekniken kan användas i rätten, enligt Peter Bergström.

– Vi har implementerat själva och prövat för egen del. Kollat hur bra det är. Problemet är att det ska bli rättssäkert också. Det ska inte bara fungera på några testbilder vi kör, utan vi ska känna oss säkra på att det verkligen fungerar om vi kör ett riktigt fall sedan. Det är det som är det svåra, säger han.

Just träffsäkerheten är något som beskrivs som en av tekni-

kens största fördelar. I ett tidigt test utfört av Jessica Fridrich och hennes kollegor testades 11 kameror och över 3 000 bilder. I samtliga fall kunde bilden kopplas till rätt kamera.

Jessica Fridrich berättar att många är intresserade av den nya tekniken. Hon hoppas dessutom på mer forskning på området.

– Jag får flera mejl varje vecka från hela världen. Vanligtvis frågar folk om det finns någon tillgänglig kod eller om vi erbjuder tjänster. Tyvärr finns det inget sådant tillgängligt just nu. Tekniken är också skyddad av patent.

– Eftersom det var vi som banade väg för den här forskningen blir vi glada över att se

andra forskare upprepa våra experiment och utveckla våra resultat, fortsätter hon.

Mer än bara barnporr

Förutom polisiärt arbete ser Jessica Fridrich en möjlighet att använda tekniken inom militären – kanske inte så konstigt eftersom stora delar av hennes forskningsbidrag kommer just därifrån.

– Jag kan se tekniken användas till att samla underättelser, och att skapa samband mellan olika saker. Det faktum att två videoklipp skapades av samma kamera kan till exempel vara viktig information i vissa fall.

Det handlar alltså inte bara om stillbilder, utan även i rörlig bild går mönstren att upptäcka. Något som i framtiden kan stoppa olagliga filmer, men även hjälpa

till att stävja den nya nättrend som går ut på att misshandla folk, filma det och sedan lägga ut det på olika videosajter för att skryta.

Än så länge är det dock en bit kvar, främst med tanke på den låga kvaliteten på videomaterialet som ofta filmas med en mobilkamera.

– Frågan är om bildkvaliteten är tillräcklig. Först har de använt en dålig kamera, och sedan har de komprimerat bilderna ännu mer för att lägga ut dem. Det är inte säkert att det är så mycket kvar att ta i, berättar Peter Bergström.

Klarar komprimerade bilder

Tester har dock visat att även bilder som har komprimerats och bearbetats ofta kan spåras, även om träffsäkerheten minskar ju mer materialet är komprimerat. Så Peter Bergström är ändå hoppfull.

– Brottslingar tycker om att dokumentera vad de själva har gjort. Kan vi hitta bilder på brottet och dessutom knyta dem till den utrustning de har använt, så kommer vi förstås ett steg längre, säger han. ■



"Det behövs mer forskning innan tekniken kan användas i rätten"

Jessica Fridrich, universitetet i Binghamton



Som en kameleont

LG:s projektor AN110 kan antingen stå på bordet eller hängas på väggen. Fronten är helt slät för att du enkelt och smidigt ska kunna tapetsera den i samma tapet som väggen – vilket gör den i praktiken osynlig. Kostar runt 13 000 kronor. nordic.lge.com



Vad är det på fläkten i kväll?

Väntan på att potatisen ska bli färdigkokt blir trevligare om du samtidigt kan se slutminuterna i den viktiga matchen eller hur vädret ska bli i morgon. Vill du inte se på tv kopplar du pc:n till skärmen och kan få fram exempelvis mejl eller varför inte inspirerande recept. Fläkten från Siemens med inbyggd skärm heter LC8M950 och kostar 32 000 kronor. www.bsh-group.se

Det låter om konsten

Vi har nämnt Artcoustic tidigare, men vi upprepar oss gärna för de här högtalarna gillar vi. Det bästa med dem är att fronterna är konstverk och att vägghögtalarna därmed drar både ögon och öron till sig. Det finns massor av motiv att välja bland så att alla inredningssmaker ska tillfredsställas. Nu kan du till och med få ditt porträtt målat som front. www.artcoustic.com

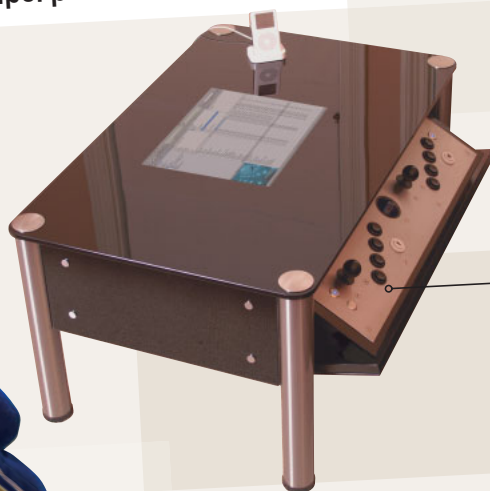


MÖBLERA MED SKÖN IT-DESIGN

Nu behöver du inte längre välja antingen designad inredning eller tekniska prylar – de har skönt blivit ett. Här är tio exempel på cool it-inredning som snyggt smälter in i ditt hem.

Vila huvudet mot Pi

Mjuk kudde med inbyggd radio. Barnradion får kanske barnet att somna. Eller lyssnar du på ett spännande program och är vaken hela tiden? Kudd med radio, som drivs med aa-batterier och styrs med de sydda knapparna på kudden, säljs bland annat hos Tomsing.se för cirka 120 kronor. www.tomsing.se



Bord för nostalgiker

Vi föll platt för det här bordets alla dolda finesser. Låt mig nämna några: spelar gamla arkadspel, spelar vad du vill ur din musiksamling (strömmar via iTunes till din hi-fi), surfar hela internet (trådlöst) och i den blanka bordsytan visas alla dina foton, dvd-filmer och tv. Och självklart kan du servera kaffe på det. 3 295 pund (45 400 kronor) kostar soffbordet som väl dolt hyser en dator och utfällbar panel med arkadkontroller. www.surface-tension.net



Tonåringens favorittillhåll

Designern Roberta Ramme kallar sin tonårsmöbel för "Wave Chaise". Med inbyggd tv och musikanläggning behöver inte kidsen som äger sådana här möbler röra sig särskilt mycket. I sängen finns förvaringsutrymmen för cd- och dvd-skivor. Än så länge är det bara en konceptpryl och vi vet inte om den någonsin kommer att säljas i butik.



När tv-pejlaren knacker på

Air Hide från varbergiska View4you är tv-möbeln som snabbt och snyggt sänker ned tv:n i sitt innanmäte när du inte tittar. Kvar står en elegant bokhylla. Med samma fjärrkontroll som till tv:n hissar du lätt upp den när det är dags. Air Hide tillverkas i tre storlekar för att passa för tv-apparater från 20 tum upp till 50 tum. Standardmodellen har vit stomme och hyllor i valnöt. Du får den för cirka 19 000 kronor.

www.view4you.se



Hela släkten i en 7-tummare

Alla gillar inte väggar eller hyllor fyllda med foton. Med en digital fotoram klarar du dig med en ram och kan ändå se alla bilderna. Philips modell finns i sju och nio tum (bilder på en niotummare blir ungefär 13 x 18 centimeter) och läser från det inbyggda minnet eller från minneskort – och visar fotografierna som ett bildspel. Finns hos bland andra www.onoff.se från cirka 2 000 kronor.

Lysande val för soffpotatisar

Philips Lumalive couch är soffan som ger dig textmeddelanden, klockslag, aktiekurser och som omringar dig med atmosfärljus medan du tittar på tv. Tekniken kallas Lumalive light emitting textile och kan visa text, grafik eller animationer – i flera färger. Och de dagar du bara vill ha en helt vanlig soffa kan du slå av tekniken. Philips hoppas att själva textilierna under 2007 ska finnas på marknaden, sedan får vi se vilka som tillverkar möblerna (eller mattorna, eller gardinerna...). Håll koll här så länge: www.lumalive.com



Foto: Philips

Fåtölj för datorspelare!

Med S2000 Sound Rocker känns det som om du är mitt i spelet, filmen eller musiken. Högtalarna i stolen skapar ett eget litet surroundsystem och gör att du hör varje fotsteg eller känner varje skottsvalva. Du kopplar spelkonsolen eller mp3-spelaren direkt till fåtöljen. Tillverkas av Pyramat och vi européer kan köpa den på www.gameseek.co.uk för cirka 1 700 kronor.





NU ÄR DE HÄR!

VI TESTAR DEN NYA GENERATIONENS

De flesta av oss är överviktiga. Vi släpar omkring på betydligt fler kilo än vi egentligen skulle behöva. Nej, jag tänker varken på fett eller socker, utan på bärbara datorer. Som regel behöver vi inte alls lika mycket kraft som vi hittar i dagens datorer. Lite surf, mejl och ordbehandling är det vi gör på resande fot.

Att banta bort allt onödigt för att göra datorn smidigare, det är tanken bakom den nya generationens datorer, umpc (ultra mobile pc).

Kör vanligt Windows

Till skillnad från de handdatorer som har funnits på marknaden det senaste decenniet har en

umpc inget udda operativsystem, utan använder vanliga Windows. Några kör XP. Andra Vista. Men oavsett vilket handlar det alltså om en helt vanlig dator där du kan installera dina favoritprogram och använda alla tillbehör du är van vid. Det mjuka certifikatet till internetbanken, dotterns Muminspel och synkroniseringen med jobbmejl – allt funkar som det brukar.

– Du kan göra samma saker som du gör med en vanlig dator, säger Anders Haby som är produktansvarig på Asus.

PC för Alla har testat Asus splitternya umpc-modell R2Hv och Ubiquio 701, men att det rör sig om vanliga datorer är lite svårt att

tro när jag packar upp dem för test. Datorerna har nämligen inget tangentbord, och de går inte att fälla upp.

Precis som en handdator sker all inmatning med en penna eller fingret via den tryckkänsliga skärmen. I stället för att klicka med musen på en ikon eller meny trycker jag alltså direkt på skärmen. Det finns visserligen en inbyggd styrpinne precis som på

vanliga bärbara datorer, men den är egentligen onödig. Att använda en tryckkänslig skärm är nämligen oerhört smidigt och gräsligt vanebildande. Efter att ha använt umpc-datorerna kommer jag på mig själv med att faktiskt försöka göra samma sak på min vanliga pc!

Att navigera i Windows är alltså lätt, men att skriva in text är svårare. Eftersom umpc:n inte har något tangentbord måste även textskrivandet ske via skärmen, och det är betydligt pilligare. I stället för riktiga tangentter får jag se en bild av tangentbordet på skärmen, och för att skriva måste jag alltså peka på rätt bokstav.

Det här fungerar bra när det

”Inmatningen sker med en penna eller fingret”



Handdator, bärbar eller mittemellan? Nu kommer den nya generationens datorer som kombinerar ett riktigt Windows med låg vikt. PC för Allas Martin Appel har testat de första modellerna – men är inte helt övertygad.

PYTTESMÅ PC

gäller enkla inmatningar som webbadresser, men det är oerhört tidskrävande för texter eller längre mejl.

– Man vänjer sig snabbt, säger Anders Haby på Asus. Jag tycker att det går riktigt bra.

Själv ger jag upp och kopplar i stället in det externa tangentbord som Asus skickar med. Det är hopfällbart, men utfällt blir det faktiskt fullstorlek.

Den som är van vid handstilsigenkänning från sin handdator kan även välja att använda det på en umpc. Invänjningstiden för det är dock betydligt längre än för det virtuella tangentbordet, och med tanke på min ökänt dåliga handstil inser jag att det knappast är värt ett försök.

För att det ska gå att använda penna och tryckkänslig skärm krävs en specialanpassad Windows-version. Microsoft har därför tagit fram ett Windows som gör det möjligt att skippa tangentbordet.

Eftersom umpc-versionerna säljs färdiginstallerade är det här inte något användaren behöver bry sig om. Och förutom inmatningen fungerar Windows som sagt precis som vanligt.

Kom i vintras

Umpc är en ny sorts dator. De första modellerna kom visserligen redan förra året, men det är först nu som utvecklingen har tagit ordentlig fart. På de stora datormässorna CES och Cebit i

Experten sågar umpc

Flipp eller flopp?

Kommer umpc:n att kunna slå igenom? Ja, svarar Anders Haby på Asus:

– Jag tror verkligen på den här produkten, säger han. Den kan bli en storsäljare.

Målgruppen är framför allt vanliga konsument, till exempel folk som pendlar mycket med tåg eller buss, eller

alla som ska ut på bilsemester. Eftersom det handlar om en vanlig dator och eftersom den är internetuppkopplad kan den även användas för att exempelvis ringa via Skype. Perfekt för den som är på resa!

Asus ligger bakom den bärbara videospelaren Archos, och Anders Haby tror att de som har köpt en Archos även är intresserade av en umpc.

– Många vill göra mer än att titta på video i baksätet, säger Anders Haby.

It-analitikern David Larsson på företaget IT-Research är där-

emot tveksam. Han har följt it-marknaden i många år, och ser inga tecken på att konsumenterna skulle ha något intresse för den typen av datorer.

– Det är hur kul produkter som helst, men de hamnar i ett besvärligt läge.

Liknande produkter, till exempel handdatorer och tablet-pc (bärbara datorer med pekskärm), säljer knappast någonting och David Larsson tror inte heller att umpc:n blir någon storsäljare:

– Problemet är att den måste vara lika duktig som en fullstor pc men lika lätt som en mobil.

Samtidigt är priset för högt. Medan det går att få en riktig, bärbar dator för runt 5 000 kronor ligger umpc-datorerna på det dubbla. Det här är för mycket. I synnerhet eftersom de inte tillför så mycket.

– Att mejla, surfa och lyssna på musik, det kan du göra i en vanlig mobiltelefon.

Visst tror David Larsson att umpc kan vara en perfekt produkt för vissa grupper, men de är små.

– Det förblir en liten nischprodukt. Jag har svårt att se något annat.

”Problemet är att den måste vara lika duktig som en fullstor pc men lika lätt som en mobil”

David Larsson, IT Research



vintras visade många tillverkare upp nya modeller, och under våren har flera stora lanseringar skett. Än så länge har dock marknadens intresse varit begränsat.

Ingen av de stora datoråterförsäljarna har valt att ta in umpc-datorer i sitt sortiment, och Asus är den enda stora tillverkare som

i dagsläget säljer umpc-datorer i Sverige. Övriga tillverkare, till exempel Samsung och Sony avvaktar. Den som vill köpa något annat än Asus R2Hv får med andra ord handla via någon nätbutik, och det kan krävas lite ansträngning för att få den att

På nästa sida: Vem vinner duellen?





fungera i Sverige. Den Ubiquio som PC för Alla fick in för test hade exempelvis en brittisk strömsladd.

Väger för mycket

Om umpc kommer att slå i Sverige är med andra ord svårt att säga. Efter att ha testat två av de nyaste modellerna känner jag mig fortfarande tveksam. Det är svårt att komma ifrån att det är en häftig produkt, och visst är det praktiskt att ha en riktig dator "i fickan".

Problemet är att det är lätt att känna att umpc:n inte är riktigt bra på någonting. Skärmen är för liten och det virtuella tangentbordet är för pilligt. Samtidigt är den inte exceptionellt lätt. Både Asus och Ubiquio har modeller som ligger på runt 900 gram. Det är bara något hekto mindre än de minsta "vanliga" bärbara datorerna. Den som väljer en ultralätt bärbar i stället för en umpc får då både ett riktigt tangentbord och en ordentlig skärm.

Jag tror definitivt att det kan finnas användare som älskar umpc:n. Men de allra flesta gör nog bäst i att köpa en mp3-spelare eller mobiltelefon för att få musik och e-post i fickan. Eller en bärbar dator för mer avancerade tillämpningar. ■

Så testade vi

Som du ser i rutan till höger finns det många umpc-modeller, men de flesta av dem är svåra att få tag på i Sverige. Vi har därför bara kunnat testa två olika datorer: Asus R2Hv och Ubiquio 701. Vi har testat dem i praktiskt bruk under några veckor och baserat vårt betyg på den praktiska användningen.

Batteritestet har vi gjort i praktiskt läge genom att spela en vanlig mp3-låt i Windows Media Player, vilket kan anses belasta datorn på ett ganska normalt sätt.

Vikten anges inklusive batteri, vilket förklarar avvikelser från tillverkarens egna produkt-specifikationer.

INGA TOPPBETYG I



Asus visar vägen med R2Hv

Asus R2Hv är rena drömmen för prylnörden. I grund och botten är det en vanlig dator med Windows Vista och Media Center. Men utöver det har R2Hv en digitalkamera med 1,3 megapixels upplösning och en liten usb-pinne för att ta emot digital-tv. Dessutom har den en inbyggd gps-mottagare, vilket alltså betyder att den kan visa vägen på en digital karta.

Processorn på 1 GHz räcker visserligen för alla vanliga tillämpningar, men vänta dig inget fartmonster. Batteritiden imponerar inte heller. I våra

tester klarar standardbatteriet bara drygt en timme, men du får även ett extra stort batteri på köpet som klarar av tre timmar.

För den som vill ha en umpc är Asus R2Hv ett utmärkt val. Du får mycket för pengarna, och framför allt får du en produkt som är oerhört genomtänkt. Däremot brottas Asus R2Hv med samma problem som alla andra produkter i den här kategorin. Den är alldeles för stor för att ha i fickan – men den är inte tillräckligt stor för att ersätta den vanliga, bärbara datorn.

Asus R2Hv	
Tillverkare/kontakt	Asus Nordic, 08-588 989 00, www.asus.se
Operativsystem	Windows Vista Home Premium
Processor/minne	Pentium M 723, 1 GHz/ 1,25 GB
Hårddisk	80 GB (finns även 30, 40 och 60 GB)
Nätverkskort	Trådbundet (10/100) och trådlöst (802.11b/g)
Bluetooth/kortläsare	Ja/secure digital
Utgångar	2 usb, mini-usb, extern skärm, headsetkontakter (inbyggd högtalare och mikrofon).
Gps/kamera	Ja/1,3 megapixel
Bildskärm/tangentbord	7 tum tft (800 x 480)/externt (ingår)
Storlek (bredd, djup, höjd)/vikt	23 x 13 x 2,8 cm/910 gram
Batteritid	1 timme 30 minuter
Övrigt	Extern dvd-brännare, tv-mottagare, fingeravtrycksläsare, extra batteri, billaddare, fjärrkontroll. Program: Autoroute, Norton Internet Security, Nero 7 Essentials.
Cirka pris	9 500 kronor
+	Många finesser. Extrabatteri och tangentbord ingår.
-	Dyr. Tung. Dålig batteritid.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



Bäst i test

UMPC-DUELLEN



Inget lullull från Ubiquio

Ubiquio 701 är betydligt mer avskalad än Asus R2Hv. Här finns varken tv, gps eller digitalkamera. Nej, det handlar om en helt vanlig dator utan några extrafinesser. Hade det här betytt lägre vikt och storlek skulle det kunnat vara positivt, men så är inte fallet. Storleksmässigt är Asus och Ubiquio i det närmaste identiska, och det enda som är mindre på Ubiquio är prislappen. Skillnaden ligger på ungefär en tusen-

lapp, men då är det många saker som inte ingår när du köper en Ubiquio. Du får till exempel varken något externt tangentbord eller någon dvd-spelare på köpet, och behöver du ett extrabatteri får du också köpa det separat. Dessutom är den mycket plastigare.

Ubiquio 701 är ingen dålig produkt, men jag har svårt att se någon orsak att välja den i stället för Asus R2Hv. Asus-datorn är helt enkelt bättre på allt.

Ubiquio 701

Ubiquio, www.ubiquio.com/Expansys, 060-15 54 55, www.expansys.se

Windows XP

Via C7-M UL, 1 GHz/ 512 MB

40 GB

Trådlöst (802.11b/g)

Ja/saknas

2 usb, kontakt för headset. Inbyggd högtalare.

Saknas

7 tum tft (800 x 480)/saknas

23 x 15 x 2,5 cm/880 gram

1 timme 55 minuter

Ställning, headset.

8 500 kronor

Ganska billig.

Få finesser. Plastig.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Billigast

5 andra umpc-alternativ



modell Q1 Ultra har riktiga tangenter, även om de inte ser ut som vi är vana vid. Tangenterna är små knappar där hälften är till höger om skärmen, hälften till vänster. Cirkapris: 10 000 kronor.

www.samsung.se

HTC Shift

HTC/Qtek är mest kända för sina smarta mobiltelefoner, men de har även en egen umpc. Den har ett riktigt tangentbord som ligger dolt bakom skärmen, men kan skjutas fram vid behov. Lansering sker sannolikt under vintern och priset väntas bli 14 000 kronor.

www.qtek.se



Sony Vaio UX

Sonys minsta Vaio-dator UX-serien väger bara 480 gram, men har ändå tangentbord och en fullständig version av Windows Vista. Både vikten och batteriförbrukningen hålls ned av att datorn inte har hårddisk utan flashminne. Svenska Sony har valt att inte ta in UX-serien, men via Storbritannien säljs den för cirka 22 000 kronor.

www.sony.co.uk



Oqo Model 02

"Världens minsta Vista-dator" säger Oqo om sin umpc Model 02. Med en vikt på 450 gram är den rekordliten, men den har ändå ett riktigt, utdragbart tangentbord. Skärmen är bara fem tum i stället för sju som är standard.

Någon svensk lansering är ännu inte fastställd, men priset i USA ligger på motsvarande 16 000 kronor.

www.oqo.com

Samsung Q1

Samsung har inte nöjt sig med att ha ett virtuellt tangentbord. Deras umpc-



Tabletkiosk

Tabletkiosk V7110, är egentligen samma som Ubiquio (se testet till vänster) medan I7209 är mer kraftfull. Båda väger dock lika mycket, drygt 800 gram. I Tabletkiosks amerikanska nätbutik kostar V7110 6 100 kronor och I7209 7 500 kronor.

www.tabletkiosk.com

Fotnot: Det finns även flera tillverkare som säljer samma modeller som Tabletkiosk och Ubiquio fast under egna namn, till exempel Founder (www.founder.com) och Amtek (www.amtek.com).



Genomtänkta Macbook är ett PROFFSBYGGGE

Apples nya bärbara Macbook Pro är en fröjd för ögat. Och den är lika snabb som den är läckert formgiven. Naturligtvis kan du använda den med Windows.

Datortillverkaren Apple klämmer in ny teknik i sin Macbook Pro samtidigt som de kastar ut kvicksilvret som fanns i skärmen. Och visst fungerar det precis lika bra ändå!

Utseendemässigt är det ingen som helst skillnad mellan förra generationens Macbook Pro

och den nya. Samma snygga borstade aluminiumskal, runda hörn och avsaknad av fula klisterlappar som upplyser om än det ena och än det andra.

Det är först när vi installerar

Windows-programmet Boot Camp och utsätter datorn för våra tester som det börjar hända saker.

För det första har grafikkortet fått sig ett rejält lyft. Nu sitter

ett Nvidia Geforce 8600 GT i datorn, vilket dels ger dig möjligheter att spela DirectX 10-spel, dels ger

ett bra resultat i prestandaprogrammet 3d Mark 05. Över 6 000 poäng är inte illa alls, i den tidigare versionen 3d Mark 03 får den fina 11 399.

I Photoshop-testet får den samma låga resultat som kusi-

nen Macbook fick i förra numret. Att det går så trögt i just detta moment är lite lustigt, men ingenting som vi har en bra förklaring till.

Hur som helst, en minut tog det, vilket är underligt för en dator med två gigabyte minne och Intels nya Santa Rosa-processor: en T7700 klockad till 2,4 GHz. Även när vi testar med att installera senaste versionen av Photoshop som är optimerad för OS X tar det lika lång tid.

Smarta finesser

Om vi glömmer hårdvaran ett ögonblick så kan vi konstatera att utseendemässigt slår den allt.

När du arbetar i mörker med datorn tänds tangentbordet så att du ska kunna se tangenterna bättre. På datorns ovansida sitter gömda ljussensorer som känner av vilken ljusstyrka som finns i rummet och



PC FÖR ALLAS MÄRKNINGAR



I jämförande test får vinnaren (om den fått betyget 8, 9 eller 10) den här utmärkelsen.



Vi rekommenderar testade program, tjänster och produkter som fått betyget 8, 9 eller 10.



Så här märker vi ut ett program, en tjänst eller en produkt som vi gärna tipsar våra läsare om.



En del produkter måste vi tyvärr varna för. Det är dem vi ger betyg 1 eller 2 i våra tester.

Betygen i PC för Alla står för följande omdömen:

- 10= Världsklass!
- 9= Toppprodukt
- 8= Mycket bra
- 7= Bra
- 6= Godkänd
- 5= Knappt godkänd
- 4= Dålig
- 3= Mycket dålig
- 2= Varning!
- 1= Under all kritik. Det sämsta vi sett i sin kategori.

SÅ TESTAR VI: Vi testar datorer genom att ta tid när de utför praktiska uppgifter. **Video:** Avi-ripping från avi-fil (2,6 GB) till vcd-format i programmet Tpgenc. **Grafik:** Applicering av två filter i programmet Photoshop 9. **Musik:** Rippning av skivan Tom Jones Greatest Hits till mp3 med programmet Easy CD-DA samt konvertering av Microsoft wav-fil (492 MB) till mp3 i programmet Soundforge. **Spelkapacitet** mäts med programmen 3d Mark 05 och 06, www.futuremark.com, där 3 000 respektive 5 000 poäng är normalt. 5 000 respektive 7 000 poäng är toppvärden. För kontaktuppgifter till tillverkare och fler fakta, se pcforall.se/tester.

3 sätt att köra Windows i Mac

Att byta operativsystem kan vara en skakande upplevelse, men om du köper en Appledator behöver du inte lämna Windows över huvudet. Det finns nämligen tre sätt att köra Windows på din nya Macbook Pro och ett av dessa är gratis.

Boot Camp

Surfa till www.apple.com och ladda hem programmet Boot Camp. Det låter dig installera och köra Windows på datorn. Boot Camp gör



Nya skärmen är skarpare och mer ljusstark än i den förra versionen.

som ställer in ljusstyrkan – hur läckert som helst.

Tangentbordet är för övrigt mycket skönt att arbeta med då det är mjukt och har alldeles lagom slaglängd.

Utan kvicksilver

Skärmen, en 15-tums bredbildshistoria, är mer ljusstark än tidigare modeller. När jag ställer upp nya MacBook Pro bredvid min ett år gamla MacBook Pro syns skillnaden på en

Bara två usb-ingångar är lite magert.

Gömda ljussensorer ser till att tangentbordet tänds när du arbetar i mörker så att du kan se att skriva bättre.

Magnetiskt lås och elegant formgiven dvd-läsare.



gång: den nya är både skarpare och mer ljusstark.

Som vi nämnde i början är en annan nyhet som inte syns att Apple har slutat använda kvicksilver i sina skärmar. Positivt för miljön, således.

Varm som en bakugn

Nackdelar då? Jo, det finns ett par stycken. För det första är antalet usb-ingångar snålt, två stycken.

För det andra blir datorn riktigt varm. Enligt förståsigpåare beror detta på att Apple använder chassit som kylfläns. Fördelen är att störande fläktljud försvinner, men den blir het som en sommardag.

Och för det tredje har Apple bytt ut pc-cardanslutningen mot den nya pc express, som ingen eller väldigt få använder.

Men bortsett från detta är det här en mycket bra dator som inte bara ger dig mycket prestanda utan som även är otroligt läckert designad. Känner du att skilsmässan från Windows blir för stor finns det tre olika sätt att köra Windows på datorn (se faktaruta här nedan).

Men efter ett litet tag tillsammans med OS X kommer du inte att sakna XP eller Vista.

Petter Ahrnstedt

APPLE MACBOOK PRO

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Apple, 020-120 99 71, www.apple.se

Processor: Intel Core 2 duo, 2,4 GHz, 4 MB cache.

Minne: 2 GB, ddr2, 667 MHz (går att bygga ut till fyra GB).

Hårddisk: 160 GB.

Skärm: 15 tum, 1 440 x 900 pixel.

Grafikkort: Nvidia Geforce 8600 GT.

Nätverk: Wifi 802.11 b/g/n, ethernet 10/100, bluetooth.

Ingångar: Dvi, 2 st firewire, 2 st usb 2.

Mått (b x d x h): 36 x 24 x 2,5 cm.

Vikt: 2,5 kg.

Garanti: 1 år.

Cirkapris: 23 000 kronor.



Fina prestanda, bra operativsystem, går att köra dubbla operativsystem, mycket bra skärm, magnetkontakt som gör att du inte kan fastna i sladden och riva ned datorn på golvet.



Snål garanti, antalet ingångar kunde vara fler.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 03: 11 399 poäng

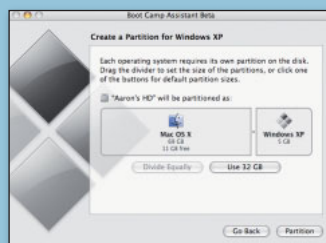
Videokonvertering: 3 min 22 sek

Bildbearbetning: 1 min 2 sek

Musikkonvertering: 49 sek

Cd-kopiering: 7 min 6 sek

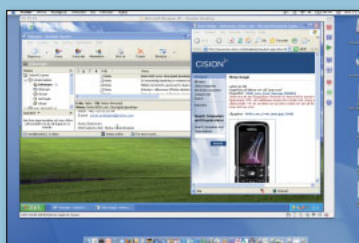
Batteritid: 2 tim 35 min



Boot Camp. Apples egen lösning för att du ska kunna använda Windows.

det möjligt för Windows att starta utan bios, något som Apples datorer inte har. Genom att hålla en tangent nedtryckt när du startar datorn kan du välja vilket operativsystem du vill använda.

När du använder Windows är det precis som... tja, Windows.

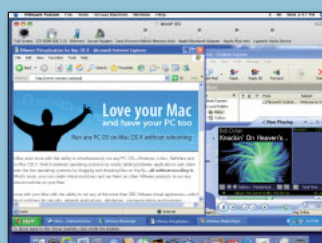


Parallels Desktop. Låter dig starta Windows när det passar dig.

Fast på en ovanligt snygg dator. Boot Camp är helt gratis.

Parallels Desktop

Installera Parallels Desktop och du kan när som helst starta Windows medan du kör OS X. Den senaste versionen har till och med stöd för 3d-spel! Det är



VMware Fusion. Fungerar ungefär likadant som Parallels Desktop.

en rätt rolig känsla att se hela Windows boot-process i ett litet fönster. Det fungerar mycket bra. Du kan installera alla program du saknar från Windows och köra dessa parallellt (häpp!) med OS X. Programmet kostar cirka 300 kronor på www.parallels.com men är gratis att testa.

VMware Fusion

Det här är ungefär som Parallels Desktop. Du kan alltså installera och köra Windows bredvid OS X. Fusion har även det stöd för 3d-grafik och annat lullull.

Förutom Windows (i princip samtliga versioner går att installera på VMware Fusion och Parallels Desktop) kan du även installera Linux. Med den här typen av program kan du även använda tjänster som tidigare bara gått att använda på Windows, till exempel SF Anytime.

Programmet kostar cirka 400 kronor (men det går att testa gratis i 30 dagar) och kan laddas ned från www.vmware.com/vmwarestore/buyfusion.html

SKOJ SKRIVPLATTA – TROTS STRUL

Cyberpad låter dig göra analoga anteckningar som kan läsas in i datorn.

Den ser ut som vilken anteckningsplatta som helst. Skillnaden är att Cyberpad matas med fyra batterier som håller reda på vad du ritat, och har en rad med fem

knappar som bland annat låter dig välja nytt dokument eller slänga ett gammalt.

Skrivplattan kan dels laddas med ett vanligt papper, dels användas med den tillhörande pennan (kräver batteri) som kan laddas med en fejkad spets. När du använder den senare känner plattan av var pennan befinner sig – och du får plötsligt en digital skrivplatta, perfekt för dig som jobbar med illustrationer.

Installationen är inte helt enkel. För det första är det en stor mängd program som installeras, för det andra är installationen

Fem snabbknappar för att ta fram nya dokument, slänga gamla med mera.

strulig. Mycket av detta beror på att programmen vill lägga saker i mappen Mina Dokument, och det fungerar inte via nätverk.

Funkar utan problem

Hur som helst, efter lite muttrande och omstarter är allt klart och vi börjar skriva. Och det fungerar riktigt bra. Med hjälp av programmet My Script Notes kan programmet läsa svensk text, vilket är trevligt. Texten går sedan att importera i Office (via genvägar i Word) för att redigeras.

När det handlar om ren text går det över förväntan. Plattan registrerar pennans rörelser utan problem. Däremot har datorn svårt att tolka kråkfötter. Det är inga problem att flytta markören eller att klicka (knacka bara med pennan på plattan), men precisionen känns inte helt hundra.

ADESCO CYBERPAD

Tillverkare: Adesco.

Kontakt/läs mer: Nortechna, 011-10 00 70, www.nortechna.se

Systemkrav: Windows 2000/XP, 128 MB ram, usb-kontakt.

Storlek: 33 x 25 x 3 cm.

Vikt: 700 g.

Minne: 32 MB (ungefär 150 pappersark). Kan byggas ut med minneskort.

Batteri: 4 st aaa (skrivplattan), 1 st aaa (pennan). Batterierna räcker till ungefär 20 timmars skrivande.

Cirka pris: 2 000 kronor.

+ Enkel att använda, snygg portfölj medföljer.

- Strulig installation, oprecis kontroll.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Jag kan tänka mig att du som är trött på att renskriva dina anteckningar från långrandiga möten eller föreläsningar kan gilla Cyberpad.

Petter Ahnstedt

HÅRDDISK FÖR NÄTVERKET BRA IDÉ

Dina filer lever ett säkrare liv och blir lätta att komma åt med den här lilla lådan.

Netgear SC101T är ett enkelt alternativ för dig som vill ha rejält med lagringsutrymme. Den är nätverksansluten så att alla på nätverket kan använda den och den är relativt billig. Och har din router gigabit-utgångar kommer det att gå fort som attan.

Det är ett tomt chassi som ansluts till nätverket genom ethernet-kabeln. Inga hårddiskar ingår, i stället kan du ta vilken gammal sata-hårddisk som helst och stoppa in i den. Det är väldigt enkelt. Pilla bara upp luckan i fronten och tryck in hårddisken. Inga kablar eller kontakter behövs. Netgear SC101T har plats för två hårddiskar. Trycker du in två stycken på 500 giga-

byte blir du först i grannskapet med en terabyte lagringsutrymme. När du väl installerat

hårddisken i det lilla chassit kopplar du in det till nätverket. Hårddisken dyker inte upp av sig själv, nej här krävs en program-installation. Men den går snabbt.

Säkrar filerna

Installera och starta programmet och det börjar söka efter nätverkshårddisken, när detta är gjort väljer du hur du vill konfigurera den. Enklast är att välja Wizard-läget. Då formateras också hårddisken.

När allt är klart öppnar du Den här datorn och dubbelklickar på ikonen för hårddisken. Nu kan du börja föra över data till den. Du kan också

Fläkten bullrar men lådan kan ställas där den inte hörs.



NETGEAR STORAGE CENTRAL TURBO SC101T

Tillverkare/kontakt: Netgear, 08-546 475 00, www.netgear.se

Systemkrav: Windows 2000/XP, nätverk med dhcp.

Anslutningar: Ethernet 1000/100/10.

Storlek: 18 x 15 x 15 cm.

Hårddiskar: Ingår inte, stöder enbart seriell ata-diskar.

Cirka pris: 1 900 kronor.

+ Enkel att använda. Har plats för dubbla diskar.

- Bullrig fläkt. Funkar inte med Windows Vista.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

installera ett medföljande program som låter dig göra schema-lagda säkerhetskopior. Bra!

En nackdel är att den lilla lådan låter rätt mycket när fläkten drar i gång. Och så fungerar den inte med Windows Vista.

Petter Ahnstedt

PLASMA-TV FÖR PRISMEDVETNA

Lcd-tv:n må vara Sveriges nya folk-tv, men det tillverkas fortfarande plasma-tv. LG:s nya 42-tummare är både snygg och prisvärd.

Du kanske inte visste att plasma har sina fördelar. För det första har de ingen responstid, så det blir inga fördröjningar i form av eftersläp, för det andra är de mer förlåtande när de matas med en lågupplöst signal, som till exempel från en dvd-spelare eller vanliga tv-sändningar.

Det är med ovanstående i åtanke som vi testar LG:s nya plasma-tv PC55. Den bjuder inte på några direkta nyheter, men den har fördelar.

Lättviktare

Det är en slimmad och nedbantad tv som LG

tillverkat. Den är bara åtta centimeter i djupled och väger låga 28 kilo. Du behöver alltså inte förstärka väggarna där hemma om du vill hänga upp den på väggen. Något väggstativ medföljer inte, men däremot ett snyggt bordsstativ.

Själva installationen går snabbt. Bilden från tv-sändningar är bra, men ställer du dig löjligt nära tv:n och anstränger dig ser det ut som att det ligger ett

dis över bilden. Som tur är finns det långtgående inställningsmöjligheter. Ta hjälp av grannar och familj och låt dem agera jury när du fumlare med alla reglarna. LG:s bildförbättringsteknik, XD Engine, har däremot blivit omsprungen av Sonys och Philips lösningar.

Klar för digitala kanaler

Skärmen, en 42-tummare, har upplösningen 1 024 x 768, vilket innebär att den är hd-ready, men långt från full hd. Tv:n klarar av en signal på 1 080p via hdmi-ingången och har en inbyggd tv-tuner för digitala mottagningar.

Köper du till en så kallad ca-modul kan du stoppa in ditt programkort i tv:n och även se betalkanaler, annars är det de öppna som gäller.

PC55 är även försedd med en optisk utgång för ljud, så tv-sändningar som sänds med 5.1-ljud

"Nedbantad tv som bara väger 28 kilo"



Bra svärta i bilden är en fördel med plasma-tv.

LG PC55

Tillverkare/kontakt/läs mer: LG, 08-566 415 00, nordic.lg.com
Bildstorlek: 42 tum.
Upplösning: 1 024 x 768 pixel.
Hd-ready: Ja.
Kontrast: 15 000:1 (dynamisk).
Ljusstyrka: 1 500 cd/m2.
Tv-mottagare: Analog/digital (dvd-t).
Boxerkortplats: Ja.
Ljud: 2 st 10 W.
Anslutningar: 2 st hdmi (1.3), komponent, vga, 2 st scart, s-video, komposit.
Mått med bordsstativ: 105 x 77 x 31 cm.
Vikt: 28 kg.
Strömförbrukning: 350 W (7 W i viloläge).
Cirkapris: 14 000 kronor.

+ Snygg, enkel att installera.

- Upplösningen och bildförbättringstekniken kunde vara bättre.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

kan du uppleva som det är tänkt, det vill säga om du kopplar tv:n till en hemmabioanläggning.

Tv:n står också med en programguide, som är enkel att använda. Kopplar du tv:n till en hårddiskvideo kan du snabbt och enkelt schemalägga inspelningar.

Tillräckligt bra svärta

När vi börjar skicka in en högupplöst signal händer det saker. Bilden blir mycket skarp och färger och djup blir rejält mycket bättre.

Svärta, som alltid brukar vara bättre på en plasma-tv än på en lcd-tv, är visserligen bra, men skulle kunna vara ett par snäpp vassare. Men det är inte så att detaljer går förlorade.

Prismässigt ligger den bra till, det rekommenderade priset är 14 000 kronor, men du kan säkert hitta den för mindre än så med någon av prisagenterna som finns. Det här kanske inte är en tv för dig som vill ha det senaste, men i sin prisklass är den helt okej.

Petter Ahnstedt

BILLIG SPELDATOR

En snabb speldator behöver inte kosta en halvårslön. Här är en till rimligt pris.

När vi testar speldatorer brukar de kosta en slant. För ett par nummer sedan testade vi till exempel Dells monster-

paket som gick loss på 50 000 kronor. Så frågan är: måste det kosta skjortan att spela spel? Nej, men lite mer får du lägga ut än på en vanlig dator. Pyrotech har smart nog byggt en prisvärd speldator som har tillräckligt med prestanda för att klara av tunga spel.

Vortex Gamer är en dator som verkligen ser ut att kunna skyffla omkring vektorer och pixlar utan större problem. Chassit är rejält

"Tillräckligt även för de mest kräsna"

tilltaget och har gott om plats på insidan. Vill du klämma in en extra hårddisk eller något annat tillbehör är det lugnt. Chassit är för övrigt delvis genomskinligt, så det är lätt att beundra hantverket; alla kablar är snyggt dragna och lindade. På ovan-

sidan av chassit sitter en stor fläkt som vispar runt luften i maskinen. Liksom alla Pyrotechs datorer är den tyst. På processorn sitter en gigantisk kylfläns som sänker ljudnivån.

Antalet ingångar är helt okej. På fronten finns två usb 2 och en firewire medan baksidan rymmer fyra usb 2, en firewire samt digital ljudutgång. Dessvärre saknar

moderkortet ljudutgångar för avancerade ljudanläggningar.

Grafikkort med ny teknik

För grafiken står ATI:s nya kort, HD2900XT, som är Directx 10-kompatibelt. Prestandamässigt är det bra. Det rår inte riktigt på Nvidias 8800-kort, men det är avsevärt mycket billigare. I 3d Mark 06 får kortet utmärkta 9 836 poäng. I Doom 3 levererar det 177 bilder per sekund, tillräckligt för de mest kräsna.

I de andra delmomenten är det inte mycket sämre. När vi ska konvertera videofilm går det fort. En filmfil på över två gigabyte tar en minut och 55 sekunder. Det kan jämföras med Dells värstingdator som (exklusive skärm) kostade över 30 000 kronor, den tog två minuter och 41 sekunder på sig. I Photoshop-testet är det också jämnt skägg med Dell-datorn. Pyrotech Vortex Gamer tar 32 sekunder på sig, samma resultat som Dell.

Processorn i den här datorn är en Intel Core 2 duo klockad till 2,4 GHz. Internminnet är på två gigabyte, vilket är bra och ger lite extra skjuts i spelen.

Förträfflig speldator

Med sin Vortex Gamer lyckas Pyrotech än en gång bevisa att det går att bygga bra och snabba datorer utan att det kostar en förmögenhet. Den här klarar det mesta du slänger åt den, oavsett om det rör sig om spel eller digital bild/videobehandling.

Fördelen med speldatorer är att de klarar allt. En kontorsdator grejar kontorsprogram som Office, men orkar inte med Quake 4. Medan speldatorn grejar rubb och stubb.

Bra pris, välbyggd och bra prestanda blir tummen upp!

Petter Ahrnstedt



Tyst fläkt och kylfläns minimerar störande ljud.



Genomskinligt chassi visar upp snyggt och prydligt lindade kablar.

PYROTECH VORTEX GAMER

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Pyrotech, 08-741 3590, www.pyrotech.se

Processor: Intel Core 2 duo E6600, 2,4 GHz, 1 066 MHz, 4 MB.

Grafikkrets: ATI Radeon HD2900XT 512MB.

Minne: 2 GB, ddr, 800 MHz.

Hårddisk: 500 GB, 7 200 rpm (seriell ata 2).

Operativsystem: Windows XP.

Garanti: 2 år.

Support: Livstids via telefon.

Cirkapris: 14 000 kronor.



Mycket bra prestanda, slår datorer som kostar det dubbla. Välbyggd.



Analog 5.1-utgång saknas.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3d Mark 06: 9 836 poäng

Videokonvertering: 1 min 55 sek

Bildbearbetning: 32 sek

Musikkonvertering: 44 sek

Cd-kopiering: 6 min 42 sek

FIFFIGA LURAR FÖR MOBILMUSIK

Philips lurar låter dig lyssna bekvämt utan att missa mobilsamtal.

Trådlöst är alltid roligt. Philips nya hörlurar SHB7100 låter dig koppla ihop dem med exempelvis din mobiltelefon via bluetooth. Sedan kan du njuta av musik trådlöst utan att missa ett enda samtal: när det ringer i telefonen ringer det i lurarna.

Hörlurarna har en liten dos, något mindre än en cigarettändare som innehåller all elektronik, mikrofon och kontroller. Med denna kan du hoppa mellan låtar, höja volymen eller svara på ett inkommande samtal.

Kravet för att det ska fungera med musik i luren är att telefonen har stöd för a2dp, vilket de flesta moderna telefoner har.

Hörlurarna pressas långt in i örat. Det har sina för- och nackdelar. En fördel är att allt bakgrundsljud försvinner. Du behöver alltså inte spela lika högt.

Hörlurar passar örat så att du kan spela med lägre volym.

Minidosa med alla kontroller sköter musik och låter dig svara på samtal.

Nackdelen är att vissa ljud, som när du sväljer eller promenerar, ekar i skallen.

Ljudet är helt okej. Vi testade med en Nokia N95 och en Sony Ericsson K800i, och det skulle kunna vara lite fylligare. Men det är bra nog, och efter lite mixtrande med inställningarna är det skönt tryck när Lemmy rosslar fram Orgasmatron.

Dåligt talljud

Du måste ha den lilla dosan under hakan för att folk ska

höra vad du säger i telefonen. Men du behöver inte ha den kopplad till telefonen. Det följer med en liten bluetooth-sändare som du kan fästa på vilken mp3-spelare som helst med 3,5-millimetersingång.

Räckvidden duger. Du kan ha telefonen i dina jeans och sändaren runt halsen utan att det börjar hacka. Men har du telefonen

PHILIPS SHB7100

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Philips, 08-598 520 00,
www.philips.se

Systemkrav: Vad som helst som kan producera ljud och som har en 3,5 mm ingång.

Anslutning: Bluetooth 1.3.

Storlek: 2,2 x 1,8 x 5,4 cm.

Vikt: 22 gram.

Räckvidd: Cirka 5-6 meter.

Batteritid: Cirka 7 tim 40 min (beror på vilket avstånd sändare och mottagare befinner sig från varandra).

Batterityp: Inbyggd, uppladdningsbart.

Cirkapris: 800 kronor.



Enkel att använda.



Ljudet kunde vara bättre, och priset lägre.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

i en väska börjar överföringen att tveka. Priset är också i överkant. En femhundra vore lagom.

Petter Ahnstedt

Över 300 sålda objekt per dag*

*Genomsnittlig försäljningsdata inom kategorin Datorer & Tillbehör jan-jun 2007



tradera.com

en del av eBay

KOMPAKTKAMERA MED MÄSTARKÄNSLA



Nikon Coolpix P5000 har alla egenskaper som behövs för att ta kreativa bilder på enklast tänkbara vis. Toppen när en systemkamera känns för stor.



Blixtsko för extern blixt är en extra finess.

egenskaperna är den optiska bildstabilisatorn, ett antiskak-system som flyttar linserna i objektivet för att motverka oskarpa orsakad av darrhänthet. Det ger dig möjlighet att ta skarpa bilder med upp till tre stegs längre slutartider.

Se upp med höga iso

Bildstabilisatorn fungerar väl, men som vanligt bör du vara försiktig med att låta kameran använda alltför höga iso, då du riskerar att få brusiga bilder. Brusnivåer är alltid ett bekymmer hos kompaktkameror med många megapixel på en liten sensor. Visserligen är sensorn på P5000 något större än normalt på kompaktkamerorna. Men med 10 megapixel går det ändå inte att undvika bruset vid högre iso. Upp till iso 800 är bruset hanterbart, men iso 1 600, 2 000 och 3 200 försämrar successivt bildkvaliteten till det oanvändbara. Men det här är ett problem som delas av de allra flesta kompaktkammodeller.

Med standardinställningar och låga iso-tal tar kameran mycket bra bilder i så gott som alla situationer. Färgbalansen är mycket god, speciellt i utomhusbilderna, och bilderna uppvisar många fina detaljer.

Största nackdelen är att kameran är irriterande långsam. Redan i starten tar den gott om tid på sig – din första bild fastnar inte

förrän knappt tre sekunder efter att du slagit på kameran. Men det är väntetiden mellan bilderna som är mest frustrerande. Det tar återigen nästan tre sekunder innan du kan ta din nästa bild.

Ytterligare en nackdel är att kameran saknar möjlighet att ta bilder i råformat, något som skulle göra den ännu mer attraktiv för mer avancerade entusiaster som gärna bildbehandlar sina foton i datorn.

Men fränsett prestandabekymren är P5000 en av de proffsigaste kompaktkamerorna du kan hitta i dag. Den ger bra bilder som bör tilltala de flesta användare, är lättanvänd, har elegant design och ett pris som absolut känns överkomligt.

Bengt Hjord

L etar du efter en riktigt bra kompakt allround-kamera med vettiga funktioner är Nikon Coolpix P5000 ett bra val. Kameran har flera av de egenskaper och funktioner som finns hos en systemkamera och det är faktiskt bara Canon som kan slå den här kameran på

fingrarna med sin Powershot G7 (som vi testade i PC för Alla 4/07).

Solsken är inget hinder

Coolpix P5000 har en upplösning på 10 megapixel, 3,5 gångers optisk zoom, 2,5-tums lcd-skärm som är antireflexbehandlad och klarar en betraktningvinkel på 170 grader. Därtill finns en bra genomsiktssökare som underlättar rejält när skärmbilden inte kan avläsas, som när du plåtar i solsken.

Kameran ligger bra i handen med sitt gummerade handgrepp. Alla de viktiga funktionerna kommer du lätt åt med de välplacerade knapparna och menysystemet är lättöverskådligt.

En av de viktigaste



Färggrant. P5000 ger bilder med bra färgbalans och fina detaljer.

NIKON COOLPIX P5000

Tillverkare/kontakt: Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se

Upplösning: 10 megapixel.

Optisk/digital zoom: 3,5x/4x.

Brännvidd: 7,5-26,3 mm.

Storlek (b x h x d): 10 x 6,5 x 4 cm.

Vikt: 228 gram.

Skärmstorlek: 2,5 tum.

In-/utport: Usb, tv-anslutning,

pictbridge.

Inbyggt minne: Cirka 21 MB.

Bilder/minut, utan respektive

med blixt: 20/17.

Klar att plåta på: 2,9 sekunder.

Batterilivslängd/uppladdnings-

tid: Cirka 250 bilder/120 min.

Videoinspelning/upplösning:

Ja/640x480 pixel.

Cirka pris: 4 300 kronor.

+ Optisk bildstabilisering, manuella lägen.

- Långsam bild till bildhantering.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LILLA FILMFROSSAREN

Tyska skärmtillverkaren Belinea har svensk premiär med en riktigt skarp bredbildsskärm.



Belinea 2230 SIW 22 är en 22-tums skärm med bredbildsformat. Den ser ut som vilken skärm som helst. Själva skärmytan är omgärdad av en silverfärgad ram i plast som pryds av sex knappar för olika typer av inställningar.

Skärmmenyerna finns på ett flertal olika språk, dock inte svenska. Men det finns ett autoläge plus att alla menyer är försedda med ikoner så det är nämligen enkelt att hitta rätt.

BELINEA 2230 SIW22

Tillverkare: Belinea.
Kontakt/läs mer: Maxdata, 08-519 702 36, www.maxdata.de
Systemkrav: Dator med videokort.
Bildyta: 22 tum.
Upplösning: 1 680 x 1 080 pixel.
Storlek: 52 x 44 x 17 cm.
Strömförbrukning: 60 W.
Cirka pris: 3 400 kronor.

+ Bra skärpa, bild och pixel-policy.

- Dålig ergonomi.

1 2 3 4 5 6 **7** 8 9 10

I nederkant sitter två högtalare, som varken ger anmärkningsvärt bra eller dåligt ljud ifrån sig.

Var är anslutningarna?

Värre är att skärmen saknar anslutningar. Det finns en dvi- och en vga-kontakt, samt en ingång för ljudet, men det är också allt. Vad händer med usb-ingångar? En platt skärm anno 2007 ska banne mig ha ingångar för åtminstone usb. Ergonomin är inte heller på topp då skärmen bara kan vinklas framåt eller bakåt. Ingenting i höjdlid.

Bilden då? Jo, här går det betydligt bättre. Skärmens upplösning är på 1 680 x 1 080 pixel. Kontrasten är skarp och färgåtergivningen är också mycket bra. Skärmen hänger med utan att släpa efter. Och filmer gör sig alltid bättre i bredbild. Har du ungar som gapar kan du investera i den här och stänga in dig i arbetsrummet och se på film.

Priset gör också skärmen attraktiv. Och företagets pixel-policy är riktigt bra: inga döda pixlar ska du behöva tolerera, oavsett placering.

Petter Ahrnstedt

Cirka pris: Alla priserna i fakturorna är inklusive moms.

BLÄCKPATRONER • LASERTONER • FOTOPAPPER • SKRIVARE



låga priser
snabba leveranser
personlig service

Sveriges största sortiment av bläck & toner

I vårt breda produktsortiment finner du både originaltillbehör samt kompatibla produkter till riktigt låga priser. Med leverans vardagen efter din beställning och med vår höga kompetens och tillgänglighet hoppas vi nå vår vision – att vara bäst på skrivartillbehör. Välkommen att **beställa på www.patroner.se** eller slå oss en signal.

FOTOPAPPER PÅ KÖPET!



EPSON
Passar alla
bläckstråle-
skrivare

20-pack, 10*15 cm

Beställ för 100:-

1 PAKET
PÅ KÖPET

Beställ för 500:-

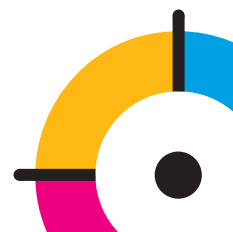
2 PAKET
PÅ KÖPET

Beställ för 1000:-

3 PAKET
PÅ KÖPET

patroner.se

Svensknabbevägen 29, 393 51 Kalmar
Tel 0480-47 51 90 info@patroner.se



LÄCKER NOKIA VISAR VÄGEN

Med mer design och mindre teknik hoppas Nokia vinna gps-sugna kunder.

Hack i häl på populära N95 släpper Nokia en ny mobiltelefon med gps. Den här är snyggare, men inte lika fullproppad med funktioner. Den saknar exempelvis trådlöst nätverk och kameran är nedbantad; du får nöja dig med två megapixel, utan autofokus.

Nokia 6110 är mer en bruks-telefon än vad N95:an är. Det märks på priset. Den är 2 000 kronor billigare än storebror.

Gps-chipset är placerat i telefonens ovandel, så du behöver inte öppna telefonen för att aktivera gps:en, något som behövs med N95. Det finns också en knapp som tar dig direkt till gps-funktionen. Liksom tidigare kan du ladda ned kartor via webben eller telefonen (fast det senare kan bli galopperande dyrt).

Operativsystemet i telefonen är Symbian (Series 60 3rd Edition)

och det är klart snabbare än tidigare versioner. Som vanligt finns en sensor som anpassar skärmens ljus till belysningen.

Bra multimedia

Navigator 6110 har både radio, mp3-spelare och en mycket kompetent webbläsare (faktiskt en bantad version av Safari). Men volymkontrollen hoppar i alldeles för stora steg. Antingen är musiken för låg eller för hög. Det är svårt att hitta



ett mellanläge. I stället för tio volymsteg borde det finnas 20.

Utseendemässigt slår den N95 med hästlängder; här snackar vi mer design och mindre industriellt utseende. Navigator 6110 är snygg, medan N95 ser ut som ett monument för någon trist öststatsmyndighet.

Men utseendet är ju inte allt. Och visserligen är Navigator 6110 en kompetent telefon, men gps:n är fortfarande långsam. Och varför kan inte Nokia utrusta kamerorna

NOKIA NAVIGATOR 6110

Tillverkare/kontakt/läs mer:

Nokia, 08-077-66 222 22, www.nokia.se

Skärm: 2,2 tum, 320 x 240 pixel.

Nätverk: Gsm/edge 850/900/1800/1900, hdspsa.

Anslutning: Bluetooth eller usb.

Kamera: 2 megapixel.

Storlek: 10 x 5 x 2 cm.

Vikt: 125 g (med batteri).

Minne: 40 MB.

Taltid: 3,5 tim.

Passningstid: 11 dagar.

Cirka pris: 4 000 kronor.

+ Snygg, gps, bra operativsystem.

- Långsam gps, volymen är ojämn, saknar autofokus.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

på sina telefoner med autofokus? Lite mer krut på finesserna vore att föredra. Fast den har ju 3g och hdspsa (turbo-3g), så helt kass är den inte.

Petter Ahrnstedt

TRÅDLÖS BEVAKNING AV HUSET

Bevaka delar av huset eller lägg ut dig själv på nätet – utan en tråd.

Topcom, som ofta förknippas med dect-telefoner, har släppt en kamera som du kan ansluta till ett trådlöst nätverk och därmed övervaka saker och ting.

Kameran ser precis ut som en så där liten historia som brukar sitta i bankentrén. Den är ungefär lika stor som en dv-kamera. På utsidan är det inte



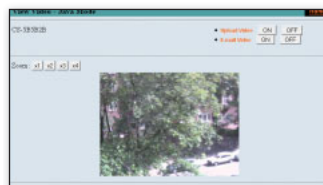
mycket att hurra för. Grå och svart plast samt två lampor som indikerar huruvida du är ansluten eller inte. Det går också att ställa in skärpan genom att vrida på objektivet. Någon optisk zoom finns dessvärre inte.

För att ansluta kameran till ditt nätverk behöver du ha en router och under själva installationsprocessen måste kameran vara ansluten via ethernet-kabel.

Allt som behövs är ett litet program i din dator som hjälper dig att hitta kameran. Det går fort att installera.

Enda bekymret vid installationen är att du manuellt måste ange vad ditt nätverk heter.

När allt är klart öppnas ett webbläsarfönster med kameran. För att du ska kunna kika på sändningen krävs att du har en särskilt Activex-program.



Snabb. Kameran uppdaterar med 25 bilder per sekund.

Om du använder Firefox får du använda ett Java-program.

Sladden då? Jo, den är bara att koppla ur. Topcom Wireless Ip-cam 2000 gör verkligen skäl för sitt namn. Den strömmar innehållet hur bra som helst från kameran till routern.

Dålig bild – men snabb

Bildkvaliteten är ingen höjdare. Du ser utan problem vad bilden föreställer, däremot är bilduppdateringen mycket bra med 25 bilder per sekund. Andra fördelar

TOPCOM IP-CAM 2000

Tillverkare: Topcom, +45 48 14 25 00, www.topcom.net

Systemkrav: Trådlöst nätverk, router, webbläsare.

Nätverk: 802.11g/b, 10/100 mbit/s.

Upplösning: 640 x 480 pixel, 25 fps.

Cirka pris: 1 600 kronor.

+ Enkel att använda.

- Saknar zoom, dålig upplösning.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

med en ip-kamera är att du kan logga in till den från vilken internetansluten dator som helst.

Trots att det är en kamera som har ett fult gränssnitt så fungerar den. Och det är ju liksom meningen. Priset är okej för en kamera som kan anslutas trådlöst till ditt nätverk.

Petter Ahrnstedt

Nu kan du vara på flera ställen samtidigt!

Med en Axis STS nätverkskamera och ett abonnemang hos tryggare.net kan du enkelt öka tryggheten i vardagen. Anslut kameran till en bredbandsdelare, registrera sedan din kamera på www.tryggare.net och du har omedelbart tillgång till direktvideo från kameran, oavsett var du befinner dig.

Står allt rätt till i sommarstugan? Stängde du köksfönstret? Har barnen kommit hem från skolan? Är hantverkarna klara med golven? Detta och mycket mer kan en kamera ge dig svar på. Du har själv kontroll över din kamera och kan med hjälp av dator eller mobiltelefon när som helst se direktvideo eller spela upp larmsekvenser, som lagrats på www.tryggare.net.

I bostadsrättsföreningar och hyresfastigheter är detta en enkel och effektiv lösning för kameraövervakning av utsatta utrymmen, källarförråd, tvättstugor eller boendeparkeringar. Ett av Datainspektionen nyligen taget beslut* fastställer att utrymmen dit allmänheten inte har tillträde, såsom delar av privat hyresfastighet eller bostadsrättsförening inte kräver tillstånd för kameraövervakning för att i förebyggande syfte förhindra inbrott och skadegörelse.



KOSTNADSFRI TT GRUNDABONNEMANG FRÅN WWW.TRYGGARE.NET

Vid köp av Axis STS nätverkskamera erhåller du utan extra kostnad ett grundabonnemang från tryggare.net, vilket ger dig direktsänd video med upp till 1 bild per sekund, lagring av de 25 senaste videorörelsedetekterade händelserna från en kamera samt e-post meddelande vid detekterade larm.

För bostadsrättsföreningar och hyresfastigheter tillhandahåller vi en anpassad tjänst, kostnadsfri till och med oktober 2007, därefter 99kr/månad för första kameran samt 49 kronor/månad per ytterligare kamera installerad. För mer information om våra tjänster, besök gärna www.tryggare.net

TRYGGARE

För ytterligare information om priser och detaljerad beskrivning se www.tryggare.net

AXIS STS 207 nätverkskamera



Inomhus
Artikelnummer
0235-072

AXIS STS 207W nätverkskamera



Inomhus trådlös
Artikelnummer
0241-062

AXIS STS 211A nätverkskamera



Power over Ethernet
Artikelnummer
0223-062

Utomhuskapsling
0217-001**

AXIS STS 216FD-V nätverkskamera



Robust, slagtålig,
inomhus,
Power over Ethernet
Artikelnummer
0268-062

Allmänna licensvillkor: Video lagras av tryggare.net i max 7 dagar för BRF och 28 dagar för privatpersoner. Vi förbehåller oss rätten att modifiera abonnemangens innehåll. Vi tar inget ansvar för din bredbandsuppkoppling. Trafikkostnad för dataöverföring via mobilnät ingår ej i tjänsten. Kundsupport rörande mobiltelefon finns endast via betaltelefonnummer. Vi hänvisar i första hand till mobiloperatörens kundtjänst. Tryggare.net garanterar det avgiftsfria grundabonnemanget till och med januari 2009.

*www.datainspektionen.se/nyhetsarkiv/nyheter/2007/Februari/2007-02-20.shtml

**Utomhuskapsling behöver kompletteras med nätaggregat (0217-011) och väggfäste (0217-021) eller väggfäste dold kabel (0217-031)

AXIS®

COMMUNICATIONS

Miss inte

FÖRMÅNS PAKETET

Gratis antivirus och webbackup!

Du är viktigast för oss. Därför har vi skapat ett paket som ger dig bra, nyttiga och roliga förmåner. Gå in på pcforalla.se/formanspaketet och registrera dig redan idag eller fyll i kupongen nedan! Vi har börjat med att ladda det med två riktigt bra förmåner och räknar med att utöka paketet i rask takt.

För dig som är prenumerant

Antivirusskydd med F-secure

Värde 695:-



- Skyddar din dator mot virus, maskar, trojaner och rootkit
- Innehåller F-Secure DeepGuard - mot nya hot
- Innehåller en brandvägg som skyddar mot hackare
- Innehåller realtidsskydd mot spionprogram
- Skannar e-post för virus och elak kod
- Hjälper dig att bli av med Spam och Phishing
- Lätt att installera och använda
- Skyddar barn mot olämpligt innehåll på Internet
- Innehåller tidlös för att kontrollera Internet-användning
- Innehåller programkontroll
- Automatiska uppdateringar

PC för Alla backup

Värde 200:-



- Säker lagring av alla typer av filer så som foton, textdokument, musik, bilder m.m. från din dator (500MB lagringsutrymme ingår)
- Tillgänglighet till alla filer från vilken dator som helst när som helst
- Automatisk backup
- Lagra upp till 20 GB (tillval som kostar extra)
- Webbalbum
- FTP-stöd
- Möjlighet att kryptera filer
- Drifttid 24 timmar om dygnet, 365 dagar om året
- Lagring i datahall med klass 3-säkerhet
- Daglig backup
- Säker inloggning och säker överföring av filer
- 50 gratis färgutskrift av dina favoritbilder när du registrerar dig.

GÖR SÅ HÄR OM DU REDAN ÄR PRENUMERANT:

1. Gå in på pcforalla.se/formanspaketet
2. Registrera dig genom att trycka på den orange knappen i det blå fältet längst upp.
3. Tryck på knappen "Ja, jag är prenumerant".
4. Fyll i ditt kundnummer och postnummer.
5. Nu kommer du tillbaka till Pcforalla.se. Här hittar du alla förmåner.

Alla tjänster och erbjudanden som ingår i förmånspaketet har du under din prenumerationsperiod.

OM DU INTE ÄR PRENUMERANT

**FYLL I TALONGEN NEDAN!
PORTOT ÄR BETALT!**



JAG TACK! Jag tecknar en helårsprenumeration direkt, 12 nr för 595:-, och får ta del av förmånspaketet F-secure PC protection
(värde 695 kr) och **Webbackup på 500 mb** (värde ca 200 kr). Ord. lösnr. pris 779:-

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

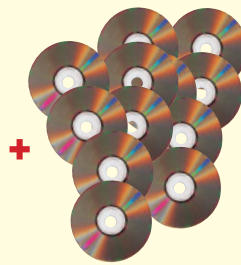
Telefon _____

E-post _____

PFA215

☐ Ja tack, jag vill gärna ha PC för Allas nyhetsbrev.

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.



Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

SVARSPOST

110 316 250

110 00 Stockholm

Detta erbjudande kan inte kombineras med andra erbjudanden och gäller endast nya prenumeranter inom Sverige dock senast till den 30 oktober 2007. Du registreras med personuppgifter för att vi ska kunna fullfölja vår kundrelation samt ge dig förmånliga erbjudanden från IDG eller dess partners. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till 3 år.

DU KAN OCKSÅ BESTÄLLA PÅ:



pcforalla.se/pren



SMS:a PFA 12NR till 72120



08-453 61 00



kundservice@idg.se

PASSA PÅ – SPARA 604 KRONOR!

11 NR AV M3 + VALFRI PRYL FRÅN PHILIPS FÖR BARA 695:-



Ett helt år
Värde 704 kr

SVERIGES STÖRSTA PRYLIDNING

M3 ger dig stenkoll på alla nya, heta prylar. Varje månad får du läsa det senaste om allt från digitalkameror och mp3-spelare, till mobiltelefoner och hemmabioproducter. Kort sagt, alla produkter du inte kan leva utan.

SE VAD DU SPARAR!

11 nr (ord.lös.nr.pris) 704 kr
Pryl 595 kr

Värde 1299 kr
Ditt pris 695 kr

DU SPARAR 604 kr



Värde
595 kr

VÄLJ PRYL!

RESEHÖGTALARE Philips BA290

Du kommer bli imponerad av hur pass klart och starkt ljud det går att få från en så pass liten högtalare. Effekt 2x3W. Drivs med 6 st R03-batterier eller nätadapter. Mått 180x65x30 mm. Två års garanti.



Värde
595 kr

DECT-TELEFON Philips CD230IS

Riktigt fräsch trådlös telefon med bakgrundsbelyst knappsats och display. Dessutom har den högtalartelefon när du behöver lägga ifrån dig luren. Två års garanti.

~~=1299 kr~~
=695 kr

☐ JA TACK! 11 nr + VALFRI PRYL FÖR ENDAST 695 kr

Jag väljer följande pryl:

☐ RESEHÖGTALARE

☐ DECT-TELEFON



M3084

☐ JAG ÄR REDAN PRENUMERANT och förlänger min prenumeration med 11 nr för 695 kr

Givetvis får jag också välja en pryl:

☐ RESEHÖGTALARE

☐ DECT-TELEFON



M3085

M3
bjuder på
portot

För/efternamn

Ev. företag.....

Adress

Postnr/ort

Telefon.....

E-post

☐ Ja tack! Jag vill också kostnadsfritt få M3s nyhetsbrev till min e-postadress jag uppgett ovan.

☐ Ja tack, jag vill gärna ta del av förmånliga erbjudanden, via modern informationsteknik, från IDG och våra samarbetspartners.

Erbjudandet gäller inom Sverige dock senast till den 30 september 2007.

Du registreras med personuppgifter för att vi ska kunna fullfölja vår kundrelation samt ge dig förmånliga erbjudanden från IDG eller dess partners. Du kan en gång om året ta del av de uppgifter som finns registrerade om dig genom att ringa vår kundtjänst på 08-453 61 00. Vi lagrar dina personuppgifter i upp till 3 år.

Våra prenumerationer gäller tills vidare, vilket innebär att din prenumeration förlängs automatiskt. Du kan säga upp din prenumeration när som helst – utebliven betalning räknas dock inte som uppsägning.

Detta erbjudande kan inte kombineras med andra erbjudanden.

Din premie skickas normalt 2-3 veckor efter att fakturan är betald.

M3
DIGITAL WORLD

SVARSPOST
110 316 248
110 00 STOCKHOLM

TRE ENKLA SÄTT ATT BESTÄLLA:

1. POSTA- portot är betalt! 2. RING 08-453 61 00 3. BESÖK www.m3prylar.idg.se

SUCCÉ FÖR TURBO-3G:

MOBILT BREDBAND MED TURBOFART

Nu ökar hastigheten i det mobila bredbandet. Alla operatörer är i gång med turbo-3g, vilket betyder tio gånger snabbare surf. En minimal dosa är allt som behövs för att få bredband i turbofart – i hela Sverige.

Vi håller på att bli bortskämda. De senaste åren har bredbandshastigheten skjutit i höjden, och i dag kan vi få upp till 100 megabit per sekund. Problemet är att det bara är hemma som det går så snabbt. På resande fot får vi vara glada om vi över huvud taget kommer åt internet. Visst har det länge gått att surfa via gsm-nätet, men då kommer vi knappt upp i styrfart.

Förra året kom dock revolutionen. Genom att koppla en liten dosa till datorn gick det

plötsligt att surfa via 3g-nätet. Då låg hastigheten på runt 0,3 megabit per sekund, men nu ökar den rejält. Med den nya tekniken turbo-3g kan du surfa i ungefär tre megabit per sekund, alltså tio gånger så snabbt.

Operatören 3 var först ut, men nu är även konkurrenterna igång. Samtidigt har ett priskrig pressat priset rejält, vilket har gjort intresset så stort att det i början av sommaren till och med var brist på dosor.

– Det är ett enormt sug nu. Marknaden har exploderat under sommaren, säger Johan Paulsen Järnliden, marknadschef på mobilkedjan The Phone House.

Fördelen med mobilt bredband är uppenbar. Plötsligt går det att surfa överallt. I

sommarstugan och husvagnen. På kaféer och busshållplatser. I svampskogen eller båten.

Rikard Slunga som är vd för Nordisk Mobiltelefon, kallar det för en revolution.

– Det är den största förändringen sedan vi fick mobiltelefon för 20 år sedan.

Då blev det möjligt att prata i telefon utanför den egna lägenheten. Nu blir det möjligt att surfa överallt.

– Folk vill ha möjlighet att surfa när som helst och var som helst, konstaterar Rikard Slunga.

Själv brukar han ha med sig en bärbar dator och mobilt internet i bilen.

– Ungarna sitter i baksätet och tittar på Bolibompa, säger han.

Använder bredbandet

Egentligen är mobilt bredband inget konsigt. 3g, alltså den nya generationens mobiltelefonnät, är inte bara byggt för att klara av



Text: Martin Appel

E-post: martin.appel@idg.se



Hurra! Nu kan jag kan surfa i sjöboden och kolla på Youtube!

röstsamtal utan även dataöverföring. Mobiltelefonerna har länge utnyttjat de här möjligheterna för exempelvis videosamtal och musiknedladdning. Men tekniken är förstås inte låst till mobiltelefonerna – det går lika bra att använda den i datorn.

Det enda som krävs för att det ska gå att 3g-surfa är ett modem, alltså en pryl som gör att datorn kommer åt mobilnätet. Här finns det två olika lösningar. Den enklaste är ett usb-modem. Det är en liten dosa som är snäppet större än en cigarettändare och som kopplas till datorns usb-kontakt.

Det smarta är att det inte krävs någon separat elsladd eller något installationsprogram. Allt som behövs finns på dosan, och så snart du kopplar in den till datorn installeras det tillägsprogram som krävs.

För att kunna surfa krävs ett abonnemang, och precis som du är van vid från mobiltelefonvärlden lagras informationen på ett

sim-kort, som du skjuter in i dosan. Ett alternativ till en usb-dosa är ett så kallat pc-kort (pc card). De flesta bärbara datorer har en hållare för pc-kort, och genom att skjuta in ditt modem här så blir det i princip en del av den bärbara datorn.

Två sorters bredband

Det finns två tekniska lösningar för mobilt bredband. Den vanligaste kallas för umts (hsdpa), och använder samma teknik som det vanliga 3g-nätet. Tele2, Telenor, 3 och Telia använder den här lösningen.

Konkurrenten Nordisk Mobiltelefon har i stället valt att utnyttja de frekvenser som blir lediga när Telia släcker ned sitt gamla analoga mobiltelefonnät nmt. Men även om frekvensbandet är gammalt är tekniken ny. Nordisk Mobiltelefon har nämligen valt att använda cdma, som är den 3g-teknik som används i Nordamerika och stora delar av Asien.

Umts ger i dagsläget bättre hastigheter än cdma. Medan maxhastigheten i umts-nätet är 3,6 megabit per sekund ligger den på 2,4 megabit per sekund i cdma.

Det som talar till cdma:s fördel är i stället täckningen. En cdma-sändare kan nå runt sex mil medan en umts-sändare har en begränsning på runt en halvmil. Det här betyder att cdma-nätet får bättre täckning. Nordisk Mobiltelefon täcker i dag så gott som hela Sverige, medan konkurrenternas turbo-3g-nät begränsar sig till storstäderna och kusterna.

– Vi kan ge snabbt bredband i varenda buske, säger Rikard Slunga.

Det är svårt att hålla reda på alla tekniska förkortningar, men som kund behöver du inte bry dig om tekniken. Du kan i stället nöja dig med att titta på operatörernas täck-

På nästa sida: Så hittar du rätt 3g-operatör



"Du betalar en fast månadssumma och får surfa hur mycket du vill"



ningskartor och se vem som kan ge högst hastighet där just du vill surfa.

Rent generellt gör du som bor i storstad klokt i att välja operatören 3. Bor du utefter kusten har Telenor bra täckning och på alla andra platser är Nordisk Mobiltelefon bäst. Telia och Tele2 har kommit rejält på efterkälken, och det finns i dag ingen anledning att välja dem om du vill ha turbo-3g.

Oavsett operatör bör du dock ta uppgifterna om maxhastighet med en ordentlig nypa salt. Vid PC för Allas tester har vi ald-

rig kommit ens i närheten av de utlovade 3,6 megabit per sekund. Under optimala omständigheter blev vår maxhastighet 2,5 megabit per sekund. Och på de allra flesta platser saknas turbo-3g, och du får fortfarande nöja dig med hastigheter runt 0,3 megabit per sekund.

Men utbyggnaden går snabbt, och under vintern satsar flera operatörer på skidorterna. Och snart kommer nästa hastighetskliv. 3 testar just nu turbo-3g med hastigheter på upp till 7,2 megabit per

sekund, och konkurrenterna ligger i startgroparna. Många bedömare tror att nästa år, alltså 2008, blir det år som marknaden verkligen kommer att ta fart.

Lägre priser

När PC för Alla testade tjänsterna i våras hade operatörerna i regel rörliga priser. Du betalade alltså en liten månadsavgift och en rörlig avgift i förhållande till hur mycket information du hämtade och lämnade.

Numera är det vanliga ett fastprisabonne-

STOR SKILLNAD PÅ PRIS OCH HASTIGHET

NMT – BÄST PÅ LANDET

Nordisk Mobiltelefon har en annan teknisk lösning än konkurrenterna (se huvudartikeln), vilket betyder lägre hastigheter men betydligt bättre täckning. Medan konkurrenterna bara ger turbobredband i tätbefolkade områden täcker NMT i princip hela Sverige. Nackdelen är att maxhastigheten blir lägre.

Även som användare märker du skillnaden. Medan konkurrenterna har små smidiga usb-pinnar är NMT:s bredbandsmodem större och lite klumpigare. Även installationen är krångligare, eftersom det krävs en installations-cd. Konkurrenterna har sina program lagrade på usb-pinnen.



3 – BÄST I TEST

Operatören 3 har satsat hårdast på sina mobila bredbandstjänster, och det märks. I våra hastighetstester i Stockholms innerstad slår 3 konkurrenterna med hästlängder.

Även när det gäller installation och användning har 3 en bra lösning.

Vid sidan om NMT har 3 bäst turbo-täckning, men den är långt ifrån heltäckande. Lämnar du tätbefolkade områden får du nöja dig med en tiondel av hastigheten.

Företaget har dock Sveriges bästa 3g-nät när det gäller datatrafik, även utan turbo. I ett stort test som tidningen Mobil har gjort koras 3 till den

bästa operatören för datatrafik i 3g-nätet.



TELE2 – TAPPAR GULDET

Tele2 vann vårt test av mobilt bredband i vintras tack vare lägst pris och smidigaste lösningen. Tele2:s tjänst är fortfarande billig och användarvänlig, men nu har konkurrenterna kommit i fatt. Det gör att Tele2 förlorar sitt guld.

Visst fungerar tjänsten fortfarande utmärkt när det gäller vanligt 3g-surf, men när det gäller turbo-3g har Tele2 hamnat rejält på efterkälken. Under vårt test misslyckades vi med att hitta platser med turbotäckning till och med i Stockholms innerstad.

Lyckligtvis har Tele2 insett sina brister. De tar nämligen inte extra betalt för turbo och marknadsför inte tjänsten.



	Nordisk Mobiltelefon	3	Tele2
	www.nmt.net	www.tre.se/bredband	www.tele2.se/mobiltbredband
Inträdesavgift	299 kr	250 kr	295 kr
Kostnad för usb-modemet	1 695 kr (eller 139 kr/mån i 12 månader*)	1 495 kr (eller 99 kr/mån i 12 månader*)	1 195 kr (eller 100 kr/mån i 12 månader)
Bindningstid	12 månader	Ingen	12 månader
Pris fast abonnemang (fri surf)	449 kr/mån	199 kr/mån	199 kr/mån (99 kr/mån första året)
Pris rörligt abonnemang	Saknas	99 kr/mån. Fri surf upp till 1 GB/mån, därefter 1:49 kr/MB (saknas för turbo-3g)	Fritidsabonnemang: 69 kr/mån. Fri surf kvällar och helger, 10 kr/MB övrig tid.
Kampanjpriser	Ingen startavgift, 249 kr/mån		
3g-teknik	Cdma	Umts/hsdpa	Umts/hsdpa
Turbo-3g-täckning	85 procent av Sveriges yta.	Hela Sverige, framför allt tätbefolkade områden.	Delar av Stockholm och Göteborg
Teknik	Usb-modem eller wlan-modem (router)	Usb-modem, pc-kort eller router.	Usb-modem.
Är modemmet operatörslåst?	Ja	Ja	Nej
Språk (handbok/program)	Svenska/engelska	Engelska/engelska	Svenska/engelska
Teoretisk maxhastighet 3g**	2 400/153 kbit/sek	7 200/2 000 kbit/sek***	3 600/384 kbit/sek
Teoretisk maxhastighet turbo-3g**	2 400/153 kbit/sek	384/64 kbit/sek	384/64 kbit/sek
Uppmätt maxhastighet inne**	391/63 kbit/sek	1 739/357 kbit/sek	44/28 kbit/sek
Uppmätt maxhastighet ute**	749/131 kbit/sek	2 500/360 kbit/sek	390/375 kbit/sek
+	Täckning i nästan hela landet.	Bäst turbo-3g. Ingen bindningstid.	Lägst pris. Inte operatörslåst.
-	Dyrt. Krångligt. Lägst maxhastighet.	Inte billigast.	Dålig turbo-3g-täckning.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Billigare vid 24 månaders bindning. ** Värdena anger nedladdning (hämta filer och surfa)/uppladdning (skicka filer). *** Efter PC för Allas test har operatören 3 ökat maxhastigheten i Stockholm, Göteborg, Malmö

mang. Du betalar alltså en fast månads-summa och får surfa hur mycket du vill.

– Kunden vill ha kontroll över kostnaderna. Många kunder förstod inte de rörliga priserna, förklarar Niclas Palmstierna som är vd på Tele2.

Det finns dock alternativ för dig som inte surfar så mycket. Telenor har exempelvis ett kontantkort som inte har någon fast månadskostnad utan där du bara betalar för den information du hämtar hem.

Något som är viktigt att komma ihåg är

att det fasta priset bara gäller i Sverige. Att surfa i utlandet är svindyrt. Att titta på en enda Aftonbladet-sida i USA kostar exempelvis cirka 150 kronor!

Överlag är det lite vilda västern i operatörernas prislistor. Ett priskrig under sommaren har gjort att de reella priserna är mindre än hälften av de ordinarie.

Vad som händer under hösten och vintern är i skrivande stund oklart, men nya kampanjer gör att det är klokt att jämföra villkor och priser. ■

TELENOR – PÅ KUSTEN

Telenor har i likhet med 3 satsat hårt på turbo-3g. I vissa områden har de bägge operatörerna samarbetat om att bygga upp sina nät. I andra har företagen byggt sina egna.

Telenors fokus har varit på kustområdena, och i våra tester hade vi stora problem att hitta turbo-3g inne i Stockholms innerstad, medan det fungerade bättre i Linköping!

Ser vi till användarvänlighet har Telenor valt att leverera en annan modell av usb-modem än konkurrenterna, och i vårt test krånglade installationen. Först när Telenors support-avdelning försett oss med nya drivrutiner gick det att installera.

När vi väl fått ordning på drivrutinerna fungerade dock lösningen bra. En bra detalj är att Telenors modem har en inbyggd usb-kontakt. Den går alltså att plugga in i datorn direkt, helt utan någon sladd.



TELIA – DYRT OCH SEGT

Telia och Tele2 har byggt ett gemensamt nätverk när det gäller 3g. Tyvärr har de också hittills hamnat hopplöst efter konkurrenterna när det gäller utbyggnad av turbo-3g. Ja, just nu får det snarast beskrivas som testverksamhet. I likhet med Tele2 har Telia valt att inte marknadsföra något separat abonnemang för turbo-3g, utan den högre hastigheten kommer som en bonus. Det här är bra, men att Sveriges största teleföretag hela tiden hamnar efter konkurrenterna är trots allt pinsamt.

Som du ser i tabellen är Telia generellt dyra. Framför allt är det svindyrt att använda fritidsabonnemanget på dagtid. Att ladda hem en demoversion av ett stort spel kan kosta uppåt 10 000 kronor!

Telia har dock precis infört ett fastpris-abonnemang på

samma pris-nivå som konkurrenterna.



SÅ FUNKAR TURBO-3G

1. Dosa. När du tecknar ett abonnemang får du en liten dosa. Den får el från usb-sladden.

2. Sim-kort. I dosan finns ett fack för sim-kort, precis som på en mobiltelefon.

3. Usb. Koppla dosan till datorns usb-kontakt. Alla drivrutiner som behövs finns på dosan, så det krävs ingen installations-cd.

4. Program. Via ett litet program slår du på och av 3g-bredbandet. Du ser också hastighet och hur länge du har surfat.

Så gjorde vi testet

Vi har testat alla fem operatörernas tjänster för mobilt bredband, i Stockholm, Östergötland och på Gotland. Vårt fokus har varit tjänsterna för turbo-3g.

I tabellen anger vi företagens uppgivna maxhastighet både för storstad (där det som regel finns turbo-3g) och landsbygd (där det som regel saknas).

För jämförelsens skull har vårt huvudtest gjorts i Stockholms innerstad, eftersom det är den enda plats där alla operatörer lovar att det kan finnas turbo-3g-täckning. Resultatet blir därför lite missvisande för Nordisk Mobiltelefon, som vid testtillfället hade bättre täckning på landsbygden. De resultat vi anger är de bästa vi har uppnått både utomhus och inomhus. Inomhustestet är gjort i en sekelskiftslägenhet med tjocka väggar, alltså svåra omständigheter.

Det är viktigt att ta våra testsiffror med en viss nypa salt. Skillnaden är stor i landet, och beroende på var du bor kan du få bättre eller sämre resultat.



Telenor

www.telenor.se/320.jsp

250 kr (99 kr för rörligt pris)

1 495 kr (gratis vid 24 månaders bindning)

Ingen

375 kr/mån

Kontantkort: 0 kr/månad, 5 kr/MB

199 kr/månad

Umts/hsdpa

Kustområdet, tätorter, viktiga turistområden och trafikknutpunkter.

Usb-modem

Ja

Svenska/svenska

3 600/384 kbit/sek

384/64 kbit/sek

212/219 kbit/sek

1 290/354 kbit/sek

Ingen bindningstid.

Dålig turbo-3g-täckning. Krånglig installation.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Telia

www.telia.se/tradlost

250 kr

1 895 kr (eller 395 kr vid 12 månaders bindning)

Ingen

199 kr/mån (inklusive wlan-abonnemanget Homerun)

Fritidsabonnemang: 89 kr/mån. Fri surf kvällar och helger, 15 kr/MB övrig tid.

Ingen inträdesavgift.

Umts/hsdpa

Delar av Stockholm och Göteborg.

Usb-modem eller pc-kort.

Ja

Svenska/svenska

3 600/384 kbit/sek

384/64 kbit/sek

71/26 kbit/sek

2 680****/365 kbit/sek

Svenskspråkigt. Kan kombineras med wlan.

Dålig turbo-3g-täckning. Dyrt.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

och Lund. I övriga städer samma maxhastighet som Telia, Tele2 och Telenor. ****Vi lyckades bara uppnå den någon enstaka gång.

"Du slipper usb-dosan. I stället har datorn en inbyggd hållare för sim-kortet."

► **TURBO FLYTTAR IN ÖVERALLT**

Turbo-3g handlar inte bara om små usb-pinnar. Både bärbara datorer och mobiltelefoner får turbo-stöd. Och nästa stora trend är trådlösa routrar.

Mobiltelefoner och datorer smälter ihop, och det märks framför allt på 3g-telefonerna. Det går numera att surfa, hämta hem musik och kolla på tv direkt i telefonen. Det här gör att turbo-3g blir intressant även för telefontillverkarna.

– Jag tror att det kommer att gå fort. Redan under 2008 och 2009 tror jag att en stor del av

alla mobiltelefoner kommer att klara av turbo-3g, säger Per Alksten som är produktchef på Sony Ericsson.

Företaget släpper senare i år tre mobiltelefoner som klarar av turbo-3g, och Per Alksten ser framför allt fördelar för den som vill surfa och mejla. Dels går det snabbare att surfa via telefonens inbyggda webbläsare och e-post-program, dels går det att koppla

ihop mobilen och den bärbara datorn.

– Det räcker med en usb-sladd. Du behöver inte göra några krångliga inställningar, säger Per Alksten.

På sikt kan turbo-3g även betyda bättre kvalitet på tjänsterna i

mobilen. Det öppnar till exempel nya möjligheter till att sända tv och prata via videosamtal med högre upplösning. Det här kräver dock att operatörerna anpassar sina tjänster för turbo-3g, och så långt har vi ännu inte kommit.

Inbyggt i datorn

Men det är inte bara mobiloperatörerna som gillar turbo-3g. Även tillverkarna av bärbara datorer har hakat på trenden. Alla stora tillverkare har nu modeller med turbo-3g inbyggt.



LG:s läckra spegel

LG:s mobiltelefon Shine U970 har inte bara turbo-3g. Den bjuder även på en 2,2 tum stor spegel – som blir en färgskärm när du slår på den. Att den här designmobilen är gjord av bortstat stål behöver kanske inte tilläggas. Den kostar runt 3 800 kronor. nordic.lge.com



Motorola satsar på snygg design

Från Motorola kommer tre turbo-telefoner: Den billiga viklefonen Razr V3x (bilden) som kostar cirka 1 600 kr, designtelefonen Razr V3xx som kostar 3 200 kronor och den lite lyxigare V6 Max för 3 700 kronor.

www.motorola.se



Turbovinter från Sony Ericsson

Svenska Sony Ericsson har ännu inte lanserat några telefoner som klarar av turbo-3g. Till vintern kommer dock tre modeller: Z750, som är en viklefon (bilden), W580 som är en musikmobil i Walkman-serien och K850 som vänder sig till affärsfolk.

www.sonyericsson.se



HTC:s mobil är en dator

HTC (före detta Qtek) säljer framför allt lite mer avancerade kontorsmobiler. De har två modeller som klarar av turbo-3g: P3600 och Tytn (bilden). Båda kör Windows Mobile, och kan beskrivas som ett mellanting mellan mobiltelefon och handdator.

P3600, som är lite mindre och lättare kostar cirka 5 900 kronor medan storasyster Tytn går på runt 7 000 kronor. www.qtek.se



Nokia har inbyggt gps

Nokia har flera modeller: N95 (bilden) är en glidmodell som framför allt har fått uppmärksamhet på grund av en inbyggd gps-mottagare. E90 är en renodlad företagstelefon med ett riktigt tangentbord. Båda har ett cirkapris på 7 000 kronor. En billigare modell med gps-mottagare heter 6100 och kostar drygt 4 000 kronor. www.nokia.se

Rent praktiskt betyder det att du slipper usb-dosan. I stället har datorn en inbyggd hållare för sim-kortet.

Du tecknar med andra ord abonnemang hos någon av 3g-operatörerna precis som vanligt, men struntar i själva dosan. I stället tar du sim-kortet och stoppar in i datorn.

LG är en av de datortillverkare som satsar på bärbara datorer med stöd för turbo-3g, och Patrick Andersson som är försäljningschef tycker att det betyder stora förändringar.

– Det var nästan tio år sedan vi fick trådlösa nät-

verk, och nu kan alla surfa var som helst när som helst via vårt inbyggda bredbandsmodem.

Router för flera datorer

Den stora nackdelen med mobilt bredband är att tekniken är personlig. Det här är inget problem om du har en enda bärbar dator, men den som vill ersätta sitt vanliga bredband vill som regel kunna surfa på mer än en dator.

En pryl som kan lösa det här är något som kallas för en 3g-router.

En router är en liten låda som ser till att mer än en

dator får tillgång till internet. Du kopplar den alltså till ditt bredbandsuttag och när du har gjort det får du tillgång till internet i hela huset eller hela lägenheten.

De trådlösa 3g-routarna fungerar precis på samma sätt som en vanlig trådlös router. Den enda skillnaden är att routern inte behöver kopplas till bredbands-jacket.

En strömsladd och ett abonnemang för mobilt bredband är allt som behövs. När routern väl är på plats får alla inom några hundra meters omkrets tillgång till internet. ■

Du kan dela med dig

Ericsson har en router för dig som vill använda turbo-3g på flera datorer. Mobiloperatören 3 säger den för cirka 4 000 kronor om du tar ett abonnemang. Även NMT har en router kopplad till sina abonnemang. Den kostar cirka 2 000 kronor.

www.ericsson.se,
www.tre.se och www.nmt.net



Ge Fujitsu Siemens fingret!

När det gäller turbo-3g satsar Fujitsu Siemens på att utrusta datorerna i sin bärbara serie Lifebook. **S6410** (bilden) är en av de första modellerna med inbyggt turbo-3g. Inbyggd webbkamera och fingeravtrycksläsare är två andra udda tillbehör på den här Intel Core 2-duo-datorn. Den väger 1,7 kilo och kostar runt 19 000 kronor.

www.fujitsu-siemens.se

Flybook vrider på locket

Flybook har specialiserat sig på datorer på resan. De säljer så kallade tablet-pc, alltså datorer med pekskärmar som går att vrida på. Flera av modellerna säljs med turbo-3g, till exempel lyxiga **V5** (bilder) för 31 000 kronor. Det finns även billigare turbo-modeller, till exempel **V33i Pro** för 22 500 kronor (20 000 om du väljer ett abonnemang hos operatören 3) och **VM** för 28 000 kronor. www.flybook.se

Bärbar LG väger bara ett kilo

LG:s bärbara **A1-TBTSV** har turbo-3g inbyggt. Det är en riktig lättviktare på runt ett kilo. Den har en skärm på 10,6-tum och en Intel Core 2 duo-processor. Med 18 månaders Telia-abonnemang kostar den cirka 18 000 kronor. nordic.lge.com



Cirkapris: Alla prisuppgifter är inklusive moms.

5 TIPS FÖR SNABBARE 3G-BREDBAND

Kolla täckningskartan

Vilken operatör som erbjuder högst hastighet beror på var du bor. Om du bor nära en sändare får du bättre hastighet än om du bor långt bort. Operatörerna har dessutom byggt ut sitt mobila bredband på olika platser. Gå in på operatörernas hemsida och titta på deras täckningskartor. Du kan som regel fylla i din adress för att se vad du kan få. Du hittar alla kartor på pcforall.se/ extra.



Heltäckande. NMT erbjuder 3g i nästan hela landet.

Testa först

Det är först när du kopplar in ditt mobila bredband som du ser hur hög hastighet du kan få. Att binda sig vid 12 månader innan du vet hur det kommer att fungera är med andra ord riskabelt. Om du inte kan få låna ett usb-modem av någon vän – se till att få öppet köp. I vissa fall erbjuder operatörerna det frivilligt, i andra fall måste du be om det.

Flytta på dig

Mobilt bredband är oerhört känsligt för avstånd. Väggar, tråd, kullar och andra fysiska hinder kan dämpa hastigheten. När PC för Alla har testat har vi fått dubbelt så hög hastighet bara genom att flytta oss några meter! Experimentera!

Förläng sladden

Alla 3g-modem kopplas till datorns usb-kontakt. Du får en usb-sladd på köpet, men om du får dålig täckning kan det löna sig att köpa en längre sladd. Antennen sitter i själva "usb-pinnen", och med en längre sladd får du större frihet att placera den rätt.

Skaffa antenn

Väljer du Nordisk Mobiltelefons lösning kan du koppla till en extern antenn. Det finns både så kallade magnetfotantenner (för bilen) och riktantenner (som du sätter på taket). Dessa kan göra din mottagning betydligt bättre.

It's not just a router,

"this is the solution you've been waiting for"

N1—Experience high-performance wireless networking

Stream HD movies, digital music, make and receive VoIP or video calls, surf the net, game online and just about anything else you can think of, all at the same time!

This is the latest Wireless networking solution from Belkin. The N1 Wireless range is N draft compliant, boasts a simple setup and the industries first Network Status Display Panel that shows users the status of their connections and security settings.

Data Transfer speeds are up to 300 Mbps and with exceptional coverage range: Total home and Total office coverage.

The N1 Wireless Router from Belkin will provide you with the wireless experience you have been waiting for.



Complete range of N1 wireless products.



BELKIN®

www.belkin.com

Jag behöver ingen dator för att ringa över internet

TEST: SKYPE-TELEFONER

Inte vi heller

Skillnaden mellan Skype och vanliga telefoner håller på att försvinna. De nya Skype-lurarna kräver inte ens någon dator! Koppla dem direkt till bredbandet så ringar du gratis!

SKYPE UTAN DATOR

Vi testar nio telefoner som låter dig ringa gratis

På ytan ser den ut som en helt vanlig trådlös telefon. Luren och knapparna har samma utseende som de brukar, och inte heller basstationen skiljer ut sig. Nej, du måste titta noggrant för att se något annorlunda med den nya generationens trådlösa Skype-telefoner.



Text: Martin Appel

E-post: martin.appel@idg.se

Den stora skillnaden finns på baksidan av basstationen. Där hittar du nämligen en sladd som kopplas direkt till bredbandsjacket. Du behöver med andra ord inte gå omvägen via pc:n. Telefonen har en inbyggd version av Skype som gör datorn överflödig.

Gratis – eller billigt

För dig som har missat det är Skype ett program som låter dig ringa via internet. Så länge både du och mottagaren använder programmet blir samtalet gratis, men du kan även använda Skype för att ringa till vanliga telefoner. De här samtalen kostar

runt 20 öre i minuten till nästan hela världen. Det är lite dyrare än ett vanligt Sverige-samtal, men betydligt billigare än ett utlandssamtal.

Om du vill kan du även använda Skype för att ta emot helt vanliga telefonsamtal. Du får då ett riktigt telefonnummer i valfritt land och med valfritt riktnummer. Den som ringar behöver inte ens märka att du inte har någon "vanlig" telefon.

Skype slöar inte heller ned ditt surfande; programmet använder bara några kilobit per sekund av din internetuppkoppling. Det går

På nästa sida: Så funkar tekniken



"Det är lätt att glömma att det handlar om Skype"

SÅ FUNKAR DE NYA SKYPE-TELEFONERNA

Telefon

Själva telefonen ser ut som du är van vid. För att skriva text trycker du upprepade gånger på sifvertangenterna, precis som när du skickar sms med en mobiltelefon.

Skype

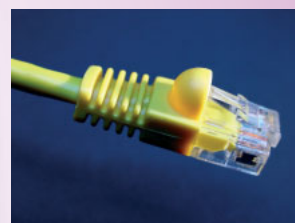
I teckenfönstret ser du en nedbantad version av Skype, och du navigerar med hjälp av pil-tangenterna nedanför.

Laddare

Alla telefoner i testet har en separat laddare. Koppla den till en strömkontakt och sätt telefonen på laddning.

Basstation

Basstationen har tre sladdar. Förutom elsladden drar du en sladd till det vanliga telefonjacket och en till bredbandsjacket. Du behöver alltså inte koppla den till någon dator.



Nätverkssladd

I basstationen sitter en helt vanlig nätverkssladd. Du kopplar den till en router eller direkt till ditt nätverksuttag.



även att skaffa en telefonsvarare hos Skype, precis som hos din mobiloperatör.

Skype är inte det enda programmet för att ringa över internet. Windows Live Messenger, Gizmo och Woize är andra exempel. Skype har däremot varit mest framgångsrikt när det gäller att få andra tillverkare att ta fram skraddarsydda tilläggsprylar, och den nya generationens Skype-telefoner är ett exempel på detta. Skype har helt enkelt skapat en speciell inbäddad version av programmet som olika hårdvarutillverkare kan bygga in i sina telefoner.

Som regel har tillverkarna byggt in den här funktionen i en "vanlig" trådlös telefon. Basstationen har alltså en sladd till bredbandsjacket och en till det vanliga telefonjacket. På så sätt behöver du bara ha en telefon, och det enda du behöver tänka på när du ringer är att välja om samtalet ska gå via Skype eller det vanliga telefonnätet.

Glöm bort Skype!

Fördelen med att bygga in Skype i telefonen är uppenbar. Många vill inte ha datorn påslä-

gen dygnet runt, och så snart den stängs av går det varken att ringa eller svara. Med Skype inbyggt i telefonen slipper du tänka på det.

— Skype är inte längre synonymt med att sitta bakom sin pc. Det kan tvärtom användas var som helst i hemmet eller på kontoret, säger Andreas Bohman som är Nordenchef på telefontillverkaren Linksys.

Ja, skillnaden mellan Skype och vanlig telefoni blir allt mindre. PC för Alla har testat Skype-telefonerna, och det är lätt att glömma bort att det handlar om Skype.

När det ringer i telefonen behöver du inte bry dig om ifall det är ett Skype-samtal eller ett vanligt samtal, och det är enkelt att ringa. Du ser din Skype-kontaktlista i telefonens teckenfönster, och du bläddrar upp

och ned med pilknapparna, precis som i en vanlig telefons adressbok.

Är personen uppkopplad på Skype kan du ringa gratis, och i annat fall kan du välja att ringa hans eller hennes vanliga telefon.

Små skillnader

Den nedbantade telefonversionen av Skype fungerar förvånansvärt smidigt. Det är lätt att lägga till nya kontakter, och du som väljer att ringa till vanliga telefoner kan hela tiden se hur mycket pengar du har att ringa för.

PC för Allas test visar att de nya Skype-telefonerna fungerar utmärkt. Eftersom alla kör samma nedbantade version av Skype är skillnaden mellan modellerna små. Alla telefoner är enkla att använda och fungerar pre-

Skype är inte längre synonymt med att sitta bakom sin pc"

SÅ FUNKAR EN WIFI-TELEFON

Telefon

En wifi-telefon ser ut ungefär som en mobiltelefon. För att skriva text, till exempel ditt användarnamn, trycker du upprepade gånger på sifvertangenterna, precis som när du skickar sms med en mobiltelefon.

Laddare

För att ladda telefonen kopplar du den bara till elnätet via den medföljande laddaren.



Skype

I teckenfönstret ser du en nedbantad version av Skype, och du navigerar med hjälp av piltangenterna.

Internet

För att telefonen ska fungera krävs att du är i ett område där du har tillgång till trådlöst internet. Det kan alltså antingen vara en öppen surfzon eller hemma med en trådlös router.

4 SORTERS SKYPE-TELEFONER

Telefonheadset

De flesta som ringar via datorn använder ett vanligt headset, alltså en kombination av mikrofon och hörlurar. Det finns också headset som ser ut som en vanlig telefon även om datorn hela tiden måste vara påslagen.

De billigaste lurarna kostar bara någon hundralapp, men det finns även lyxigare modeller med knappar som gör att du kan ringa och svara direkt från luren. Det finns också trådlösa modeller för dig som inte vill vara bunden vid datorn.



Kombitelefon

Om du inte vill ha två telefoner kan du köpa en trådlös kombitelefon. Det här är en helt vanlig trådlös telefon som du kopplar till det vanliga telefonjacket. Men den har även en sladd som går till datorns usb-kontakt. Tack vare den kan du ta emot och ringa Skype-samtal i samma lur. Förutsättningen är att datorn är på och att Skype är i gång. Läs ett längre test på pcforalla.se/extra.



Skype-telefon

De Skype-telefoner som vi testar här påminner om kombitelefonerna. Skillnaden är att Skype är inbyggt i telefonen, vilket betyder att du inte ens behöver en dator.

Wifi-telefon

Den andra produkttypen som vi testar är wifi-telefonerna. De påminner om Skype-telefonerna, men kommunicerar inte via en basstation utan via ett trådlöst nätverk.



cis som det är tänkt. Nackdelen är ljudkvaliteten. Ett headset kopplat till datorn ger fortfarande bättre ljud. Dessutom är priset högt. Du betalar som regel mer än dubbelt så mycket för de här telefonerna jämfört med en vanlig trådlös telefon.

Som en mobiltelefon

De nya Skype-telefonerna är alltså tänkta att ersätta din vanliga, fasta telefon. Men det finns även modeller som ska ersätta mobiltelefonen. De kallas för wifi-telefoner, och har Skype inbyggt på samma sätt. Skillnaden är att de inte kräver någon basstation. I stället arbetar de mot ett trådlöst nätverk.

Ska du använda telefonen hemma måste du alltså ha en trådlös router kopplad till bredbandsjacket. När du är på resande fot måste du befinna dig i en surfzon, alltså ett område där det finns trådlöst internet.

Det här finns långt ifrån överallt, men många hotell, kaféer och restauranger erbjuder det utan kostnad. Att nätverket är wpa- eller wpa-krypterat gör inget – du kan fylla i lösenordet i telefonen. Däremot fungerar

inte nätverk som kräver att du loggar in dig via en webbsida.

Det är även viktigt att vara medveten om att du än så länge inte kan använda din wifi-telefon på samma sätt som en mobiltelefon. Det finns för få öppna trådlösa nätverk för att du ska kunna prata medan du rör på dig. PC för Alla testade den mitt i centrala Stockholm, och vi fick leta länge innan vi hittade platser där telefonen gick att använda. När vi väl hade hittat en trådlös zon och stod still fungerade dock telefonen utmärkt.

Wifi-telefonerna har en löjligt dålig batteritid, usel design – och de är dyra. Om du bara rör dig i Sverige lär det dröja innan telefonen betalar sig.

För dig som däremot brukar bo på utländska hotell med gratis trådlöst internet kan wifi-telefonen definitivt vara en bra investering.

Och en sak känns helt säker – trenden med Skype-prylar kommer att fortsätta. För vem vill egentligen betala för telefoni när det går att ringa gratis?



På nästa sida: Bästa telefonen i test



TELEFONER I TUFFT TEST

5 MAKALÖSA TRÅDLÖSA



Linksys Iphone CIT400

Linksys är företaget som snodde namnet Iphone framför näsan på Apple. Nu har företagen gjort upp i godo, och båda säljer Iphone-telefoner.

CIT400 är en telefon med hög kvalitet. Den är lätt att använda och funktionerna är bra. Däremot är den fyrkantiga telefonen knappast någon skönhet, och varken menyer eller handbok är på svenska.



Netgear SPH200D

Netgear har satsat mer på det yttre än konkurrenten Linksys. Deras telefon SPH200D är vit likt en Ipod, och basstationen har samma runda former som Netgears trådlösa routrar. I övrigt är den föredömligt lätt att använda. Att menyer och handbok är på svenska är också ett plus.

Den här telefonen tar hem segern i vårt test, i hård konkurrens med Philips VOIP841.



Philips VOIP841

Den kolsvarta Philips-telefonen är den som bäst pryder platsen på skrivbordet. Att Philips har lång vana av att göra trådlösa telefoner märks även på exempelvis en riktigt bra skärm och utmärkta knappar. Telefonen är även lätt att använda.

Philips VOIP841 konkurrerar med Netgear om segern, men får nöja sig med silvermedalj på grund av det höga priset.



RTX Dualphone 3088

Danska RTX var först ut med en Skype-telefon som inte krävde dator. Det här var i vintras, och tyvärr känns den redan gammal. Vårt testexemplar saknade den senaste programversionen, och vi var tvungna att uppdatera manuellt. Telefonen är långsam, och knapparna är tröga.

Under skalet är det här samma telefon som Topcom Webtalker 6000, om än lite snyggare.



Topcom Webtalker 6000

Topcom Webtalker är i grund och botten samma telefon som RTX Dualphone. Den enda stora skillnaden är utseendet, och här är Topcom den fulaste.

Annars brottas båda telefonerna med samma problem. Knapparna är tröga och menyerna är långsamma.

Däremot hade vår Topcom-telefon inte samma problem med uppdateringarna.

TRÅDLÖSA KOMBITELEFONER

	Linksys Iphone CIT400	Netgear SPH200D	Philips VOIP841	RTX Dualphone 3088	Topcom Webtalker 6000
Kontakt	Linksys, www.se.linksys.com, 020-120 31 89	Netgear, www.netgear.se, 08-546 475 00	Philips, www.philips.se, 08-598 520 00	RTX, www.dualphone.net (säljs av Clas Ohlson, 0247-445 00)	Topcom, www.topcom.se, 08-562 511 00
Cirkapris*	1 100-1 300 kronor	1 300-1 700 kronor	1 800 kronor	1 600 kronor	1 090-1 220 kronor
Storlek/vikt (telefonen)	14,3 x 4,5 x 2,6 cm/ 120 gram	14,2 x 4,6 x 2,6 cm/ 120 gram	15,2 x 4,6 x 2,8 cm/ 120 gram	14 x 5 x 3 cm/ 110 gram	14 x 5 x 3 cm/ 110 gram
Storlek/vikt (basstationen)	12,5 x 11,8 x 6,3 cm/ 260 gram	13,7 x 12,7 x 7 cm/ 235 gram	13,5 x 11,4 x 5,3 cm/ 230 gram	18 x 12 x 2,5 cm/ 180 gram	18 x 12 x 2,5 cm/ 180 gram
Färg	Silver och svart	Vit	Svart	Svart	Silver och svart
Batteri	2 aaa	2 aaa	2 aaa	2 aaa	2 aaa
Headset/högtalare	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja	Ja/ja
Antal ringsignaler	16 st	16 st	15 st	10 st	10 st
Räckvidd (inne/ute)**	50 m/300 m	Uppgift saknas	Uppgift saknas	50 m/300 m	50 m/300 m
Batteritid (tal/standby)	10 timmar/120 timmar	12 timmar/120 timmar	12 timmar/120 timmar	10 timmar/100 timmar	10 timmar/100 timmar
Språk (telefon/handbok)	Engelska/engelska	Svenska/svenska	Svenska/svenska	Svenska***/svenska	Svenska/svenska
Övrigt	Automatisk uppdatering. Ganska billig.	Automatisk uppdatering. Snygg. Bra skärm.	Automatisk uppdatering. Snygg. Bra skärm.	Ganska billig. Låg vikt på lur och basstation.	Billig. Låg vikt på lur och basstation.
	Engelska menyer. Lite tröga knappar. Vårt exemplar saknade svensk telefonladd.	Lite dyr.	Dyrast.	Långsamma menyer. Tröga knappar. Kräver uppdatering. Dyr.	Långsamma menyer. Tröga knappar. Ful design.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Prisintervall (lägsta och högsta pris exklusive frakt) enligt Pricerunner (augusti 2007). ** Tillverkarens uppgift. ***Efter uppdatering.

TEST: SKYPE-TELEFONER



Läs och lyssna!

Du kan lyssna på ljudprover från testet på pcforall.se/extra. Här finns även ett test av andra telefoner och en guide till Skype.

4 SLADDLÖSA WIFI-TELEFONER

Belkin Wi-fi Phone

Belkins svarta wifi-telefon sticker ut bland sina vita konkurrenter, men under skalet är det samma telefon som SMC Wi-fi Phone. Tyvärr är båda klumpiga och plastiga. Däremot är batteritiden bra. Tillverkarna uppger tre timmars taltid, men i våra tester har vi hamnat på över fyra timmars taltid.



Linksys Iphone WIP320

Linksys wifi-lur Iphone WIP320 är den lättaste av de testade modellerna, men den är tyvärr också ganska plastig. Det känns snarare som en leksak än en telefon för en tusenlapp.

Taltiden på tre timmar är acceptabel, men en standby-tid på under ett dygn är alldeles för lite. Det kräver irriterande mycket laddning.



Netgear SPH101

På ytan är Netgear SPH101 den mest tilltalande av wifi-telefonerna. Den känns inte lika mycket som en leksakstelefon som konkurrenterna.

Det som drar ned betyget är den dåliga batteritiden. Den har bara en taltid på två timmar, vilket är löjligt lite. Och med en standby-tid på 24 timmar, behöver du i realiteten ladda den flera gånger per dag! Illa!



SMC Wi-fi Phone

SMC Wi-fi Phone är egentligen samma telefon som Belkin Wi-fi Phone. Formgivningen skiljer dock, och dessutom samarbetar SMC med Fon, som erbjuder gratis trådlöst bredband i hela världen. Med ett speciellt tilläggsprogram fungerar SMC Wi-fi Phone även i Fons nätverk. Detta, tillsammans med bäst batteritid ger SMC segern bland wifi-telefonerna.



SÅ GJORDE VI TESTET

Vi har testat alla trådlösa telefoner med inbyggt Skype. Förutsättningen är alltså att de ska fungera utan dator. I testet ingår både vanliga trådlösa telefoner och wifi-telefoner. Vi har bedömt de båda kategorierna separat.

Testet har gjorts genom att telefonerna har använts i vardagligt bruk.

Eftersom skillnaden i ljudkvalitet visade sig vara liten har användarvänlighet, utseende, pris och liknande saker kommit att väga tungt. Överlag har skillnaderna varit ganska små.

WIFI-TELEFONER

	Belkin Wi-fi Phone	Linksys Iphone WIP320	Netgear SPH101	SMC Wi-fi Phone
Kontakt	Belkin, www.belkin.se , 08-522 918 70	Linksys, www.se.linksys.com , 020-120 31 89	Netgear, www.netgear.se , 08-546 475 00	SMC, www.smc.com (säljs av Donet, 08-564 355 52)
Cirka pris	960-2 090 kronor	1 090-1 220 kronor	1 140-2 290 kronor	1 240-1 330 kronor
Storlek/vikt (telefonen)	11,5 x 4,9 x 1,8 cm/ 100 gram	11,8 x 4,5 x 2 cm/ 90 gram	11 x 4,6 x 2,1 mm/ 110 gram	11,5 x 4,9 x 1,8 cm/ 100 gram
Färg	Svart	Vit	Vit	Vit
Batteri	Specialbatteri	Specialbatteri	Specialbatteri	Specialbatteri
Headset/högtalare	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja (ingår)/nej
Antal ringsignaler	3 st	3 st	3 st	3 st
Batteritid (tal/standby)	3 timmar/50 timmar	Uppgift saknas	2 timmar/24 timmar	3 timmar/50 timmar
Taltid uppmätt	4,5 timmar	3 timmar/21 timmar	2 timmar	4,5 timmar
Språk (telefon/handbok)	Engelska/svenska	Engelska/engelska	Engelska/svenska	Engelska/engelska
Övrigt				Samarbete med Fon gör att telefonen kan användas i öppna nätverk.
+	Billigast. Bra batteritid.	Lättast	Bäst design.	Klarar öppna Fon-nät. Bra batteritid. Headset ingår.
-	Plastig. Engelska menyer.	Dålig standby-tid. Engelska menyer.	Usel batteritid. Engelska menyer. Dyrast	Plastig. Engelska menyer.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* Prisintervall (lägsta och högsta pris exklusive frakt) enligt Pricerunner (augusti 2007). ** Tillverkarens uppgift. ***Efter uppdatering.

Bäst i test

GRATIS

WEBBMEJL

– nu med gigantiskt utrymme

Dagarna när du bara kunde ha några få megabyte lagrade i din gratismejl är förbi. I dag är det gigabyte som gäller – men leverantörerna snålar fortfarande med storleken på de enskilda filerna.

De stora tjänsterna för gratis e-post har på allvar börjat tävla om vem som kan erbjuda den största brevlådan. Yahoo leder, med obegränsad lagringskapacitet. Hack i häl ligger Gmail, vars lagringskapacitet inte är kon-

stant utan ökar varje sekund – i skrivande stund är siffran 2,8 gigabyte.

Det låter förstås fint, men den som tittar närmare på tjänsterna upptäcker att maxstorleken för varje enskilt mejl fortfarande är snålt tilltagen. Detta är särskilt påtagligt hos Yahoo som skryter med sin obegränsade lagringskapacitet, samtidigt som den maximala storleken per meddelande är så liten som tre megabyte. Vi snackar alltså inga

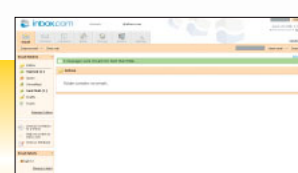
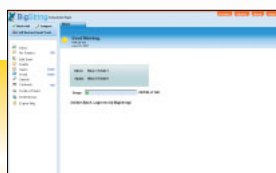
bifogade videofiler. Med Gmail och Inbox får du i alla fall skicka bilagor på upp till 20 megabyte, vilket åtminstone innebär att det finns utrymme för några komprimerade mp3-filer per mejl.

Den stora lagringskapaciteten är alltså inte särskilt användbar i dagsläget. I princip innebär den bara att du kan ta emot väldigt många vanliga mejl utan att behöva rensa i brevlådan.



Text: Carl Grape

E-post: carl.grape@idg.se



	Bigstring	Gmail	Inbox	Passagen Mejl
Adress	www.bigstring.com	mail.google.com	www.inbox.com	mejl.passagen.se
Lagringsutrymme	2 GB	2,8 GB*	2 GB	1 GB <i>minst utrymme</i>
Max storlek på varje mejl	8 MB	20 MB	20 MB	10 MB
Reklam i mejlet	Nej	Nej	Ja	Nej
Stöder mejlprogram	Ja	Ja	Ja	Nej
Spamfilter	Ja	Ja	Ja	Ja
Svenskspråkigt	Nej	Ja	Nej	Ja
Automatisk vidare-sändning	Nej	Ja	Nej	Ja
Extra funktioner som ingår i kontot	Möjlighet att skicka videomejl. Möjlighet att kontrollera mejl efter att de skickats.	Chatt, kalender, fotosamling – och resten av Googles tjänsteutbud.	Kalender, anteckningar, fillagring och fotosamling.	Hemsida, dejting, community-funktion och blogg.
Tillåter kontakt-import	Ja	Ja	Ja	Ja
Antivirusverktyg	Nej	Ja	Ja	Nej
+	Kul och originella funktioner.	Klarar stora mejl. Ger tillgång till många fler Google-tjänster. Lysande mejlsortering och sökning.	Generös mejlstorlek. Snyggt och smidigt. Praktisk sortering och sökning.	Snabb uppladdning av filer.
-	Väldigt långsamt. Väldigt buggigt.	Oestetiskt. Halvläskigt med den riktade reklamen.	Långsamt på stora filer.	Långsamt och instabilt. Snålt med utrymme.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

* När artikeln skrevs gällde 2,8 GB.

TEST: WEBBMEJL

Vi har testat sex gratistjänster med stor lagringskapacitet och upptäckt att leverantörerna har sneplat en del på varandra. Många av tjänsterna har liknande funktioner, och erbjuder ungefär samma kapacitet när det gäller lagring och storlek på bilagor.

En kraftmätning

Ett testmoment gick ut på att skicka en bunt stora mejl på raken, för att se om någon skulle protestera. Bara en protesterade, men uppladdningshastigheten varierade. Varje mejl var strax under tio megabyte stort, vilket innebar att Bigstring med sin begränsning på åtta megabyte föll bort direkt. Förvånande nog hade vi inte samma problem med Yahoo, som anger att du inte får skicka mejl större än tre megabyte. Det gick ändå, men det tog ett tag att ladda upp filerna.

Windows Live Hotmail är väldigt noga med säkerheten. Därför göms allt du bifogar i dina mejl. Och det är outhärdligt

långsamt. Gmail klarade filerna galant, även om det är frustrerande att du inte får reda på hur länge du kommer behöva vänta innan uppladdningen är klar. Inbox laddade upp filerna ganska segt och meddelade inte heller hur lång tid det skulle ta. Passagen gjorde bäst ifrån sig här. Det gick snabbt att ladda upp filerna, och en statusmätare visade hur uppladdningen fortskred.

Tre megabyte duger inte

Den gamla trotjänaren Hotmail har fått en ansiktslyftning och heter numera Windows Live Hotmail. Även om det är en ordentlig uppryckning så lever tjänsten mest på gamla meriter och sin koppling till det populära programmet Windows Live Messenger.

Svenska Passagen Mejl har också gått med i gigabyteklubben, och erbjuder en helt okej mejltjänst, även om det ibland går långsamt att ladda och ibland inte går alls. Tjänsten låg nere under större delen av testperioden.

Yahoo är en av testets giganter, och Yahoo Mail har det mesta du kan tänkas behöva hos en webbmejl. Men tre megabyte per meddelande är alldeles för lite, och det sänker betyget.

Bigstrings tjänst verkade väldigt intressant på papperet, med funktioner som videomejl och möjlighet att ändra i eller ta bort mejl som redan skickats. Tyvärr fungerar det inte alls. Bara att navigera runt mellan funktionerna är frustrerande och buggigt, och vi kunde knappt få iväg några mejl alls.

Massor av extratjänster

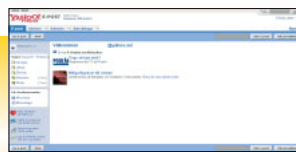
Kampen om testsegern stod mellan Gmail och den mer okända tjänsten Inbox. Inbox är snäppet smartare än de andra på lagringsområdet, eftersom tjänsten erbjuder en separat lagringsfunktion. Inbox är grymt bra på alla fronter, men ingen slår Gmail som har allt du behöver, inklusive ett

utmärkt gränssnitt, mycket utrymme och möjlighet att skicka stora mejl.

Det som avgör matchen mellan Gmail och Inbox är att när du registrerar dig för ett Gmail-konto får du automatiskt tillgång till allt annat Google har att erbjuda – och det är inte lite. Lite läskigt är det dock när annonserna i Gmail anpassas efter vad som står i dina mejl. ■



Windows Live Hotmail



YAHOO! E-POST SVERIGE

Windows Live Hotmail Yahoo E-post

www.hotmail.com	se.mail.yahoo.com
2 GB	Obegränsat
10 MB	3 MB <i>minst mejlstorlek</i>
Ja	Ja
Nej	Ja
Ja	Ja
Ja	Ja
Nej	Ja
Snabbmeddelandefunktion och kalender.	Kalender, anteckningar och fotosamling.
Ja	Ja
Ja	Ja
Snyggt gränssnitt. Fungerar bra ihop med Windows Live Messenger.	Enkelt, stabilt, komplett.
Animerade annonser. Segladdat.	Fult gränssnitt. För små storleksgräns på mejl.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

3 TYCKER TILL

Hur använder du din gratismejl?



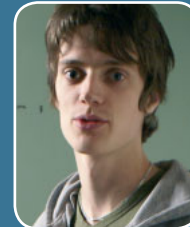
Katarina Holmström
24 år
Stockholm
Använder Hotmail

– Jag mejlar sådant som är privat med Hotmail. Jag använder den även när jag registrerar mig på olika ställen. Den är lite som en samlingsplats.



Robin Lee
25 år
Stockholm
Använder Hotmail

– Jag använder Hotmail mest för oseriösa mejl. Om det är viktiga saker, som skola eller jobb, så har jag en annan mejl. Men för vänner och sådant använder jag Hotmail. Fast vänner är ju också viktiga.



Johan Andersson
25 år
Stockholm
Använder Hotmail och Gmail

– Min Hotmail-adress använder jag mycket för att kunna registrera mig på olika ställen. Gmail använder jag mer när jag håller på med viktiga saker. Det känns strukturerat och mer seriöst.

Under 3 kronor per gigabyte!

SÅ FÅR DU MEST HÅRDDISK

Börjar utrymmet på din gamla hårddisk ta slut, eller känns den alldeles för långsam? Att byta är inte svårt, och gör att livslängden på din pc ökar avsevärt. Vi har testat ett antal hårddiskar för att ta reda på vad som ger bäst valuta för pengarna!

Hårddisken är en av datorns viktigaste komponenter. Här lagras all information du har i datorn och utan den finns inga program att köra och ingen information att hämta.

Det är också den del som åldras relativt snabbt. Vill du förnya din dator kan det alltså vara en bra idé att byta till en större och snabbare hårddisk.

Ändå är hårddisken en komponent vars tekniska specifikationer det talas ganska lite om när det är dags att uppgradera datorn.



Text: Johan Wallén

E-post: johan.wallén@idg.se

Vad är till exempel skillnaden mellan ide och sata? Hur viktig är åtkomsttiden när jag ska kolla på film? Och hur länge lever egentligen en hårddisk?

Tillsammans med Centh Nilsson, som är produktchef för lagring hos Samsung, rätar vi ut de vanligaste frågetecknen kring de här produkterna.

På vilket sätt får jag bättre prestanda med en ny hårddisk?

En nyare hårddisk kan, förutom sin högre lagringskapacitet, också ge bättre prestanda tack vare att den har högre varvtal och/eller större cacheminne.

Dock märks prestandahöjningen olika

mycket beroende på vad du använder datorn till, berättar Centh Nilsson.

– Kör du en film märks ingenting, där ligger ju informationen rakt upp och ned i rätt ordning. Men gäller det en sökning i en databas går det fortare med en snabbare disk, när man letar på olika ställen på disken.

Hur länge håller en hårddisk?

– Förutsatt att du sköter den som du ska så håller den lika länge som du vill behålla din pc, säger Centh Nilsson.

Men det är ovanligt att köra hårddiskar tills de går sönder. Oftast byter man ut hårddisken långt innan livstiden är slut.

– Jag har sett hårddiskar gå i tio år,

HÄR ÄR HÅRDDISKARNA VI TESTAT

- Hitachi Deskstar 7K1000 (750 GB)
- Seagate Barracuda 7200.10 ST375640AS (750 GB)
- Western Digital Caviar SE16 (750 GB)

För att få en bra prisvärdesöversikt har dessa sedan jämförts med tre andra hårddiskar (en snabbare, en med större minnesutrymme och en begagnad): ● Western Digital Raptor ● Hitachi Deskstar 1TB samt ● Western Digital Caviar WD2000JB

FÖR PENGARNA

men då har de naturligtvis inte använts dygnet runt.

– Någonstans runt en procent av hårddiskarna får vi tillbaka som felaktiga, säger Centh Nilsson. På dem är det mest komponentfel, alltså elektroniska kretsar, motstånd,

kapacitorer med mera som gått sönder, men inte läs- och skrivhuvudet eller motorn.

Stort minne eller kort åtkomsttid?

För en som spelar mycket datorspel så är ett stort cache-minne viktigt, eftersom den

senaste informationen ligger kvar i cachen. När du läser in någonting från disken läser den in hela blocket i cachen, även om du bara behöver en liten bit av informationen.

När du sedan behöver något mer är det stor chans att det finns i det senast inlästa blocket och därför kan hämtas snabbt från cachen.

Åtkomsttiden är viktig främst om du har program som söker från olika ställen på disken, till exempel i en databas.

– Vi är väldigt tekniskt inriktade i Skandinavien, säger Centh Nilsson. Vi vill alltid ha det senaste och snabbaste. Men för vanliga användare spelar det inte så stor roll.

Vilken storlek på hårddisk bör jag välja?

Det beror naturligtvis på vad du ska använda den till. Men generellt sett har mängden data som vi vill lagra, i form av filmer, foton och musik, ökat väldigt snabbt de senaste åren. Och därmed har även storlekarna på hårddiskarna ökat och priserna har

Checklista: Tänk på det här när du köper hårddisk

- Kolla vad du har för gränssnitt i datorn. Det är antingen ide/pata eller sata.

Jämför med bilderna här intill för att vara riktigt säker.

- Har du flera diskar kan det vara värt att fundera på om du kan

köra dem med så kallad raid (läs mer på nästa sida). Det är bra både ur säkerhets- och handhavandesynpunkt.

- Räkna på hur mycket utrymme du behöver och vilken disk som är billigast per

gigabyte. Störst kapacitet betyder inte alltid lägst pris per gigabyte.

- Ska du ha en extern hårddisk är det bra om du väljer en med metallkabinett. De leder bort värme bättre än de i plast.

■ Ska du ofta bära runt på din externa hårddisk är det bäst att välja en med gummiupphängning, eller, om du har råd, en med fast minne (ssd) i stället för skivor.

Välj rätt. Sladden till vänster är till en ide-hårddisk och den röda till en sata-hårddisk.



På nästa sida: Så funkar en hårddisk



SÅ FÅR DU MEST HÅRDDISK FÖR PENGARNA

▶ pressats. Ska du ändå byta hårddisk, kan du alltså unna dig att byta upp dig ordentligt.

Vill du få så mycket som möjligt för pengarna, alltså bästa möjliga pris per gigabyte, ska du satsa på en generation äldre än den allra senaste.

Just nu är till exempel diskarna som rymmer en terabyte dyrare (per gigabyte) än en hårddisk som rymmer 500 eller 750 gigabyte. Det är bland annat därför som vi valt att testa hårddiskar på 750 gigabyte.

Vad är skillnaden mellan ide och sata?

Ide och sata är två olika gränssnitt, eller typ av kablar för överföring av data, för bland annat hårddiskar (även cd-spelare, dvd-spelare med mera inne i datorn).

Sata eller s-ata står för "seriell ata" och är efterföljaren till "p-ata" som logiskt nog står för "parallell ata". P-ata och ide är samma sak och är äldre gränssnitt än sata.

Kontakterna för ide/p-ata är breda med många stift medan sata är små usb-liknande kontakter. Ide/p-ata-sladden är dessutom en bred sak med en enda anslutningspunkt på moderkortet, och sladden har många kontakter "längs vägen". Sata-enheter ansluts i stället en och en till moderkortet vilket gör det smidigare att koppla i och ur enheter. Sata finns även i en ny version som heter sata 2, som har dubbelt så snabb överföringshastighet som sata 1.

Dock är det så att den hastighetsvinsten endast kommer dig till godo om du har ett antal diskar inkopplade och läser och/eller skriver till dem samtidigt. Den maximala överföringshastigheten från en normal hårddisk i dag ligger nämligen bara på en dryg fjärdedel av sata 2:s maximala kapacitet.

Vad är raid för något och varför är det viktigt?

Raid står för "redundancy array of independent disks". Den enklaste formen av raid innebär en spegling av två diskar med samma information på. Alltså: När du skriver på din c-disk kommer det direkt en kopia på din d-disk så att du alltid har två kopior av allting om den ena disken skulle krascha.

En lite mer sofistikerad variant är om du har tre eller fler diskar i raid. Då används en del av utrymmet till så kallade checksum-

mor, som gör att om en disk går sönder kan elektroniken lista ut vad som stod på det utrymmet.

Om du har tre diskar används en av dem till checksummor så att en tredjedel av lagringsutrymmet går bort, men å

andra sidan blir det en säkrare lagringslösning. Har du i stället fyra diskar i raid går en fjärdedel av lagringsutrymmet bort och så vidare.

Du kan också välja att helt ta bort säkerhetsfunktionen och bara sätta diskarna i en kedja. Då kan vad som egentligen är ett antal

"En tredjedels utrymme går bort – för säkerheten"

Vad betyder egentligen

ATA: Ata står för advanced technology attachment och är en anslutningsstandard för (bland annat) hårddiskar. Den tidigare versionen kallas p-ata eller pata, som betyder parallell ata, och den senare för s-ata eller sata, alltså seriell ata. Pata har en maximal överföringshastighet på 133 megabyte per sekund, sata på 150 megabyte per sekund. Den nya snabbare sata 2 kan föra över hela 300 megabyte per sekund.

FLASHMINNE: En typ av minne som oftast finns i mindre prylar, exempelvis som mp3-spelare eller som minneskort i kameror. Fördelen är att det, i motsats till en traditio-

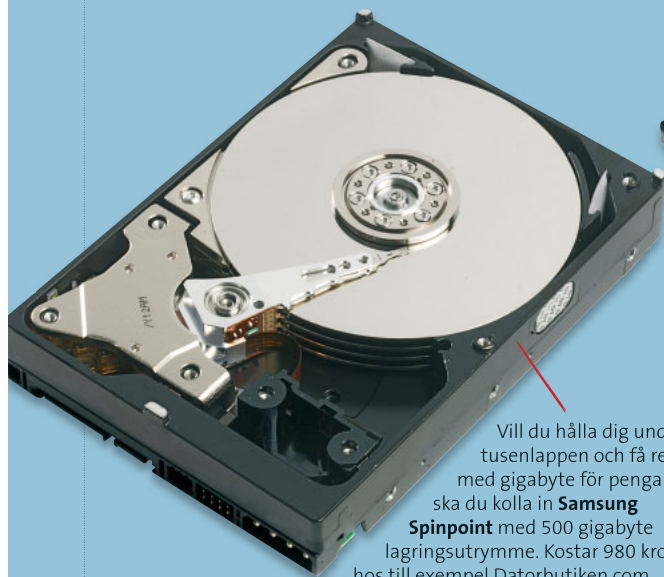
olika diskar utgöra en enda partition inuti din dator.

Varför finns det inte fler hårddiskar på över 7 200 varv?

Dagens hårddiskar till våra stationära datorer snurrar i regel 7 200 varv per minut. Men det finns ett fåtal som snurrar snabbare än så. Varför finns det inte fler, Centh Nilsson?

– För det första blir de dyrare. Priset för att tillverka motorn är högre för oss. Dessutom är det så att ju snabbare disken snurrar desto mindre kapacitet får den, eftersom den får

3 ALTERNATIV FÖR DIG SOM VILL HA BILLIGARE, STÖRRE ELLER SNABBARE



Vill du hålla dig under tusenlappen och få rejält med gigabyte för pengarna ska du kolla in **Samsung Spinpoint** med 500 gigabyte lagringsutrymme. Kostar 980 kronor hos till exempel Datorbutiken.com.



Vill du vara först med det senaste ska du satsa på en ssd, solid state disk. Snabbare åtkomst, ljudlöshet och lägre värmeutveckling är några av fördelarna. **Samsung Flash SSD** på 32 gigabyte till din bärbara dator kostar drygt 4 500 kronor.



Om du vill ha största tänkbara disk (som ändå inte kostar larvigt mycket pengar) är **Lacie Bigger Disk Extreme** något att sätta tänderna i. Det är en extern hårddisk på två terabyte (2 000 gigabyte!) med både usb- och firewire-anslutning. Kostar drygt 6 600 kronor.

ata, ide och de andra förkortningarna?

nell hårddisk, inte har några rörliga delar och därför är betydligt mer stöttåligt. Ofta är det även snabbare.

IDE: Står för integrated drive electronics och är en anslutningsstandard för (bland annat) hårddiskar. Är ett annat namn för pata och är alltså äldre än sata och sata 2.

MBR: Mbr, master boot record, är de första 512 byten på en hårddisk. Här finns information som datorn behöver för att starta operativsystemet.

PATA: Vidareutveckling av ata. Se ata för en närmare förklaring.

NTFS/FAT: Ntfs och fat är filsystem för hårddiskar. Ntfs, som betyder new technology file system, är den nyare av de två. Ntfs har flera skillnader mot fat, bland annat är det mer stabilt och har bättre stöd för metadata.

En praktisk detalj är också att den maximala fil- respektive partitionsstorleken på ntfs är 16 och 256 terabyte, medan det på fat (maximalt) endast är fyra gigabyte respektive åtta terabyte.

ETT BRA TIPS!

Läs mer om detta, och om hur du byter filsystem på din hårddisk, i PC för Alla 6/07. Du kan också hitta artikeln på pcforall.se/extra.

PMR: Pmr betyder perpendicular magnetic recording och anger ett sätt att lagra databitarna stående i stället för liggande på hårddiskens yta.

På det sättet går det in mer data på mindre plats. Denna teknik introducerades för ett par år sedan och används i dag i de flesta större hårddiskar.

SATA: Vidareutveckling av ata. Se ata.

SSD: Ssd betyder solid state disk och anger en hårddisk som inte har någon roterande skiva utan lagrar informationen på flashminnen (se ovan). Ssd borde alltså inte kallas hård-"disk" utan kanske hård-"minne".

kortare tid att läsa samma område på disken, säger Centh.

– Den högre hastigheten ger också högre värmeutveckling och en större strömåtgång. Fördelen är framför allt för spel och databasarbete, då du behöver skyffla mycket data på kort tid.

Vad ska man tänka på när man köper en extern hårddisk?

– Ska du ut och bära på den ska du tänka på att köpa en solid disk, tycker Centh Nilsson. Är det en disk du ska ha hemma bör du tänka på kylningen. Har den inte fläkt bör det inte vara ett plastkabinett, för värmen går rakt ut i plasten.

– Över huvud taget är hårddiskskabinett i plast inte att rekommendera. Det som knäcker en hårddisk i det långa loppet är för hög värmeutveckling, säger Centh Nilsson.

Normalt sett klarar en hårddisk en omgivande temperatur på 55-60 grader, men i ett litet plastkabinett som inte har någon fläkt blir det väldigt varmt.

– Man bör nog lägga på några kronor och få ett kabinett i aluminium i alla fall.

Hur ser framtiden ut när det gäller hårddiskar?

– Jag tror att solid state discs, ssd, kommer att ersätta hårddiskar i bärbara datorer. Det blir nog inom en treårsperiod skulle jag tippa på, spår Centh Nilsson. Hybriddiskar är en annan lösning.

Hybriddisken är en kombination av flashminne och traditionell hårddisk. Den fungerar så att systembooten ligger på ett flashminne så att det går mycket snabbare att starta datorn.

För att spara batteri kommer hybriddisken

ibland att slå av hårddiskdelen och då bara skriva till minnet, sedan startar hårddisken och skriver till skivan.

Hybriddisken är både billigare och större än

en flashdisk, men snabbare än en vanlig. Priset blir följaktligen något högre, ungefär 20-25 procent dyrare jämfört med en "vanlig" 2,5-tumsdisk. ■

SÅ FUNGERAR EN HÅRDDISK

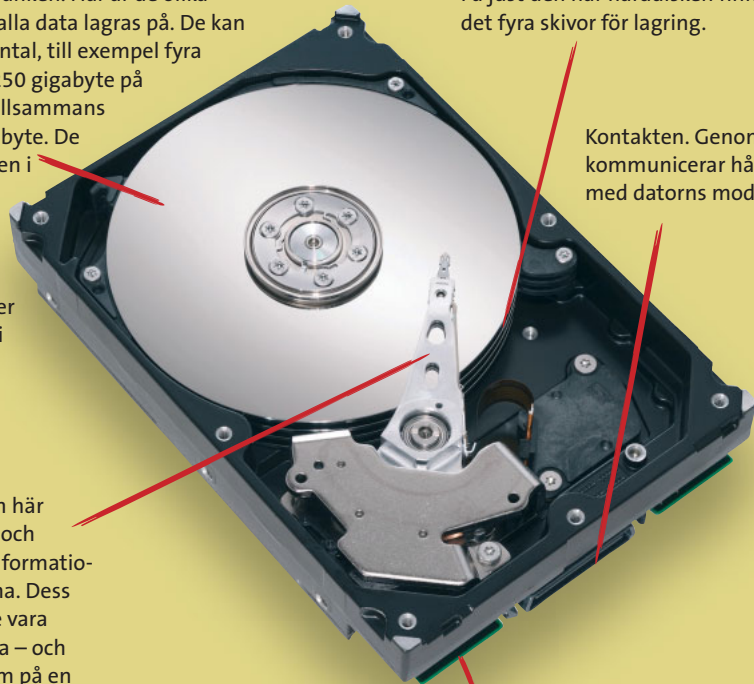
Informationsbanken. Här är de olika skivorna som alla data lagras på. De kan vara av olika antal, till exempel fyra stycken med 250 gigabyte på varje, för att tillsammans utgöra en terabyte. De snurrar vanligen i 7 200 varv per minut, men långsammare i bärbara datorer och snabbare i servrar.

Läsarmen. Den här armen skriver och hämtar upp informationen på skivorna. Dess rörelser måste vara oerhört precisa – och snabba! En arm på en vanlig hårddisk kan röra sig fram och tillbaka över skivan upp till 50 gånger per sekund.

På just den här hårddisken finns det fyra skivor för lagring.

Kontakten. Genom den kommunicerar hårddisken med datorns moderkort.

Kretskort med hårddiskens "hjärna". De kan placeras på lite olika sätt, helt beroende på hårddiskmodell.



TRE TESTADE HÅRDDISKAR PÅ 750 GIGABYTE...



	Hitachi Deskstar 7K1000	Seagate Barracuda 7200.10 ST375640AS	Western Digital Caviar SE16
Tillverkare/kontakt	Hitachi, 08-519 923 25, www.hitachi.se	Seagate/Ingram Micro, 08-703 93 48, se.ingrammicro.com	Western Digital, 08-550 396 60, www.westerndigital.com
Kapacitet	750 GB	750 GB	750 GB
Cache-minne	32 MB <i>Stort cache-minne</i>	16 MB	16 MB
Gränssnitt	Sata 2	Sata 2	Sata 2
Rotationshastighet	7 200 rpm	7 200 rpm	7 200 rpm
MÄTVÄRDEN I TESTPROGRAM:			
Installation (kB/s)	26 159,1	17 456,2	22 845,9
Word (kB/s)	35 177,6	27 368,6	32 813,8
Photoshop (kB/s)	30 865,5	21 206,3	29 314,5
Kopiering (kB/s)	70 218,4	85 678,8	64 384,6
Index (värde)	28,4	21,8	25,1
Läshastighet (medel, kB/s)	70 868,8	62 298,5	77 610,8
Åtkomsttid (medel, ms)	12,44	13,67	13,41
KOSTNADER:			
Pris (lägsta pris på Pricerunner.se)	2 150 kronor	2 150 kronor	2 150 kronor
Pris per gigabyte	2:87 kronor	2:87 kronor	2:87 kronor
+	Stor cache, billig, mycket bra testvärden.	Snabb på kopiering.	Hög läshastighet.
-	Inget speciellt.	Sämst i övriga testvärden.	Inget speciellt.
betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



Så blev testresultatet – en kort analys

Som du ser skiljer det en hel del mellan till synes likadana hårddiskar. Sämst i vårt test är Seagates disk på i stort sett alla värden. Varför det är så stor skillnad mellan den och Western Digital Caviar är svårt att säga, då de har i princip samma specifikationer.

Att Hitachis båda diskar har 32 megabyte i cache-minne avspeglar sig i testet: De har, bortsett från Western Digital Raptor, lägst åtkomsttid. Att den större av de två är lite

långsammare kan möjligen förklaras av att den är just större, och att det alltså finns mer plats att leta på.

Gammal och långsam

Western Digital Raptor hade föga oväntat lägst åtkomsttid, långt under övriga. Dock är de andra värdena inte direkt uppseendeväckande så det ska nog mycket till för att motivera det höga priset per gigabyte.

Att vår referensdisk, en drygt två år gammal disk på 200 GB, var sämre än alla de andra i samtliga testvärden kom kanske inte som en chock. Snarare tvärtom.

För det första har den bara åtta megabyte cache-minne, men att den använts för databas- och webbserverhantering har förmodligen också tagit ut sin rätt.

Om inte annat ger testvärdena ett besked om utvecklingen på hårddiskfronten under

... OCH TRE MODELLER ATT JÄMFÖRA MED

TEST: HÅRDISKAR



Så gjorde vi urvalet och testet

Anledningen till att vi valde diskar på 750 gigabyte är främst att det var den största storleken som alla de stora tillverkarna hade i sortimentet när testet gjordes.

Diskar på en terabyte fanns visserligen också, men de var ännu i skrivande stund för dyra för att motivera köp för normal-användaren.

Vi valde dock att ta med en disk på en terabyte för att se om det ökade utrymmet ger några skillnader i mätvärdena. I jämförelsen har vi också med en disk som snurrar i 10 000 varv jämfört med övriga diskars 7 200 varv för att se skillnader i prestanda. Alla diskar har sata-gränssnitt eftersom det är det snabbaste och mest framtidssäkra gränssnittet.

Testprogrammet vi använde heter H2benchw och är utvecklat av den tyska datortidningen CT. Det mäter en mängd olika saker, men framför allt åtkomsttid och läs- och skrivhastighet. Dessutom simulerar den ett antal olika vanliga uppgifter som man kan tänkas använda hårddisken till. Vi har valt ut de vi tycker är mest relevanta.

H2benchw ger även ett "application index" som är ett värde på hur bra disken klarar programsimulationerna sammantaget. Ju högre värde, desto bättre.

Du hittar testprogrammet här:

<ftp://ftp.heise.de/pub/ct/ctsi/h2benchw.zip>

Datorn vi använde för testet kommer från Pyrotech och har en Intel Core 2 duo-processor på 2,4 gigahertz, två gigabyte ram och både ide- och sata-buss.

Operativsystemet i testet var Windows XP Home Edition SP2.

Western Digital Raptor	Hitachi Deskstar 1TB	Western Digital Caviar WD2000JB
Western Digital, 08-550 396 60, www.westerndigital.com	Hitachi, 08-519 923 25, www.hitachi.se	Western Digital, 08-550 396 60, www.westerndigital.com
150 GB	1 TB	200 GB
16 MB	32 MB	8 MB
Sata	Sata 2	Ide
10 000 rpm	7 200 rpm	7 200 rpm
27 463,3	26 309,4	17 162,8
34 234,9	34 373,3	23 662,8
26 011,8	30 818,4	18 177,4
52 697,3	71 738,9	37 549,9
26	28,5	17,9
74 989,9	68 556,9	48 245,3
8,3	13,35	13,8
1 840 kronor	3 230 kronor	560 kronor (dagspris, betydligt dyrare vid inköpstillfället)
12:27 kronor	3:23 kronor	2:80 kronor
Snabbast, lägst åtkomsttid.	Mycket lagringsutrymme, stor cache, bra testvärden.	Överlägset sämsta testvärdena, liten cache.
Dyr! Lite lagringsutrymme.	Dyrare per gigabyte.	Billigast, billigast per gigabyte.

Referens

Referens

Referens

med slutsatser

de senaste åren – och en känsla för hur mycket snabbare din dator kan bli om du uppgraderar med en ny hårddisk.

Däremot är den gamla hårddisken ändå billigast per gigabyte bland våra testhårddiskar.

Snabbare med 10 000 varv

Om du har extrema krav på snabb dataöverföring men tycker att ssd-diskarna är för

dyra har Western Digital en lösning. De har nämligen hårddiskar där dataskivorna snurrar i 10 000 varv per minut i stället för 7 200 varv som är vanligt för diskar i stationära datorer.

Det här ger en prestandaökning när det gäller bland annat läs- och skrivtid, något som vi kan se i våra testvärden.

Men snabbheten har ett pris, eller för att vara helt ärlig, flera. Det första är det ekono-

miska: Priset per gigabyte är mångdubbelt högre än för vanliga diskar. Det beror på flera saker: bland annat för att motorn i disken är dyrare och för att man inte kan packa in lika många skivor på grund av risken för instabilitet vid det högre varvtalet.

En annan fråga som du måste ta ställning till är värmeutvecklingen. När disken snurrar snabbare utvecklar den mer värme. Den väsnas dessutom mer än vanliga diskar. ■

SPEL OCH DOBBEL PÅ NÄTET: ■ BINGO ■ POKER ■ LOTTER

40 ROLIGASTE SÄTTEN ATT SÄTTA SPRÄTT PÅ 100 SPÄNN

Skatteåterbäringen kanske inte var så maffig som du önskat. Men är du en skicklig spelare kan du maxa kassan – utan att lämna hemmet. Mängder av spelsajter lockar med chansen att kamma hem storkovan. PC för Alla har testspelat!

Internet är öppet dygnet runt och här finns alla möjligheter i världen att sätta sprätt på dina pengar.

Bingo, kasinospel eller vadslagning. Det finns inget du inte kan spela på.

Och det är lätt. Allt du behöver göra är att registrera ett konto och föra över pengar, sedan är du redo att sätta igång. Bortglömda och tappade vinster kan du glömma, resultaten kommer direkt till mejlen.

Spana efter specialerbjudanden

Samtliga sajter PC för Alla har testat kräver registrering där du får uppge namn, telefonnummer, personnummer och i de flesta fall också adress. Ingen av sajterna tillåter spelare under 18 år. Smidigast är att sätta in pengar på kontot via bankkort, då dras pengarna direkt.

Spelbolagen lockar ofta med specialerbju-

danden när du öppnar ett spelkonto hos dem. Det kan vara allt från låtsaspengar till en dubbel bonus på de pengar du sätter in. För du över 100 kronor blir det alltså 200 kronor på spelkontot med 100 procent bonus.

För att ta reda på hur du roligast sätter sprätt på en hundring har PC för Alla satsat en slant på några av nätets alla spelsidor. Vi har inte bedömt sajten utifrån hur mycket vi vann eller förlorade, utan på hur roligt vi hade och hur enkelt det var att förstå hur man skulle göra. Fast lite spelade det förstås in om vi vann eller förlorade...

Så här gick det.



Text: Lisa Gahnertz

E-post: pcfforall@idg.se

BINGO

Här huserar Bertil och Ivar

Kategori: Bingo

Testad sajt: Maria Bingo, www.mariabingo.com

Minsta insättning: 69 kronor

Minsta insats: 5 kronor

Bonus på insättning: 100 procent upp till 1 300 kronor

Minimiuttag: 80 kronor



Nya spelomgångar startar flera gånger i timmen på Maria Bingo. Du behöver inte ha testat bingo förut för att kunna spela och vinna.

Ju fler deltagare till ett spel desto högre

SKRAPLOTTER



Ingen hopskrapad förmögenhet

Kategori: Skraplotter

Testad sajt: Svenska spel, www.svenskaspel.se

Minsta insättning:

10 kronor

Minsta insats: 10 kronor

Bonus på insättning: Nej, men håll utkik efter erbjudanden.

Minimiuttag: Nej

Här kan du ge dig i kast med Triss-varianter, Skrap-pyramider och Tian-lotter. Ha datorns högtalare på! Annars missar du skrapljudet. Själva spelandet går alldeles för fort över. Och det är bara att konstatera, skraplotter gör sig bättre i verkliga livet, där du kan välja din

egen skraplott bland hundratals andra i butiken och sedan uppleva det tvivelaktiga nöjet att få skrap-fnas över hela köksbordet. Det är helt enkelt ett dyrt nöje för något som känns som en stor besvikelse.

Så gick det:

Tian-ABC är roligast eftersom den tar längst tid. Jag vinner 20 kronor, som raskt satsas på vad som visar sig vara nitlotter.

Ytterligare 4 skraplottsajter

www.paf.se

www.unibet.com

games.ladbrokes.com

www.expekt.com

POKER

Pokerfejs inte nödvändigt på nätet

Kategori: Poker

Testad sajt:

Everest Poker, www.everestpoker.com

Minsta insättning:

5 dollar (cirka 34 kronor)

Minsta insats: 0,01

dollar (cirka 7 öre)

Bonus på insättning: 100 dollar (cirka 700 kronor) tjänas in stegvis

Minimiuttag: 50 dollar (cirka 342 kronor)

Här finns möjlighet att träna upp dig på gratisspel om du inte behärskar begreppen "checka" och "beta". När det sedan gäller kan du spela mot nybörjare eller proffs. Du kan välja att spela för hur mycket eller hur lite som helst. Det är en triumf att ta hem en pott även om den bara är på några futtiga kronor. Inte

konstigt att nät-poker har blivit så populärt.

Så gick det: Efter en stunds försiktigt spelande får jag bra kort på handen. Jag höjer och chansar. På en halvtimme har två satsade dollar blivit sex dollar!



4 mål för pokerhajar

www.interpoker.com

www.titanpoker.com

www.pokerstars.com

www.party poker.com

www.party poker.com

www.party poker.com

www.party poker.com

www.party poker.com

www.party poker.com

blir vinstpotten per rad. Men man är också fler som konkurrerar om pengarna. En storvinst, jackpotten, på femsiffriga belopp hägrar. För den gäller det att få bingo inom ett bestämt antal utrop.

En trevlig datoriserad mansröst ropar upp numren: Ivar 22, Bertil 14. Det är en nagelbitare när brickan fylls på och bingochansen närmar sig. Chattrummet fylls med önskemål om nästa nummer. Vinsterna som mest delas ut är dock kaffepengar, ofta några hundralappar.

Så gick det: 20-kronorsbrickorna, som lockar flest spelare, slukar det mesta av hundralappen. Som mest vinner jag några tior, som jag snabbt spelar upp igen. Jag har smittats av bingofeber!

4 andra sajter med glada utrop

www.caliberbingo.com

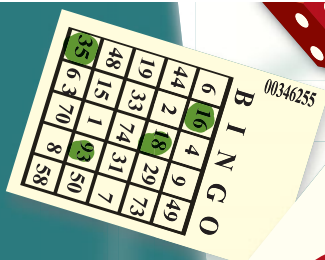
www.bertil.com

www.bingohall.com

www.betsson.com

Psst! På nästa sida ser du vad symbolerna står för.





"AV 20 KRONOR I INSATS KAMMAR JAG HEM 180

VADSLAGNING

Ska vi slå vad!

Kategori: Vadslagning

Testad sajt: Bet 365,

www.bet365.com

Minsta insättning: 120 kronor

Minsta insats: 2 kronor

Bonus på insättning: Nej, men det kan finnas erbjudanden.

Minimiuttag: 120 kronor

Under rubriken *Specialare* på Bet 365:s hemsida kan du lägga ett vad på en uppsjö saker inom politik, kändisliv och sport. Det går att tippa på vem som kommer att vinna i USA:s presidentval, vilken stad som arrangerar OS 2016 eller om det blir en kille eller tjej som vinner nästa Idol.



I vadslagning gäller det att ha en viss mån av tur, precis som i andra spel, men förkunskap parat med risktagande kan ge mycket pengar tillbaka. Skulle till exempel Operahuset i Sydney (bilden) bli ett av de sju nya underverken ger det 8,5 gånger pengarna, och om Robbie Williams tändar den olympiska elden i London 2012 ger det 101 gånger slantarna.

Så det är bara att lägga sina vad. Och vänta. Och hålla tummarna. Garanterat ett



roligt och lite annorlunda sätt att sätta krydda på närmaste val eller nästa stora tävling.

Så gick det: Jag satsar på att Hillary Clinton blir Demokraternas kandidat för presidentvalet 2008. En vinst ger 1,8 gånger pengarna. När den här artikeln

skrivs är det fortfarande oklart om jag tippade rätt eller inte.

4 andra vadslagningssajter

www.willhill.com

www.unibet.com

www.sportingbet.com

www.bwin.com

BACKGAMMON

Spännande digitalt brädspel

Kategori: Backgammon

Testad sajt: Play 65,

www.play65.se

Minsta insättning: 10 dollar (cirka 70 kronor)

Minsta insats: 0,37 euro

Bonus på insättning: 2 dollar (cirka 14 kronor)

Minimiuttag: 20 euro

Backgammon är kanske nästa fluga efter nätpoker. För liksom i poker krävs det förkunskaper och skicklighet, och ganska mycket tur.

Efter en stunds spelande är det hopplöst svårt att slita sig. Den lilla summan bonuspengar du får vid registreringen är snart slut. Då är det tur att du även har låtsaspengar att spela

för i gratis-matcherna. I dem samlar du i stället poäng, som så småningom kan omvandlas till riktiga pengar.

Du kan spela antingen matcher eller turneringar mot folk från hela världen. Spelen sparas så att du kan analysera vad som gick rätt eller snett.

Nätbackgammon visar sig vara både roligt och spännande. Inte minst för att det är riktiga människor, inte maskiner, du spelar mot.

Så gick det: Lite tur med dåliga motspelare och bra tärningar senare, så har jag vunnit det dubbla av det jag satte in på kontot.



4 backgammon-sajter

www.gammonempire.com

www.partygammon.com

www.bwin.com

se.sportingbet.com

KASINO

Kasinospel med körsbär, vit kula och grön bordsduk

Kategori: Kasino

Testad sajt: Betsson,

www.betsson.com

Minsta insättning:

100 kronor

Minsta insats: 1 euro (cirka 9 kronor)

Bonus på insättning: 30 procent upp till 100 euro (cirka 920 kronor)

Minimiuttag: 200 kronor



Roulett, enarmade banditer, kortspel... Nätets avsaknad av alkoholstinna

miljöer och upklädda croupier till trots, stämningen är faktiskt helt okej. Spelborden är snygga och det går att testspela allt gratis för att få in den rätta touchen, även om en gnagande känsla infinner sig att det är lättare



att vinna på gratis spelen än när du spelar för riktiga pengar...

Spänningen är total medan spelen är igång. Men för en helkvällsupplevelse rekommenderas en enorm budget och mycket tur. En hundralapp förloras snabbt på fem minuter på bara en handfull olika spel, vilket tyvärr lämnar en fadd eftersmak.

Så gick det: Kasinospelen lockar mig med snabba spel och jag går "all-in". Några småvinster till trots så är hundralappen jag satsade som bortblåst på tio minuter.

4 andra kasino-länkar

www.partycasino.com

www.intercasino.com

www.casinoeuro.com

www.europacasino.com



KRONOR I VINST. FANTASTISKT!

FOTBOLL

Ett mål – bli rik!

Kategori: Fotboll
Testad sajt: Expekt, www.expekt.com
Minsta insättning: 100 kronor
Minsta insats: 1 kronor
Bonus på insättning: 100 procent upp till 750 kronor
Minimiuttag: 5 kronor

Svenska spels Stryktipset i all ära, men vill du tippa på ett större urval av ligor och cuper kan du vända dig till andra spelagenter. På Expekt finns det enormt mycket att tippa på för den fotbollstokige som intresserar sig för exempelvis brittisk, turkisk eller varför inte finländsk fotboll. Allt finns med. Vem kommer att göra mål, och när? Får spelare X gult kort i andra halvlek? Hur många straffsparkar



kommer att läggas? Alternativen backas upp med ingående statistik och tydliga odds.

Spänningen håller i sig från det att du klurar över tipskupongen till dess att slutsignalen ljuder. Kunskap och slump – bägge avgör om du vinner eller inte.

Så gick det: Av sex kuponger får jag rätt på en. Jag har tippat på om bortalaget,

hemmalaget, eller bägge, kommer att göra mål i skotska och italienska ligan. Av 20 kronor i insats kammar jag hem 180 kronor i vinst. Fantastiskt!



4 surftips för tippare
www.svenskaspel.se
www.ladbrokes.com
www.unibet.com
www.betsson.com



HÄSTAR

Loppet är kört

Kategori: Hästar
Testad sajt: ATG, www.atg.se
Minsta insättning: 100 kronor
Minsta insats: Varierar, 50 öre för V75
Bonus på insättning: Nej
Minimiuttag: Nej



Det visar sig vara en närmast oöverstiglig uppgift att spela på hästar om du inte redan är insatt i travvärlden. Jätten ATG:s hemsida är rörig och en orgie i popup-fönster. Det är siffror överallt och likaså kryllar det av begrepp som förmodligen bara den riktigt inbitne har koll på. Vill du ha förklaringar får du söka dig till en undagömd "spelskola". ATG har satsat på svenska lopp.

Till ATG:s fördel finns det ingående



statistik om hästarna du kan spela på. Allt från hur många lopp de vunnit till namnet på hästens morfar. Och loppen du kan spela på är många. Den som inte vill vänta på tv:s travsammanfattningar kan titta på loppen live på webben, men det kostar extra.

Det är säkert kul att spela på hästar om trav är ens stora intresse. För en oinsatt är det en djungel.

Så gick det: Läger pengarna på lite olika lopp, som Dagens Dubbel, V65 och Tvilling. Trots att jag satsar det mesta på segertippade hästar står jag med lång näsa vid loppens slut. Pengarna är spårlost försvunna.

4 sajter med trav och hundkapplöpning
www.unibet.com
www.expekt.com
www.ladbrokes.com
www.sportingbet.com



SPEL PÅ NÄTET



Så tyder du symbolen

En grön glad gubbe = vi gillar spelformen och hade roligt under spelstunden.
En röd, arg gubbe = det här är inte ett roligt sätt att spendera en hundlapp.

Goda råd för dig som vill spela

Öräkneliga spelagenter huserar på nätet. De har ett brett och varierat utbud av olika spel, så det är en bra idé att kolla runt lite för att hitta den sida som passar ditt eget spelande bäst.

Fördelen med att spela på nätet är att oddsen ofta är högre än de hos Svenska spel. Utbudet av spel är också mycket större. Att få de bästa oddsen är dock en smärre vetenskap. Oddsen varierar och för att få mest vinst för satsade pengar kan det vara bra att jämföra dem. Flera sajter specialiserar sig på detta. Två bra sådana är www.betbrain.com och www.oddsnews.com.

Nackdelen är att du kan stöta på lurendrejure. För att inte riskera att bli blåst bör du hålla dig till de stora, etablerade agenterna. Se till att det finns en fungerande kundtjänst och ha inte för mycket pengar på spelkontot.

Spela smart!

Att spela ska vara underhållande. Nätspel är lättillgängligt och går snabbt. Därför är det lätt att glömma att det är riktiga pengar du spelar med. Sätt en gräns för hur mycket du får spela för och hur länge.

Om spelandet börjar kännas som ett tvång som du mår dåligt av och du spelar för att vinna tillbaka det du förlorat, kan du vara på väg att bli spelberoende. Du kan läsa mer och få hjälp på Spelberoendes riksförbunds hemsida, www.spelberoende.se

**FÅ POKER-
BOKEN UTAN
KOSTNAD! ÖPPNA
ETT KONTO IDAG.**

Öppna ett konto idag och ange koden
"pokerbok400" Så får du ditt ex, värde
169 SEK. Skynda på! Erbjudandet
gäller bara de tusen
första spelarna.

PER HILDEBRAND AKI PYYSING MARKO EROLA

POKER FÖR VINNARE

LIKE

pokerslang

an position är. I en
gå med i spelet, efter-

"Här ges du chansen att ta en titt
inuti huvudena på Aki Pyysing och
Per Hildebrand, som under många
år med framgång spelat poker på
absolut elitnivå: hur de resonerar
och agerar för att göra sig till vin-
nare vid bordet, och då inte minst
när det gäller pokerpsykologi och
money management. Högeligen
rekommenderad läsning!"

- **Dan Glimne, författare till
Pokerhandboken och kommenta-
tor i Pokermiljonen**

"Om jag hade fått den här boken
innan jag började spela Omaha
och Texas så hade jag sparat flera
miljoner. En del avsnitt har jag läst
om och om igen."

- **Christer Björin, vinnare av två
WSOP "gold bracelets"**

Om du tror att "limpa" är ett bröd, så har du inte läst pokerboken.

Pokervärlden är full av olika uttryck och termer. Svenska pokerboken ger dig tips på allt du kan behöva för att bli en skicklig pokerspelare. Den vänder sig till alla som tar poker på allvar, både de som redan spelar men vill bli bättre och nybörjare. Boken lär dig vilka händer du ska spela och hur du satsar och bluffar. Här finns även sannolikhetstabeller för poker, avancerade strategier samt underhållande anekdoter från olika spelsituationer och turneringar. Kort sagt, vi tror inte på nybörjartur, däremot tror vi på att man kommer långt med erfarenhet och tålamod.

Läs mer på www.24hpoker.com

24hPoker.com
It's all about poker.

4 SYSTEMKAMEROR UNDER 10 000 KRONOR

"NU ÄR DET LÄTT ATT VARA AVANCERAD"

Du behöver inte tveka längre! De digitala systemkamerorna är både enkla att använda och är samtidigt ruggigt avancerade. Spana in vårt test där vi zoomat in 10-megapixelskameror under 10 000 kronor.

Aldrig har suget efter digitala systemkameror varit större. Till det bidrar naturligtvis de låga priserna och att du får fantastiskt avancerade kameror för en rimlig slant.

För de alltmer populära systemkamerorna tycks tio megapixel numera vara en magisk gräns som tillverkarna strävar efter. De flesta tillverkare har någon modell med den upplösningen, och i det här testet gäller det alla kameror.



Text: Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se

I vårt test har vi tagit med de senaste kamerorna under 10 000 kronor. För ett halvår sedan (PC för Alla 11/06) testade vi en omgång i samma prisklass och de här kamerorna tål en jämförelse med de bästa i det testet.

Enkelhet och hög kvalitet

Digitala systemkameror är överlägset bäst på att ta riktigt bra bilder. De är i dag lika lätta att använda som enkla digitala kompaktkameror. Därtill har du många möjligheter att göra inställningar, bygga ut med objektiv för olika ändamål och ta bättre blyxbilder.

Det är inte svårare att fotografera med en systemkamera än med en kompaktkamera. Alla systemkameror har ett autoläge för dig som är lat, men det är lika lätt att använda de

så kallade kreativa lägena P, A, S och M, som står för programautomatik, bländarprioritet, slutarprioritet och manuell inställning. Med bländarprioritet ställer du själv in bländaren och kameran väljer slutartid. Med slutarprioritet bestämmer du slutartiden och kameran anpassar bländaröppningen.

Pentax- och Samsung-kamerorna i vårt test har lagt till ett par smarta lägen som också styr iso-känsligheten. Det manuella läget låter dig ställa in alla lägen själv och även sköta fokuseringen. De kreativa lägena låter dig på ett suveränt sätt kontrollera dina exponeringar och ger också möjlighet att påverka skärpedjupet på ett sätt som du aldrig kan uppnå med en kompaktkamera.

Alla kamerorna får mycket höga betyg för sina utmärkta egenskaper, och vi skulle gärna tillämpa ett decimalsystem i vår betygsättning för att kunna särskilja dem bättre. ■

På nästa sida: Fyra förstklassiga kameror



”Oavsett om du är en rutinerad eller nybörjare så finns en lämplig systemkamera för dig”

NYBÖRJARKAMERA FRÅN NIKON

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Nikons instegsmodell D40 som kom i höstas har bara efter några månader fått en uppföljare. I den nya modellen, D40x, har Nikon höjt upplösningen från sex till tio megapixel samt ökat iso-området, som nu sträcker sig från iso 100 till iso 1 600, med möjlighet att nå ända upp till iso 3 200.

Nikon satsar på enkelhet för att tillfredsställa nybörjare på området. Men den motsvarar också kraven från den mer seriöse amatörfotografen.

För trots att Nikon D40x främst riktar in sig på fotografer utan större kunskaper så finns många inställningsmöjligheter.

D40x är en av de allra mest användarvänliga systemkamerorna, väl anpassad för

dig som vill ha en lättanvänd, liten och smidig kamera. Med ett lättnavigerat menysystem och pedagogiskt upplägg blir den en utmärkt familjekamera.

D40x saknar inbyggd bildstabilisering i kamerahuset och det medföljande objektivet har inte heller den viktiga egenskapen.

Du är hänvisad till att skaffa särskilda objektiv för att kunna få den funktionen. De är ofta dyrare än sådana utan stabilisering.

Till nackdelarna med D40 hör också att det inte finns någon inbyggd sensorrengöring och att den, i likhet med Olympus kamera, bara har tre autofokus-



Gilla läget. Lägesväljaren är smidig att använda.

punkter. Kameran är kvick i starten och har en kort och bra slutarfördröjning, men väntetiden med svart skärm medan bilden laddas ned mellan tagningarna känns lång. Batteritiden är däremot extremt bra.

Kameran ger mycket detaljrika bilder med bra tonomfång, mättade färger och bra kontrast, men kontrastrika motiv kan ibland lura ljusmätaren att ge utfräta högdagrar.

Högsta känsligheten hos D40x är iso 3 200, men över iso 1 600 är inte att rekommendera utom i trängande fall, för att undvika störande färgbrus. ■



PENTAX KLARAR TUFFA KRAV

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Pentax K10D är välutrustad med attraktiva finesser. Den har 10,2 megapixels upplösning och bildstabilisator med rörlig sensor som fungerar med alla kompatibla objektiv.

Därtill är den försedd med sensorrengöring med skakfilter, som ruskar av damm. Dammfångas upp av ett självhäftande membran för att inte på nytt hamna på sensorn.

K10D är väderskyddad för att motstå stänk-vatten under regniga dagar. Två smarta lägen har lagts till på lägesväljaren: känslighets-

prioritet (Sv), med vilket du ställer in isovärdet manuellt, samt läget Tav, där iso ställs in automatiskt sedan du bestämt bländare och slutartid.

Handgreppet är bekvämt och det är lätt att komma åt alla knappar och reglage med tummen. Alltså är kameran bekväm att arbeta med, även om knapparna känns lite plastiga, och menysystemet kan kännas något svårtillgängligt.

Värt att nämna är hyperprogrammet, med vilket du snabbt och smidigt ändrar från programautomatik till bländar- eller tidsautomatik med

främre eller bakre exponeringsratten, samt polaroidknappen med vilken du kan ta en bild och förhandsgranska den utan att först spara den till minneskortet. K10D är en verk-

BÄST I TEST
PC FÖR ALLA

ligt användarvänlig systemkamera som passar utmärkt för den krävande amatörfotografen. Bildkvaliteten är

mycket bra, med god detaljåtergivning och korrekt exponering överlag, såväl ute som inne.

Bildstabiliseringen fungerar utmärkt och bidrar till skarpare bilder.

Brusnivåerna är på en normal nivå där färgbrus börjar bli synligt vid iso 800. ■



Finessrik. Den lilla skärmen ger extra information.



OLYMPUS MED LISTIG SKÄRM

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Har du saknat möjligheten att använda skärmen som sökare på en systemkamera? Nu har Olympus kommit med en lösning på det med sin nya E-410. Kameran är en uppföljare till E-400 som när den kom förra hösten var den minsta digitala systemkameran på marknaden. E-410 är lika liten.

Till nyheterna hör framför allt funktionen Live view, som låter dig använda skärmen när du komponerar bilden, vilket kan kännas bekant för dig som är van vid en kompakt-



Live view. Den lilla knappen som ser ut som en skärm startar skärmvisning för bildkomposition.

kamera. Du slår om till skärmvisning med en särskild knapp. Spegeln faller upp och bilden visas på skärmen i stället för i sökaren.

Betraktningssvinkeln i höjdled är också suverän. Det blir betydligt enklare bland annat vid makrofotografering eller när du vill hålla kameran lågt eller högt och ändå lätt kunna avläsa skärmbilden.

Kameran kan använda både xd- och compact flash-kort.

Det senare är att föredra eftersom de är billiga och ger mer minnesutrymme till ett lägre pris.

Vi saknar däremot bildstabilisering, särskilt mycket eftersom Olympus inte

heller har några objektiv med inbyggd stabilisering. Kameran har dessutom bara tre fokuspunkter vilket är betydligt färre än hos Pentax och Samsung, och det känns något begränsat.

Bildkvaliteten är vi däremot mycket nöjda med. Färgåtergivningen är god och upplösningen utmärkt.

Bilderna blir något softa och kan behöva skärpas upp en aning i ett bildbehandlingsprogram i efterhand.

Trots att formatet four thirds innebär en mindre sensor, vilket i sin tur borde påverka bland annat bruset, så klarar kameran av att ge bilder av hög kvalitet över nästan hela iso-skalan. ■



PRISVÄRD OCH TÅLIG SAMSUNG

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Samsungs GX-10 är lite av en lurifax. Egentligen är den en Pentax K10D. Det är nämligen Pentax som har bistått med kameran på vilken några modifieringar av knappar och andra detaljer gjorts. Det är hittills Samsungs proffsigaste systemkamera och gör inte bort sig på något sätt.

Menysystemet är Samsungs eget och är enligt vårt förmenande smidigare och mer lättnavigerat än det som Pentax har i sin K10D.

Kameran och objektivfästningen är liksom i Pentax K10D tätad för att tåla vattenstänk, damm och finkornig sand. Inga

problem att ta med den här lilla gynnaren ut i öknen eller plåta i regnrasket, således. Skönt.

Kameran är lättarbetad, byggkvaliteten robust och handgreppet något bekvämare än hos K10D om du har stora händer – lite djupare med en extra urgröpfung för fingrarna.

Sökaren är stor och bra, batterikapaciteten är hög och precis som Pentax-kameran är GX-10 försedd med en

uppsjö nyttiga finesser. Självklart har den inbyggd bildstabilisering, dammavskakning och de extra exponeringslägena Sv och Tav, som



Rå. Raw-läge låter dig lagra bilder i råformat, vilket är bäst för optimal efterbehandling av bilden.

är kopplade till känsligheten. Elva punkters autofokus samt möjlighet att lagra bilder i råformat för att bättre kunna justera resultatet i bildbehandlaren är minsann inte fy skam det heller.

När det gäller bildkvalitet och funktioner är kameran till stora delar likvärdig med K10D. Kameran är mycket prisvärd och vi gillar den verkligen. ■

På nästa sida: Så bra blir bilderna



Tanken med four thirds-standarden är att du ska kunna använda objektiv från alla tillverkare

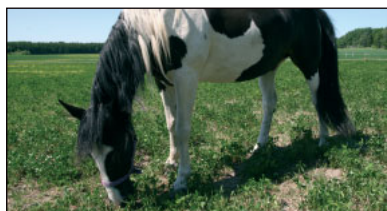
Mer på PCFÖRALLA.se

Mer på webben
På PC för Allas hemsida kan du se många fler bilder tagna med de olika kamerorna i testet. pcforalla.se/extra

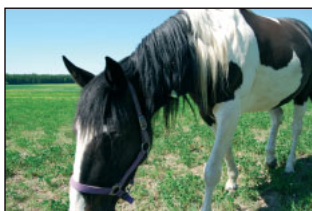


	Nikon D40x	Olympus E-410	Pentax K10D
Tillverkare/kontakt	Nikon, 08-594 109 00, www.nikon.se	Olympus, 08-734 35 00, www.olympus.se	Pentax, 018-71 13 00, www.pentax.se
TEKNIK			
Upplösning	10,2 megapixel	10 megapixel	10,2 megapixel
Brännviddsförlängning	1,5 gånger objektivets brännvidd	2 gånger objektivets brännvidd	1,5 gånger objektivets brännvidd
Storlek (bredd x höjd x djup)/vikt*	13 x 9 x 6 cm/488 gram (747 gram med aktuellt objektiv)	13 x 10 x 5 cm/381 gram (633 gram med aktuellt objektiv)	14 x 10 x 7 cm/723 gram (1 031 gram med aktuellt objektiv)
Skärmstorlek	2,5 tum	2,5 tum	2,5 tum
In-/utport	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge	Usb, tv-anslutning, pictbridge
Minneskortplats/inbyggt minne	Sd och sdhc-kort/nej	Compact flash, xd-kort/nej	Sd-kort/nej
Objektiv som ingår/bländare	18-55 mm/3,5-5,6	14-42 mm/3,5-5,6	18-55 mm/3,5-5,6
Bildstabilisering	Nej	Nej	Ja
FOTOGRAFERING			
Fokuslampa	Ja	Hjälpbelysning med blix	Hjälpbelysning med blix
Antal motivprogram	6	20	0
Seriebildstagn	3 bilder/sek (jpeg), 6 bilder (raw)	3 bilder/sek (jpeg), 8 bilder (raw)	3,1 bilder/sek (jpeg), 9 bilder (raw)
Bilder per minut utan/med blix	155/19	104/36	141/39
Tid från start till första exponering	0,6 sek	1,6 sek	0,7 sek
Slutarfördröjning med/utan förfokusering	Omedelbar/0,3 sek	0,08/0,4 sek	0,08/0,5 sek
Histogram	Endast i bildvisningsläget	Ja	Endast i bildvisningsläget
Iso-känslighet	100-1 600 (3 200 med menyval H1)	100-1 600	100-1 600
BATTERIER/ÖVRIGT			
Batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri	Laddningsbart litiumjon-batteri
Batterilivslängd/uppladdningstid	Cirka 520 bilder/1 min 30 sek	Cirka 500 bilder/3 min 30 sek	Cirka 450 bilder/3 min
Handbok/menyer på svenska	Ja/ja	Ja/nej (finns att ladda ned)	Ja/ja
Cirkapris inkl standardobjektiv/lägsta pris**	8 500 kronor / 6 480 kronor	8 000 kronor / 6 590 kronor	10 000 kronor / 8 250 kronor
+	Bra bildkvalitet, liten, lättanvänd.	Utmärkt sökare.	Bildstabilisering, väderskyddad.
-	Saknar bildstabilisering.	Saknar bildstabilisering.	Svårtillgängliga menyer.
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

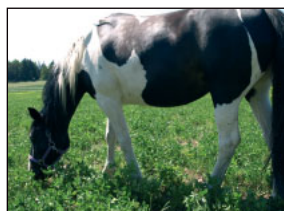
*Utan batteri och minneskort. Endast kamerahus (utan objektiv) **På Pricerunner.se (3 augusti 2007). Priserna är inklusive standardobjektiv



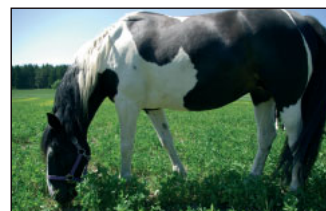
Referens. Plåttad med Canon EOS 20D.



Mättat. Detaljrik och mättade färger.



Xxxxx. Bra upplösning.



Välexponerad. Skarpa, detaljrika bilder.

BEGREPP DU BÖR HA KOLL PÅ

Brännvidd. Anger objektivets förstöringsgrad i millimeter. I stort sett avser det avståndet mellan brännpunkten (som hamnar på sensorn) och objektivets lens.
Brännviddsförlängning. Eftersom digitalkamerornas bildsensorer är mindre än det traditionella småbilsformatet

på 24 x 36 millimeter får du med en mindre del på den färdiga bilden. Skillnaden mellan den brännvidd som objektivet anger och det resultat du får kallas brännviddsförlängning.
Dammborttagning. En av systemkamerans svaga punkter är att du får in damm i kameran när du byter objektiv. Damm fastnar på bildsensorn och skapar mörka fläckar på bilderna. Flera systemkameror har i dag en automatisk dammborttagningsfunktion som avlägsnar dammet genom att skaka sensorn och fånga upp dammet på en klibbig yta under sensorn.

Exponeringslägen. Alla systemkameror har de kreativa lägena P, A, S och M. De ger dig större kontroll över exponeringen genom att du kan använda program (P), bländarprioritering (A), slutarprioritering (S) och manuell (M).
Four thirds (4/3-system). Standard för digitala systemkameror. Tanken är att du ska kunna använda objektiv från olika tillverkare.
Raw (råformat). Bilder sparade som råfiler behåller alla data och kan senare bearbetas i datorn. Ett särskilt konverteringsprogram behövs för att bearbeta råfiler.

**Samsung GX-10**

Samsung/Focus Trading, 031-336 23 00,
www.focustrading.se

10,2 megapixel
1,5 gånger objektivets brännvidd
14 x 10 x 7 cm/736 gram (1 042 gram med
aktuellt objektiv)
2,5 tum
Usb, tv-anslutning, pictbridge
Sd-kort/nej
18-55 mm/3,5-5,6
Ja

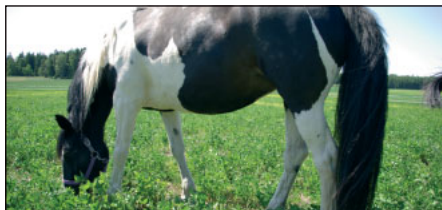


Hjälpbelysning med blyxt
0
3,1 bilder/sek (jpeg), 9 bilder (raw)
146/42
0,8 sek
0,08/0,6 sek
Endast i bildvisningsläget
100-1 600

Laddningsbart litiumjon-batteri
Cirka 440 bilder/3 min
Ja/ja
10 000 (med kameraväska)/ 8 290 kronor
Bildstabilisering, väderskyddad, finessrik.

Något oskarp kantskärpa.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



Detaljrik. Snygga färger och god detaljåtergivning.

Skärpedjup. Hur stor del av bildens djup som är skarp. Du kan påverka skärpedjupet främst med bländaren, avståndet till motivet och objektivets brännvidd (zoomläge). Ju mindre bländaröppning desto större skärpedjup.

Slr (dslr). Annan benämning för spegelreflexkamera/systemkamera. En förkortning för digital singel lens reflex.

Spegelreflex. Systemkameran kallas också spegelreflexkamera. Benämningen kommer från att ljuset träffar en spegel innanför objektivet och för ljuset vidare upp till sökaren. När bilden tas fälls spegeln upp och ljuset släpps fram till bildsensorn.

SÅ GJORDE VI TESTET

Urval. Den här månaden har vi testat digitala systemkameror i prisklassen under 10 000 kronor (inklusive standardobjektiv). Kamerorna är nyligen lanserade och har bara en eller ett par månader på nacken och har en upplösning på tio megapixel.

I nummer 11/06 testade vi fem kameror i samma segment, där flera också hade tio megapixel. De nu testade kamerorna kan jämföras med de bästa i det testet.

Batterier. För batteriernas livslängd anges de värden för CIPA-standard som tillverkaren angivit. Standarden innebär att skärmen är påslagen hela tiden, en bild tas var trettionde sekund, blyxt används för varannan bild och zoomen växlas mellan vidvinkel och tele vid varje bild. Kameran stängs av efter fem minuters användning. Värdena är angivna för de medföljande batterierna.

Funktioner. Digitalt tidtagarur används för att ta tid på start och fördröjning. Alla bilderna i testet tas i högsta upplösning och i autoläge. Med den optiska zoomen testas skärpa, vinjettering och distorsion, det vill säga om normalt raka linjer kröker sig eller skevar i bildkanterna.

Vi undersöker hur bra blixten lyser upp motivet och om den når ut i hörnen genom att fotografera en vit vägg på tre meters avstånd. Automatiken testas under många olika ljusförhållanden. Samma motiv tas med alla kamerorna med bara någon minuts mellanrum.

Bilderna skrivs ut i A4-storlek och bedöms efter skärpa, brus och färgåtergivning samt hur väl vitbalansen återger färgerna naturligt i dagsljus, artificiellt ljus samt slutligen i blandat dagsljus.

TVÅ INTRESSANTA ALTERNATIV

En av de stora fördelarna med systemkamerorna är möjligheten att byta objektiv. Ett annat är att de kreativa lägena P, A, S och M är standard på systemkameran. Vad som utmärker systemkameran är just möjligheten att byta objektiv för olika ändamål.

En systemkamera med ett standardzoomobjektiv brukar ha ett omfång på omkring 3x (18-55 mm, vilket normalt motsvarar cirka 28-83 millimeter i småbilsformatet).

När det gäller kompaktkameror har betydelsen traditionellt varit en liten kamera som du lätt bär med dig i fickan eller väskan.

I dag har betydelsen kommit att förskjutas något och även innefatta kameror med fast optik. Här spelar för definitionens skull ingen roll om objektivet skjuts in i kameran eller är fast utskjutande.

Systemkamerorna har också betydligt större sensorer än kompaktkamerorna och ger därför klart bättre bildkvalitet.

Det finns flera digitala kompaktkameror som strävar efter att

närma sig de fördelar du har av en systemkamera. Med en lång zoom kan du komma närmare motivet utan att byta till ett särskilt teleobjektiv. Flera kameror har därför utrustats med en optisk zoom på 10 eller 12 gånger. Vill du ha en kompaktkamera med riktigt värstingzoom finns **Olympus SP-550-UZ**. Den stoltserar med hela 18 gånger optisk zoom, rekord för en digital kompaktkamera. I övrigt har den också optisk bildstabilisering vilket är absolut nödvändigt med en så stor zoom, de kreativa lägena P, A, S och M, samt vidvinkel på 28 millimeter.

En avancerad kompaktkamera är **Canon Powershot G7**. Kameran är en toppmodell med en upplösning på tio megapixel, sex gånger optisk zoom, alla kreativa lägen, bra närgräns på en centimeter, optisk bildstabilisator och blyxtsko för extern blyxt. Däremot saknar kameran stöd för råformat.

Båda kamerorna testades i nummer 4/07 och har ett rekommenderat cirkpris på 3 300 (Olympus) respektive 5 800 kronor (Canon).



Så skriver du ut – på symaskinen!

Ingen
gaspedal
– men det
finns en
startknapp

Lagtröjor eller handdukar med en unik broderad logga – nu kan du sno ihop det själv på datorn. Allt som behövs är en broderimaskin.

Broderade bilder och texter syns överallt, men ofta måste du köpa stora upplagor för att alls få beställa – det kostar skjortan att få fem kepsar broderade, helt enkelt. Dessutom brukar det tillkomma ett "originalpris", det vill säga kostnaden för att överföra logotypen eller bilden till en stygnfil som brodermaskinen använder sig av.

Nu behöver det inte vara så – för med din dator och en broderimaskin kan du göra unika grejor på både handdukar och tyg som du sedan syr väskor eller kläder av.

Skärm eller inte?

Vi har testat en maskin och sett att det går utmärkt att få lite vad som helst broderat. Det finns broderimaskiner av olika märken i



Text: Chris Loneberg

E-post: chris.loneberg@idg.se

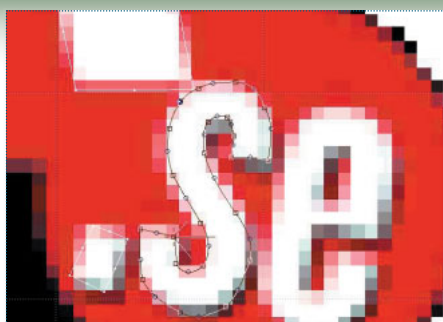
flera prisklasser där den största skillnaden är att de billigare sällan har skärm. Möjligheter att förminska, förstora och spegelvända dina broderier har de flesta i alla fall. Modellen vi har använt kostar omkring 10 000 kronor.

En viktig skillnad i skogen av broderimaskiner är att vissa faktiskt kan fungera som vanliga symaskiner också, medan andra är utpräglade broderiapparater som inte ens

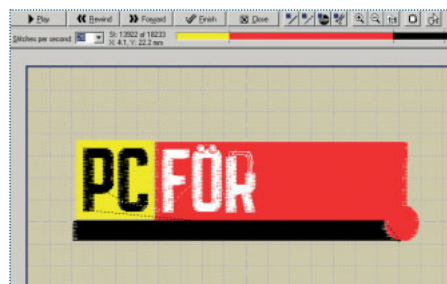
Gör det här i datorn:



1 Peka och klicka. Jpg-bilden läggs som en kalkeringsbakgrund, och det är lätt att klicka sig runt de olika mönstren och färgfälten i logotypen.



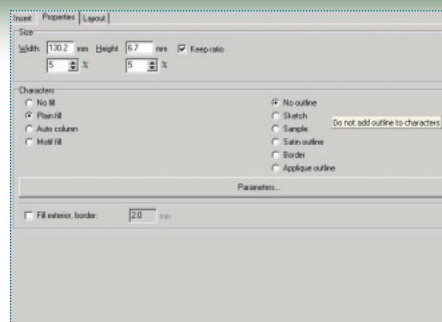
2 Pixligt. Se till att din jpg är högupplöst, annars kan det gå så här. Det är tråkigt och svårt att behöva gissa banan kring pixliga smådetaljer.



4 Stygnsimulatore. Allt ritas upp i den ordning som maskinen kommer att brodera. Vi vill inte att samma trådfärg ska dyka upp flera gånger, för det betyder att vi måste byta tråd onödigt ofta.



5 Uppradat. I menyn till höger ser du de olika ytornas färger. Där ser du också i vilken ordning hela broderiet görs, uppifrån och ned. Det är så klart viktigt att de tre bottenplattorna broderas före den svarta och vita texten. Flytta upp eller ned broderidelarna genom att högerklicka på dem i högermenyn.



3 Textverktyg. För den minsta texten använder vi ett annat verktyg i programmet som tillåter oss att skriva in bokstäver, välja typsnitt, storlek och hur stygnen ska ordnas. "Plain fill" blir en fylld yta, och "no outline" gör att vi slipper en yttre söm runt varje bokstav.

Det här använde jag:

- ✓ En broderimaskin från Janome.
- ✓ Programmet Embird och en dator.
- ✓ Vit handduk.
- ✓ Fyra sorters broderitråd i olika färg och vit undertråd.
- ✓ Stabiliseringspapper.
- ✓ Skyddsplast för frotté.

BRODERA MED DATORN



Här sitter
pekskärmen

Pc-kortet
stoppas i
på sidan

Ramen sitter fast
på en rörlig arm



To(r)ksnyggt. En
färggrann logotyp som
broderats fast på en
vanlig frottéhandduk.

kan sy en vanlig raksöm.
Antingen har maskinen en usb-
kontakt eller så matas den med ett min-
neskort. Om maskinen har usb, så har den
ett internminne där stygnfilerna lagras.
Använder maskinen minneskort så ligger det

helt enkelt filer på kortet, eventu-
ellt i en speciell mapp som skapas när
du formaterar det tomma minneskortet med
broderimaskinen. Det är viktigt att göra
innan du överför stygnfiler till det.

Viktigt med bra program

Det viktigaste tillbehöret förutom själva
maskinen är förstås programmet som du

tillverkar stygnfilerna i. Det finns flera olika
sådana också, och en del är märkesspecifika.
Vissa program kan spara i en mängd olika
format. Då spelar det ingen roll om du byter
från en Janome till en Husqvarna, stygn-
filerna går att öppna och spara om, och
använda på flera olika maskiner.

Så här gick det till när en PC för Alla-
logotyp blev broderad på en handduk. ■



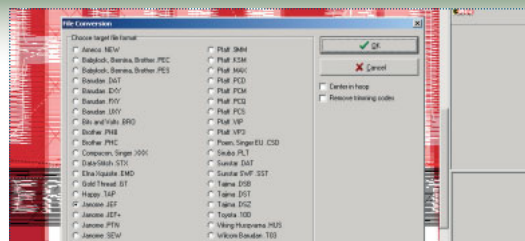
6 Virtuella trådar. Streckade linjer visar var det hamnar trådar mellan de
olika broderade fälten, där maskinen flyttat tyget utan att sy några stygn.



8 Detaljerna. Det går utmärkt att öppna jef-filen igen i Embird också. Då ser vi
den färdiga stygnfilen där varje stygn är en liten fyrkantig nod. Är du riktigt
noggrann kan du sitta och pillra här om du tycker att något ser konstigt ut.

7 Spara filen.

Tänk på att
spara i embird-
format först (med
ändelsen eof), så
att det går att
återkomma och
ändra. Sedan
sparar vi filen i
det format som
broderimaskinen vill ha. I vårt fall blir det en janomefil, alltså jef-format.



9 Hjälpssamt fönster. I Windows får vi förhandsgranskning och infor-
mation om vad stygnfilen innehåller. Här syns antal stygn, tråd-
byten och antal färger. Förhandsbilden visar hur broderiet ser ut, och att
broderiet lagts på högkant för att passa i ramen som tyget spänns fast i.



SÅ SKRIVER DU UT – PÅ SYMASKINEN!

Gör det här med broderimaskinen:



10 Spännram. Första broderiet hamnar på en provlapp, även om det är frestande att gå direkt på handduken vi tänkt använda. Här har vi lagt upp bitarna i rätt ordning – ytterramen nederst, sedan ett stabiliseringspapper och så tyget. Sist innerramen, som ska klämma fast tyg och papper i ytterramen. Öppna ramskruven ordentligt, och dra åt den när allt sitter fastklämt rakt och snyggt. Det går att justera tyget en aning innan du dragit åt för hårt, men tänk på att det är lätt att dra tyget snett.



12 Adapter. Vi kopierar över jef-filen till ett compact flash-kort och stoppar kortet i en pc card-adapter. Den passar i symaskinen. Filerna är inte stora, så ett gammalt kort på 8 MB fungerar utmärkt för flera filer samtidigt.

Speciell sytråd

Tråden är viktig när du broderar – det går inte med vilken sytråd som helst, då blir det trassel. När du frågar efter broderitråd i symaskinbutiken får du troligen en polyestertråd som det står embroidery på. Färgutbudet är enormt, och det är smart att ha ett färgprov på det du ska brodera med dig.

Du kan förstås beställa tråd över nätet också (som på www.maskinbroderi.se).

Brodermaskiner hittar du här:

www.husqvarnaviking.com

www.pfaff.com/se/21.html

www.bernina.se

www.janome.se



13 Fem trådar behöver vi – dels fyra färger, dels undertråd som i en vanlig symaskin. Trå i första trådfärgen. I broderimaskinens datafönster står det gul vid första rutan, där du också ser en skissbild av broderiets gula ytor.



15 Mitt i ögat. En halvautomatisk nålträdare gör det pilliga jobbet enkelt.



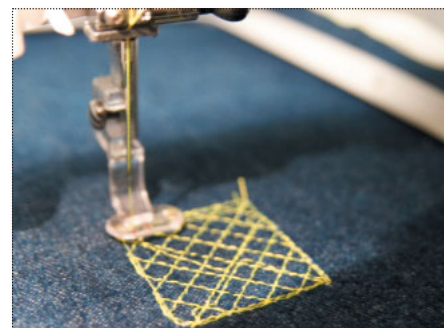
11 Bajonettfattning. Sedan ska ramen klickas fast på broderimaskinens arm. Vi fäller upp pressarfoten och lirkar förbi ramen. Vi passar i styripiggarna och vrider sedan ett halvt varv på skruven så att ramen låses fast ordentligt. Har du ett stort och tungt plagg kan det påverka ramens rörelser när maskinen broderar. Nåla upp och lyft undan, annars blir det förvrängda broderier.



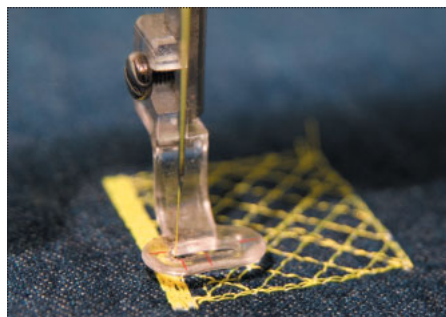
14 Ett litet plastnät kring trådrullen hindrar sytråden att mata ut för många varv tråd på en gång, vilket minimerar trassel. Men, se upp – trådspänningen påverkas om det blir för trögt att mata tråd från rullen.



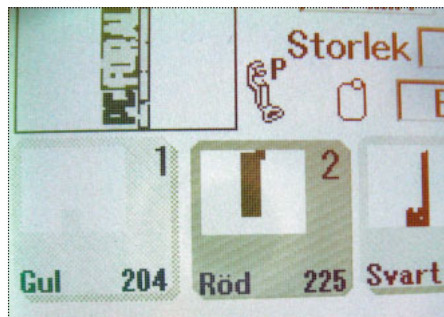
16 Dags att trycka på startknappen och låta maskinen tugga sig igenom de gula ytor.



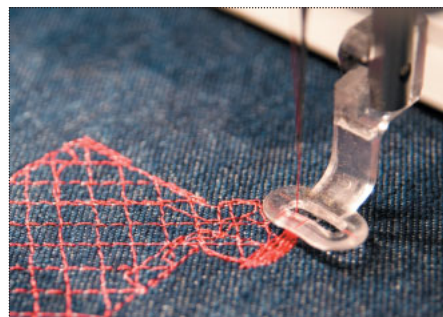
17 Först syr maskinen ett stödmönster som gör att tyget hålls på plats och inte tänjer sig.



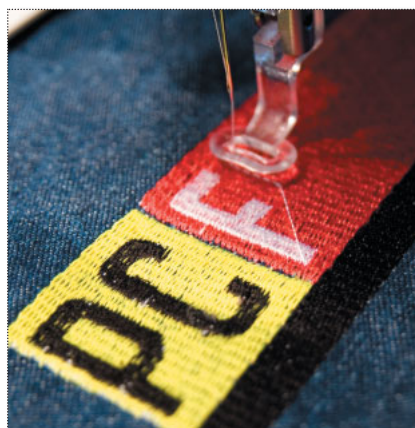
18 Broderandet påbörjas. Det finns möjlighet att mönstersy ytor – placeringen av stygnen bildar mönster. Eftersom en bokstav ska sys ovanpå den här ytan är en jämn stygnyta lugnast.



19 Dags att byta tråd. Maskinen piper, stannar och den röda trådfärgens ruta blir markerad på skärmen. Lyft pressarfoten, dra ur den gula och trä i den röda tråden.



20 Tryck på startknappen igen och låt maskinen brodera rätt. Mer sömmar och mer fyllning!



21 Efter ett par trådbyten börjar resultatet synas. En PC för Alla-logga i blänkande färger, så vackert!



22 Syna resultatet. Ser det ut som du tänkte dig, eller kan du hitta fel som programmet gjort när det stygnsatte logotypen? Öppna filen igen, och gör korrigeringar.



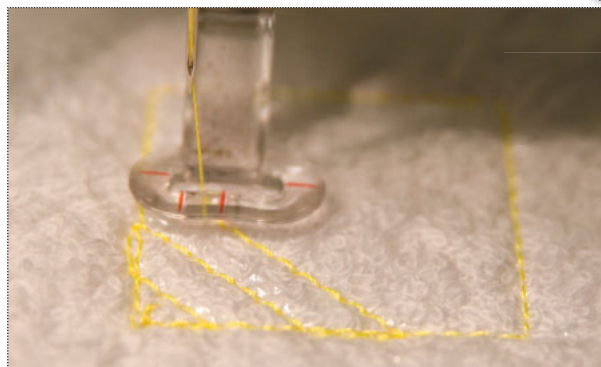
23 Nu är det dags att montera in den riktiga frottéhandduken. Det är bra att täcka ovensidan av tyget med en sorts tunn plast som hindrar nål och tråd att rycka upp frottétyget. Det finns speciell, vattenlöslig plastfilm man kan använda (som köps där du köper tråd). Den är dessutom lätt att riva loss runt broderiet när du är färdig.



24 Centimeter-rutor. Passa in handduken i ramen så att den hamnar rätt. Rutnätet i plast kan du finjustera efter, symaskinen visar likadana rutor på skärmen.



25 Styrpilar. Det går att flytta broderiet inom ramens gränser. Om du ska göra det, använd pilarna i symaskinens fönster – jämför skärmbilden med iläggsrutnätet i spänramen.



26 Noppskydd. En del av den vattenlösliga plasten broderas fast under stygnen och försvinner – resten rivs loss längs med kanterna på broderiet.



Voilà! Här är det färdiga resultatet, när vi följt alla stegen med den vita och snygga handduken.



HÄR ÄR BÄSTA NÖJESMASKINEN FÖR DIG SOM VILL SE FILM PÅ RESAN

Små spelare för film och musik är rena lyckopillren på resan. Och de rymmer hur mycket som helst. Vi har testat populära Ipod Video och de fyra hetaste konkurrenterna.

Nu sitter du där igen! I en trång flygstol miltals över marken med en snarkande stolsgranne och någon blek ursäkt för kaffe i plastkoppen. Inget att läsa, ingen att prata med och inget att göra. Det spelar förresten ingen roll om vi byter skåde-

platsen mot en steril tågupé, en skakig busstur eller baksätet i familjens kombi. Det är ändå ofta mördande tråkigt att resa.

Det är nu som den riktiga tristessdödaren kommer till din räddning. En mediespelare gör precis allt det där som din skraltiga kassettfreestyle gjorde 1991. Men den låter dig också njuta av en långfilm på den inbyggda färgskärmen och vill du passa på att drömma dig tillbaka i tiden kan du även bläddra igenom dina gamla semesterbilder. Allt i ett nätt format.

I takt med att fler och fler spelare glider in

på banan har också priserna sjunkit. Med tanke på vad du får för pengarna är dagens priser minst sagt rimliga.

Enkelt att föra över material

Nog snackat – vad exakt kan spelarna göra då? Tja, de enklaste spelarna hanterar ett flertal videoformat, visar bildspel och spelar musik utan att knussla. Ett par mer avancerade maskiner låter dig surfa på nätet så länge ett öppet trådlöst nätverk finns tillgängligt, mejla, föra kalender, redigera filer och rycker gärna in som bärbara videoinspelare.

Ingen av de spelare som PC för Alla har testat är heller besvärlig när du ska synkronisera och flytta innehåll mellan dator och bärbar enhet. De kopplas lätt upp mot datorn med hjälp av snabb usb 2-överföring och dyker upp som mediespelare på skärmen.



Text: Daniel Gustafson

E-post: daniel.gustafson@idg.se



Sedan är det en barnlek att dra och släppa de låtar, videofilmer och bilder du vill plocka med dig till spelaren och ge dig ut på språng.

Beroende på vilken maskin du sedan väljer hanterar de filformat lite olika. Samtliga klarar de mest populära varianterna utan att bråka och skulle något strejka svämmar internet närmast över av konverterings-verktyg som fixar biffen åt dig.

Men innan du laddar plånboken och åker iväg på shoppingrundan – läs vårt test av marknadens mest populära spelare och gör en analys av dina behov innan du slår till. Sedan är det tack och adjö till allt vad dödtrid heter.

På nästa sida: 5 testade mediespelare



3 ANDRA FILMKOMPISAR

Billigare och dyrare alternativ till de testade spelarna



Sony PSP

Sonys bärbara spelmaskin klarar av att visa film, bilder och lira musik. Dessutom en rad andra finesser – men minneskapaciteten begränsas av hur pass stora minneskort du köper till den. Cirkapris: 1 500 kronor. www.sony.se

HP Ipaq RX5700

Gps-navigator som gör jobbet som handdator och utan problem spelar upp film och musik. En gigabyte inbyggt minne räcker inte för hela din filmsamling men väl för att underhålla dig över Atlanten. Cirkapris: 3 200 kronor. www.hp.se



Sony Vaio VGN-TX5XN/B

För den som kan tänka sig något betydligt större, men fortfarande bärbart. Den här pc-varianten väger som en dryg liter mellanmjölk men är betydligt roligare på resan. Cirkapris: 25 000 kronor. www.vaio.se

IPOD VIDEO OCH 4 UTMANARE I TUFFT TEST



	Apple Ipod Video 30 GB	Archos 604 Wifi	Creative Zen Vision W
	Att Ipod i grund och botten är en musikspelare är svårt att komma ifrån. Skärmen är skarp med fullt acceptabla färger men för liten för längre tittar. Och stillbildsvisningen är spartansk. Få videoformat accepteras och på ljudsidan saknas stöd för populära wma. Men den fina ljudåtergivningen, det smidiga programmet iTunes och att den är så liten är stora fördelar.	Testets mest mångsidiga spelare är rejält byggd. Bilden är kvick och bra. Den tryckkänsliga skärmen är dock småkornig och färgerna kunde ha varit mer levande. Bra ljud i hörlurarna men klen högtalare. Menysystemet är lättmanövrerat tack vare pennan och potentialen enorm med både videinspelning från din tv och smidigt nätsurfande via wifi.	Bredbildsskärmen är stor och ljusstark men inte helt skarp. Testfilmerna flyter fint och bildåtergivningen är mycket bra med klara färger och godkänd svärta. Vi hade gärna sett fler bildrelaterade inställningsmöjligheter. Ljudet är bra och du får en okej equalizer på fem band att leka med. Enkla menyer och handhavande ger en bra, men plastig, allround-maskin.
Tillverkare/kontakt	Apple, 020-120 99 71, www.apple.se	Archos/Ekab, 013-36 93 00, www.ekab.se	Creative, +35 31 806 69 09, www.creative.com
Minnesstorlek	30 GB	30 GB	30 GB
Skärmstorlek	2,5 tum <i>Minst skärm</i>	4,3 tum	4,3 tum
Upplösning	320 x 240 bildpunkter	480 x 272 bildpunkter	480 x 272 bildpunkter
Färger	65 000	16 miljoner	262 144
Batteritid	13 timmar (ljud), 3,5 timmar (video).	14 timmar (ljud), 4,5 timmar (video).	13 timmar (ljud), 4,5 timmar (video).
Mått (b x h x d)	6 x 10 x 1 cm	13,5 x 8 x 2 cm <i>Bra batteritid</i>	13,5 x 8 x 2 cm
Filformat som spelaren stöder	Aac, mp3, mp3 vbr, audible, Apple lossless, aiff, wav, m4v, mov, mpeg-4, jpeg, bmp, gif, tiff, psd, png.	Mp3, wma, wav, mpeg-4, wmv, jpeg, bmp, png (aac, h.64, mpeg-2 med extra program).	Mp3, wma, wav, avi, wmv, mpeg-1-2-4, mjpeg, divx, xvid-sp, jpeg.
Radio	Nej	Nej	Ja <i>Inbyggd radio</i>
Övriga funktioner	Bildvisning, kalender, kontakter, anteckningar, stoppur, spel.	Tryckkänslig skärm, wifi, webbläsare, bildvisning, diktafon, pdf-läsare, högtalare, videinspelning.	Bildvisning, kontakter, kalender, diktafon, inbyggd högtalare.
Vikt	136 gram	290 gram	276 gram
Portar	3,5 mm stereo mini-jack, usb 2.	3,5 mm stereo mini-jack, a/v-ut, usb 2.	3,5 mm stereo mini-jack, a/v-ut, usb 2.
Kortläsare	Nej	Nej	Compact flash (cf) 1 och 2.
Tillbehör	Usb 2-kabel, hörlurar, fodral, program.	Usb 2-kabel, skinnfodral, ställ, hörlurar, pekpena.	Usb 2-kabel, a/v-kabel, laddare, fodral, hörlurar, program.
Delbetyg ljud	8	7	7
Delbetyg video	6	7	8
Delbetyg stillbild	5	7	8
Delbetyg hantering	9	9	7
Cirka pris	2 600 kronor	4 000 kronor	4 400 kronor
Betyg	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



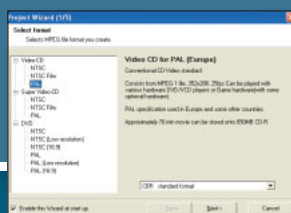
SÅ KONVERTERAR DU VIDEOFILMER

I det här exemplet väljer vi att konvertera vår semesterfilm som är i avi-format med hjälp av programmet Tmpgenc 2.5 (se faktaruta till höger). De flesta mediaspelare kan spela avi-filer redan i utgångsläget men genom att göra om filmen till formatet mpeg-1 pressar vi storleken ytterligare. Kvalitetsförlusten är knappt kännbar på små skärmar och i gengäld får vi plats med betydligt mer godis.

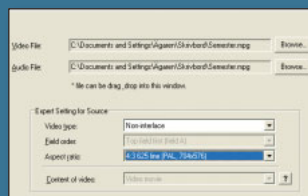
1 När du öppnar programmet möts du av rutan till höger. En mängd val finns att göra och förklaras pedagogiskt. I stort sett handlar det bara om huruvida du vill skapa en mpeg-1 eller en mpeg-2-fil, i pal-

(europeisk standard) eller ntsc-format (amerikansk standard) och om du ska köra 16:9 (breddbild) eller 4:3 (standard)-format på filmen. Vi väljer Video-CD och PAL. Det borgar för en platssnål fil med 352 x 288 bildpunkters upplösning och 25 bildrutors uppdatering i sekunden. På ren svenska: Helt okej.

2 Välj den fil du vill omvandla genom att klicka på *Browse* bredvid rutan *Video file*. Klicka dig sedan fram till den fil som är aktuell och välj den.



3 Du slängs nu tillbaka till den tidigare rutan. Här



Steg 3. Här anger du bland annat skärmformat.

kan du nu göra ytterligare ett par val. Dels om uppdateringen ska vara

sammanflätad (interlaced) eller inte (non-interlaced). Det sistnämnda är att föredra och är också förmarkerat. Som skärmformat väljer vi 4:3. Har du en spelare med breddbildsskärm väljer du med fördel i stället 16:9.

4 Låt inte mängden alternativ avskräcka dig. Så länge ursprungsfilen är i gott skick och du planerar att konvertera den i sin helhet behöver du inte göra ett smack här. Vill du däremot göra en inställning är det



TEST: MEDIESPELARE

Så gjorde vi urvalet och testet

Vi valde de mest populära portabla mediaspelarna på Pricerunner.se. Grundkraven var att de skulle kunna hantera video, ljud och bilder samt ha en färgskärm på minst 2,5 tum och en lagringskapacitet på minst 30 gigabyte. Microsoft med sin Zune väntar i skrivande stund på ett lanseringsdatum i Sverige och avböjde därför medverkan. Även audio avböjde medverkan i testet med hänvisning till att aktuella produkter dyker upp först senare i år.

För att testa ljudkvaliteten på spelarna har vi använt mp3- och wma-komprimerade filer i högsta möjliga upplösning samt wav-filer. Vi har både testat medföljande hörlurar och använt två separata referenshörlurar.

Vid videouppspelning använde vi högupplösta filer i formaten mpeg-4, wmv samt avi. Dels snabba klipp för att bedöma eventuell eftersläpning, dels färgstarka och mörka klipp för att bedöma färger och svärta i skärmarna.

Vid stillbilder har högupplösta bilder i jpeg- och raw-format (då detta varit möjligt) använts.

Vi har också betygssatt hur smidiga och logiskt uppbyggda menysystemen är samt tagit hänsyn till spelarnas storlek och vikt.

Epson P-3000

Bäst för bildhantering. Skärmen är fantastisk med levande färger, knivskarp skärpa och testets bästa svärta. Detta återspeglas inte minst i den fina videouppspelningen och avancerade bildhanteringen som får oss att tappa balansen. Även ljudet är bra.

På minuskontot står svag batteritid och så är den både stor och tung. Och prislappen avskräcker.

Epson, 077-140 01 34, www.epson.se

40 GB

4 tum

640 x 480 bildpunkter **Bäst upplösning**

16 miljoner

7,5 timmar (ljud) 3 timmar (video).

15 x 9 x 3 cm

Mp3, wma, mpeg-1-2-4, divx, wmv, jpeg, raw.

Nej

Avancerad bildvisning.

426 gram

3,5 mm stereo mini-jack, a/v-ut, usb 2.

Secure digital (sd) och compact flash (cf).

Usb 2-kabel, laddare, handlovsrem.

7

9

10

7

5 000 kronor

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Thomson Scenium X3030E

Här är bildkvaliteten genomgående god trots aningen blek svärta och på ljudfronten är den bland de bättre. Alla tillbehör du behöver ingår. Menysystemet är både smidigt och bökigt på samma gång med sitt rullhjul.

Batteritiden lämnar en hel del att önska, stillbildsvisningen är trög och maskinen är lite plastig.

Men ändå en positiv överraskning.

Thomson/Kjaerulff1, 040-679 74 00, www.kjaerulff1.se

30 GB

3,6 tum

320 x 240 bildpunkter

262 000

8 timmar (ljud), 4 timmar (video).

12,5 x 8 x 2 cm

Mp3, wma, avi, wmv, divx, mpeg-1-2-4, asf, mp4, jpeg, bmp, gif.

Nej

Diktafon, bildvisning, videoinspelning, funkar som fjärrkontroll, högtalare.

235 gram

3,5 mm stereo mini-jack, a/v-ut, usb 2 samt utgång för ir-sändare i dockan.

Secure digital (sd) och multimedia card (mmc).

Usb 2-kabel, docka, laddare, a/v-kabel, hörlurar, fjärrkontroll, program med mera.

8

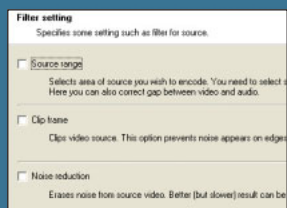
7

8

6

4 000 kronor

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10



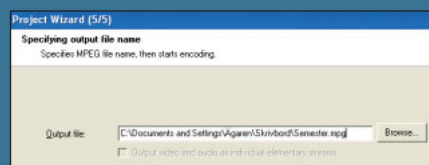
Steg 4. Du som så önskar kan här göra finjusteringar.

här din chans. Genom att klicka i respektive ruta kan du konvertera

utvalda partier i din fil, finjustera såväl bild- som ljudinställningar samt mixra med formatets grundparametrar. Vi är nöjda som det är och klickar vidare på **Next**.

5 Vi närmar oss mållinjen. Nu har du möjlighet att justera ljudets och bildens upplösning. Dessutom ser du hur stor filen beräknas bli och, om det nu hade varit aktuellt, hur mycket plats den skulle ta på valfritt media. Till exempel en cd-skiva.

6 Sedan väljer du var den färdiga filen ska placeras. Skrivbordet låter bra tycker vi och klickar på **Browse**, letar oss fram till nämnda plats och godkänner med **OK**.

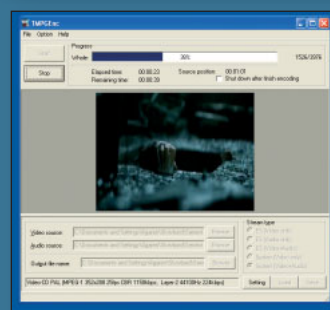


Steg 6. Välj var du vill spara filen.

7 Stenen är i rullning. Under tiden filen bearbetas kan processen beskådas i realtid. När programmet arbetat färdigt hörs ett trivsamt pling – och du är nu redo att beskåda din gamla film i ett betydligt lättare format. Ett format som dessutom är väl anpassat för din portabla mediaspelare.

Missa inte det här!

Marknaden svämmar över av program som omvandlar olika typer av video- samt ljudformat. De flesta är gratis att prova och kostar sedan en liten slant att fortsätta använda. Det trista med lejonparten av programmen är att de lider av kraftiga begränsningar som att du bara kan konvertera korta testsnuttar tills du slår till och köper programmen. Tmpgenc 2.5 har tidernas kanske tråkigaste namn men är helt gratis att använda. Och gör jobbet med bravur. www.tmpgenc.net



Steg 7. Konverteringen pågår.



Redaktör: Jan Sandbladh
E-post: jan.sandbladh@idg.se
Recenserar spel



Redaktör: Therese Granlund
E-post: therese@granlund.net
Recenserar barnspel

Nätaction i första person

MAGI PÅ SLAGFÄLTET



I Shadowrun blandas futuristisk teknik med antik magi, och det fungerar faktiskt riktigt bra i Microsofts nya online-actionspel.

Egentligen borde det inte fungera. Ett online-actionspel där du springer runt som människa i moderna miljöer och har tillgång till avancerad teknik, samtidigt som dina motspelare kan vara alver och troll och ha tillgång till magi. Men den konstiga mixen i Microsofts Shadowrun funkar förvånansvärt bra och är riktigt nyskapande.

Stora valmöjligheter

I Shadowrun finns det för ovanlighetens skull en poäng med bakgrundsstoryn i spelet, något som inte brukar vara fallet när

det gäller online-actionspel där pangandet är det viktiga.

Efter en lång tids frånvaro har magin återvänt till jorden och självklart finns det olika uppfattningar om vad som ska göras med den. Det globala megaföretaget RNA vill kontrollera magin för att tjäna pengar på den, medan rebellerna i Lineage vill att den ska vara fri för alla att bruka. Upplagt för konflikt med andra ord, och det är upp till dig att välja sida.

När sidvalet är gjort ska du välja din karaktär. Valet står mellan människa, alv, troll eller dvärg. Alla har sina egna speci-

Dråplig bondgård



Barnyard är ingen spelrevolution, men innehåller tillräckligt många cyklande kor för att liva upp din dag.

Filmen blev knappast någon jättehit. Spelet har däremot en hel del sköna galenskaper att bjuda på. Vi snackar cyklande kor och gyttjebrottande grisar på en bondgård som lever ett helt annat liv än bonden tror att den gör – när han inte ser.

Nickelodeons Barnyard (Bondgården på våra svenska biografier) bjuder på en drös udda karaktärer – den påhittiga tjuren Otis, snygga kossan Daisy och matglada grisen Gris – och väcker spellusten med överraskande charmiga uppdrag och minispel. Det mesta har i och för sig gjorts förut i mer eller mindre liknande tappning, men den



Logdans? När bonden är borta blir det rockigt kodisko i ladan.

humoristiska atmosfären och de många fyndigheterna gör att du ändå kan aktivera dig ett bra tag utan att tröttna.

Mjölkspricksskytte på kor

Grundstoryn kretsar kring en försvunnen tjur och det över-



Barnspel

hängande hotet från ett gäng lömska präriehundar, men den största delen av tiden går åt till att röja omkring på bondgården i diverse olika uppdrag och lustiga upptåg.

Uppdragen är det som driver spelet framåt och för att klara sig hela vägen gäller det att slutföra allihop. Det innebär att du måste göra allt från att leta rätt på ett försvunnet äppelsrecept och sno ihop en smaskig kaka, till att samla borttappade ägg eller öva mjölkspricksskytte på några förrymda kor. Ofta leder ett uppdrag till ett annat, men svårighetsgraden är relativt lågt satt så det är ingen omöjlighet att klara av dem. När du har gjort det belönas du dessutom med olika priser som behövs



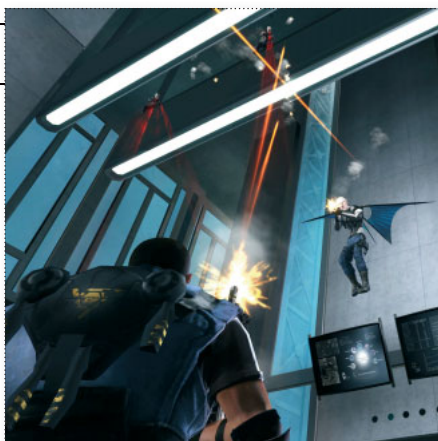
Gäsp. På kvällen kan det vara vettigt att krypa i säng och ladda inför nästa dags galenskaper.

längre fram, så det finns lite att kämpa för.

Det som verkligen gör spelet är dock de olika minispelen som blir tillgängliga under



Galna kor. Barnyard bjuder på en hel drös udda karaktärer.

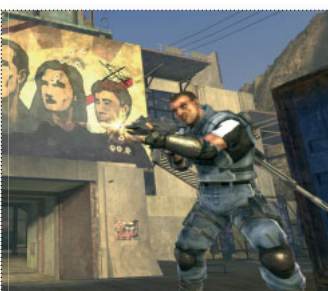


Vingar. En av teknikerna gör att du kan flyga kortare sträckor.

ella styrkor och svagheter. Trol-
len är exempelvis långsamma,
starka och stryktåliga, medan
alverna är snabba men lätta att
döda. Vilken sort du väljer beror
på vilken spelstil du vill använda
dig av i spelet.

Väljandet är dock
inte över här. Inför
varje onlinefajt kan
du också köpa teknik,
magi och vapen. Tekni-
ken och magin kan
exempelvis göra
så att du kan
återupp-
väcka de
medspe-
lare som
har dött, se genom
väggar, flyga kortare

Skydd. Med magi kan du stoppa
fiendens kulor.



Människa. Du kan spela som alv,
troll, dvärg eller människa.

motspelare, finns det teknik och
magi som gör det möjligt
att göra det framgångsrikt.

Höga prestandakrav

Så långt är allting riktigt bra i
Shadowrun, men tyvärr finns det
också några saker som drar ned
betyget. Till att börja med måste
du vara försedd med en Win-
dows Vista-utrustad monster-
burk. Detta hade väl i och för sig
kunnat vara okej om spelet hade
bjudit på bländande grafik, men
det gör det verkligen inte.
Tvärtom, grafiken är bitvis rik-
tigt medioker.

Dessutom finns det bara tre
spelsätt att välja på, som är
varianter på Capture the flag och
Deathmatch. Ett antal obalanse-

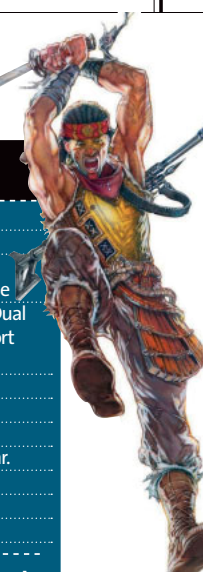
KRÄVER VISTA SHADOWRUN

Kategori: Actionspel.
Utvecklare: Fasa Interactive.
Utgivare/kontakt: Microsoft,
08-752 56 00, www.microsoft.se
Systemkrav: Windows Vista, Dual
Core-processor, 2 GB ram, 3d-kort
med 256 MB ram, dvd-läsare.
3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.
Flerspelarläge: Ja.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: 16 år.
Cirka pris: 450 kronor.
Läs mer: shadowrun.com
OBS! Innehåller våld.

- +** Varierat spelande, lyckad
kombination av teknik och
magi.
- Trista banor och för få
spelsätt. Monsterdator
med Windows Vista är ett
måste.

rade och dåligt designade banor
drar också ned totalbetyget.

Men om Microsoft ger oss fler
spelsätt och fler banor via ned-
laddningsbart material, blir det
här ett riktigt höjarspel. ■



Alv. Detta är
den snabbaste
rasen.



Ko-vandal. När du inte har annat för
dig kan du gå runt på bondgården och
smasha lådor fyllda med pengar och
andra användbara prylar.



Pajfest. Ett av uppdragen
är att samla ingredienser
till en äppelpaj och sedan
sno ihop den smaskiga
kakan på rätt sätt.

och andra använd-
bara prylar, så du
behöver inte oroa dig
för att bli sysslolös.

Tyvärr saknas det en
tydlig poäng i spelet
och bondens ägor
bjuder inte på någon
jättestor variation när
det gäller själva
naturupplevelsen.

Men kontrollerna
sitter där de ska som
ett kompenserande
plus och karaktärer-
nas älskvärda egen-
heter går rakt in i
hjärtat och vidare till
hjärnans underhåll-
ningscentra.

Barnyard är inte
fantasifullt nog för att starta
någon spelrevolution men det
innehåller helt klart tillräckligt



Lerigt. Gyttjetävlingen i grishagen är en av de
roligaste aktiviteterna på gården.

spel och uppdrag kan du dess-
utom gå omkring på bondgår-
den och samla pengar, mjölk

BARNYARD

Kategori: Äventyr.
Utvecklare: Blue Tongue Enter-
tainment.
Utgivare: THQ.
Kontakt: Pan Vision,
08-597 96 250,
www.panvision.com
Systemkrav: Windows 98/
Me/2000/XP, Pentium III
800 MHz, 256 MB ram, 600 MB
ledigt hårddiskutrymme, 3d-kort.
Språk: Engelska.
Åldersrekommendation: Från 3 år
PC för Alla rekommenderar:
Från 8 år.
Cirka pris: 200 kronor.
Läs mer: www.panvision.com

- +** Roliga minispel och härligt
skruvad atmosfär.
- Inte särskilt utmanande
uppdrag och aningen segt
i längden.

många roliga moment för att
kunna liva upp både en och två
trista höstdagar. ■





Tillhygge. Du kan plocka upp föremål och puckla på din motståndare med dem.



Kasta. Det går även att lyfta exempelvis bilar och kasta dem.

Det har ful grafik, en hopplös kamera och är bitvis löjligt svårstyr. Att det sedan även är enformigt och ologiskt gör inte saken bättre.

Det krävs inte många minuters spelande för att inse att detta är ytterligare ett hafsverk, utpräglat på marknaden till alla tänkbara format för att kunna profitera på den hajp som filmen har byggt upp.

Kanske borde jag inte bli negativt överraskad, men det känns bara så synd att utvecklarerna av Transformers: The Game, Traveller's Tales, fuskade bort den fina möjlighet de hade. För det här är ett spel som till och med de mest inbitna fansen bör undvika.

Misslyckade robotar



Transformers: The Game är ännu ett i raden av dåliga spel baserade på filmer.



eftersom det är actionmomenten jag främst vill åt när jag sätter mig framför datorn för att styra min robot. Men tyvärr visar sig Transformers: The Game snabbt vara riktigt kasst.

Fult och svårstyr

Problemen i Transformers: The Game är i mångt och mycket desamma som i de flesta andra "filmspel" den senaste tiden.

När jag satte mig ned för att spela Transformers: The Game hoppades jag verkligen att utvecklarna skulle ha lärt sig något av alla de misstag som begåtts tidigare när stora Hollywood-produktioner lanseras i spelform. Men icke. Man blir så ledsen.

Att kunna välja att spela som god eller ond är alltid skoj, så att du kan försöka förstöra världen som Barricade, Megatron eller någon annan av Deceptions-robotarna är ett plus.

Ett plus får också förvandlingarna som robotarna kan utföra. Förutom att de fyller en praktisk funktion är de även riktigt läckra att se på.

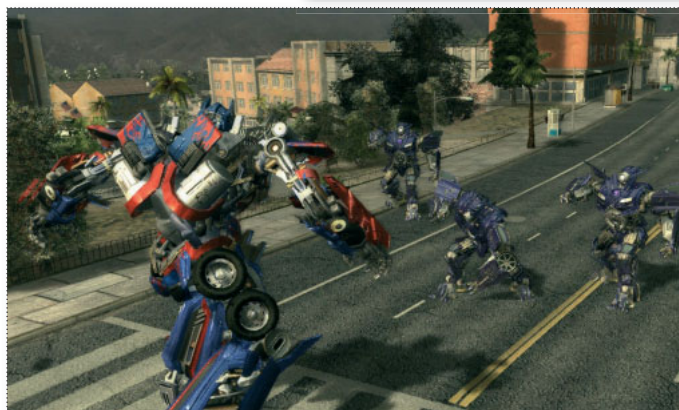
Att spelet inte har särskilt mycket med filmen att göra rent handlingsmässigt skulle jag kunna ha överseende med om det varit ett bra spel,

Enkel match. De flesta motståndare är ganska lätta att förvandla till rykande skrothögar.



Onn eller god

På papperet låter det riktigt bra. Du kan välja mellan två hela kampanjer där du spelar som antingen de goda Autobots eller de onda Deceptions. Oavsett vilket du väljer får du tillgång till en mängd figurer från Transformers-världen som alla förstås kan förvandla sig i god Transformers-anda.



Bjässe. Större robotar klarar utan problem av svärmar av smårobotar.

TRANSFORMERS: THE GAME

Kategori: Action.

Utvecklare: Traveller's Tales.

Utgivare: Activision.

Kontakt: Activision Nordic,

08-505 216 83,

www.activision.co.uk

Systemkrav: Windows XP, Pentium IV 1,5 GHz, 256 MB ram, 3d-kort med 64 MB ram, dvd-läsare.

3d-stöd: Ja, 3d-kort krävs.

Flerspelarläge: Nej.

Språk: Engelska.

Åldersrekommendation: 12 år.

Cirka pris: 300 kronor.

Läs mer: www.transformersgame.com.



Du kan välja att spela som god eller ond. Förvandlingarna är läckra.



Hopplös spelkontroll och kamera.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

LEVERANS SAMMA DAG SOM DU BESTÄLLER!*

- LÅGA PRISER • 30 DAGARS ÖPPET KÖP
- KÄNDA MÄRKESVAROR • SNABBA LEVERANSER

300 MBPS TRÅDLÖS ÖVERFÖRING!

SPARA 300
NU! 1190

BELKIN N1 trådlös router

- För dig som vill ha det bästa
 - Upp till 300 mbps överförings-hastighet
 - Överför strömmande video i HD-kvalitet utan problem
- Ord pris 1490:-
Art nr F5D82314



Köp till:

BELKIN N1 USB adapter

- USB adapter för enkel installation av trådlöst nätverkskort i din dator
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8051

799



799

BELKIN N1 Express Card

- Nätverkskort för din laptop
 - Överför i hastigheter upp till 300 mbps
- Art nr F5D8071



399

BELKIN Vista Transfer Cable

- Överför all din data från din gamla dator till den nya
 - Enkel att använda
- Art nr F5U258EA



449

BELKIN 54 mbps nätverksbundling

- Komplet startpaket för dig som vill komma igång med trådlöst nätverk
 - Innehåller router och USB adapter
 - Klarar hastigheter på upp till 54 mbps
- Art nr B5D035



699

BELKIN Trådlös printserver

- Äntligen en printserver som fungerar för multifunktions maskiner
 - Scanna, kopiera och skriv ut trådlöst i ditt nätverk från en och samma maskin
- Art nr F1UP0002

* **Collect (Store)**

Boka på internet och hämta produkten i ett av våra 9 varuhus. Enkelt och smidigt! Enda förutsättningen är självklart att produkten finns på lager. Om så inte är fallet, beställ den på hemsidan så skickar vi hem produkten med posten.

Handla online på Europas största datorkedja!

www.pccity.se

PC CITY
Computer Superstore



Det här lär du dig

- ✓ Använda Föräldrakontrollen i Windows Vista.
- ✓ Hur du ställer in surfbegränsningar i din router.
- ✓ Begränsa tid vid datorn i programmet Xrools.
- ✓ Några sluga säkerhetstips.
- ✓ Allmän kännedom om sju säkerhetsprogram.

Innan du sätter igång

Fundera över vad som passar bäst för just ditt eller dina barn. Sitter de för mycket vid datorn så att ni behöver skära ned på tiden? Vill du att de bara ska kunna surfa på kvällar och helger? Eller vill du styra vilka sajter de får eller inte får besöka? Behoven varierar men lösningarna är minst lika många. Vad behöver du? Läs och lär!

MEDEL

Förälderns bästa guide

14 TIPS FÖR DIG SOM VILL SKYDDA DITT BARN

Att ungarna hänger framför datorn en stor del av dagen är svårt att komma ifrån, men det betyder inte att du som förälder har förlorat kontrollen. Här är knepen som hjälper dig att sätta gränser för dina barns datorvanor.

Det är bara att inse och gilla läget – kidsen i dag leker inte med kottar, ränner runt i skogen eller käkar varma mackor på ungdomsgården som vi mossiga föräldrar gjorde när vi var yngre.

De hänger på internet i stället, och umgås via MSN eller andra forum och träffpunkter.

Men det betyder inte att vi påren ska sluta bry oss om hur

det går till, eller vad som händer där ute på nätet. Surfning bör, som med allt annat, göras med måtta och sunt förnuft och det finns mycket skräp där ute som både barn och vuxna skulle klara sig bättre utan.

Och dessutom: Det finns faktiskt ett liv vid sidan av datorskärmen också, så lite toppstyrning är inte fel så länge det inte handlar om Gestapometoder.

Hjälpen finns i form av diverse program, verktyg eller tekniska knep som på olika sätt begränsar barnets surfande. Några finns att ladda hem gratis från nätet, andra kräver sin del av plånboken.

Knepen är många

Till exempel finns särskilda program som begränsar tiden som barnet sitter vid datorn, samt olika filter som blockerar vissa

utvalda webbsidor eller styr vilka sökord barnet kan eller inte kan använda sig av.

Du som har en router kan blockera särskilda portar för att på så vis stoppa surfandet till vissa servrar och liknande, medan Windows Vista-användare kan

SMARTA FÖRÄLDRA-PROGRAM

Vakande ögon som hjälper dig skydda dina telningar på internet.



Net Nanny kollar mejlen

Net Nanny 5.5 filtrerar webbsidor, kontrollerar mejlinnehåll och hindrar utlämning av personlig information från datorn. Dessutom kan du begränsa dina barns surf- eller speltid på nätet och registrera vilka aktiviteter de ägnar sig åt när de sitter vid datorn. Gratis i 14 dagar, därefter kan du köpa det för 210 kronor. www.netnanny.com



Antivirus med kontroll

Panda Internet Security 2007 förhindrar stöld av inloggningsinformation och kreditkortsnummer samt skyddar dig mot virus, spionprogram och hackare. En särskild föräldrakontroll gör att du kan begränsa åtkomsten till vissa webbsidor. Testa i 30 dagar och köp det sedan för 600 kronor. www.pcmint.se www.pandasoftware.com



Koll på skumma sajter

Parental Control är ett tillägg till Norton Internet Security 2007, som håller reda på skumma sajter och gör det möjligt att blockera sajter du väljer själv. Kan användas för att hindra att personlig information lämnas ut i chatttrum, internetbutiker och liknande. Pris 350 kronor, men du kan testa gratis i 15 dagar. www.symantec.se



använda sig av operativsystemets inbyggda föräldrakontroll för att styra upp det hela.

Ungarna är inte dumma

Hur populära begränsningarna är hos barnen är en annan fråga. Som förälder vill du förstås bara

ditt barns bästa, men få gillar när mamma och pappa lägger sig i och ungarna som sitter framför datorn är definitivt inte dumma. Många lär säkert komma med ett och annat motknepp, så det gäller att inte låta sig invaggas i en

falsk trygghet bara för att det finns ett föräldraprogram installerat på datorn. Se det hellre som ett komplement till den egna kontrollen.

Däremellan är det viktigt att ha öppen dialog med barnet om de risker som finns och vilka problem som kan uppstå vid oförsiktigt nätsurfande. På så vis

kanske du kan få lite förståelse och minimerar samtidigt risken att bli bortskollrad av barnen så fort du vänder ryggen till.

Skulle det hela ändå utveckla sig till ett regelrätt krig om vem som kan överlista vem måste du förstås veta vad du håller på med. PC för Alla hjälper dig att hänga med i matchen.

Det här gör dina barn på internet

Chattar:

65 %

Spelar spel:

59 %

Surfar för nöjes skull:

35 %

Gör läxor/skolarbete:

31 %

Mejlar:

29 %

Laddar hem musik, film eller program:

21 %

Är på communities/mötesplatser:

12 %

Internetanvändningen ser olika ut för tjejer och killar. Tjejer uppger att de chattar mer (69 procent respektive 61 procent), gör mer skolarbete på internet (36 respektive 25 procent) och mejlar mer (36 respektive 22 procent) än killar. Killar spelar mer onlinespel – 68 procent jämfört med 50 procent av tjejerna. KÄLLA: MEDIERÅDET (2006)



Komplett säkerhetspaket

F-Secure Internet Security 2007 skyddar datorn mot säkerhetshot och har en föräldrakontroll med funktioner som hindrar åtkomst till olämpliga sajter, plus ett tidslås för att styra hur ofta och hur länge barnen kan använda internet. Demoversionen är kostnadsfri, medan fullversionen är din för 700 kronor.
www.f-secure.se



Xrools ger dig koll på tiden

Xrools hjälper dig kontrollera när och hur länge olika program eller spel får utnyttjas på datorn. När kvoten fyllts stängs programmet av. Endast en behörig person kan konfigurera, starta och stoppa systemet. Prova gratis i en månad, sedan måste du ladda hem en licensnyckel för 100 kronor för att det ska fungera.
www.xrools.se



Tidsbudget reglerar spel

Tidsbudget tar kontroll över dina barns datorspelande genom att begränsa speltiden. Däremot kan du tillåta att andra program används, oavsett om tiden är slut eller inte – det är upp till dig som förälder att bestämma. Efter att ha provat programmet gratis i 15 dagar kan du registrera det för permanent bruk för 100 kronor.
www.tidsbudget.se



Enuff PC säger till i tid

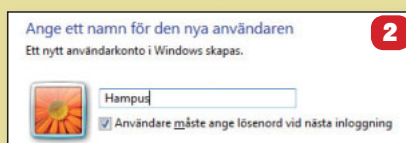
Med Enuff kan du som fått nog av att tjata reglera när dina barn får sitta vid datorn. För rättvisans skull får användaren en påminnelse fem minuter innan tiden runnit ut. Programmet kan blockera spel och chattställen och se vem som använt datorn senast. Första månaden är gratis, efter det kostar det 250 kronor.
www.enuffpc.com

"Du får en rapport över alla webbsidor som har

Steg för steg – så använder du föräldrakontroll i Windows

En av flera smarta säkerhetsfunktioner i Windows Vista är operativsystemets inbyggda föräldrakontroll. Här kan du som vill begränsa hur datorn används gå in och mixtra med en mängd olika inställningar.

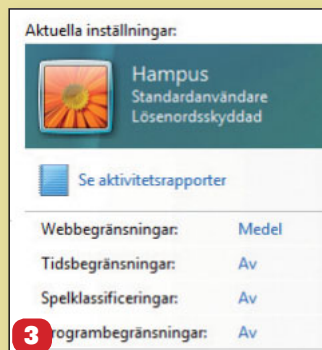
Innan du börjar göra några inställningar måste du ha separata användarkonton för dig och ditt eller dina barn, annars spärrar du datorn för dig själv också.



1 Klicka på Start-knappen och skriv "föräldrakontroll". Klicka på sökresultatet i programfältet – **Föräldrakontroll** alltså.

2 Välj sedan vilket konto du vill ställa in.

3 I nästa fönster ställer du in hur kontrollen ska göras. Du kan antingen välja att styra



3 **Aktiverat.** Här ser du vad du har begränsat respektive godkänt.

datorn aktivt, och göra diverse begränsningar i användandet, eller övervaka ditt barn mer passivt. Det kallas aktivitetsrapport, och innebär att du får en lista över alla webbsidor som har besökts och alla program som har körts.

Vilken metod du väljer bestämmer du själv, men aktivitetsrapporteringen är ganska självförklarande så vi fortsätter med den mer aktiva kontrollen. Klicka alltså på **På, använd aktuella inställningar**.

4 Under det första alternativet, **Webbfilter i Windows vista**, kan du själv fylla i vilka sajter ditt barn inte får besöka, men det blir en diger lista om du ska få med allt otäckt på nätet.

Enklare är att gå igenom vilka sajter ditt barn får besöka.

Fyll i sajter som ni tillsammans kommer fram till är okej, och klicka i rutan **Tillåt bara webbplatser som finns med i listan med tillåtna objekt**.

Du kan också välja automatisk blockering i någon av de förinställda kategorierna, men det är ett mycket trubbigt instrument som bara gissar vilka sajter som är okej och inte.

Slutligen kan det, ur virushänseende, vara bra att klicka i **Blockera filhämtningar**. Då kan barnet inte ladda ned några program till datorn, vilket ökar säkerheten och troligen ger din dator en längre livslängd.

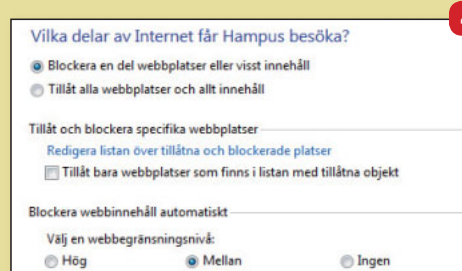
5 Under nästa flik från huvudmenyn ställer du in vilka tider ditt barn får använda datorn.

I exemplet som du kan se här intill utgår vi från att Hampus får använda datorn från tre på eftermiddagen till sex på kvällen.

Sedan är det läsläsning i en timme, och sedan får han använda datorn i ytterligare en timme innan det är läggdags vid åttasnåret.

På helgerna låses datorn upp klockan sju på morgonen (så att mamman får sova ut i lugn och ro), och låses igen klockan tio på kvällen.

Som du ser kan du lätt anpassa tiderna efter egna behov.



Begränsa. Bestäm vilka delar av internet som är okej.

Steg för steg – så gör du begränsningar i din router

Ett sätt att ta kontroll över barnens datorvanor är att avgränsa dem via routern. En router är ett slags grenuttag som gör det möjligt att ansluta flera datorer samtidigt till ett nätverk eller en internetanslutning.

Det finns flera olika typer av routrar som är utrustade med lite olika funktioner.

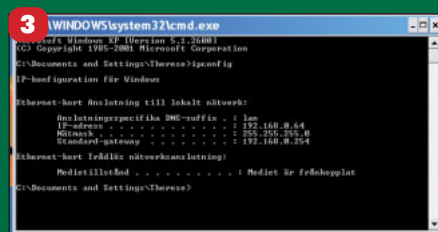
Några kan bara göra enklare saker som att blockera vissa webbadresser eller sökord, medan andra kan spärra särskilda program eller portar så att ditt barn till exempel inte kan ladda hem filer eller spela onlinespel efter en viss tid på kvällen.

Principen för hur de olika inställningarna görs är ungefär densamma, men för att kunna

komma åt dem måste du ta reda på vad din dator har för ip-adress.

1 Välj **Kör** i Start-menyn och skriv in **cmd** i den tomma menyraden vid ordet **Öppna**.

2 Nu har du öppnat datorns Dos-fönster. Här skriver du in ordet **ipconfig**. Tryck därefter på **Enter** för att komma åt ip-konfigurationen för Windows.

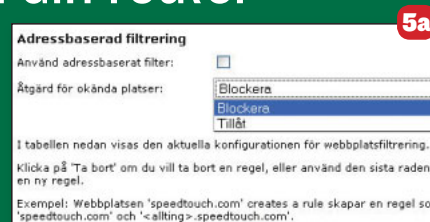


3 Till höger om ordet **Standard-gateway** hittar du datorns ip-nummer.

Notera det, skriv sedan in det i din webbläsare och tryck på **Enter**.

4 Nu kan du komma åt inställningarna i din router. Olika routrar har som sagt lite olika funktioner, men det här är ett bra exempel.

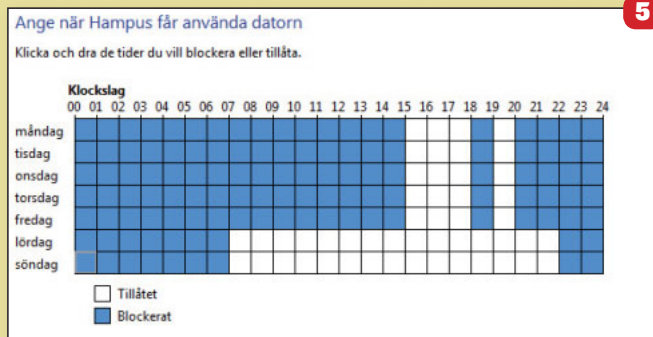
Vår router är av märket Speedtouch och genom att klicka på funktionen **Verktögs-låda** kommer du direkt åt de olika inställningarna du kan göra i **Föräldrakontroll**.



5 Välj **Föräldrakontroll** och klicka på **Konfigurera** uppe i fönstrets högra hörn. Efter det kan du välja att blockera eller tillåta okända adresser genom att välja ett av alternativen i rullisten bredvid **Åtgärder för okända platser**. Du kan också blockera eller dirigera om vissa utvalda webbsidor. Det gör du genom att klicka i rutan **Använd adressbaserat filter** och därefter skriva in adressen i den tomma

besökts”

Vista



Schemalagt. Blå rutor innebär att datorn inte kan användas.

6 Under spelfliken anger du vilken typ av spel som ska vara tillåtna. Du kan välja åldergräns och vilket innehåll som är okej.

Observera! Inställningarna fungerar bara tillsammans med spel som är klassificerade enligt Pegi (Pan european games information).

7 Slutligen kan du ställa in exakt vilka program som får köras. Här kan du välja ut vilka program som är okej, från

samma lista som syns under **Program** i kontrollpanelen.

8 Klart! Klicka **OK**. Inställningarna gäller direkt, så fort Hampus loggar in. Glöm inte att lägga till ett lösenord i Användare i kontrollpanelen. Av säkerhetsskäl bör alla användare ha ett lösenord.

”Du kan blockera sidor med olämpligt innehåll”

raden under ordet **Webbplats**. Välj **Dirigera om** under **Åtgärd** och skriv därefter in den barnvänliga adressen i den tomma raden under **Dirigera om**. Välj sedan **Lägg till**. För att de nya inställningarna ska börja fungera måste du till sist starta om datorn.



Fler sluga råd om säkerhet

✓ Gränsen mellan integritetskränkning och omtanke är visserligen hårfin när man börjar rota i sina barns datorer, men om du oroar dig för hur snacket går över MSN finns det en möjlighet att ta reda på det. Chatthistoriken finns nämligen loggad så det enda du behöver göra är att gå in i **Arkiv** och välja **Visa meddelandehistorik**.

Steg för steg – så ställer du in tidsbegränsning i Xrools

1 Hämta gratisprogrammet på www.xrools.se, installera och öppna det med lösenordet du får. Välj sedan det användarkonto du vill kontrollera bland alternativen till vänster på skärmen.

2 Klicka i rutan **Bevaka mängd inloggad tid** och bläddra dig fram med tidspilarna för att bestämma hur länge ditt barn ska få sitta vid datorn varje dag.

3 För att barnet ska få chansen att spara sina aktiviteter innan datorn stängs av, klicka i rutan **Avstängningsmeddelande** och fyll i hur många minuter i förväg du vill att meddelandet ska komma upp på skärmen.

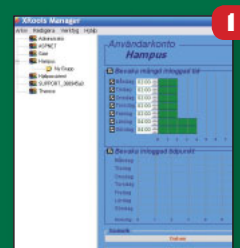
4 Genom att klicka i rutan framför **Bevaka inloggad tidpunkt** kan du hålla lite koll på när ditt barn loggat in och vilka dagar han eller hon sitter mest vid datorn.

5 Nu har du gjort grovjobbet. Finliret gör du under **Redigera** i programmenyn genom att välja **Lägg till bevakningsgrupp**. Bestäm därefter vilken grupp du vill bevaka, till exempel spel.

6 Gå till **Redigera** i programmenyn igen och välj **Lägg till bevakat program**. I rutan som kommer upp väljer du vilket eller vilka spel du vill kunna kontrollera.

7 Under **Redigera** och **Lägg till regel** kan du bestämma en maxtid per dag för just det spelet.

8 Spara dina inställningar genom att gå in i **Arkiv** i programmenyn och välja **Spara ändringar**.



Därefter klickar du på den kontakt du vill kontrollera, och vips så har du hela dialogen.

✓ Vissa webbläsare innehåller funktioner med vars hjälp du till exempel kan hindra barnen från att besöka olämpliga webbplatser eller hämta bilder från vissa sajter. Oftast kommer du åt inställningarna genom att välja **Verktyg** och sedan klicka dig vidare därifrån, men ta reda på hur du gör i just din webbläsare.

✓ Genom att öppna **Kontrollpanelen** i datorn och därefter välja **Internet-alternativ**

kan du lägga in vissa begränsningar som gör surfandet säkrare för dina barn.

Under fliken **Innehåll** kan du till exempel lista godkända och icke godkända webbplatser, eller justera hur mycket våld, sex eller nakenhet du vill att användaren ska kunna se när han eller hon surfar.

✓ Vissa sökmotord (bland annat Google och Eniro) är utrustade med ett familjefilter som gör att du kan blockera sidor med olämpligt innehåll. Filtret sätts oftast av och på under **Avancerad sökning** vid sidan av raden för webbsök.



DEL 6

Det här lär du dig:

- ✓ Hantera digitalbilder i Windows Fotogalleri.
- ✓ Hur du förskönar en bild i Windows Fotografier.
- ✓ Göra en film i Movie Maker, med ljud och text.
- ✓ Skapa ett eget musikbibliotek i Media Player.

Följ Windows Vista-skolan – del för del

- ✓ **Lektion 1.** Säkerhetskopiera dina gamla Windows XP-filer och installera Windows Vista (nummer 3/07).
- ✓ **Lektion 2.** Allt om Vistas nya gränssnitt Aero, smarta gadgetar och den nya Start-menyn (nummer 4/07).
- ✓ **Lektion 3.** Säkerheten i Vista. Brandvägg, antispam och smarta familjeinställningar (nummer 5/07).
- ✓ **Lektion 4.** Nätverk. Koppla upp dig – och koppla ihop datorn med tv:n (nummer 6/07).
- ✓ **Lektion 5.** Kommunikation. Nytt mejlprogram, säkrare Internet Explorer och ett bättre Messenger (nummer 7/07).
- ✓ **Lektion 6.** Musik, foto och video. Nya funktioner för att hantera din media.

TIPS! De tidigare lektionerna hittar du helt gratis på pcforall.se/extra.

LÄTT SOM EN PLÄTT ATT FIXA BILDERNA I VISTA

I den sista delen av Vista-skolan kikar vi närmare på hur du hanterar filmer, bilder och dina digitala låtar – utan att behöva köpa till dyra extraprogram.

Film och musik. Och inte så sällan båda samtidigt. Det är vad vi pysslar med på våra datorer i dag.

Redan i Windows XP fanns ett flertal funktioner för att göra allt detta, men i Windows Vista har de förbättrats på många sätt.

Microsoft har sneglat på konkurrenter som Apple Iphoto, och bestämt sig för att hantera bilder med ett separat program. Windows Fotogalleri heter programmet och du hittar det genom att klicka på **Start/Alla Program/Windows Fotogalleri**.

När du startar Fotogalleri möts

du av ett överskådligt gränssnitt. I menyn till vänster sorterar du bilderna efter när de är tagna, hur du har klassificerat dem och så vidare.

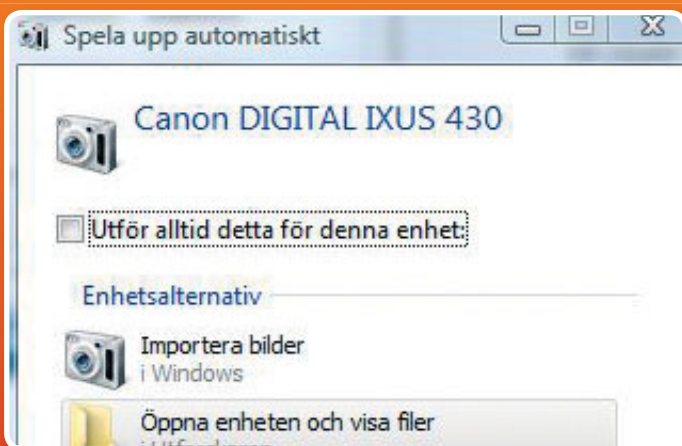
Det stora fönstret i mitten visar tumnagelvarianter av dina bilder och filmer, och fönstret till höger har extra information om bilderna och möjlighet att lägga till en tagg till en bild, eller en grupp bilder. Den horisontella menyn i fönstrets topp

låter dig spara bilder, bränna dem på cd eller dvd, skapa filmer eller redigera bilderna.

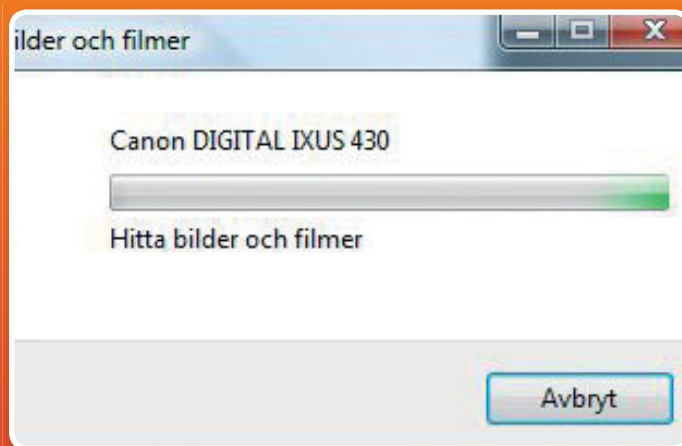
Lägg bilder var du vill

I Windows Vista förutsätter programmet att du lagrar alla dina bilder i mappen **C:\Användare\[Din användare]\Bilder** men det går förstås utmärkt att använda en annan mapp om du vill det. För att arbeta med bilder måste du lägga till dina digitala foton.

SÅ IMPORTERAR DU BILDER FRÅN KAMERAN



Anslut din kamera. Vista har stöd för de flesta vanliga digitalkameror. Du får nu välja om du vill öppna kamerainnehållet i en mapp eller om du direkt vill importera dina bilder. Vaj Importera bilder.



Windows letar nu efter importerbara bilder och filmer på din kamera. Det här kan ta en stund, beroende på hur många bilder du har. Ta en paus och gör något annat medan du väntar.

5 SÄTT ATT SNABBT KORRIGERA EN BILD



Foton som du lägger i mappen **Bilder** läggs automatiskt till i programmet och har du just installerat Vista och för över dina bilder är det enklast att flytta ditt bildbibliotek till den mappen på en gång.

Har du hellre bilderna i en egen mappstruktur kan du manuellt lägga till mappar som innehåller bilder. Högerklicka på **Mappar** i vänstermenyn och välj **Lägg till mapp i galleri**.

Därefter klickar du dig fram till den mapp du vill lägga till och väljer **OK**. Nu läggs mappen till för bevakning och du ser den längst ned i din mappstruktur

till vänster. Vill du lägga till enstaka bilder går det bra. Klicka på en bild du vill lägga till och dra den till **Windows Fotogalleri**. Bilden kopieras nu till din Bilder-mapp och uppdateras också i galleriet. Smart!

Tips! Du kan lägga till en bildmapp – utan att öppna Windows Fotogalleri. Öppna en bild i den mapp du vill lägga till med Windows Fotogalleri. Uppe till vänster hittar du valet **Lägg till mapp i galleri**. Genom att klicka lägger du till hela den mapp som din bild finns i till programmet. Enkelt! ■

I **Windows Fotogalleri** finns en enkel funktion för att justera dina digitala bilder innan du visar upp dem för omvärlden. Glöm inte att ta en kopia på originalen innan du sätter igång med arbetet. Windows skriver nämligen över dina bilder när du gjort en ändring.

För att redigera en bild dubbelklickar du på den. Därefter väljer du **Rätta till**. Till höger öppnas nu en meny med fem olika redigeringsval.

Justera automatiskt – Med det här valet gör Windows en egen bildjustering där programmet anpassar exponering och färginställningar. Blir du inte nöjd kan du klicka på **Ångra**.

Justera exponering – I det här valet kan du öka eller minska ljusstyrkan och kontrasten i bilden.

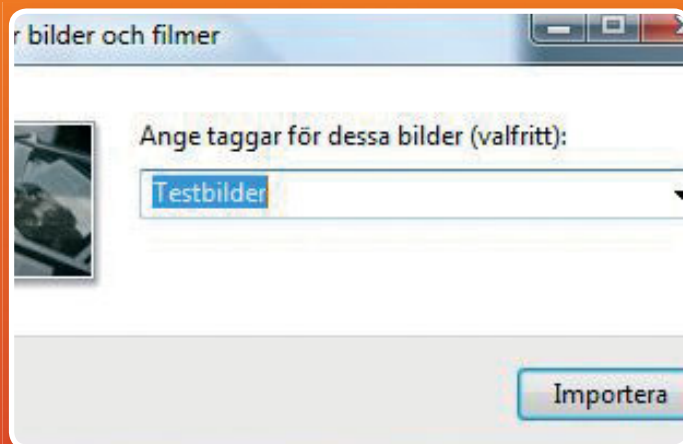
Justera färg – Valet innehåller tre möjligheter. Du kan öka eller minska färgtemperaturen, färgton och mättnad.

Beskär bild – Klicka på **Beskär bild** för att öppna en vit ruta i din bild. Nu kan du dra i rutans yttre hörn för att anpassa bilden till hur du tycker den ska se ut. Du kan också i högermenyn välja vilka proportioner bilden ska ha vilket kan vara bra om du till exempel ska skriva ut den på ett födelsedagskort eller liknande. När du är nöjd med din beskärning klickar du på **Verkställ**.

Rätta till röd iris – Det vanligaste problemet med fotografier löser du lätt med funktionen **Rätta till röd iris**. När du klickar på funktionen får du ett verktyg som du använder för att markera det röda ögat. Genom att hålla ned **Alt**-tangentsen kan du använda zoomverktyget för att enklare markera personens öga. Markerar du ett för stort område riskerar du att få oönskade effekter med på bilden.

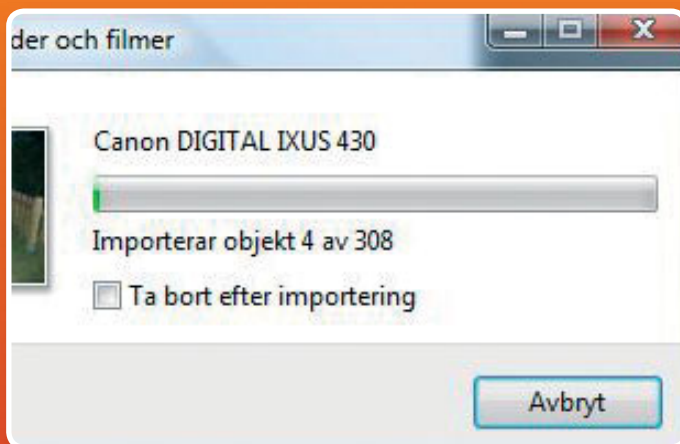
När du är klar, klicka på **Åter till Galleriet** och bilden är sparad. Kom ihåg att nu kan du inte (på ett enkelt sätt) återgå till bilden som den såg ut innan du började jobba med den.

Tips! **Ctrl+Z** är snabbtangens för **Ångra**-funktionen. Du kan **Ångra** flera steg i din bildhantering.



3

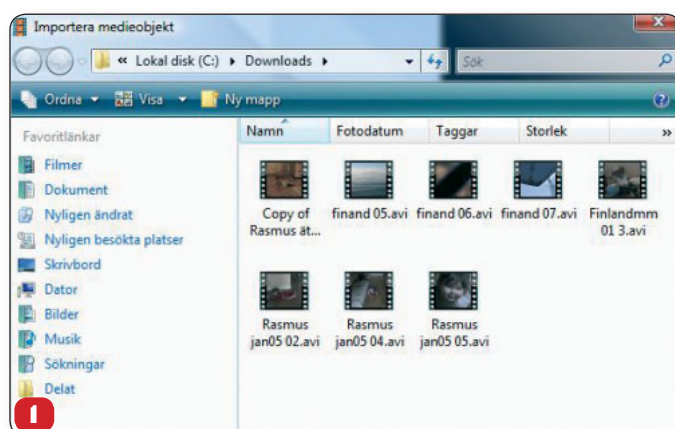
Nu får du sätta en tagg (märkning) på dina bilder. I vårt fall väljer vi "Testbilder" och klickar på Importera. Den tagg du väljer blir namnet på dina bilder och den mapp de sparas i. I vårt fall skapas en mapp med datum och taggnamnet, Testbilder 001.jpg och så vidare.



4

Windows importerar nu bilderna. Vill du att de automatiskt ska tas bort från kameran när du importerat klickar du för rutan Ta bort efter importering. Sedan är du klar. Bilderna samlas i mappen Bilder om du någon gång behöver komma åt dem.

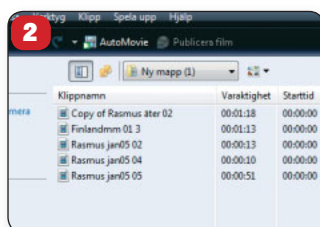
8 STEG TILL FÄRDIG FILM I MOVIE MAKER 6



Klara, färdiga... Vi börjar med att importera filmklippen vi ska göra en längre film av. Det gör vi via Start/Alla program/Windows Movie Maker.

För att göra din egen film krävs bara videomaterial, men ofta kan både bilder och musik vara trevligt att lägga till.

Starta Windows Movie Maker genom att klicka på **Start/Alla program/Windows Movie Maker**. Det första du gör är att importera ditt arbetsmaterial. I vårt fall ska

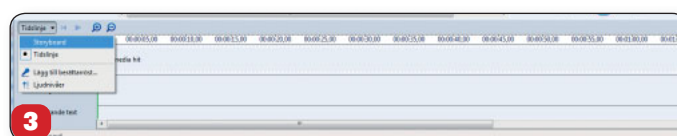


Välj ut. Vi markerar alla klipp som ska vara med och väljer Importera.

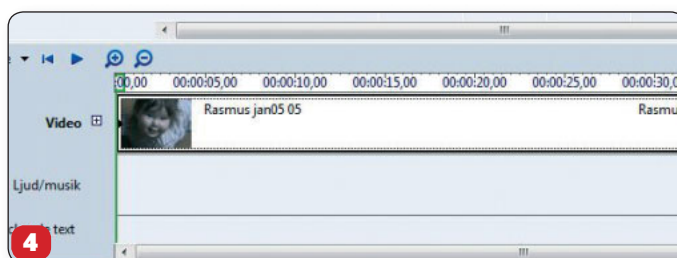
vi göra en dvd till farmor och farfar på barnbarnet (1).

När vi har importerat våra filmer till datorn öppnar vi Movie Maker, klickar på **Importera/Video** och tar oss fram till den mapp där vi sparat videofilerna. Vi markerar samtliga filer som ska användas i filmen och väljer **Importera** (2). Det går utmärkt att lägga till filer vid senare tillfälle om du glömt något klipp eller vill göra en längre film.

Innan du börjar redigera filmen finns en viktig funktion du bör bekanta dig med. Har du tidigare arbetat med videoredigering är du säkert bekant med **Tidslinjen**, som visar din film i



Tidslinjen. Så här ser den ut innan du har lagt in några filmklipp.



Klipp ett. Den första filmsnuten är på plats i Tidslinjen. Det är alldeles för långt och vi klipper ned det genom att markera där vi vill klippa och välja Dela.

form av en lång linje från vänster till höger (3). Tidslinjen hittar du i Movie Maker under din vänstermeny. Här kan du också välja vyn **Storyboard** som ger en mer översiktlig tidsvy där du lägger till hela klipp och eventuella övergångar mellan dessa.

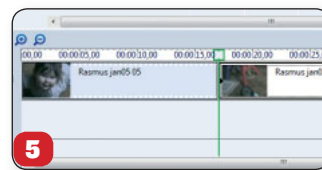
Klipp i två delar

Välj **Tidslinje** och klicka och dra sedan ned ditt första videoklipp till Tidslinjen. I många fall är dina klipp för långa, eller så vill du klippa bort delar av filmen. För att dela upp ett klipp i olika delar markerar du den plats i tidslinjen där du vill klippa och

trycker sedan på **Dela**, längst ut till höger i programfönstret (4).

Nu har du delat klippet i två delar. Vi ska bara använda den första delen och klickar därför på den andra delen och sedan **Delete**.

Sedan lägger vi till nästa klipp i vår film. Dra helt enkelt ned nästa filmklipp till tidslinjen, efter det första klippet (5).



Del 2. Klipp ett är kortat och vi lägger in nästa klipp direkt efter.

Så skrymmande blir din video

Anpassad för modem/låg bandbredd: Cirka 1 MB/minut
Anpassad för portabel video: Cirka 7 MB/min
Vhs-kvalitet: Cirka 8 MB/min
Dvd-kvalitet: Cirka 25 MB/min
Hd, 720p: Cirka 45 MB/min
Full hd, 1 080p: Cirka 60 MB/min

5

SMARTA TIPS NÄR DU SKAPAR FILM I MOVIE MAKER

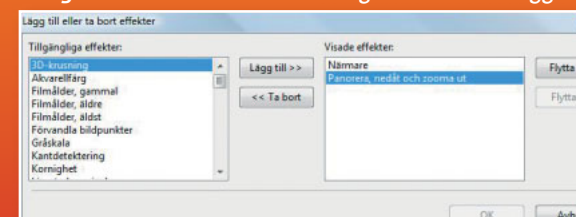
✓ Stäng av funktionen Windows Aero om datorn börjar hacka när du jobbar med film.

Både Movie Maker och Aero använder ditt grafikort vilket gör att datorn lätt blir långsam.

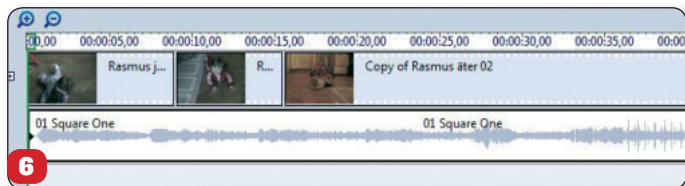
Aero stänger du av i **Kontrollpanelen/Anpass-**

ning/Fönsterfärg och Utseende/Aktivera genomskinlighet.

✓ Använd samma effekter flera gånger. Det går utmärkt att lägga



Upprepa. Du kan använda samma effekt flera gånger.



6 Musik. Filmen blir trevligare med bakgrundsmusik. Det lägger vi in genom **Aktiviteter/Importera/Ljud eller musik**. Musiken hamnar nu i klippfönstret.

Även här trimmar vi vårt andra klipp genom att använda **Dela**. Nu har du skapat grunden till din första film.

Musik, musik!

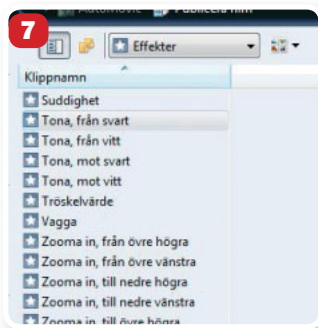
Dags att lägga till lite musik. Vi klickar på **Aktiviteter/Importera/Ljud eller musik** i vänstermenyn och lägger till den ljudfil vi ska använda (6). Musiken hamnar i

Klippfönstret. Därifrån drar vi den till Tidslinjen och släpper den på linjen **Ljud/musik** i stället för Video. Du kan **Dela** musiken om du vill använda olika ljud.

Ibland vill du kanske redigera bort det ljud som finns i din videoinspelning. Då klickar du på **+**-tecknet efter **Video**. Nu öppnas en ny tidslinje med rubriken **Övergång** och **Ljud**. Markera det aktuella ljudklippet och högerklicka. Välj **Ljud av** för att göra klippet tyst.

Lägg på effekter...

Nu ska vi lägga till effekter och övergångar mellan dina klipp. De hittar du i **Aktiviteter**-menyn. Ställ din markör i början av din film och välj **Effekter**. Nu finns en rad olika att välja bland. Vi vill att filmen ska tona in från svart. Vi letar upp den effekten och drar den till vårt första klipp (7).



Snitsigt. Här väljer vi Tona, från svart för en snygg övergång mellan klippen.

Effekten läggs till och markeras med en vit stjärna i en blå fyrkant.

Vi vill att ljudet ska tona in med bilden och markerar raden **Ljud/Musik**, högerklickar, och väljer **Tona fram**.

Nästa steg är att skapa en snygg övergång mellan våra klipp.

Vi klickar på **Övergångar** och kan välja hur vi vill binda ihop klippen. Som gammal Stjärnornas Krig-vän väljer jag George Lucas favoriteffekt **Svep, utåt** och drar ned den mellan våra två första klipp. Vi upprepar tills vi har bundit samman hela filmen.

... och eftertexter

Som sista steg lägger vi till för- och eftertexter. Det gör vi på **Aktiviteter/Texter och eftertexter**. Vi väljer först en **Text** i början och givetvis **Eftertext** i slutet och fyller i vad som ska stå (8). Du kan välja vilket typsnitt du vill ha och hur texten ska visas.

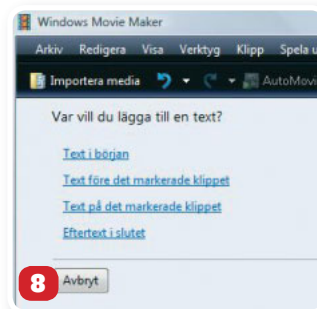
Grattis! Du har nu skapat din första film. Efter att du gjort detta kan du nu spara din film som fil på datorn, bränna den på en cd, skicka den direkt som



e-post eller spela tillbaka filmen till ett dv-band.

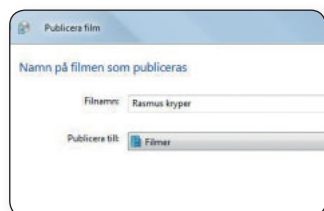
I vårt fall väljer vi att skapa en komprimerad filmfil. Vi ger filmen ett namn, väljer var vi vill spara den och klickar **Nästa**.

Därefter väljer vi hur stor filmen ska bli. I vårt fall nöjer vi oss med en film på **20 megabyte**. Du kan också välja andra former av upplösningar. När valen är gjorda klickar vi på **Publicera**.

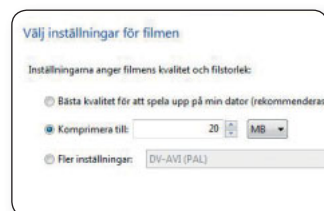


Eftertexter. Vi väljer var vi vill att texten efter filmen ska ligga exakt.

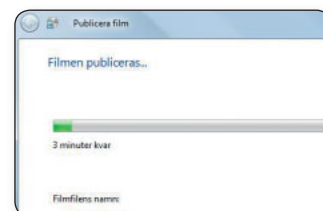
SÅ PUBLICERAR DU DIN FÄRDIGA FILM



Namnge. Ge din färdiga film ett namn, välj var den ska sparas, och **Nästa**.



Kvalitet. Vi komprimerar filmen till 20 megabyte för att spara plats.



På gång. Ett tryck på **Publicera** och filmen görs redo för visning.



Titta. Filmen är färdig och du kan välja att få se den direkt om du vill.

på effekter flera gånger, eller dubblera med effekter för att skapa helt egna effekter. Dra bara fler effekter till ett och samma klipp. Lägger du till för många effekter högerklickar du på klippet, väljer **Effekter** och i nästföljande ruta markerar du dem du vill ta bort.

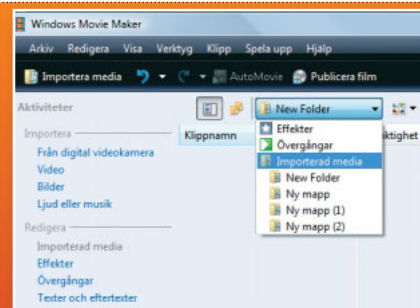
✓ Vill du inte spara filmen i Microsofts wmv-format

väljer du med fördel att publicera filmen i formatet dv-avi vilket gör filmen helt okomprimerad.

✓ Självfallet kan du lägga in stillbilder i din film. Välj **Importera/Bilder** och dra bilder till tidslinjen. Om du markerar början eller slutet av bilden i tidslinjen kan du bestämma hur länge bilden ska synas. Vill du skapa filmeffekter av bilderna

lägger du på effekter som **Panorera**, **Tona** eller **Zooma**.

✓ Spara rätt. Ovanför Klippfönstret finns en rullgardinsmeny där du kan navigera i Movie Maker. När du importerar bilder eller filmer lägger Movie Maker dem i en ny mapp. Se till att din aktuella projektmapp är förvald för att ditt klipp ska hamna rätt.



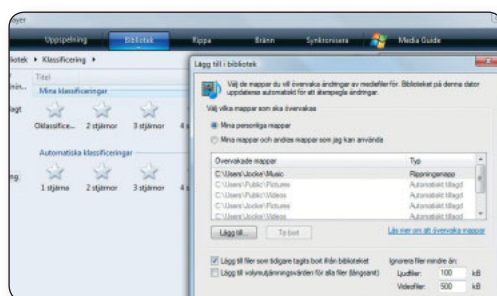
Rätt sparat. Om aktuell projektmapp är förvald hamnar klippen där de ska.

SÅ FÅR DU SNYGGA OMSLAG I DITT MUSIKBIBLIOTEK

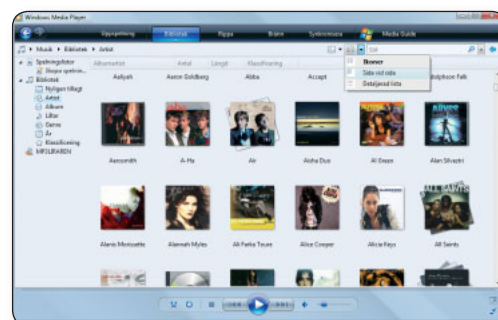
Media Player 11 är din trygga hemmahamn när det gäller musik. Programmet har funktioner både för att hålla reda på din musik och dela den med portabla enheter.

Det sistnämnda har vi redan gått igenom i lektion 4 av skolan (PC för Alla 6/07) så därför fokuserar vi här på hur du skapar ett optimalt musikbibliotek!

Här är fyra snabba steg för att importera hela ditt musikbibliotek och uppdatera med snygga skivomslag.



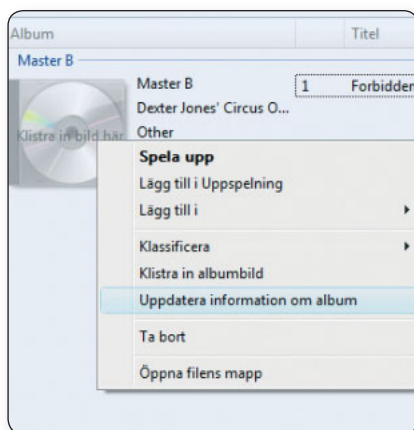
1 Hitta. Visa Media Player var din musik finns lagrad. Klicka på **Bibliotek/Lägg till i bibliotek**. Klicka på **Avancerade alternativ**. Klicka på **Lägg till** för att välja fler mappar utöver de mappar som Windows övervakar. Avsluta genom att klicka OK.



2 Visa filer. Nu har du ett bibliotek med musik. För att visa filerna, använd **Biblioteksmenyn**. Via **Visningsalternativ** kan du anpassa hur Media Player ska visa dina filer.

3 Lägg till bild automatiskt.

Media Player kan lägga till skivomslag till din nedladdade musik. Gå till en skiva som saknar omslag, högerklicka på den och välj **Uppdatera information om album**. Ofta fungerar det inte, särskilt med svensk musik och då får du manuellt lägga till en bild. Se steg 4.



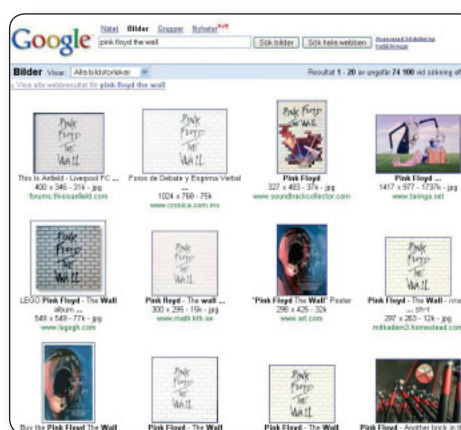
4 Lägg till albumbild manuellt.

För att själv lägga på en albumbild krävs att du har tillgång till skivomslaget. Googles Bildsök brukar ge bra resultat, eller varför inte någon av nätets skivbutiker?

När du hittat din omslagsbild är det bara att markera bilden i Internet Explorer och dra den till det tomma skivomslaget i Media Player och sedan släppa.

Bilden sparas nu som skivomslag.

OBS! Du måste tillåta att Internet Explorer ansluter till Media Player.



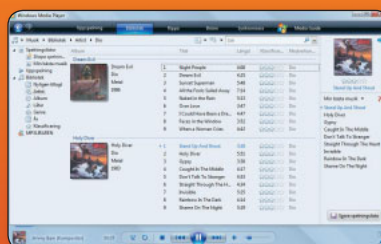
SNABBGUIDE TILL MEDIA PLAYER 11

Så skapar du en spellista

Klicka på **Bibliotek**. I Vänstermenyn väljer du **Spelningslistor**. Klicka på **Klicka här för att skapa en spelningslista**. I högermenyn får du välja namn på din spellista. Klicka på **Bibliotek/Album**. För att lägga till en skiva drar du skivan till den tomma spellistan i Media Players högermeny.

Så gör du cd till mp3

Klicka på **Rippa/Fler alternativ**. I rutan format kan du välja mp3, wma eller wav. Vanligast är mp3.



Spellista. Lättfixat med några snabba val i Spelningslistor.

Välj minst **128 kbit/s** ljudkvalitet. Här bestämmer du var din överförda musik ska hamna och om den ska rippas automatiskt.

Klicka i **Automatiskt** så rippas skivan direkt när du sätter in den i datorns cd-spelare. Vill du manuellt välja när du ska överföra en musik-cd går det utmärkt. Mata in cd-skivan och klicka på **Rippa**.

Så bränner du en musik-cd

Mata in en tom cd-skiva i din cd-spelare och klicka på fliken **Bränn**. Dra de låtar du vill bränna till

Bränningslista (till höger i Media Player). Klicka på **Starta bränning**.

Dela ut din musik

Om andra datorer på ditt nätverk ska få del av ditt musikbibliotek, klicka på **Bibliotek/Mediedelning**.

Kryssa i **Dela ut mina media**. På en dator som ska få ta del av din musik upprepar du samma procedur och markerar **Sök efter media som andra delar ut**.



Kopia. Du gör lätt cd till mp3 med Rippa.



ESET NOD32. Blixtsnabbt.
Smidigt och diskret. Pålitligt.

Kan du beskriva ditt
antivirusprogram på samma sätt?

NOD32
antivirus system

Installera det så sköter det sig självt. Det är skönheten och styrkan med ESET NOD32:s ThreatSense-teknik. ESET NOD32 skyddar proaktivt mot virus, spionprogram, rootkits och andra hot. Och, bäst av allt, ESET NOD32:s högpresterande motor slöar inte ner ditt system. Provkör gratis i 30 dagar och upplev skillnaden.

EUROSECURE
www.eurosecure.com/se





Det här lär du dig:

- ✓ Använda Windows XP:s utskriftsguide för att få snyggare utskrifter.
- ✓ Hur du kalibrerar din skärm.
- ✓ Vad papperet betyder för utskriften.

(Alltså... Försök nu inte att förbättra dina utskrifter med en gammal Werrtexduk. Bilden är bara tänkt att illustrera själva förvandlingsprocessen – från dålig till bra utskrift.)

SNABBKURS I UTSKRIFTSGUIDEN

Du behöver inte använda skrivarens eget utskriftsprogram för dina utskrifter om du inte vill. I Windows XP finns en inbyggd utskriftsguide som är mycket kompetent. Den är också mycket enkel att använda.

För att skriva ut dina foton öppnar du den mapp där bilderna ligger och markerar en eller flera bildfiler. I menyn **Bildaktiviteter** till vänster i fönstret klickar du på

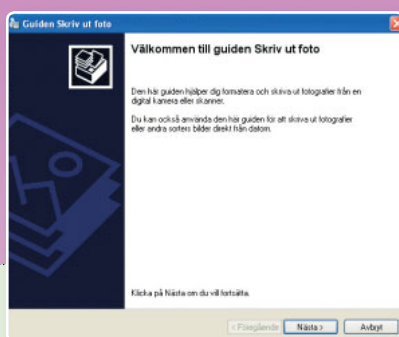
Skriv ut den här bilden om du har valt en bild, och **Skriv ut de markerade bilderna** om du har valt flera. Om du inte har valt någon speciell bild finns alternativet **Skriv ut foto**. Utskriftsguiden öppnas som en dialogruta där du väljer **Nästa** för att komma vidare.

I nästa dialogruta visas de bilder du valt. Om du inte angett någon speciell bild visas alla bilder i mappen. Du kan

då markera den eller de bilder du vill skriva ut genom att klicka på respektive bild. Vill du avmarkera en bild klickar du på den lilla gröna boken i rutan.

Klicka på **Nästa** och välj den skrivare du vill använda. Gå sedan vidare genom att klicka på knappen **Utskriftsinställningar**. Det är här du gör alla de inställningar som påverkar kvaliteten på dina utskrifter.

Under fliken **Huvudinställningar** väljer du **Bästa foto**. Du kan också skapa användardefinierade inställningar under menyn **Avancerat**, vilka sedan visas som ett



Ska du skriva ut foton? Börja med den här dialogrutan.

SÅ FÅR DU BÄSTA TÄNKBARA FOTO UTSKRIFTER

Enkla tips!

Blir inte utskrifterna av dina foton som du tänkt dig? Ser de inte ut som på skärmen? Här är våra enkla tips och få snygga utskrifter med din bläckstråleskrivare.

Du har just köpt en fotoskrivare, en bläckstråleskrivare för fotoutskrifter, och kan knappt bärga dig innan du får skriva ut dina första bilder. Och självklart går det att installera skrivaren, ladda in bilderna från digitalkameran eller från bildläsaren och skriva ut dem rakt av. Men gör du så blir det sällan riktigt bra.

Bilder från digitalkameror har ofta ett annat sidförhållande än ett vanligt A4, så om du inte anpassar bilden till papperet blir bilden automatiskt beskuren. Vill

du ha riktigt bra fotokvalitet på bilderna är det även flera andra saker som du först bör tänka på.

För att inte slösa på dyra papper och dyrt bläck gör du bäst i att förbereda dina bilder och utskriftsinställningar ordentligt innan du väljer det slutgiltiga "skriv ut". Och det finns många inställningar du kan finjustera för att höja kvaliteten på slutresultatet.

Det första du bör tänka på är att använda ett bra fotopapper – för fotopapper ska det vara (se vårt test av fotopapper i nummer 7/06, se sidfoten nedan). Det

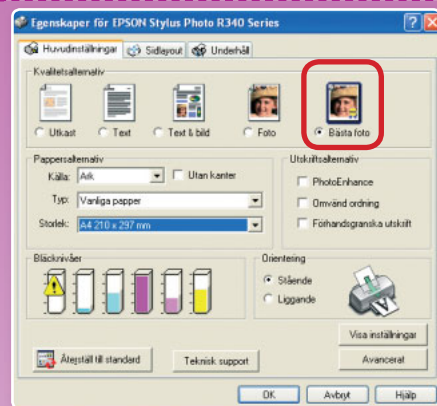
kan vara matt eller blankt, välj det som du själv föredrar, men för att få bra fotokänsla ska papperet inte vara för tunt. De vanligaste papperen ligger mellan 170 och 300 gram. Minst 240 gram bör det vara, enligt vår uppfattning, så att du får bilder med bra stabilitet.

Med de flesta skrivare följer ett utskriftsprogram som du kan använda när du gör dina utskrifter. I det väljer du vilka bilder du vill skriva ut och anger format. Du kan skriva ut flera bilder på samma sida för att utnyttja papperet maximalt. Du anger också vilket papper du använder (om du använder ett annat papper än det du anger blir utskrifterna felaktiga; bläckmängden som patronerna lämnar ifrån sig

är anpassad efter hur mycket bläck papperet kan ta emot och hur det suggs upp). Du kan även välja Photoenhance, eller göra avancerade inställningar. Avancerade inställningar låter dig välja om du vill ha mer eller mindre av en viss färg, om du vill ha mer eller mindre kontrast, mörkare eller ljusare utskrifter och så vidare. ■

Sex färger ger snyggare bild

Har du en skrivare med minst sex färger så höjer det intensiteten i bilderna. Utöver de vanliga färgerna cyan, magenta, gul och svart har många fotoskrivare också ljus cyan och ljus magenta, de så kallade fotofärgerna. Detta kan ge dina bilder fler nyanser och mer lyster.

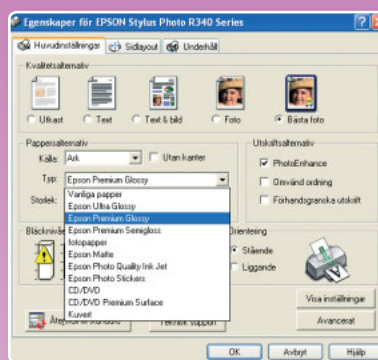


Högsta kvalitet: Se till att Bästa foto är förbockat. utskriftsalternativ med alla de inställningar som du lagt in.

Viktigt välja rätt papper

När du ska välja papper är det viktigt att du använder ett papper som ger optimal kvalitet tillsammans med det bläck du har i skrivaren. I vårt fall har vi använt en fotoskrivare från Epson med sex originalpatroner med bläck.

Vi har köpt ett tjockt, blankt papper och under **Pappersalternativ / Typ** talar vi om vilket papper vi har. Flera papperssorter, särskilt Epsons egna, finns som förval.



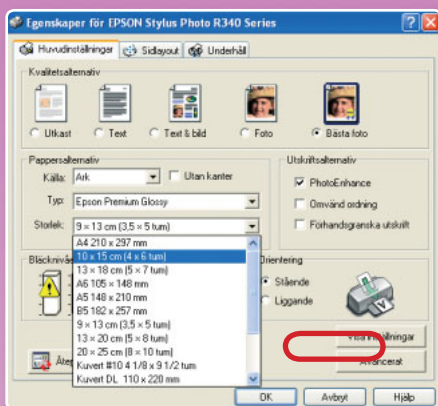
Om ditt papper inte finns med i listan, och tillverkaren av ditt papper inte har angett vilket av valen i Epsons lista som passar bäst

för deras papper, så får du prova dig fram. Har du en annan skrivare finns andra alternativa papper att välja bland.

I den här dialogrutan kan du också välja pappersstorlek och om du vill ha kantfria utskrifter.

Rätt papper. Om ditt papper inte finns på listan – försök att prova dig fram.

► ”Höghastighetsläget ger snabbare utskrifter men lägre utskriftskvalitet”



Optimera. Om du bockar för Photoenhance, justeras dina färgnivåer automatiskt.

Finjustera inställningarna

Bland utskriftsalternativen kan du välja **Photoenhance**, som optimerar färgnivåerna. Det här alternativet är bra för bilder med låg upplösning och har inställningar som är särskilt utformade för skannade eller digitala foton. Med den här funktionen får du skarpare bilder och mer intensiva färger genom att kontrasten, mättnaden och klarheten i originalbilden justeras automatiskt.

Klickar du på knappen **Avancerat** nere till höger kan du göra ytterligare finjusteringar

för utskriften. Har du valt Photoenhance finns ännu fler inställningar du kan välja mellan, bland annat ett antal färgtoner. **Automatisk korrigering** ger en standardkorrigering för de flesta foton. **Sepia** lägger till en sepiabrun ton i bilderna. **Neutral grå**, **kall grå** och **varm grå** är andra toner du kan välja för dina utskrifter.

Markerar du den lilla rutan framför **Korrigerad för digital kamera** minskas brus och naggade kanter i bilden – speciellt användbart för förstoring av digitala kamerabilder, där bruset ofta är ett problem. Med det här alternativet blir bruset visserligen mindre markant men fotona blir också något mjukare och tappar lite av sin skärpa. Har du bockat

för det här alternativet kan du också välja **Hudutjämning** om du till exempel vill skriva ut en porträttbild. Detta justerar bilden så att hudtoner jämnas ut.

Du kan bocka för **ICM** under **Färghantering** när du tänker skriva ut inskannade fotografier. ICM är en funktion som använder Windows färgmatchningsmetod för att automatiskt matcha utskriftens färger med bildskärmens färger.

Färghantering

Om du vill justera färger, intensitet och kontrast manuellt klickar du på **Färgkontroller** under alternativet **Färghantering**.

Använd rutan **Färgläge** om du vill välja mellan lägena standard eller intensiv.

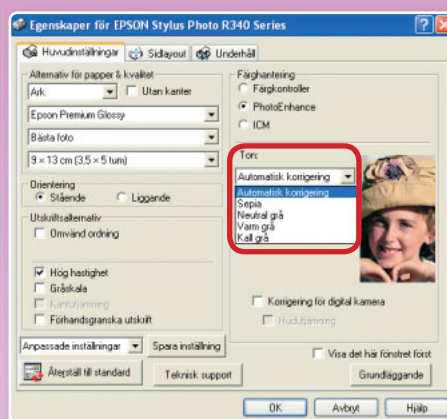
Epson standard ökar bildens kontrast.

Använd det här läget för färgfotografier.

Epson intensiv förstärker gröna och blå toner i utskrifterna. Utskriften kan se annorlunda ut jämfört med hur bilden visas på din skärm, eftersom de gröna och blå färgerna som skapas inte kan visas på din skärm.

Adobe RGB matchar bildfärgen med Adobe RGB-skalan.

Hög hastighet. Den här funktionen aktiverar dubbelriktad utskrift, så att skrivaren skriver ut



Korrigera mera. Under de avancerade inställningarna hittar du ytterligare alternativ för färgkorrigering.

4 STEG TILL ATT KALIBRERA DIN SKÄRM

En avgörande detalj för att kunna göra bra utskrifter är att de färger du ser på skärmen stämmer överens med vad du får ut på dina utskrifter. Om skärmen är felaktigt inställd kan det vara svårt – ibland till och med omöjligt – att få bra utskrifter. För att det ska bli rätt krävs att skärmen är kalibrerad.

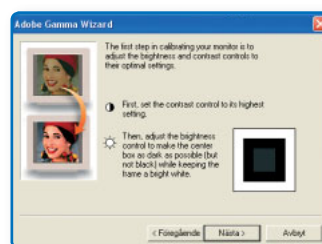
Det finns flera mer eller mindre kvalificerade kalibreringsverktyg, men i princip gör alla samma sak – de ställer in skärmfärg, kontrast och intensitet, gamma och vitpunkt. Att ha korrekta värden här är avgörande för att dina utskrifter ska bli som de ser ut på skärmen.

Har du installerat Elements

eller Photoshop så har också ett medföljande enkelt kalibreringsprogram som kallas Adobe Gamma lagts till på din dator. Du hittar det i Kontrollpanelen i Windows. Skärmen bör ha varit påslagen åtminstone en halvtimme så att den är ordentligt uppvärmd innan du börjar. Sedan följer du bara instruktionerna.

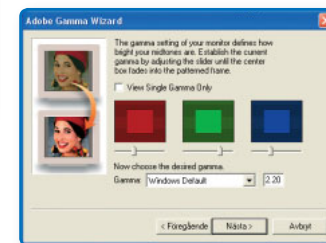
1 Öppna programmet genom att klicka på **Start**, **Kontrollpanelen**. Växla till **Klassiskt läge** och dubbelklicka på **Adobe Gamma**. Välj **Step by step (Wizard)** och klicka på **Nästa**. Använd den förinställda profilen och klicka på **Nästa** igen. Vrid upp skärmens kontrast maximalt och justera

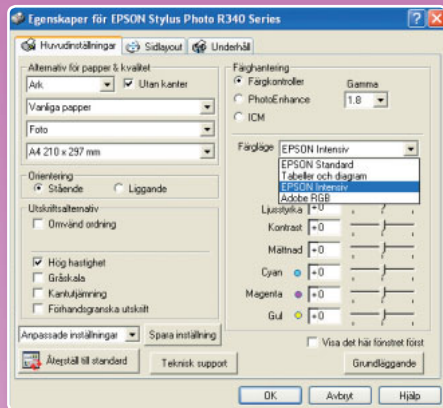
sedan ljusstyrkan med skärmens knappar tills den grå rutan i mitten är nästan svart. Du ska knappt kunna skilja den från den svarta ramen. Den vita ramen ska fortfarande vara vit. Klicka på **Nästa**.



2 Nästa dialogruta visar vilken typ av fosforsikt det finns i skärmen. Här klickar du bara vidare till nästa dialogruta.

Avmarkera först boken i rutan framför **View Single Gamma** så att tre färgrutor visas separat. Flytta reglagen för de röda, gröna och blå rutorna tills rutan i mitten av varje färg flyter ihop med den yttre färgen. Välj **Windows Default** vid **Gamma**. Klicka på **Next**. Ställ in **Hardware White Point** på **6 500° K (Daylight)** och klicka på **Next**.





Välj rätt läge. Om du bockar för Färgkontroller kan du justera fäger, intensitet och kontrast manuell.

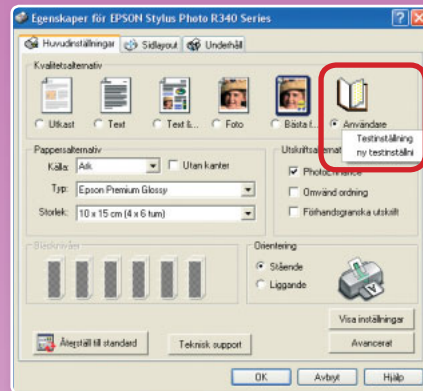
annat också välja att rotera bilden eller vända den spegelvänt, förminska eller förstora bilden. Om du har gjort en mängd inställningar som du är nöjd med och som du vet att du kommer att använda flera gånger, eller åtminstone utgå

från, så kan du spara dem med ett särskilt namn. Klicka på knappen *Spara inställning* och skriv in ett passande namn i rutan *Namn* och klicka på *Spara*. Den här inställningen kan du sedan efter klicka på direkt i fönstret för *Huvudinställningar*, i raden högst upp. Den nya ikonen har fått namnet *Användare*.

Väljer du det kommer en lista fram med namnen på alla de inställningar du sparar. Klicka på det namn som du har anpassat för speciella bilder och dina inställningar läses in automatiskt.

När alla inställningar är klara klickar du på *Nästa*

Beskriv. Förstora bilden i Sidlayout för att få till en beskärning.



Spara dina inställningar. Under ikonen Användare hittar du dem sedan.

för att välja hur din utskrift ska göras.

I dialogrutan *Val av layout* har du ett antal utskriftsalternativ att välja mellan: helsida, två, tre, fyra eller nio (passfoto) bilder per sida, eller ett kon-

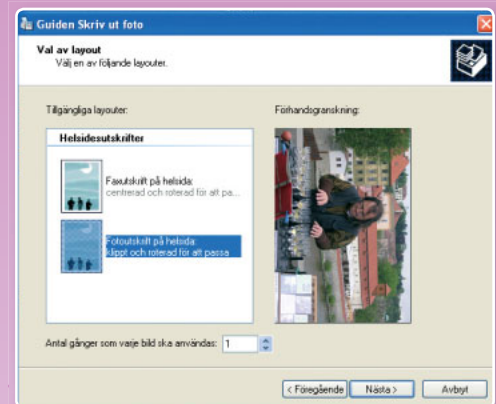
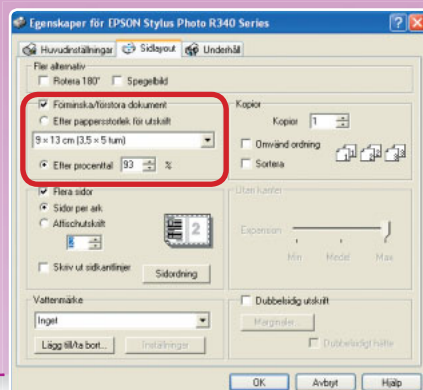
taktark med 35 bilder per sida. Har du bockat för *Kantfri utskrift* i huvudfönstret så kommer bilden att beskäras något om du väljer *Fotoutskrift på helsida*.

både från vänster till höger och från höger till vänster. Tänk på att höghastighetsläget ger snabbare utskrifter men lägre utskriftskvalitet.

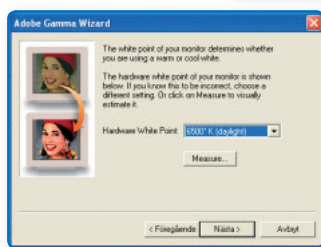
Sidlayout

Något du inte kan göra i utskriftsguiden är att beskära bilden. Men du kan förstora den i layout-rutan och sedan se i förhandsvisningsläget om det blev rätt. Backa och fixa tills du är nöjd.

I skrivarnas utskriftsprogram finns dock ofta möjligheten att beskära bilderna. Under fliken *Sidlayout* kan du bland



Val av layout. Här kan du välja antal bilder per sida.

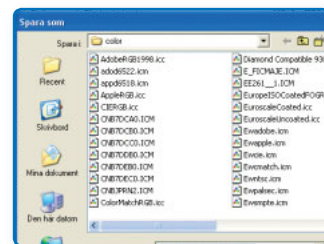


3 Ställ *Adjusted White Point* till *Same as Hardware* och klicka på *Nästa*. Jämför före och efter genom att klicka på respektive knapp och klicka *Slutför*.



4 Nu har du skapat dig en icc-profil för just din skärm som du kan spara under ett eget namn.

Mappen där filen ska sparas öppnas automatiskt. Byt namnet om du vill och klicka på *Spara*. Dina kalibreringsinställningar kommer fortsättningsvis att starta automatiskt varje gång du sätter på din dator. Du kan när som helst göra om kalibreringen om du känner att den skulle behöva ändras.

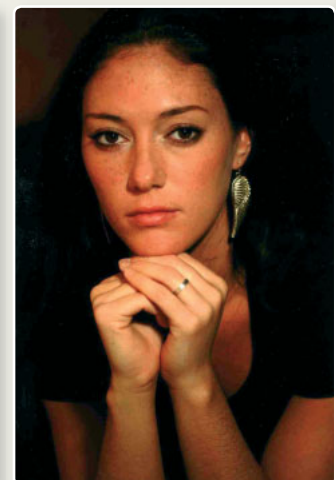


Jämför själv

Kalibrering ger resultat



Fel. Utskrift från felkalibrerad skärm.



Rätt. Utskrift med kalibrerad skärm och med inställningen Photoenhance i utskriftsguiden.



SÅ LADDAR DU HEM FILMER FRÅN YOUTUBE

ENKEL

Webbläsare



Tid: 5 minuter



Det här behöver du:

■ Dator med internetuppkoppling och webbläsare. Om du vill titta på filmen krävs en videospelare, till exempel Windows Media Player eller VLC Player.

Det här lär du dig:

- Spara filmer från Youtube.
- Konvertera filmfilerna till olika format.
- Spela upp filmerna i din dator.

Du behöver inte nöja dig med att kolla på film via Youtubes sajt. Det går enkelt att ladda hem filmerna och spara dem, så att du kan titta när du vill.

Den har kallats världens största tv-kanal. Youtube är sajten där vem som helst kan ladda upp ett videoklipp. De här klippen blir sedan tillgängliga för alla i hela världen.

Det senaste året har Youtube vuxit lavinartat, och det finns i dag miljontals olika filmklipp att välja bland. Här finns allt från musikvideor och scener ur populära tv-serier till hemgjorda videofilmer av skiftande kvalitet.

Youtube har också börjat spela en viktig politisk roll. Den amerikanska presidentkandidaten

Barack Obama har exempelvis fått ett lyft sedan ett av hans fans började sprida en "lättklädd" video där hon sjunger "I got a crush ... on Obama".

Gratis nedladdning

Nackdelen med Youtube är att du måste vara uppkopplad för att titta på videoklippen. Så länge du sitter vid din uppkopplade hemdator är det här inget problem, men du kan inte spara filerna på exempelvis din bärbara dator. Det går inte heller att spara filerna på din mobiltelefon eller bärbara videospelare.

Nu finns det lyckligtvis en lösning på det här problemet. Det finns nämligen tjänster som låter dig ladda ned Youtube-filmerna till den egna datorn och spara dem där.

En av de smidigaste heter Keepvid, och som du ser i guiden till höger behöver du bara fylla i webbadressen till en Youtube-film för att kunna ladda hem den. Om du inte nöjer dig med den så kallade Flash Video-filen (flv-fil) som du får, kan du efter nedladdning konvertera den till valfritt format.

Vill du ofta ladda hem filer från Youtube är det enklare att ladda hem ett speciellt program för det här. Orbit Downloader (www.orbitdownloader.com) är ett av många bra program. I grund och botten fungerar de på samma sätt som sajterna, men det räcker som regel med ett högerklick på filen för att kunna ladda hem den.

Fungerar på många sajter

Youtube är inte den enda sajten för dig som vill titta på videoklipp. Myspace, Break.com och Ifilm är några av de många konkurrenterna. Som regel fungerar de på samma sätt, så du kan även ladda hem dina filmer härifrån.

Det finns däremot andra sajter där du inte kan ladda hem filmerna. SVT, TV4 och andra tv-kanaler har i regel skyddat sitt material så att du bara ska kunna titta när du är uppkopplad. ■

Hämta hem filen direkt – via mejl

På nästa sida finns en steg-för-steg-guide som visar hur du hämtar hem filmer från Youtube. Tycker du att det verkar krångligt att först hämta filen och sedan konvertera den kan du använda tjänsten Zamzar. Den är enklare att använda eftersom du

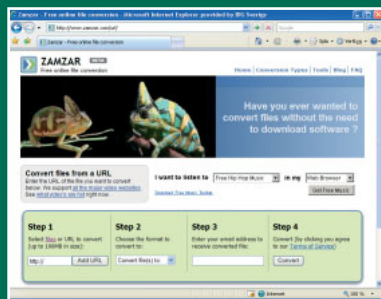
inte går omvägen via Flash Video (flv). Nackdelen är att du måste uppge din egen e-postadress. Om du är rädd för att drabbas av spam (reklam) till din

ordinarie e-postadress kan du registrera en "skräp-adress" hos exempelvis Gmail (www.gmail.com).

För att använda Zamzar går du in på Youtube (www.youtube.com) eller någon annan sajt och väljer din film. I informationsrutan till höger markerar du dess webbadress (URL) med **Redigera, Kopiera (Ctrl+C)**. Gå sedan in på www.zamzar.com/url. Under **Step 1** klistrar du in adressen med hjälp av **Redigera, Klistra in (Ctrl+V)**. Klicka på **Add URL**. Välj vilket format du vill ha under **Step 2**, till exempel **avi** eller **mov**. Fyll i din e-postadress och klicka på **Convert**.

Efter några minuter får du filen per mejl. Klicka på länken och välj att spara den på hårddisken.

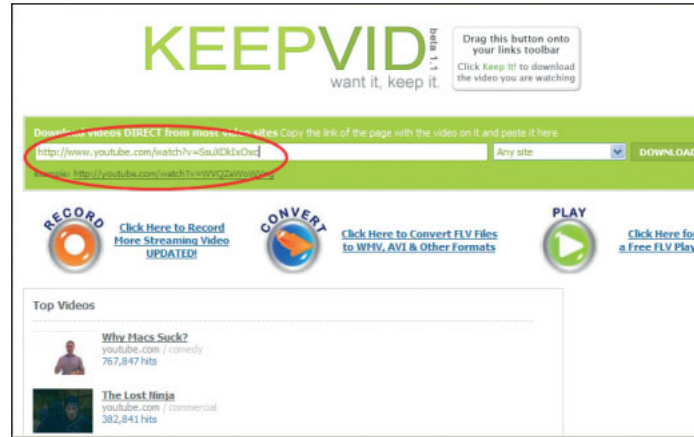
Steg för steg. På Zamzar fyller du i några uppgifter och får sedan den färdigkonverterade filen i din mejllåda.



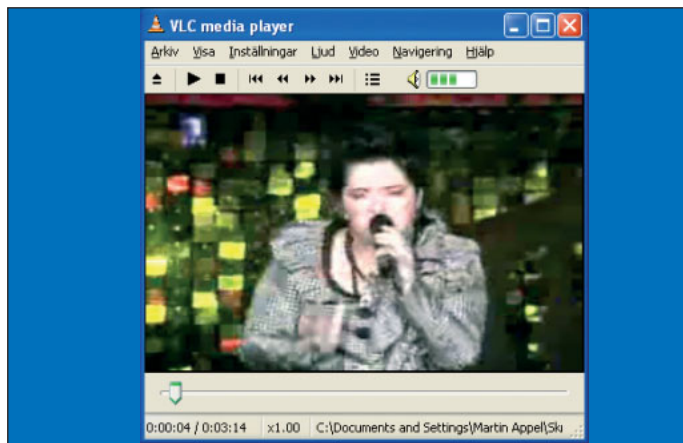
STEG FÖR STEG: SÅ LADDAR DU HEM VIDEO FRÅN YOUTUBE



1 Kolla Youtube. Gå in på Youtube (www.youtube.com) och leta rätt på den videofil du vill spara. Till höger ser du att det står URL. Det är filmens unika webbadress. Markera hela adressen och välj Redigera, Kopiera (Ctrl+C). Du kopierar nu webbadressen till datorns minne.



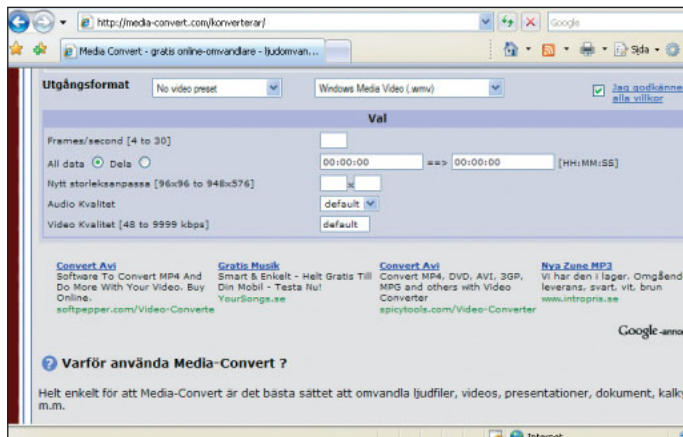
2 Ladda hem. Gå in på sajten Keepvid (keepvid.com). Ställ dig i rutan högst upp och välj Redigera, Klistra in (Ctrl+V). Klicka på Download, Download Link och ge filmen ett passende namn. Du måste skriva .flv efter filmens namn, alltså filmtitel.flv. Välj Spara.



3 Titta. Det du har laddat hem är en så kallad Flash Video-fil (flv-fil). För att kunna titta på den behöver du en videospelare, till exempel gratisprogrammet VLC Player. Du hittar programmet och en enkel kom igång-guide på pcforalla.se/extra.



4 Byt format. Om du vill spela upp filmfilen i Windows Media Player, alltså det program som ingår i Windows, måste du konvertera filen. Det här kan du göra på webbplatsen Media Convert. Gå in på webbsidan media-convert.com och välj filiken Omvandla.



5 Börja konvertera. Klicka på Bläddra och leta upp filmfilen. Under rubriken Utgångsformat väljer du wmv eller avi. Du kan även välja 3gp om du vill ha in filmen i mobilen eller mp4 om du har en Ipod. Klicka på Jag godkänner alla villkor och bekräfta med OK.



6 Hämta filen. Efter några minuter är nedladdningen klar, och då öppnas en sida där det står Omvandling av filen lyckades! För att spara filen klickar du på Download och väljer Spara. Välj var på hårddisken du vill att filen ska hamna. Dubbelklicka för att titta.



BLOGGA I FARTEN

MED DIN MOBILTELEFON



Vill du snabbt berätta för familjen och kompisarna vad du gör på din resa? Eller bara visa lite bilder? Då är en mobilblogg grejen för dig! Så här gör du.

Du kan spara in en förmögenhet på vykortspengar nästa gång du är utomlands. Plåta dig själv och familjen med din mobiltelefon, och skicka upp fotot på en egen blogg. Sedan kan alla dina bekanta avundsjukt följa dag för dag hur era ansikten blir allt mer solbrända.

I dag har de flesta bloggverktyg på internet funktioner för att ta emot bilder från mobiltelefoner. Och många nya telefoner har smarta bloggkopplingar inbyggda från början.

Lätt med nya telefoner

Det enda du behöver är en mobiltelefon med en inbyggd kamera. Det har nästan alla telefoner nu för tiden. Du behöver också kunna skicka mms. Om

du inte har skickat mms tidigare kan du behöva särskilda inställningar från din mobiloperatör (se separat faktaruta).

I den här guiden går vi igenom hur det går till att skicka bilder till tjänsten Blogg.se. Anledningen till att vi valt just den tjänsten är att den är störst i Sverige, och att det funkar att skicka bilder dit från de största mobiloperatörerna.

Lifeblog bäst för Nokia

Men även andra tjänster funkar bra till det här. Amerikanska Blogger, som är världens största bloggtjänst, kan ta emot bilder från mms, men det är inte säkert att det funkar med just din telefon och din operatör.

Har du en ny telefon från Sony Ericsson är just Blogger att före-

ENKEL

Mobilbloggning



Tid: 10 minuter



Det här behöver du:

- En mobiltelefon med kamera och möjlighet att skicka mms.
- Dator med internetanslutning.

Det här lär du dig:

- Skicka upp foton till en blogg på internet från mobiltelefonen.



Så ställer du in mms på rätt sätt

Du har plåtat en massa fina bilder, men lyckas inte skicka dem. Det kan bero på att din telefon inte har ställs in för att den ska kunna skicka mms med just din operatör. Dessa inställningar kan du få automatiskt från din mobiloperatör. Gå in på din mobiloperatörs hemsida och leta efter funktionen *Skicka inställningar* eller *Hämta inställningar*.

Här lägger du upp din blogg

Det kryllar av gratis bloggtjänster på nätet. Här är några populära:

Blogg.se: www.blogg.se

Blogger: www.blogger.com

Myspace: www.myspace.se

Spray Blog: www.sprayblog.se

Windows Live Spaces: spaces.live.com



dra. Sony Ericsson har nämligen ett samarbete med Blogger som gör det extra enkelt att skicka bilder dit från mobilen.

Även nya Nokia-telefoner har särskilda funktioner för det här. Där kallas tjänsten Lifeblog.

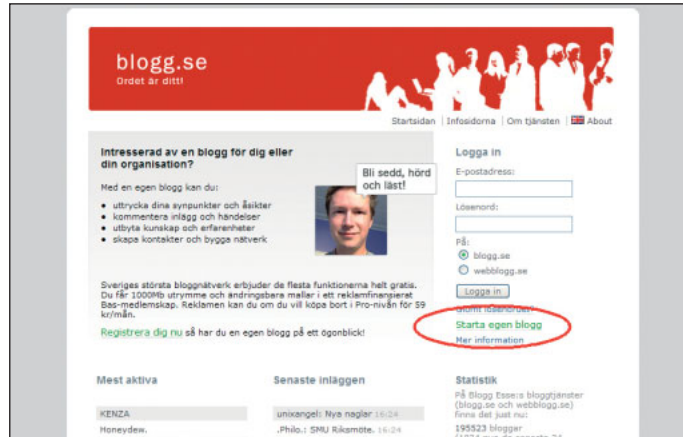
Du kan se efter i din instruktionsbok om du har en ny mobiltelefon med Lifeblog- eller Blogger-funktioner inbyggda från början.

Knyts till numret

Men Blogg.se funkar alltså helt oberoende av vilken telefonmodell du använder. Allt du gör är att skapa en blogg på sajten. Därefter ställer du in så att ditt telefonnummer knyts till din blogg.

När du sedan skickar ett mms till ett särskilt nummer hamnar det som ett inlägg på bloggen – och vips kan hela världen se hur du lugnt sippar paraplydrinkar på playan! ■

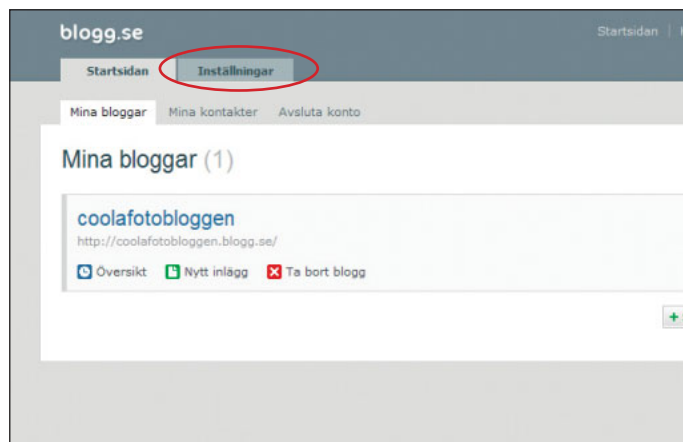
STEG FÖR STEG: SÅ BLOGGAR DU FRÅN NALLEN



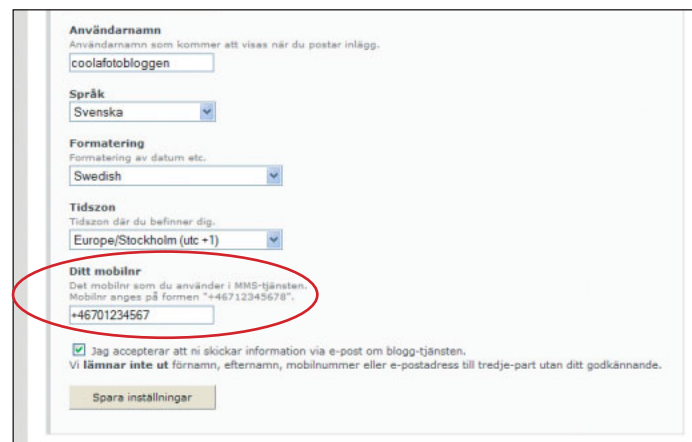
1 Börja på Blogg.se. Det första du gör är att skapa en egen blogg. Här visar vi hur du gör på det svenska bloggnätverket Blogg.se. Gå in på sajten www.blogg.se, och klicka på Starta en egen blogg i den högra spalten.



2 Skriv. Fyll i alla uppgifter. Adressen måste vara unik, och bildar både namnet och en del av adressen till din nya blogg. Den får inte ha unika svenska tecken eller speciella skiljetecken. Fyll i koden som visas som en bild längst ned, och klicka sedan på Bli medlem.



3 Numret. Nu är det dags att ange vilket mobilnummer du har, så att blogg-tjänsten vet att den ska lägga upp din bild på just din blogg. Klicka på Startsidan högst upp till höger på sidan. Därefter klickar du på fliken Inställningar.



4 Rulla ned. På sidan som visas rullar du ned så långt du kan, och fyller i ditt mobiltelefonnummer. Numret ska anges i internationellt format. Börja med landskoden +46 och fortsätt därefter med numret, utan den första nollan. Klicka på Spara inställningar.



5 Sätt igång. Skapa ett mms i mobilen med en bild du har tagit (kolla mobilens instruktionsbok). Strunta i fältet Ämne. I textfältet skriver du BLOGG följt av din text. Skicka mms:et till nummer 72155 (eller +4672155 om du är utomlands). Det kostar en krona, plus mms-taxa.



6 Klart. Nu får du ett sms som bekräftar att bilden kommit fram. Efter någon minut är bilden ute på bloggen, och du kan säga åt dina bekanta att gå in på adressen du fick när du registrerade dig. I dagsläget funkar Blogg.se ihop med Telia, Telenor och Tele2/Comviq.



MEDEL

Excel 2003

Tid: 10 minuter

Det här lär du dig

Med hjälp av villkor filtrera bort sådant som inte platsar.

Tips

Genom att markera alternativet **Enbart unika poster** i dialogrutan **Avancerat filter** kan du snabbt och enkelt dölja dubletter i listan.

SÅ SILAR DU BORT SKRÄP I LISTOR



Med hjälp av funktionen Avancerat filter kan du se till att endast de poster du är intresserad av visas i långa listor med information.

Du som arbetar mycket med listor i Excel vet om att det kan vara nog så besvärligt att få ut någon vettig information från posterna. Till din hjälp har du två mycket användbara funktioner.

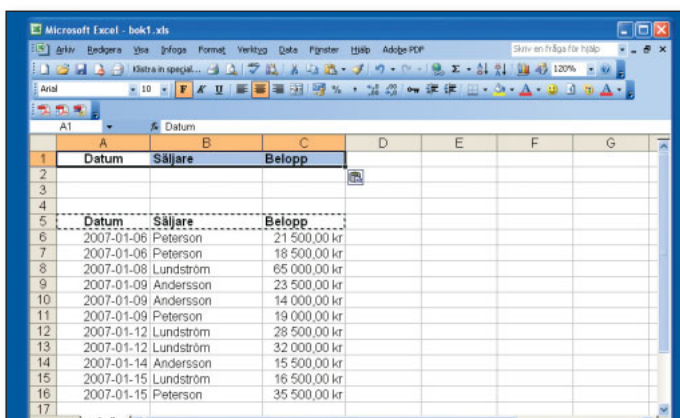
Den första är Autofilter, med

vars hjälp du snabbt och enkelt kan välja att visa vissa poster genom att välja olika alternativ i små snabbmenyer som visas när du klickar på nedåtpilen i en kolumnrubrik.

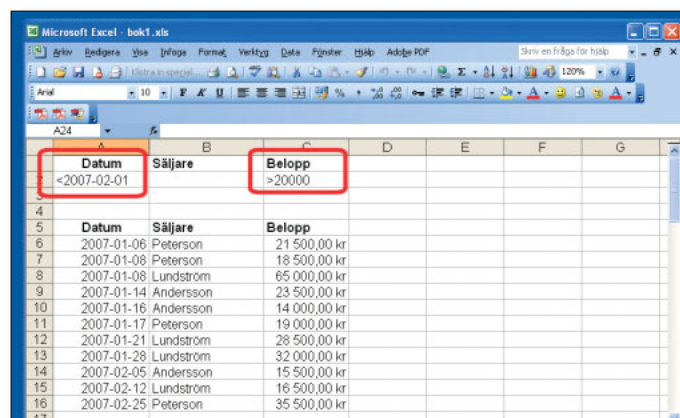
Den andra funktionen är Avancerat filter och används för mer avancerade filtreringar

med villkorsområden. När du arbetar med Avancerat filter kan du antingen välja att filtrera den befintliga listan eller som i vårt exempel att kopiera resultatet av filtreringen som en ny lista där endast de poster som uppfyller villkoren kommer med.

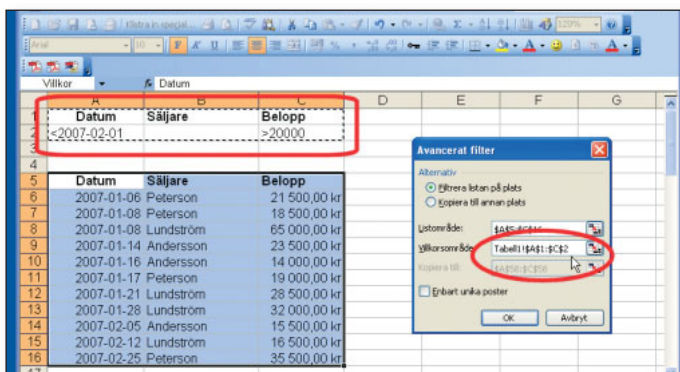
SÅ ANGER DU VILLKOR OCH FILTRERAR LISTOR



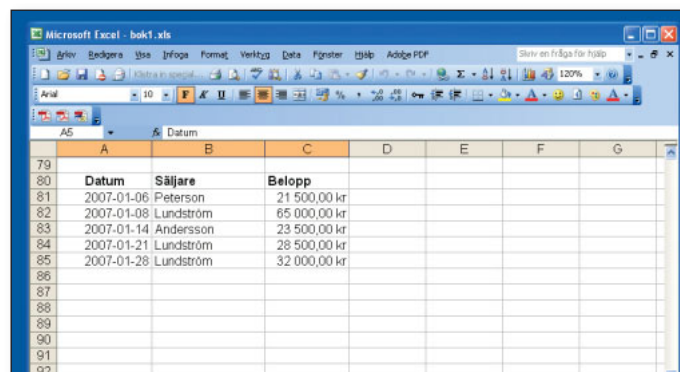
1 Skapa villkorsområde. För att du ska kunna använda dig av funktionen Avancerat filter måste du först skapa ett så kallat urvalsområde. Det enklaste sättet är att kopiera kolumnrubrikerna till en rad längre upp i kalkylbladet.



2 Lägg till villkor. I raderna under kolumnrubrikerna anger du villkoret du vill matcha. Om det handlar om värden kan du använda dig av större än (>) och mindre än (<) för att filtrera önskade värden.



3 Filtrera listan. Markera listan som ska filtreras och välj Data, Filter, Avancerat filter. I dialogrutan som öppnas klickar du i fältet Villkorsområde och markerar sedan det villkor du skapade i steget ovan.



4 Skapa ny lista. Markera alternativet Kopiera till annan plats och klicka i fältet Kopiera till. Markera sedan den cell du vill att listan ska kopieras till. När du klickar på OK kommer den nya filtrerade listan att skapas.

ANGE EGENSKAPER FÖR DOKUMENT

Word 2003

Tid: 5 minuter

Det här lär du dig

Hur du automatiskt får fram rutan Egenskaper första gången du sparar en Word-fil.

Tips

I rutan Egenskaper kan du även fylla i vem som är författare, vilken chef som gett uppdraget samt skriva in kommentarer.

Du kan ställa in Word så att dialogrutan Egenskaper automatiskt visas varje gång ett dokument sparas för första gången. Det har flera fördelar!

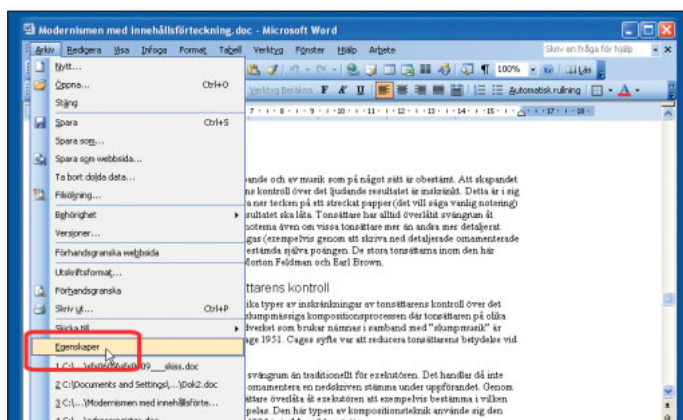
Vissst räcker det att spara ett dokument med ett nytt namn, men du som är smart och tänker ett steg längre väljer att fylla i diverse uppgifter i dokumentets Egenskaper. Där fyller du i olika fält. Skriv exempelvis in nyckelord för

att i framtiden enkelt kunna hitta alla dokument märkta med detta nyckelord. Fyller du i ett ämne kan du sedan enkelt sortera och därmed hitta alla dokument inom samma ämne.

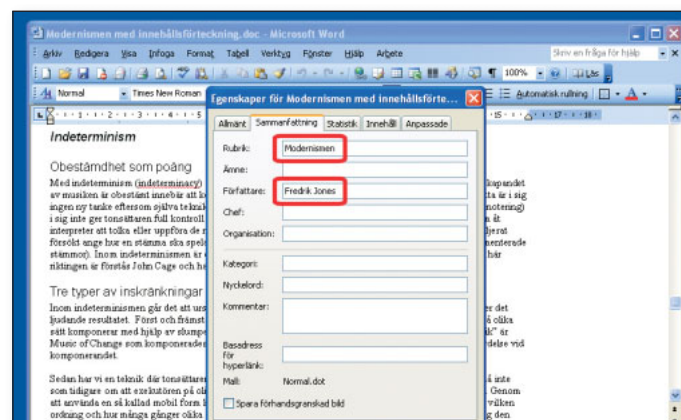
Nedan lär du dig hur rutan för Egenskaper alltid kommer

fram när du första gången ska spara ett dokument. ■

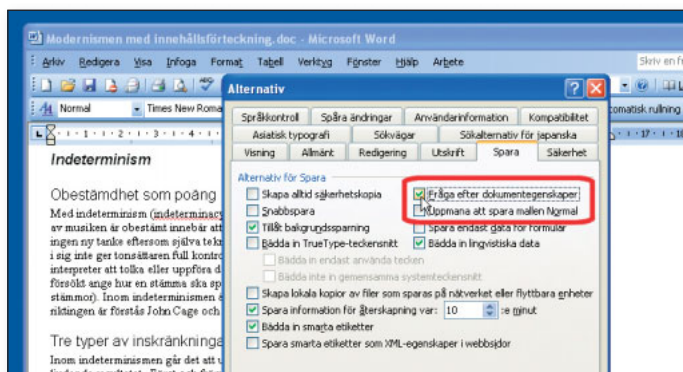
SÅ STÄLLER DU IN SÅ ATT DIALOGRUTAN EGENSKAPER ÖPPNAS NÄR DU SPARAR



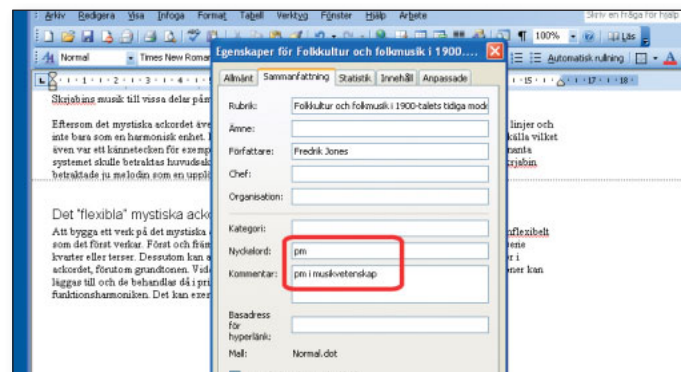
1 Dokumentegenskaper. Varje Word-dokument innehåller förutom den vanliga innehållstexten även information om själva dokumentet. Informationen för det aktuella dokumentet kan du få fram genom att välja Arkiv, Egenskaper.



2 Mer information. Som standard lagras alltid information om författare och rubrik men du kan se till att även andra fält blir ifyllda. Detta gör det bland annat möjligt att göra mer avancerade sökningar.



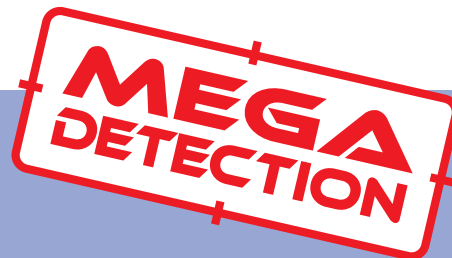
3 Visa automatiskt. Du kan ställa in Word så att dialogrutan Egenskaper visas varje gång ett dokument sparas första gången. Välj Verktyg, Alternativ och klicka på Spara. Markera Fråga efter dokumentegenskaper och klicka OK.



4 Ange information. Nästa gång du sparar ett nytt dokument kommer dialogrutan Egenskaper automatiskt att visas. Fyll i önskad information, exempelvis i fälten Ämne och Nyckelord, och klicka OK.

ENKELT GÖRA EN LÄTTLÄST TABELL

[illegible]



Panda antivirus 2008

Nya lösningar

Nya fördelar



Panda Securitys säkerhetslösningar: vilken passar dig?

	Panda Antivirus	Panda Antivirus +Firewall	Panda Internet Security
Senaste generationens antivirus	✓	✓	✓
Heuristisk teknologi: detekterar nya hot	✓	✓	✓
Antispionprogram/antiadware	✓	✓	✓
Antiphishing: skyddar mot nätfiske	✓	✓	✓
Antirootkit	✓	✓	✓
Skydd mot skadliga webbsidor	✓	✓	✓
Dagliga automatiska uppdateringar	✓	✓	✓
Teknisk support dygnet runt, året runt	✓	✓	✓
Gäller för 3 PC	✓	✓	✓
TruPrevent: skyddar mot okända hot	-	✓	✓
Personlig brandvägg	-	✓	✓
Identity Protect: skyddar dina personuppgifter	-	-	✓
Antispam	-	-	✓
Föräldrastyrt webbfilter: skyddar barnen på nätet	-	-	✓
Backup och återställning	-	-	✓
Prestandaoptimering	-	-	✓

Gör livet lättare med Panda Securitys nya säkerhetslösningar.

Välj det program som passar dina behov bäst: från det enklaste skyddet till sant global säkerhet.

FRÅGA EFTER **MEGADETECTION**

En ny säkerhetsmodell som hittar och tar bort över en miljon virus och andra hot.

Köp nu hos din datorhandlare
eller **www.pcm.se/shop**

PANDA
SECURITY

One step ahead.



PANORAMABILDER MED DIN VANLIGA KAMERA

Du behöver ingen dyr specialutrustning för att kunna göra häftiga panoramabilder. Din vanliga kompaktkamera räcker. Programmet som gör underverk med dina bilder heter Autostitch – och är helt gratis. Du hittar det på Månadens cd.



I bland är det svårt att ta bra bilder med en vanlig digitalkamera. Beundrar du exempelvis en fantastisk stadsvy eller ett mäktigt bergsparti märker du snart att din digitalkamera knappast gör motivet rättvisa. För att ta panoramabilder krävs speciella objek-

tiv och en betydligt bättre kamera än de flesta av oss har.

Ja, du inser helt enkelt att din kamera bara får med en bråkdel av det fantastiska panorama som breder ut sig.

Men lugn, allt är ändå inte helt hopplöst. Du kan nämligen skapa panoramabilden i datorn i efterhand. I alla fall om du har gratisprogrammet Autostitch.

Stitch är det engelska ordet för stygn, och det sammanfattar ganska bra vad det hela handlar om. Autostitch "syr" nämligen ihop flera olika bilder till en.

Vad du gör när du står där uppe på berget och blickar ut över staden är att ta en bild, flyttar kameran lite i sidled och därefter tar en ny bild. Du fortsätter sedan på samma sätt tills du har fotograferat av hela staden (se faktaruta

nedan). Som regel räcker det med fyra eller fem bilder.

De här bilderna matar du in i Autostitch, som sammanfogar dem till en ny panoramabild.

Vrider och vänder

Det här låter kanske inte så märkvärdigt, och motsvarande funktion finns i många andra bildprogram. Ja, flera kameratillverkare skickar med program som klarar av att sammanfoga panoramabilder.

Skillnaden är att den sammanfogningen är helt ointelligent. Den tar bara bilderna och placerar dem "på en rad", vilket betyder att du kan se skarvarna.

Autostitch analyserar däremot bilden och gör skarvarna osynliga. Om en av bilderna måste roteras för att passa in sker detta

Lägg till

För att lägga till de bilder du vill använda klickar du på **File, Open**.

Ställ in

Om du vill detaljstyra kvaliteten på dina panoramabilder klickar du på **Edit, Options** (se nedan).

Starta

Klicka på **Stitch, Start** för att börja skapa en panoramabild.

Hjälp

Tyvärr finns det ingen hjälpfunktion i Autostitch. Klickar du här får du bara information om programmet.

Navigera

Har du flera bilder hoppar du fram och bak med pilarna. Du kan även välja att se bilden på hela skärmen.

AUTOSTITCH

Kategori: Fotoprogram.

Tillverkare: University of British Columbia.

Kontakt: www.cs.ubc.ca/~mbrown/autostitch/autostitch.html

Systemkrav: Windows 98 eller senare.

Typ: Gratis.

Språk: Engelska.

med automatik. På samma sätt stretchar programmet bilderna för att de ska passa ihop.

Resultatet blir i de flesta fall fantastiskt bra.

FRÅGOR OM AUTOSTITCH

Hur installerar jag Autostitch?

Stoppa in Månadens cd i datorn och klicka på **Extra**. Bläddra till **Autostitch** och välj **Installera**. Nu öppnas mappen i Windows utforskare, och du ser en komprimerad fil som heter **Autostitch.zip**.

Det enda du behöver göra är att packa upp den på din egen hårddisk. Det här gör du genom att dubbelklicka på filen och välja **Extra** **här alla filer**.

Välj **Nästa** och bestäm var på hårddisken du vill att programmet ska ligga genom att klicka på

Bläddra. Bekräfta med **Nästa** så packas programmet upp.

Hur startar jag programmet?

Till skillnad från nästan alla andra program behöver Autostitch inte installeras. Det räcker med andra ord att du klickar på filen **Autostitch.exe** för att starta programmet.

Om du vill att Autostitch ska ligga under Start-knappen klickar du med höger musknapp på **Autostitch.exe**. Håll knappen nedtryckt och gå till **Start, Alla program**. Släpp musknappen och välj **Skapa gen-**



Hjälpsam. Många kameror har speciella motivprogram för panoramabilder.

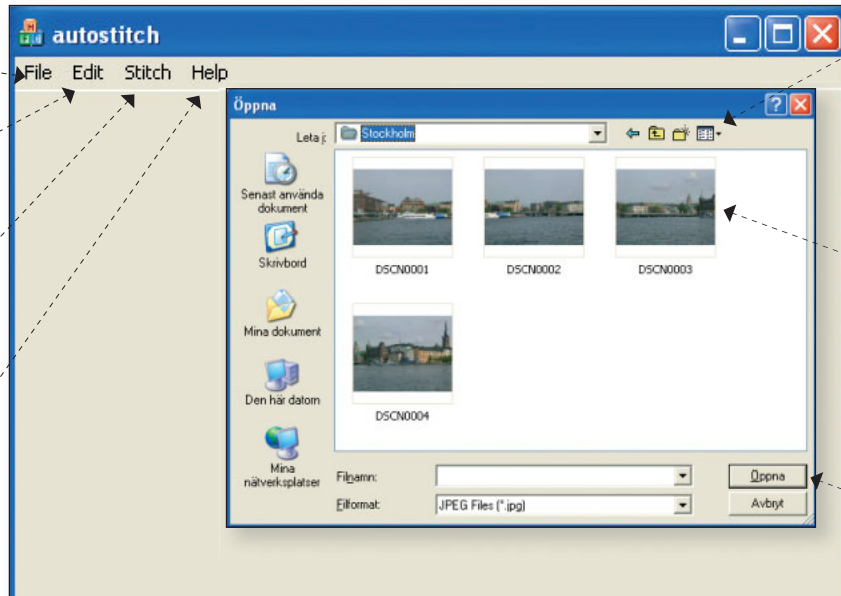
vägar här så kan du sedan starta programmet som du är van vid.

Hur ska jag plåta?

När du ska fotografera en panoramabild tar du ett foto, flyttar kameran lite och tar ett nytt.



Så funkar Autostitch



Visa

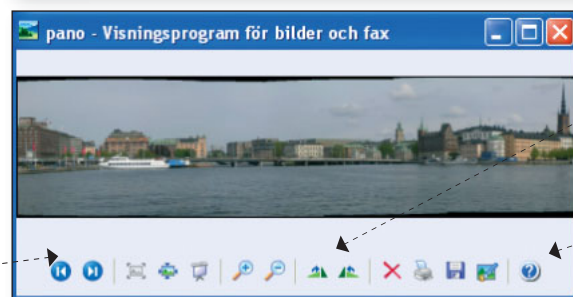
Klicka och välj **Ikoner** så visas fotografierna som miniatyrbilder.

Välj

Välj bilder här. Markera flera genom att hålla **Ctrl**-tangenter nedtryckt och markera dem du vill använda.

Öppna

När du har gjort dina val klickar du på **Öppna**.



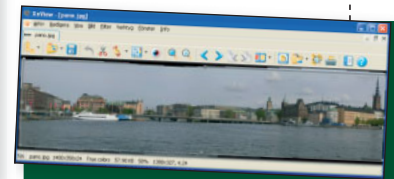
Klart. Resultatet visas i Windows förinställda bildvisningsprogram.

Rotera

Om din panoramabild har hamnat på fel ledd eller upp och ned kan du rotera den med de här knapparna. De roterar med respektive motsols.

Redigera

För att redigera bilden, till exempel beskära den, klickar du på knappen **Redigera**. Nu öppnas den som regel i programmet Paint.



SNYGGA TILL BILDEN I XNVIEW

Den panoramabild som Auto-stitch skapar har fula och ojämna kanter. Det här är en naturlig följd av att du lappar ihop olika bilder. Ju mer du flyttar kameran i höjdlid, desto ojämnare blir kanterna.

För att bli av med dem måste bilden beskäras, men det här kan du tyvärr inte göra i Auto-stitch. Du får i stället ta upp bilden i något annat bildprogram, till exempel gratisprogrammet Xnview som du också hittar på Månadens cd.

Att beskära en bild i Xnview är enkelt. Du ritas bara en kvadrat med musen och klickar sedan på saxen så skärs bilden ren.

I Xnview kan du även göra annan redigering, och du kan spara bilderna i olika storlek och format. Läs mer om Xnview i vår kom igång-guide som du kan hämta på pcforalla.se/extra.

Autostitch skapades för flera år sedan av en kanadensisk universitetsstudent. Programmet var egentligen en del av hans forskning, och gränssnittet imponer-

ar inte. Det är fult och lite rörigt. Vissa kommersiella programtillverkare har köpt in tekniken bakom Autostitch och förpackat dem på ett mer använ-

darvänligt sätt. Du kan exempelvis köpa programmet Serif Panoramaplus för cirka 600 kronor (www.serif.com/panoramaplus).

Men för att bara skapa panoramabilder är den utgiften onödig. Gratisprogrammet Autostitch gör jobbet hur bra som helst – helt gratis. ■

Så håller du på tills du har fått med hela panoramat. Det är viktigt att bilderna överlappar varandra – det krävs för att Autostitch ska kunna sy ihop dem. Det är också viktigt att du inte flyttar kameran i höjdlid.

Vissa kameror har speciella funktioner för panoramabilder. Du får då se konturerna av den tidigare bilden när du tar nästa.

Vad kan jag plåta?

Autostitch fungerar förstås lika bra på höjden som på bredden. Lyckas du inte få med Eiffeltornet på en bild kan du ta toppen på en

bild, mittenpartiet på en annan och underdelen på en tredje. Låt sedan Autostitch sy ihop dem till en riktigt hög bild.

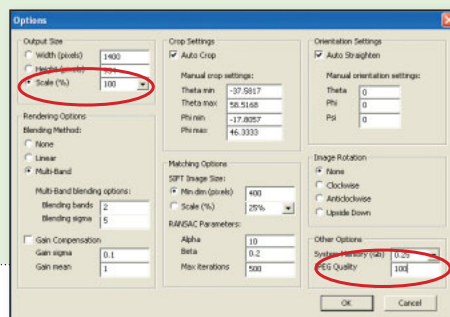
Det går också att kombinera breda och höga bilder. Får du inte med ett imponerande landskap går det att skapa ett lapptäcke av

bilder – och sedan sammanfoga dem med Autostitch.

Varför blir bilderna dåliga?

Med standardinställningen skapar Autostitch en bild som har ganska låg kvalitet. En bra idé är därför att redan från början öka kvaliteten. Det här gör du genom att gå till **Edit, Options**. Under **Output Size** kan du välja **100 procent** för maximal kvalitet. Du kan också ändra **jpeg-quality**, alltså hur

mycket bilden ska komprimeras. 100 procent ger bäst bilder. Båda dessa värden går att minska beroende på vad du ska använda bilderna till. Ju lägre siffror desto sämre blir kvaliteten, men desto mindre blir filerna. 100 procent på båda gör också att Autostitch jobbar ganska långsamt.



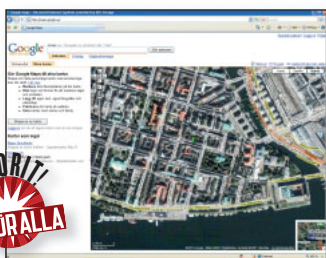
Krängel. Scale och JPEG Quality är det enda du behöver ändra.





GÖR DATORN TILL EN DIGITAL JORDGLOB

HÄR ÄR MÅNADENS 25 SMARTASTE SAJTER



Svenska nätkartor

Äntligen kan även vi svenskar få nytta av Google Maps. Tjänsten har hittills bara funnits på engelska, men nu har den lanserats i en blågul version.

Google Maps är en avancerad kartsajt. Du kan välja mellan att se kartor, satellitfoton – eller en kombination. För att hitta rätt är det bara att söka efter en gatuadress eller en stad. Du kan även söka efter företag och få dem utmärkta på kartan. Vill du ha vägbeskrivningar mellan två punkter går det också bra. Allt det här finns redan hos exempelvis Eniro och Hitta. Det coola med Google Maps är att tjänsten täcker hela världen!

maps.google.se

Gratis nätkurser

I september startar terminen på Sveriges universitet och högskolor. Men du behöver inte lämna den egna lägenheten för att kunna plugga. Det finns gott om gratiskurser på internet. Amerikanska prestigeuniversitetet MIT lägger ut nästan alla sina kurser på webben, och brittiska BBC har ett nätuniversitet som är



öppet för alla. Däremot måste du förstås behärska engelska.

www.open2.net
ocw.mit.edu

Tjäna på din blogg

Nu går det att tjäna pengar på att blogga. Gratistidningen Metro betalar tre öre varje gång någon läser ett inlägg i din blogg. Förutsättningen är att du lägger upp den hos Metro – och att den blir godkänd.

Några bloggkändisar som redan har anslutit sig är riksdagsledamoten Fredrik Federley och Årets bloggare 2006 Karolina Lassbo.

www.metrobloggen.se



Se en långfilm gratis

Först kom SF Anytime och Film2home. Nu släpper Viasat en motsvarande tjänst. Vad det handlar om är sajter som hyr ut film digitalt.

Genom att betala några tior får du titta på en film via bredbandet. Du "hyr" den i 24 timmar. För att du ska kunna få en uppfattning om hur bra det är kan du hos Viasat se filmen Hundtricket helt utan kostnad. Passa på!

www.viasatondemand.se

Tjatta med andra

Vad gör du just nu? Denna fråga besvarar tusentals människor runt om i

världen på tjänsten Twitter. Tycker du att en människa gör något intressant kan du sedan börja chatta med honom eller henne.

www.twitter.com



Här finns miljöbilar

Fy, fy, för avgaser och bly! På Miljofordon.se läser du mer om vilka regler som gäller för miljöbilar och var du kan tanka alternativa bränslen.

Miljofordon.com är å sin sida ett annonstorg för alla som vill sälja eller köpa en miljöbil.

www.miljofordon.se
www.miljofordon.com

Tusentals tv-kanaler

Det finns numera gott om tv-kanaler som sänder gratis på webben. Utbudet är stort. Det finns kanaler som har specialiserat sig på allt från Indienresor till program om tv-spel. Yellow.tv och Klipkast är två portaler som hjälper dig att hitta tv-kanalerna. Hit går du alltså inte för att hitta SVT eller BBC utan för att se

amatör-tv från hela världen.

yellow.tv
klipkast.com

Inred på webben

Glöm den tråkiga möbelkatalogen! Nu kan du möblera på internet. Det är möbelvaruhuset Svenska hem som har lanserat en interaktiv katalog. Du skapar ditt eget rum på nätet och kan sedan fylla det med butikens möbler. Ja, även om du inte vill handla här kan du få en bild av hur din möblering kan tänkas se ut.

www.inredditrum.se



Billigaste bilmeken

År 2007 skulle Roy & Roger inte ha en chans. Med hjälp av internet går det att hitta rätt bilverkstad. Du kan till exempel gå till offertsjajten Autoinfo. Du skriver in ditt bilmärke och dina behov – och får offerter från verkstäder som kan utföra jobbet.

autoinfo.se

Spel utan kartong

Ingen kan väl ha missat att det går att köpa musik och film

SPRAY BLIR FEMININ

Avancerade ansiktsmasker, fina frisyser och sexiga smycken. Går du igång på det här kan Feminas nya sajt vara något för dig. Kvinnotidningen har slagit sig ihop med portalen Spray, och lanserat en skönhets- och modesajt där du framför allt hittar tips från tidningen.

www.spray.se/femina



Klicka direkt här!
Vill du inte skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforall.se/extra



BUDGETLÅN

SE Det finns mycket att spara på att låna pengar hos rätt bank. På en miljonvilla är skillnaden i ränta över 1 000 kronor i månaden. Nystartade gratistjänsten Easyloan hjälper dig spara. Mata in alla dina uppgifter så begär du in offerter från alla banker. Eftersom lån är individuella ger det här ett bättre underlag än att bara jämföra de officiella räntorna.

En liknande tjänst som har funnits länge är Comboloan.
www.easyloan.se
www.comboloan.se

på nätet, men även försäljningen av digitala dataspel växer. Svenska spelförlaget Paradox har en portal där det går att köpa mer än 100 spel i digital form. Språket på sajten är engelska.
www.gamersgate.com

Missade du museet?

SE Blev det strand och shopping i stället för museibesök i somras? Det är inte för sent! Historiska museet har nämligen lagt ut en stor del av sina samlingar på internet. Du kan alltså se bilder på gamla föremål på skärmen och läsa mer om dem.
mis.historiska.se

Låtar med reklam

SE Popmusikern Peter Gabriel är en av männen bakom den nya, lagliga musiknedladdningstjänsten We7. Här laddar du ned musiken i mp3-format. Att slippa krångliga kopieringsskydd är bra, men det finns tyvärr två hakar. För det första inleds varje låt med en tio sekunders reklamsnutt. För det andra finns än så länge ingen musik från de stora skivbolagen.
www.we7.com



SF svarar på frågor

SE SF, Svensk filmindustri, har gett sin sajt en välbehövlig ansiktslyftning. Och ansträngningarna har lönat sig. Det har blivit lättare att boka biljetter eftersom antalet steg har minskats. Dessutom har sajten kompletterats med en digital frågelåda där det går att mejla frågor till filmrecensenten Ronny Svensson. Ett trevligt initiativ.
www.sf.se

Visa din film

SE På Whytv kan du se morgondagens Ingmar Bergman och Lucas Moodyson. Här har lovande svenska film-skapare en chans att få sina alster publicerade. Att titta är helt gratis, och det krävs inga krångliga installationer.

Tycker du att det låter som Youtube? Nja, inte riktigt. Skillnaden är att allt som läggs ut på Whytv har passerat en redaktion som gör ett urval.
whytv.se



5 NYTTIGA PROGRAM

LÄS PÅ SKÄRMEN

SE I takt med att allt fler skaffar bärbara datorer ökar intresset för e-böcker, alltså en bok som du läser på skärmen i stället för på papper. För att göra det krävs ett speciellt e-boksprogram. Adobe, som är störst på det här, lanserar nu ett nytt program som heter Digital Editions. Här kan du lägga in bokmärken och skapa egna bokhyllor.
www.adobe.com/products/digitaleditions



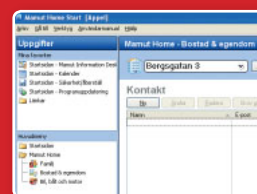
UTROTA SPIONERNA

SE Det mest populära programmet för att rensa bort spioner från datorn är tillbaka. Funktionerna i nya Ad-Aware är i stort desamma, men gränssnittet har fräschats upp. För att slippa betala måste du klicka på Ad-Aware Free och välja att inte registrera när du installerar programmet.
www.lavasoft.com



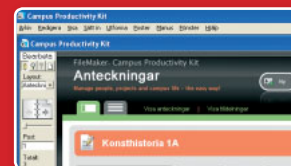
ORDNING PÅ TORPET

SE Mamut Home Free är ett hemarkivprogram som är gratis. Tanken är att du ska registrera all dyrbar egendom. Det finns även en kalenderfunktion för viktiga datum, till exempel inbetalningar till banken eller när försäkringen går ut.
www.mamut.com/se/homeplus



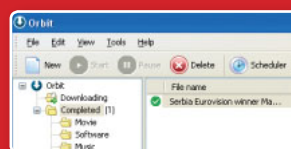
MEST FÖR STUDENTEN

SE Alla som har pluggat vet hur jobbigt det är att hålla reda på anteckningarna. Filemaker släpper nu ett gratisverktyg för alla studenter: Filemaker Campus Productivity Kit. Förutom att samla dina anteckningar har programmet direktpkopplingar till Wikipedia för att söka information.
www.filemaker.se/campuskit



LADDA HEM YOUTUBE-FILMER

SE En nackdel med Youtube är att du inte kan spara filmerna. Programmet Orbit Downloader löser det här galant. Så snart du låter musen vila över en Youtube-film får du se en liten ikon som heter Get it. Genom att klicka på den startar du en nedladdning som sparar filmen på den egna hårddisken.
www.orbitdownloader.com





TIPSA OSS!
Har du hittat
någon bra sajt?
Mejla till
joakim.bergstrom
@idg.se

SANNINGEN OM HITLERS XBOX



OCH 24 ANDRA HÄRLIGT GALNA SURFTIPS

Führerns fullhack

🇬🇧 När bombmattorna faller tungt över Berlin och ryssarna bara är några mil utanför staden nås Führern av fruktansvärda nyheter. Microsoft har stängt av honom från hans Xbox Live-konto eftersom han fullhackat konsolen. En kort film om något som inte står i historieböckerna. www.dampowl.net/2007/06/06/hitlers-ultimate-downfall



Powerpoint-polisen

🇬🇧 Världens bästa Powerpoint-slajdar är inte fyllda med långa meningar, fulla av stavfel och nedklottrade med tusentals konstiga diagram som inte går att utläsa. Vill du tråka ut kollegorna kommer här den ultimata guiden till hur du gör världens sämsta Powerpoint. www.shoutfile.com/v/2wuHqy19/How_NOT_to_use_Powerpoint



Mac eller pc?

🇬🇧 En "Right klicka" eller en "Macbook flippa"? Duellerna om vilken dator du ska ha, har varit många på forum runtomkring i världen. Nu är det rappens tur. Do you klicka or do you flippa? macorpc.org

Vart tar fisens vägen?

🇬🇧 Det har stötts och blötts. Men nu finns äntligen bevisen på vart dina pruttar tar vägen. Här i en japansk (var annars?) vetenskaplig studie får du djupgående kunskaper i fisens vägar. Viktig kunskap. video.feber.se/feber/art/21694/slppt_dig/

Aaaaarhg!

🇬🇧 Tänk vad ett litet skrik kan göra. Både i form av ren skräck – och pur glädje! Japanska män, kvinnor, barn och gamla får sig här en dos av panikskräck. Hysteriskt – och roligt! buzz.bazooka.se/Default.aspx?olderBuzzID=25492&buzzType=0

Bollkoll

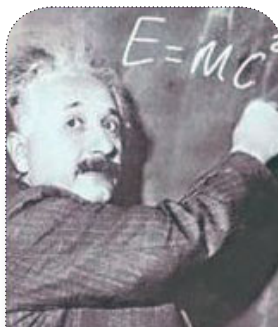
🇬🇧 Varför har inte någon sagt åt honom att det finns andra spel i spelhallen också? Och jag ber dig att kika lite extra noga precis i slutet. Visst fanken tar galningen fram en femma till?

www.collegehumor.com/video:1763736

Är du smart?

🇬🇧 Kul test där du får svara på snabbfrågor och jämförs med tusentals andra.

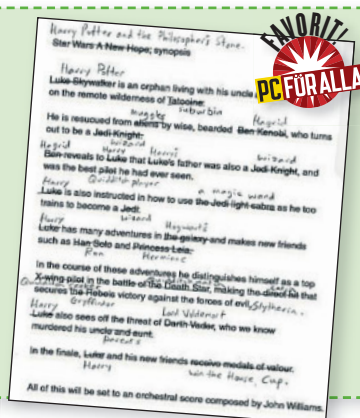
Hur bra gick det för dig första gången? Inte för att jag gillar att skryta men ... 14,2 procent smartare än genomsnittet. Du kan anse dig vara utmanad! www.flashbynight.com/test



SANNINGEN OM HARRY POTTER

🇬🇧 Det finns en hel del likheter mellan Harry Potter och Stjärnornas krig. Men också några olikheter. Till exempel att hjälten heter Harry i den ena och Luke i den andra. Och att Harry är trollkarl och Luke Jedi-riddare. Och så var det typ inga fler ...

www.eatliver.com/i.php?n=2140



Springdårar

🇬🇧 Tv-kille 1: Kan vi inte bara skippa allt runtomkring och göra en show där man springer som en galning och aldrig lyckas nå ända fram?

Tv-kille 2: Genialiskt! Och så ska man förnedras lite för att man inte når målet?

Tv-kille 1: Bara att wrappa ytterligare en succé! www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=23827

Starta en egen sekt

🇬🇧 Visst har du, precis som jag, funderat på att bli

sektledare på fritiden? Här är en 13 minuters snabbkurs i sektledandets nobla konst. Du får allt från själva grundandet till hur du manipulerar dina undersåtar. Allvar och humor på en gång. video.google.com/videoplay?docid=1423349163169488744

Dansens utveckling

🇬🇧 Musikaliskt mästerverk tar dig genom dansens historia på ett minst sagt svängigt sätt. Sex minuter pur dansglädje presenterad i högsta tempo. Swing it! www.youtube.com/watch?v=dMH0bHeiRNq

Mänskligt Tetris

🇬🇧 En gigantisk vägg som rör sig i hög fart. Ett litet hål. En stor man som ska igenom hålet. Här är mänskligt Tetris som tv-show. www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=23786



MEG PÅ PCFÖRALLA.SE
Klicka direkt här!
 Vill du inte skriva av adresserna? Här hittar du dem som klickbara länkar.
pcforall.se/extra



Saker du inte ser

Plötsligt dyker han upp. Den hjälmförsedda galningen blåser förbi dig i en specialbyggd kundvagn (från Ica) med en kraftig raketmotor som sprutar ut meterlånga eldslågor.
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=23666

Google är Gud

Har du någonsin funderat på hur Google kan veta så mycket om vad som finns på nätet? På Googlekyrkan anför nu nio härliga – och odiskutabla – bevis på att Google faktiskt är Gud.
www.thechurchofgoogle.org

Malmö över alles

Nu har Malmö bestämt sig för att man helt enkelt måste få ett bra badhus för alla barn. Staden är ju trots allt, enligt sossarna i Malmö, "tredje rikets största stad".
www.youtube.com/watch?v=0dJLA8bCiTO

10 udda öl

Här är tio ölsorter som kommer att göra dig unik vid nästa pubruna. Eller vad sägs om det 25-



procentiga Samuel Adams Utopia (bra namn!) eller Kwispelbier, som har tagits fram för att passa din hund?!
www.oddee.com/item_86745.aspx

Mangel i mikron

En deodorant. En fotboll. Ett stycke julbelysning. Alla tre har de gemensamt att de inte mår bra i en mikro på full effekt. Raketforskare har nu satt upp en bra sajt kring vad som inte hör hemma i mikron.
www.u-starvin.com/micromaniac/index.html



Zombiejakt

Han är bara ett barn. Ändå har han förvandlats till en odöd skapelse. Men den här zombien äter inte bara människohjärnor. Se upp Donatello!
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=24044

Öppna din gardin

Den definitiva instruktionsfilmen kring hur du automatiskt öppnar en gardin på bottenplanet, från övervakningen.
www.collegehumor.com/video:1765113

EN BLIVANDE DÖDSMETALLARE

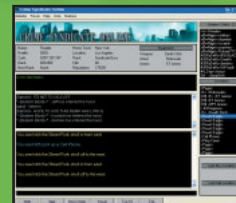
Det finns minst en dödsmetallare i varje klass har jag hört. Skolavslutningen i den här klassen med ettagluttare visar tydligt vem som kommer att tjata om att få gå och kolla på Dismember när han är 14.
www.i-am-bored.com/bored_link.cfm?link_id=23636



5 TIPS FÖR SKÖNA LIRARE

BLI SOM TONY

Nu kan du bli din egen Tony Soprano och starta ett eget maffiasyndikat. Sälj droger, vapen och annat olagligt och se till att bli nummer 1. Inte snyggt, men ett välmatat textbaserat lir.
www.crimesyndicateonline.com



BAKLÄNGESFLIPPER – MED 3 MYNT

Helt flippat flipperspel! Fånga mynten innan de faller igenom och se till att skjuta upp dem på rätt bumprar igen. Kaotiskt och komplicerat, men svårt beroendeframkallande.
www.donutgames.com/play/lucky_coins



TA INTE SISTA KULAN

Smyga, skjuta och ladda om. Skjut lite mer och ta dig vidare. Lastshot är en härlig fingerbrickare och faktiskt riktigt spännande. Synd bara att du inte kan spara!
www.freeonlinegames.com/embed.php?g_id=13782



MÅNADENS RYMDSKJUTARE

Skjut dig sakta men säkert fram mot målet (vad det nu är) i mysiga Airfox. Sköna kontroller, snabb-laddat och perfekt för en mikropaus på jobbet. Lite för lätt för experten på "nedåtrullare", men väl värt en timme!
www.ucanplay.com/index.php?action=playgame&gameid=886



GRATIS FANTASY-EPOS – KAN KOSTA KULOR!

Har du tröttnat på World of Warcraft? Kika då in på Last Chaos. Ett massivt online-rollspel som är helt gratis. Snyggt som bara den och givetvis kan du "levla" din karaktär. Du kan också köpa svärd, rustningar och annat spännande för riktiga pengar – precis som i Entropia Universe.
lastchaos.aeriagames.com/front_page





Redaktör: Martin Appel
E-post: martin.appel@idg.se
Redaktör för frågor & svar



Fredrik Agrén
E-post: fredrik.agren@idg.se
Svarar på: Windows och program

Vi besvarar dina frågor och publicerar dina tips. Redaktionen förbehåller sig rätten till redigering av insänt material. **Postadress:** PC för Alla, Karlbergsvägen 77, 106 78 Stockholm

HUR GÖR JAG FÖR ATT FIXA MUSIK TILL DISKOT?

P Mina barn ska ha fest och jag har lovat att fixa musik till diskot. Jag vet hur jag gör för att bränna cd-skivor i Windows Media Player, men när jag spelar upp dem blir det långa pauser mellan låtarna. Finns det något smart sätt att göra så att låtarna "tonar in" i varandra, som en riktig disc-jockey gör? **Monica**

SVAR: Om du har musiken på datorn är det här enkelt fixat. Mediespelaren Windows Media Player har nämligen en så kallad övertoningsfunktion. Den gör att pausen mellan låtarna försvinner. I stället kan du välja att låta dem överlappa varandra. Låt nummer två börjar alltså några sekunder innan låt nummer ett har slutat. Det här kan verka konstigt, men med tanke på att många låtar slutar med en uttoning blir effekten som regel ganska bra. Det låter nästan som när en riktig discjockey mixar!

För att använda den här funk-

tionen väljer du *Visa, Förbättringar, Övertoning och automatisk volymutjämning*. Nu ser du två alternativ längst ned på skärmen. Genom att aktivera *Automatisk volymutjämning* höjs eller sänks volymen på låtarna så att alla blir lika starka. Det här är bra eftersom mp3-filerna ofta har rätt olika volym.

Väljer du *Aktivera övertoning* får du se ett litet reglage. Med det väljer du under hur många sekunder du vill att övertoningen ska vara. Runt fem sekunder brukar vara lagom.

Om du vill spela upp musiken från en vanlig cd-spelare blir det

svårare. Vanliga cd-spelare klarar nämligen inte av att övertona låtarna på samma sätt som datorn gör. Det du kan göra är i stället att ta in dina låtar i ett ljudprogram och

"mixa ihop dem".

Du gör då flera låtar till ett enda ljudspår.

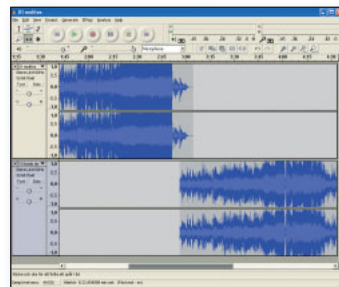
Ett bra program som är helt gratis heter Audacity, som du hittar på

Månadens cd. För att mixa två låtar öppnar du programmet och väljer *Project, Import Audio*. Leta rätt på den första musikfilen och bekräfta med *OK* så visas låten som ljudkurvor. Gör på samma sätt med alla låtar du vill mixa ihop. Du ser nu hur de hamnar

ovanför varandra. När du är klar är det bara att klicka på knappen med dubbelpilar. Den låter dig flytta spåren i sidled så att de överlappar varandra.

För att spara väljer du *File, Export as WAV* (eller *MP3*). Avsluta Audacity, högerklicka på filen du har sparat och välj *Skicka till, CD-enhet* så bränner du den på en cd-skiva. Se bara till att välja musik-cd i den dialogruta du får se – för att du ska kunna spela upp skivan i en vanlig cd-spelare.

Martin Appel



Fixa mixen. I gratisprogrammet Audacity kan du mixa ihop flera låtar så att pauserna försvinner.

LÄSARNAS BÄSTA LÖSNINGAR – FRÅN PCFÖRALLA.SE/SUPPORT

PC FÖR ALLA SUPPORT

Har du pc-problem? Gå in på vårt supportforum så får du hjälp – helt gratis. Här är tre av många frågor som har fått svar.

Datorn startar inte

P Min familj har en dator som har fungerat felfritt i många år, men nu startar den helt enkelt inte. Allt är inkopplat precis som det ska och alltid har varit.

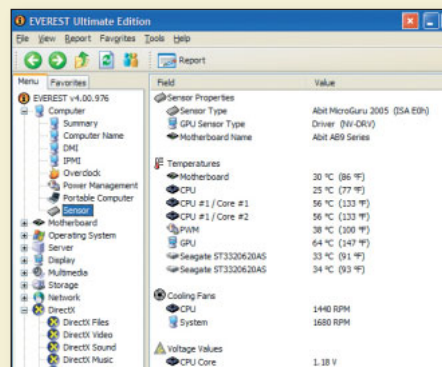
När jag trycker på startknappen händer ingenting.

En sak vi har noterat är att om vi drar ut sladden och väntar cirka en minut, blinkar startlampan en gång. Det låter som att den skulle starta, men den lägger av direkt. Fläkten sätter i gång i någon sekund, sedan lägger den av. Någon som kanske vet vad man kan göra åt saken? **Whitel**

SVAR: Har datorn en reset-knapp i fronten? Om den har det – kontrollera så att den inte fastnat helt eller halvvägs intryckt. **Mikael63**

Har min dator feber?

P Finns det något sätt att mäta temperaturen på processorn och grafikkortet? Jag har en Intel Pentium 4-processor? **ESD**



Ta tempen. Programmet Everest visar hur varm din dator är. Det finns i en testversion på nätet.

SVAR: Du kan se temperaturen i datorns Bios eller genom att installera programmet Everest (www.lavalys.com). Under rubriken



Bengt Hjörd

E-post: bengt.hjord@idg.se
Svarar på: **digital bild och video**



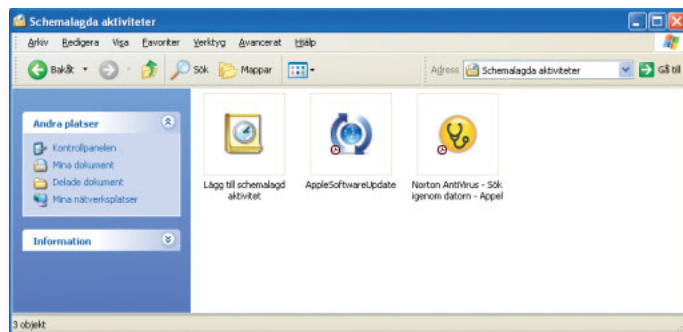
Lina Otterdahl

E-post: lina.otterdahl@idg.se
Svarar på: **språk och trender**



Helena Reistad

E-post: helena.reistad@idg.se
Svarar på: **internet och sökning**



Fullmatat schema. Du kan låta datorn schemalägga olika aktiviteter.

Dolda program kan vara förklaringen till att datorn surrar

P Jag har ett problem som är väldigt irriterande. Ofta när jag är uppkopplad på internet så börjar ett okänt program att starta, vilket låser all annan aktivitet på datorn. Ett surrande ljud hörs hela tiden det pågår.

Hur kan jag avbryta detta – eller helt stänga av det? Det syns inte vilket program som är i gång, men jag misstänker något skanningsprogram.

Ragnar Andersson

SVAR: Det finns många program som skannar din hårddisk med jämna mellanrum. Det kan till exempel vara ditt antivirusprogram eller en mediaspelare. Du kan kolla vilka det kan handla om genom att välja **Start, Kontrollpanelen, Schemalagda aktiviteter**. Här kan du lägga till och ta bort aktiviteter.

Ett annat alternativ är att trycka de tre tangenterna **Ctrl, Alt** och **Delete** samtidigt. Klicka på **Aktivitetshanteraren**. Under fliken **Program** kan du se vilka program som är i gång. Du kan tvångsavsluta dem med knappen **Avsluta aktivitet**.

En annan, och betydligt enklare förklaring är att du har glömt en cd-skiva i datorn! Om något program, till exempel Internet Explorer, får för sig att vilja läsa från cd:n kan det här betyda att datorn låser sig medan den söker igenom skivan. Du hör också ett surrande ljud.

Ett bra tips är därför att se till att inte ha någon cd-skiva i datorn när du inte använder skivan.

Martin Appel

Dator i programmet finns en sensor. Om du klickar där kan du se temperaturen. (Programmet kostar pengar, men finns i en gratis testversion.)

Talisman

Mapparna går inte att radera

P Jag har ett problem i Windows Vista. Efter att ha avinstallerat ett antal program finns det några tomma mappar under **Program files**. Dessa går inte att radera! Vi har endast ett konto på datorn och det är ett administratörskonto, så det borde funka? Jag får hela tiden ett meddelande om att jag saknar behörighet för denna åtgärd.

Jag har provat att stänga av användarkontrollen (uac) men det hjälper inte ett smack, vad ska jag göra?

Helene

SVAR: Du kan testa att starta datorn i **Felsäkert läge**. Det gör du genom att trycka på tangenten **F8** upprepade gånger samtidigt som du startar datorn. Sedan kan du testa att ta bort mapparna.

Helren

Tjäna pengar på mina bilder

P För några månader sedan skrev ni om några olika sajter dit jag kunde skicka mina digitalbilder och tjäna pengar. Tyvärr kan jag inte hitta denna artikel på er sajt. Kan ni hjälpa mig?

Klas Wallin

Lönsamt. Du kan sälja dina pengar på internet – och tjäna tusenlappar!



SVAR: Enklarest hittar du artikeln genom att surfa till pcforall.se/extra och klicka på nummer **3/07**. Den översta länken leder till en så kallad pdf-fil som gör att du kan läsa artikeln på skärmen. Klicka bara på länken vid rubriken **Kan jag bli rik på mina foton**.

Lina Otterdahl

Läsartipset

SÅ BLIR DU AV MED NERO



Brännbart. Har du problem med avinstallationen av Nero kan du använda installationsprogrammet.

P Jag läste i PC för Alla om avinstallation av cd-brännarprogrammet Nero. Det fungerar inte alltid att använda funktionen **Lägg till/ta bort program** när det gäller Nero och en del andra program. I stället får man använda installations-cd:n till Nero och välja att avinstallera programmet. Ett annat alternativ är att ladda ned ett avinstallationsverktyg från Neros hemsida. Efter det går det att ominstallera Nero igen.

Johnny Anderberg

Hur spelar jag video på datorn?

P Jag har inte någon dvd-spelare i min dator, så nu har en god vän överfört en viktig videoinspelning till cd. Tyvärr kan jag inte se filmen när jag placerar cd-skivan i datorn.

Ska jag göra några inställningar eller ladda ned något särskilt program? Jag har Windows inbyggda mediaspelare och den fungerar utmärkt när jag spelar eller rippar över musik. Hur och vad ska jag göra?

Mona Bordui

SVAR: Vilket program du ska använda för att titta på filmen beror på vad det är för format på den. Vet du vad det är för filformat på videoinspelningen så kan du välja rätt program.

Ett bra gratisprogram som kan spela upp nästan alla olika format som finns är VLC Player. Testa gärna med det programmet. Du hittar det på Månadens cd, och på pcforall.se/extra finns en enkel kom igång-guide till programmet.

Pontus Jeppsson



Mångsidigt. Gratisprogrammet VLC Player klarar av att spela upp nästan alla sorters videofilmer.





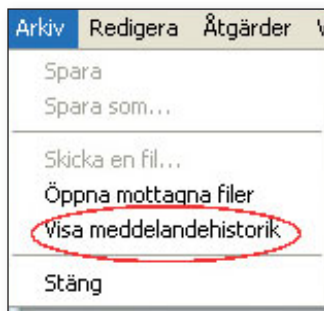
SÅ KAN DU SPIONERA PÅ DINA BARN I MSN



? Ni borde skriva om hur det går till att logga historiken i MSN Messenger. Många tonårsföräldrar skulle behöva göra det för att se vad som försiggår på nätet, vad deras barn skriver och tar emot. Det är rätt hårda ord ibland.

Jag har själv barn på nio och tolv år och har haft mycket nytta av detta.

Fredrik



Övervakning. I Windows Live Messenger går det enkelt att spara allt som sägs i en chatt.

SVAR: Ja, historiken i MSN Messenger (eller Windows Live Messenger som programmet numera heter) är en bra funktion, både för barn och vuxna. Vad det handlar om är att programmet "loggar" all kontakt. Både de meddelanden som skrivs och tas emot lagras i en textfil. Varje person i din kontaktlista får en egen textfil där era konversationer samlas.

Att på det här sättet spara Messenger-samtalen kan vara nyttigt om du brukar glömma vad du chattar om. Det är ju lätt att exempelvis glömma bort att skriva ned en adress eller ett telefonnummer som du får när du chattar.

Historiken kan, precis som du påpekar också användas för att hålla koll på barnen. Det bör dock poängteras att det här inte är det mest säkra skyddet. Funktionen är nämligen lätt att slå av, och

själva historiken lagras som en fil på hårddisken – och den går att slänga. Till skillnad från speciella barnvaktsprogram finns det som standard inget lösenordsskydd för att stoppa det här.

För att koppla på historiken i Windows Live Messenger går du in under **Verktyg, Alternativ, Meddelanden**. Under rubriken **Meddelandehistorik** klickar du i rutan **Behåll automatiskt en historik med mina konversationer**. Här väljer du också var på hårddisken du vill spara dina konversationer.

För att titta på en historik väljer du **Arkiv, Visa meddelandehistorik**. Om du gör det i huvudfönstret får du nu välja vilken av dina kontakter du vill visa historiken för.

Gör du det i stället i ett öppet chattfönster får du i stället se historiken för just den kontakten.

Martin Appel



Hur blir datorn norsk?

? Vilka tangenter ska jag trycka på för att få ett danska ä och ö och ett norskt ö på ett svenskt tangentbord? Det lär ska gå.

Släktforskarare

SVAR: Det finns flera sätt att få fram utländska tecken på datorn. I vissa program finns det funktioner för att infoga specialtecken. I exempelvis Word väljer du **Infoga, Symbol**. Här kan du bläddra dig fram till våra grannländers ä och ö.

Saknas den här funktionen i ditt program kan du använda något som kallas för ascii-koder. Du får då fram ovanliga tecken genom att hålla Alt-tangenten nedtryckt och samtidigt skriva ett antal siffror på det numeriska tangentbordet, alltså sifvertangentbordet längst till höger på tangentbordet.

Här nedan ser du ascii-koderna för våra nordiska tecken, och fler koder hittar du om du går in på sajten www.asciitabell.se

Martin Appel

Å	Alt+0197
å	Alt+0229
Ä	Alt+0196
ä	Alt+0228
Æ	Alt+0198
æ	Alt+0230
Ö	Alt+0214
ö	Alt+0246
Ø	Alt+0216
ø	Alt+0248

FON HAR FÖRSVUNNIT

P Jag har en fråga som gäller Fon. Jag har kopplat in min router, och alla lampor fungerar. Men när jag ska registrera mig på nätet, kommer jag aldrig till webbsidan. Längst ned på min dator ska det finnas en ikon för trådlöst nätverk, men den finns inte. I stället står det bara "lokalt nätverk". Vad göra åt detta, vad kan felet vara?

David Fon-trat

SVAR. Förutsättningen för att Fon ska fungera är att din dator har något som kallas för ett trådlöst nätverkskort. På bärbara datorer är det här i princip standard, men på stationära datorer är det inte lika självklart. Vad som gäller för just din dator kan du se i handboken eller fråga i butiken.

Om din dator skulle sakna trådlöst nätverkskort är det inget stort problem. Sådana finns nämligen att köpa i alla datorbutiker eller elektronikvaruhus. Ett nätverkskort kan vara internt eller externt. Väljer du det interna måste du öppna datorn och börja skruva. Ett

externt är därför mycket smidigare. Det trycker du bara in i datorns usb-kontakt.

På en dator som har ett nätverkskort visas det en ikon längst ned till höger. Är nätverkskortet trådlöst symboliseras det med tre små vågor runt symbolen. Har du både ett trådbundet och ett trådlöst nätverkskort har du alltså två nätverksikoner.

För att koppla upp dig mot Fon högerklickar du på ikonen för det trådlösa nätverket och väljer **Visa tillgängliga trådlösa nätverk**. Nu får du se din Fon-uppkoppling och väljer den genom att trycka på **Anslut**.

Skulle det vara så att du har ett trådlöst nätverkskort utan att ha ikonen till höger kan det bero på olika saker:

■ Nätverkskortet har blivit dolt.

Du visar det genom att klicka på dubbelpilen strax till vänster om klockan.

■ Någon kan ha tagit bort nätverksikonen. Visa den genom att välja **Start, Kontrollpanelen, Nätverksanslutningar**. Högerklicka på ikonen som heter **Trådlös nätverksanslutning** och välj **Egenskaper**. Här bockar du för alternativet **Visa ikon**.

■ Det trådlösa nätverkskortet kan ha blivit inaktiverat. Även här klickar du på **Start, Kontrollpanelen, Nätverksanslutningar**. Högerklicka på **Trådlös nätverksanslutning** och välj **Aktivera**.

Om inget av detta fungerar skulle jag kontakta den butik som sålde datorn eller nätverkskortet, för i så fall är något säkert fel.

Martin Appel



Fontastiskt. Kopplar du Fons router till ditt bredbandsjack kan du surfa gratis när du är ute på resa. Men din dator måste ha ett trådlöst nätverkskort!

Tryggheten varar i hela tre år

P Jag hade en Dell-skärm som jag var mycket nöjd med tills den plötsligt inte visade någon bild längre. Väl medveten om att den ettåriga garantitiden hade gått ut vände jag mig till en tv-reparatör. Felsökningen kostade 300 kronor, och jag fick då veta att apparaten inte gick att laga.

Jag vände mig till Dell och fick svaret att de bara bytte delar under garantitiden. Om en apparat upphör att fungera sedan garantitiden gått ut måste den alltså skrotas.

Är köparens situation verkligen denna? Kan det vara sant att om något går sönder efter garantitiden så är det lika billigt att köpa nytt?

Mikael Sinko

SVAR: När du handlar prylar finns det två sorters "garantier". Det du tänker på är garantitiden på ett år. Den är frivillig, men nästan alla företag har den.

Du har även något som kallas för reklamationsrätt, och den gäller i tre år (två år för köp gjorda före den 1 april 2005).



Kolla här. På konsumenträtt.konsumentverket.se beskrivs vilka rättigheter en konsument har.

Eftersom reklamationsrätten är inskriven i konsumentköplagen kan inget företag komma undan den.

Oavsett om det handlar om garantin eller reklamationsrätten måste felet vara "ursprungligt". Om du själv har haft sönder prylen har du med andra ord ingen garanti.

Vad skiljer då garantin och reklamationsrätten? Jo, den stora skillnaden är bevisbördan. Så länge garantin gäller måste säljaren bevisa att det är du som har haft sönder prylen. Under den tid du har reklamationsrätt är det du som måste bevisa att felet fanns där från början.

I ditt fall skulle jag alltså säga att du borde ha kunnat kontakta Dell från början, och med stöd av konsumentköplagen fått den lagad eller utbytt.

Att det är dyrt att reparera en produkt betyder inte att butiken har rätt att vägra. Däremot kan de förstås välja att ge dig en helt ny produkt i stället för att reparera din gamla. Det här är ganska vanligt, framför allt när det gäller billigare prylar.

Martin Appel

månadens efterlysning

VAR FÅR JAG BÄST BACKUP?

P Jag undrar om någon känner till något program för säkerhetskopiering till cd eller dvd som fungerar enligt följande:

Säg att jag vill spara tio gigabyte från min hårddisk. Då skulle jag vilja markera de filer/kataloger som ska säkerhetskopieras. De kommer naturligtvis inte att rymmas på en skiva, och då vill jag att programmet ber mig sätta i skiva 2 när det är klart med skiva 1.

Skulle programmet även klara av att packa filerna (typ zip) vore det en bonus.

Bo Thoo





MÅNADENS TEMA:
DIGITALFOTO

15 TOPPPROGRAM FÖR DINA DIGITALA FOTON

Varsågod, här är de bästa programmen för de digitala bilder du tog i somras. Du hittar allt från kraftfulla bildbehandlingsprogram och smarta digitala fotoalbum till program som återställer förlorade bilder. Och alla program är gratis!

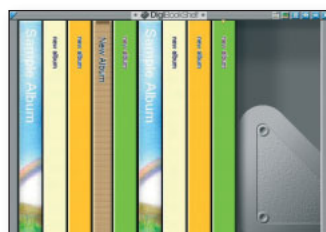
Digibookshelf 11.0

Ett mycket komplext program som låter dig skapa ett digitalt fotoalbum på datorn. Digibookshelf har många inställningsmöjligheter och du kan skräddarsy dina fotoalbum så att de blir precis som du vill ha dem.

Programtyp: Digitalt fotoalbum.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



Bokhylla. Med Digibookshelf kan du stoppa in dina bilder i virtuella fotoalbum.

Exif Image Viewer 1.1.7.19

Enkelt program för att visa dina digitala bilder, men också för att

läsa av dina bilders exif-information, det vill säga information om när bilden togs och vilka inställningar du hade vid fototillfället.

Programtyp: Visar info om digitala bilder.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



Fresh View 7.22

Det lilla programmet Fresh View är en utmärkt hjälpre för att hålla koll på och titta på dina multimediafiler i datorn. Programmet låter dig se på videoklipp, lyssna på musik och titta på bilder. Fresh View

har stöd för hela 86 olika format, exempelvis jpeg, gif, bmp, tif, mp3, wav, avi och mpeg. För att kunna använda programmet måste du först registrera det. Det gör du här: www.freshdevices.com/register.html



FULLVERSION

KRAFTFULL FOTOSTUDIO FÖR DINA BILDER

Codedcolor Photostudio hjälper dig att redigera och sortera dina bilder – och dela med dig av dem till andra.

Efter semestern har du antagligen en mängd nya digitala foton på allt från släktingar och vänner

till häftiga turistmål. Risken finns att dessa försvinner i det allmänna kaoset på din hårddisk. Med Codedcolor 2007 kan du snabbt och enkelt bringa ordning i bildröran och sortera dina bilder på ett överskådligt sätt. Programmet låter dig även redigera fotografierna och innehåller många smidiga funktioner för att du ska kunna dela med dig av dina bilder till andra. ■

Så installerar du Codedcolor 2007

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på **Installera** i faktarutan intill programmet. **Codedcolorsetup_en.exe** (installationsfilen) finns i mappen **Fullversioner/Codedcolor** på skivan, för dig som vill installera programmet manuellt. I programmet väljer du **Help** och sedan **Registration**. Klicka på knappen **Register**

Now. Då öppnas ett fönster i din webbläsare. Klicka på **Register or purchase (New users click here)** och fyll i dina uppgifter. (Har du tidigare registrerat program hos Codedcolor ska du klicka på **Upgrade (Existing users login here)**. Ett mejl skickas då till dig med din registreringskod. Klicka på **Enter Registration Key** i samma ruta som knappen **Register Now** och fyll i din e-postadress samt registreringskoden.

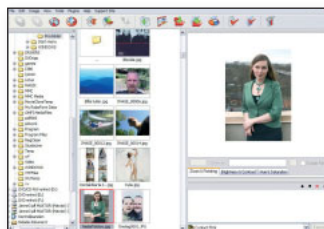
CODEDCOLOR 2007

Programtyp: Bildhantering.
Utgivare: 1Stein GmbH.
Kontakt:
www.paragon-software.com
Systemkrav: Windows XP/2000/Vista, internetuppkoppling
Språk: Engelska.



MEER PÅ PCFORALLA
.se

Alla program i
 Månadens tema
 hittar du också på:
pcforalla.se/program



Full koll. Du kan se en översikt av dina bilder och samtidigt detaljstudera en av dem.

Programtyp: Visar multimediefiler.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.

Gphotoshow Free 1.6.2

Med Gphotoshow Free kan du använda dina favoritbilder för att skapa en egen skärmläckare.

Skärmläckaren kan bestå av en enda bild eller av ett helt bildspel.

Programtyp: Gör din egen skärmläckare.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



Image Browser Arctic 5.0

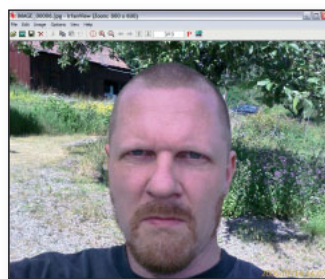
Image Browser Arctic är ett enkelt program för att visa digitala bilder. Det som är programmets stora styrka är bildspelsfunktionen. Denna del innehåller mängder av inställningar och funktioner som

gör dina bildspel till något extra. Bland mycket annat kan du koppla mp3-låtar till bildspelen, så du får musik som spelas upp automatiskt när du tittar på dem.

Programtyp: Skapar bildspel.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



Helskärm i Irfanview. Du ser hela bilden med bara en liten menyrad längst upp.

Irfanview 4.0

Med det här enkla och populära programmet kan du främst titta på dina digitala bilder, men Irfanview innehåller även några enklare redigeringsfunktioner. Med i programpaketet finns även ett smart verktyg som låter dig skapa dina egna bildspel. Tycker du inte att bildbehandlingsfunktionerna som följer med räcker till, så finns en rad tilläggs-

program att tanka ned gratis från programmets sajt.

Programtyp: Enkelt bildbehandlingsprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000/Vista.

Språk: Engelska.

Jalbum 7.1

Med Jalbum skapar du ett fotoalbum som visas på din hemsida. Programmet är lättanvänt och innehåller många smarta funktioner, exempelvis kan det automatiskt ändra storleken på bilderna så att de passar på din sajt.

Programtyp: Fotoalbum på webben.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000/Vista.

Språk: Engelska.

Myalbum 2.4

Myalbum är ett digitalt fotoalbum som låter dig organisera dina bilder och gör det enkelt för dig att titta på dem på datorskärmen, precis som i ett vanligt fotoalbum. Myalbum har också stöd för några vanliga video-



Minnen. Fotoalbum APS från Clas Ohlson för pappersbilder är bra, men minst lika bra är de digitala Jalbum och Myalbum.

PSST!
 Missa inte ljudboken!



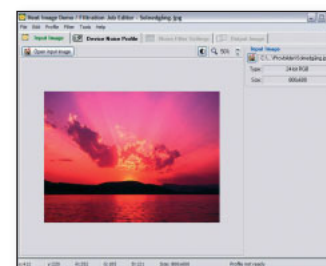
På Månadens cd finns **Mannen från Barnsdale: Historien om Robin Hood och hans legend**, en spännande bok av Dick Harrison.

format, till exempel avi, mov och mpeg.

Programtyp: Digitalt fotoalbum.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



Förhandsgranska. Här ser du det färdiga resultatet efter dina finjusteringar.

Neat Image 5.5 Lite

Ett program för att finjustera dina digitala bilder på flera olika sätt. Neat Image är ett bra verktyg om du exempelvis vill jämna till bilder tagna med ett högt iso-värde.

Programtyp: Justera digitalbilder.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.



LINUX OCH WINDOWS PÅ SAMMA DATOR

Med Virtual Box kan du enkelt köra dubbla operativsystem på en och samma dator.

Är du nyfiken på att testa operativsystemet Linux, men vågar inte ta steget fullt ut och överge Windows helt? Då är

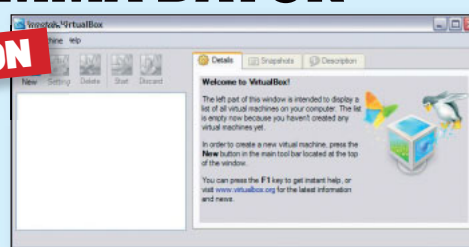
VIRTUAL BOX

Programtyp: Virtuellt dator.
Utgivare: Innotek.
Kontakt: www.virtualbox.org
Systemkrav: Windows XP/2000, internetuppkoppling.
Språk: Engelska.

Virtual Box lösningen för dig. Med programmet installerat kan du nämligen köra både Linux och Windows på samma dator. Programmet har ett mycket lättbegripligt grafiskt gränssnitt, vilket gör installation och användande av de båda operativsystemen mycket enkelt. ■



FULLVERSION



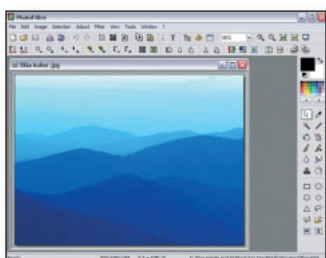
Så installerar du Virtual Box

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **VirtualBox_1.4.0.msi** i mappen **Fullversioner/VirtualBox** på skivan.

Hjälp. I programmet finns tydliga steg för steg-instruktioner om hur du ska gå tillväga.



PÅ MÅNADENS CD



Konstverk. Photofiltre innehåller många spännande filter och effekter.

Photofiltre 6.2.7

Program som med hjälp av filter och snygga effekter låter dig göra om dina bilder till små konstverk. Du kan även redigera bilderna på vanligt sätt med Photofiltre.

Programtyp: Filter till dina bilder.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000.

Språk: Engelska.

Photoshop Album 3.0 Starter Edition

Det här är gratisversionen av Adobes Photoshop Album och den är på svenska. Programmet hjälper dig främst med att hålla ordning på dina digitala bilder genom att organisera dem, skapa fotoalbum och låta dig dela med dig av bilderna till släkt och vänner. Det går även att utföra enklare redigering av bilderna med Photoshop Album, som exempelvis att ta bort röda ögon.

Programtyp: Fotoprogram.

Systemkrav: Windows XP/2000.

Språk: Svenska.

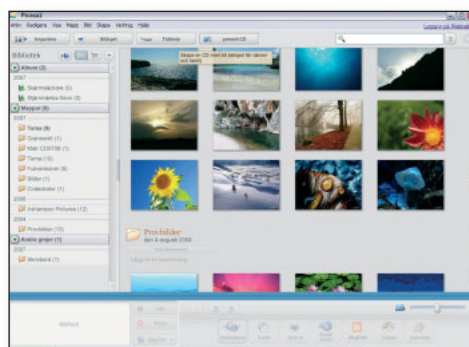
Picasa 2.2

Både ett av de bästa och ett av de populäraste programmen för att organisera dina digitala bilder. Picasa är ett mycket lättanvänt program som även har verktyg för att utföra viss redigering av dina bilder.

Programtyp: Fotoprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/2000.

Språk: Svenska.



Automatik. Picasa letar upp alla bildfiler som finns på din dators hårddisk och visar dem på ett överskådligt sätt.

Shellextension 2.0

Med Shellextension installerat får du fram nya menyval när du högerklickar på en bild. Du får valen att konvertera bilden till



Högerklick. Shellextension ger dig fler val.

ett annat format, skriva ut den eller se en miniatyrversion av bilden.

Programtyp: Högerklicka för att konvertera bilder.

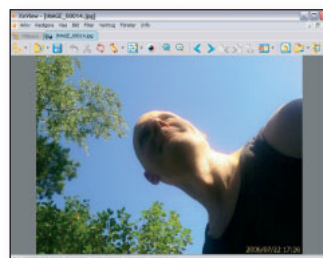
Systemkrav: Windows 98/Me/

XP/NT/2000.

Språk: Engelska.

Xnview 1.91

Xnview har stöd för över 400 olika bildformat och innehåller mängder av verktyg för redigering av dina digitala bilder. Det står sig mycket väl i konkurrensen med



kommersiella program – och som en bonus är det dessutom på svenska.

Programtyp: Bildbehandlingsprogram.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/NT/2000/Vista.

Språk: Svenska.



Zero Assumption Digital Image Recovery 1.2

Digital Image Recovery är ett program som hjälper dig att återställa förlorade bilder på din digitalkameras minneskort. Du behöver ha en minneskortsläsare till din dator för att det ska fungera.

Programtyp: Återställer förlorade bilder.

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/2000.

Språk: Engelska.

Populärt. Xnview är ett kraftfullt men enkelt bildbehandlingsprogram.

SKYDD MOT INKRÄKTARE

F-Secure Internet Security 2007 är ett komplett antivirusprogram som uppdaterar sig auto-

matiskt i bakgrunden så snart det känner att du är ute på internet. Och tack vare F-Secures dagliga uppdateringar är du maximalt skyddad mot virus och andra elakheter. F-Secure Internet Security 2007

innehåller även en brandvägg.

Innan du installerar programmet måste du avinstallera ditt gamla antivirusprogram från din dator. Gör du inte det finns risken att din dator inte startar över huvud taget!

För att få tre månaders gratis uppdateringar måste du registrera programmet. Det gör du genom att skriva in prenumrationsnumret **CQRZ-CGGQ-BXMC-3G9X-3R9D** när du installerar pro-



grammet. Denna version av F-Secure fungerar med fria uppdateringar fram till den 25:e december 2007.

Har du problem med installation, registrering eller programmet kan du få hjälp på www.f-secure.se.

Välj först **Privat** och därefter **Support & Nedladdning**. Du kan även nå företagets supportavdelning på mejladressen: support@f-secure.se.

Vill du ha support via telefon ska du ringa **08-507 440 11**. ■



FULLVERSION

SÅ RADERAR DU ALLA FILERNA – FÖR GOTT!

Paragon Disk Wiper raderar all information på hårddisken så att den inte kan återskapas.

PARAGON DISK WIPER 7.0 PERSONAL

Programtyp: Rensa filer från datorn.

Utgivare: Paragon.

Kontakt:

www.paragon-software.com

Systemkrav: Windows 98/Me/XP/2000, internet-uppkoppling.

Språk: Engelska.

Tänker du slänga din gamla pc, sälja den eller ge bort den till någon? Tänk då på att den information du har haft på datorns hårddisk väldigt enkelt kan återställas, även om du har raderat allt innehåll på hårddisken. Med Paragon Disk Wiper 7.0 behöver du inte oroa dig för att dina gamla filer ska hamna i orätta händer. Programmet låter dig radera innehållet på din hårddisk för gott, så att det inte kan återställas. Var dock försiktig så du inte använder programmet på en hårddisk som har information du vill ha kvar!

Så installerar du Paragon Disk Wiper 7.0 Personal

Klicka på knappen **Fullversioner** på skivans startsida. Klicka sedan på knappen **Installera** i faktarutan intill programmet. Om du hellre vill installera programmet manuellt hittar du installationsfilen **dw70personal.exe** i mappen **Fullversioner/Paragon** på skivan.

För att kunna använda programmet som en fullversion måste du registrera det. Det gör du genom att klicka på knappen **Registration** i rutan som visas när du installerar programmet.

När du har klickat på knappen öppnas ett fönster i din webb-läsare. Fyll i dina uppgifter och klicka på **Submit**. Ett mejl skickas då till dig med din registreringskod. Fyll i denna registreringskod i rutan **Serial Number**.

Så kommer du i gång med PC för Allas cd

Stoppa in cd:n i din cd-läsare. Om du har funktionen Autostart i Windows påkopplad startar skivan direkt. I annat fall får du gå in via Utforskaren och leta reda på din cd-läsare.

Godkänn villkoren genom att klicka på knappen **Ja, jag godkänner**, så kommer du till skivans startsida. Du når alla avdelningar genom att klicka på motsvarande knapp överst i menyn. Du kan också klicka direkt på texten om avdelningen på skivans startsida.

För att komma tillbaka till startsidan klickar du på knappen **Huvudmeny** längst upp till vänster.



34 PROGRAM PÅ CD:N

FULLVERSIONER

Codedcolor Photostudio 2007.

Bildhantering.

Paragon Disk Wiper 7.0 Personal.

Rensa din dator säkert.

Virtualbox. Kör flera operativsystem på en dator.

TEMA: DIGITALA BILDER

Digibookshelf 11.0. Digitalt fotoalbum.

Exif Image Viewer 1.1.7.19. Visar information om digitala bilder.

Fresh View 7.22. Ger bra översikt av dina bilder.

Gphotoshow Free 1.6.2. Gör din egen skärmläslare av dina bilder.

Image Browser Arctic 5.0. Skapar bildspel.

Irfanview 4.0. Bildbehandling.

Jalbum 7.1. Fotoalbum på webben.

Myalbum 2.4. Digitalt fotoalbum.

Neat Image 5.5 Lite. Finjustera digitala bilder.

Photofiltre 6.2.7. Filter till dina bilder.

Photoshop Album 3.0 Starter Edition. Fotoalbumprogram.

Picasa 2.2. Fotoalbum- och bildbehandlingsprogram.

Shellextension 2.0. Högerklicka för att konvertera bilder.

Xnview 1.91. Bildbehandlingsprogram.

Zero Assumption Digital Image Recovery 1.2. Återställer förlorade bilder.

VERKTYG

Adobe Reader 8. Pdf-läsare.

FTP Surfer 1.0.7. Ftp-program.

Zipgenius 6. Packprogram.

Ad-Aware 2007. Surfa säkrare.

Winzip 11.1. Packprogram. (Shareware, \$ 29.00)

Windows Live Messenger.

Chattprogram.

Firefox 2. Webbläsare.

Mozilla Thunderbird 2.

E-postprogram.

Microsoft Internet Explorer 7.

Webbläsare.

PDF 995 8.0s. Skapa pdf-filer.

Zonealarm 70.337. Brandvägg.

F-Secure Internet Security 2007.

Säkerhetspaket (med tre månaders uppdateringar).

EXTRA

Audacity 1.2.6. Ljudprogram.

Autostitch 2.187. Skapar panorama-bilder. (Demo)

VLC Media Player 0.8.6b. Medie-spelare.

MP3-MUSIK

Mozart. Rondo – Allegro assai.

CLIPART

200 fria bilder. Tema: Underhållning.



LJUDBOK

Mannen från Barnsdale: Historien om Robin Hood och hans legend av Dick Harrison.



ANNONS

Panda Platinum Internet Security 2007. Gratis fullversion med tre månaders uppdatering.

= program på svenska

Om inget annat anges är programmen gratis. Vissa program måste dock registreras, i några fall senast en månad efter tidningens utgivning. Registreringen kräver som regel att du har internet-uppkoppling och e-postadress.

Även en Mac-användare har det krångligt ibland

Vi Mac-användare brukar som bekant hävda att onödigt datorkrångel – det är det bara pc-användare som ägnar sig åt. Men det stämmer inte alltid. Som när en kompis ska göra musikarrangemang åt mig på några låtar och behöver ha originalmusiken via mejl.

Itunes laddar villigt hem musiken från Itunesstore, men sedan är det stopp. Jag har betalat för låtarna, men får inte föra ut dem via mejl från min dator.

Härifrån finns det lite olika vägar att gå. En, som jag aldrig provat i praktiken, är att kopiera över musiken till Ipoden, radera originalet i Itunes och sedan med hjälp av ett skript jag har sparat nånstans på datorn importera den igen från min Ipod.

Jag brukar i stället lägga upp en spellista på mina senaste inköp och bränna en cd. Sedan importerar jag cd:n tillbaka till Itunes och vips är taggen som förbjöd export borta. Sista steget är att förvandla låten från mp4-format till mp3 i stället, eftersom mp4:or inte brukar klara transporter så bra.

Jag antar att det bara är en tidsfråga tills den här fåniga taggningen tas bort, eftersom den skapar en massa irritation men ändå går att kringgå även för en amatör.

Iphoto var en annan källa till onödigt krångel, men det har äntligen fixats till. För mig som kränger saker på Tradera och Blocket var det rejält störande att bilderna jag tagit först måste mejlas till mig själv innan jag kunde ladda upp dem!

Först skulle jag alltså importera dem från kameran, sedan skapa ett mejl direkt i Iphoto och skicka det från en av mina mejladresser till en annan av dem. Därefter spara ned bilden i en mapp som jag kunde bläddra i när jag gjorde annonserna. Nu går det äntligen att dra jpg-bilderna direkt till en mapp på Skrivbordet.

"Vi har upptäckt en intressant bugg i systemet på Adressändring.se"

Jag kan bara jämföra mina småbekymmer med till exempel min mans. Hans nya bärbara pc snackar fortfarande bara engelska i väntan på att den cd som supporten skulle bränna åt honom ska anlända. Under tiden har vi hunnit skilja oss, sälja huset och maken har flyttat ut, men supporten gör sig ingen brådska. Datorn kan heller inte reklameras till Siba eftersom märkessupporten påstår att de håller på att åtgärda problemet. Limbo var ordet, sade Bull.

När vi skulle adressändra hans nya bostad via nätet upptäckte vi förresten en intressant bugg i systemet på Adressändring.se. De kan inte hantera kolon i sin nättjänst. Med tanke på att många gårdar på landet heter som sin fastighetsbeteckning (typ Klinten 30:4) måste det vara bra många som svär över att de måste ringa och beställa hem pappersformulär i stället.

Skattemyndigheten verkar ha motsvarande svårigheter. Efter

lite bollande mellan kommun, adressändring och skattemyndigheten kan vi konstatera att det vanligaste sättet att förhålla sig till den här buggen är att säga att det inte förekommer kolon i svenska adresser, så det är fastighetsägaren som inte har fattat vad han har för adress!

Kanske en lösning som går att applicera på andra problem i livet? ■

BABBEN LARSSON

Babben Larsson är skådespelare, komiker och ivrig datoranvändare.



SURE YOU CAN



F-Secure® Internet Security™ 2008

Välkommen att utforska den nya, digitala världen

Med F-Secure får du ut det bästa av den digitala världen. Du och din familj kan tryggt börja upptäcka, skapa och dela information med andra. Allt ni behöver är lite äventyrsanda och en F-Secure-skyddad dator som skakar av sig online-hotet innan de går till angrepp.

F-Secure ger ditt hemnätverk ett proaktivt virussydd som uppdateras automatiskt och som är befriande enkelt att både installera och använda.

Making your online experience a sure thing.

www.f-secure.se



NEW!

- > Optimerad prestanda!
 - > Utökad föräldrakontroll!
 - > Förbättrad antiphishing!
 - > Stöd för Windows Vista™!
 - > Skydd för din smarta mobiltelefon!
- *) Innehåller 30-dagars version av F-Secure Mobile Anti-Virus.



BE SURE.

TÄVLINGS DAGS

VINN EN BÄRBAR DATOR!

Ta chansen att vinna en riktigt läcker bärbar dator från Asus!

Modellen F3SE-AS069C har bland annat bredbildsskärm med Asus Splendid-teknik, som ska ge mer verklighetstroga färger. Den har också webbkamera, 2 gigabyte arbetsminne, en 160 gigabyte stor hårddisk, trådlöst nätverk och bluetooth.

Så missa inte sista tävlingsdagen den 25 september!



FAKTA OM ASUS F3SE-AS069C

Processor: Intel Core 2 duo T5450.
Minne: 2 048 MB ram.
Skärm: 15,4 tum wxga+.
Hårddisk: 160 GB sata.
Dvd-brännare: 8x Super Multi DL.
Grafikkort: ATI X2500 896M hypermemory.
Anslutningar: Wlan 802.11a/b/g, bluetooth.
Operativsystem: Windows Vista Home Premium.
Övrigt: Inbyggd vridbar webbkamera.
Storlek: 36,5 x 27 x 3 cm.
Vikt: 3 kilo.



Skicka in talongen, mejla ditt svar till pfatavling@idg.se eller tävla på pcforall.se/tavling – svara senast 25 september 2007.

Så här tävlar du

Psst! Ledtrådar hittar du på www.asus.com.tw

1. Vilken typ av arbetsminne har Asus F3SE-AS069C?

☐ Ddr 500 MHz ☐ DdrII 333 MHz ☐ DdrII 667 MHz

2. Hur många megapixels upplösning har datorns inbyggda webbkamera?

☐ 1,3 megapixel ☐ 2 megapixel ☐ 4,2 megapixel

3. Utslagsfråga: Motivera med högst 25 ord varför just du skulle behöva en Asus F3SE-AS069C.

NAMN: _____
GATUADRESS: _____
POSTADRESS: _____
TELEFON: _____
E-POST: _____
ÅLDER: _____

- ☐ Jag prenumererar.
☐ Jag köper lösennummer.
☐ Jag vill börja prenumerera på PC för Alla.
(12 nummer inklusive cd-skivor för 595 kronor) PFA049
☐ Jag vill inte få fört löpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

SKICKA SVARET TILL:

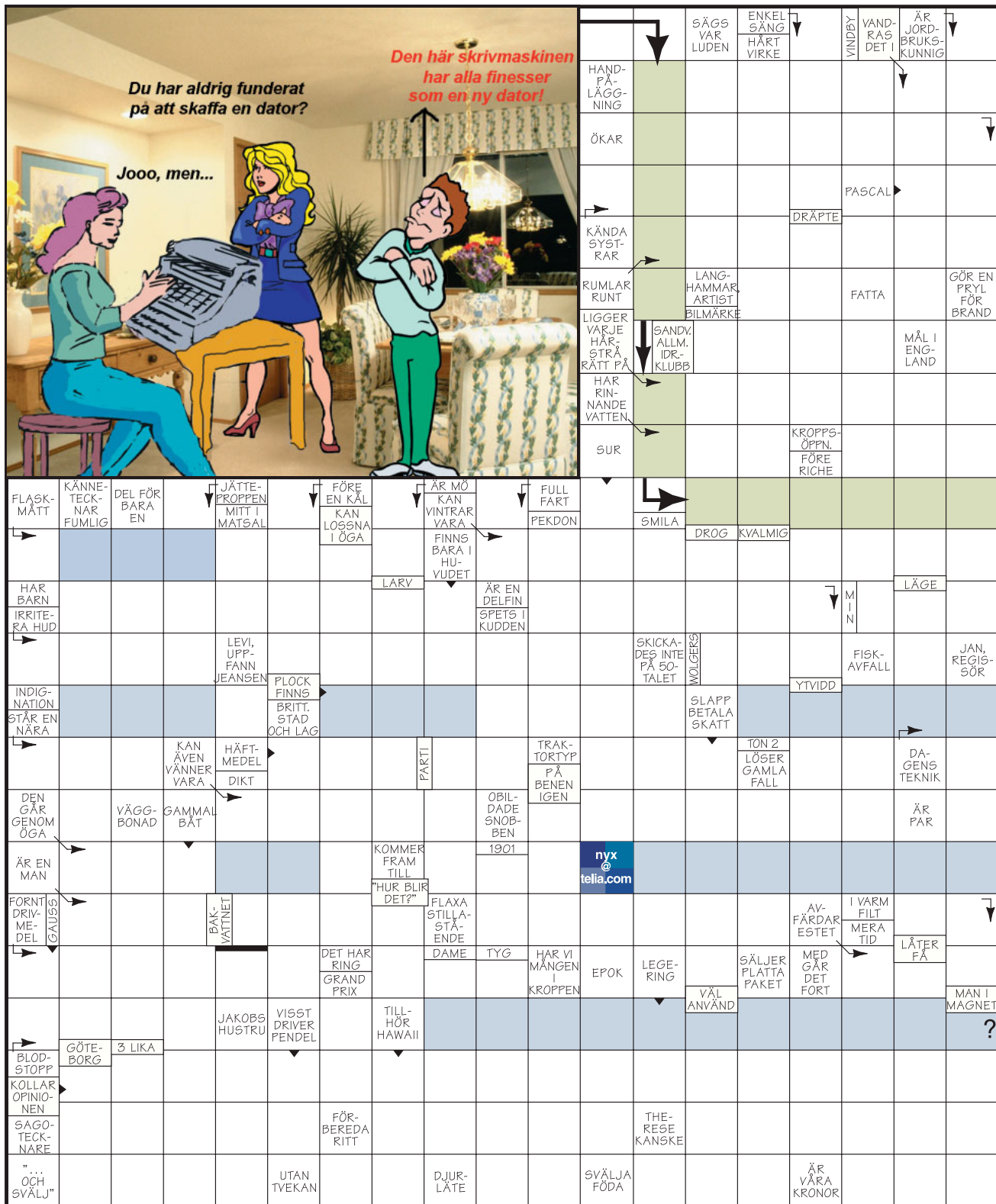
PC för Alla, "Asus-dator",
106 78 Stockholm.
Du kan också mejla
pfatavling@idg.se. Skriv
"Asus-dator" i ämnes-
raden. På webbsidan
pcforall.se/tavling kan du
också skicka in ditt svar.

Senast den 25 september
2007 vill vi ha ditt svar.

Juryn består av
PC för Allas marknads-
avdelning. Eventuell vinst-
skatt betalas av vinnaren.

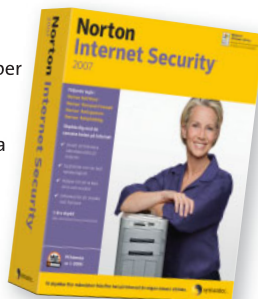
Vinnaren presenteras på
PC för Allas hemsida,
pcforall.se

MÅNADENS KORSORD



Korsord 8-2007

Skicka in lösningen senast den 25 september 2007 till: **PC för Alla, 106 78 Stockholm**. Märk kuvertet **"Korsord 8-2007"**. Den som skickar in den först öppnade rätta lösningen vinner ett exemplar av Norton Internet Security 2007 (svensk version) från Symantec. Den rätta lösningen hittar du på pcforall.se/tavling efter den 26 september. Lycka till!



☐ Jag vill passa på att prenumerera på **PCFÖRALLA**. För 595 kronor inklusive moms får jag 12 nummer med tillhörande cd-skivor.

PFA049

Namn:

Gatuadress:

Postadress:

Telefon:

E-post:

Ålder:

☐ Jag vill inte få fortlöpande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Nöjda kunder i 21 år!

Value X2 3800+ PC



57kr/mån

MULTIFUNKTIONS

SKRIVARE



495.- vid Pcköp

3.995.-

3.196kr ex moms

- AMD Athlon 64 DualCoreteknik
- 1GB DUAL DDR-2
- 20xDVD Brännare
- 160GB HDD
- *exkl OS
- Tillval (exempel)
- TV-kort: 495kr
- TFT: 1795kr

Intel 3DSuperSilent



19" Wide

1995

7.995.-

7.196kr ex moms

280kr/mån

Specifikation:

- CAD+Gamers PC
- Intel Core2 6550 (1333 Bus, Quadrattillval)
- 2-4GB DDR-2 RAM
- 512MB PCIE Heatpipe
- 20X DVD Brännare
- 320GB-500GB S2 HD
- tgb+mus+högt
- etc + Massa tillval

Lyx 64 - 5000 X2



- Qpack KUB-PC
- DualCoreteknik
- 2gb DUAL DDR-2
- 20xDVD Brännare
- 160GB HDD
- * 512MB VGA

5.995.-

4.796kr ex moms

218kr/mån

FERRARI PC



Tur64-ML37 2.0GHz
Bildskärm 15.4"

(1680x1050)

RAM 1024MB

HDD 100GB

Optik DVD+-RW

14.595.-

10.876kr ex moms

453kr/mån

Alltid livstids support!

WEBSHOPEN dataparadiset.com

TDK DVD Media

2x25st 16x



DESIGNA DIN EGEN
DRÖM-DATOR I
VÅR SMARTA
KONFIGURATOR !

300.-

DVD+Stereo+FM+Surround

Komplett paket med
fjärr, 5+1Högt etc.



1895.-

320GB HD 500GB HD 1-8GB DDR

795.-1295.- dags
pris!

DAGSPRISER - SE WEB!

SERVICE, UPPGRADERING,
PERSONALKÖP, NÄTVERK !



VI
STÖDJER
UNGDOMS
IDROTT!

GÅRDEFFELTS DATA AB

Råsundav. 166, SOLNA, Tel 08-444 76 70, Fax: 08-4447679

Nominerat till Årets
Företag 2004/Solna



Mer på PCFORALLA.se
Fler Favoriter
finns på
pcforall.se/
fredda

Skicka in dina tips till oss!

PRILLIGA PRYLAR

Full rulle med Sudoku



Contemplate, not constipate, står det på paketet till Sudoku Toilet Roll. Vilket väl betyder ungefär begrunda utan förstopning. Perfekt när du vill ha något att sysselsätta hjärnan med på dasset. Och den är förmodligen skönare där bak än morgontidningen. Den kostar en vacker slant, cirka 70 kronor per rulle, men räcker nog ganska länge. På sajten där den säljs, kan du till och med se en film med rullen i aktion.

www.paramountzone.com/sudoku-toilet-roll.htm

Knuttarnas datorpryl

Den är tyvärr bara i plast, denna lilla söta usb-hubb till datorn, i form av en bågmotor. Men den kommer med "autentiskt mc-motorljud" och tre usb 2-utgångar. Ack ja, någon spätta eller skinnknutte kan väl vara intresserad. Säljs under namnet USB Engine

Hub för cirka 400 kronor på www.geekstuff4u.com.



Jetmotor på ryggen

Okej, så kallade jet pack är ingen nyhet, de fanns redan på den tiden Sean Connery var James Bond. Men Jet PI är den första modellen för vanliga konsumenter med flygtid som gör det värt besväret. Cirka 19 minuter kan den hålla dig i luften, och den drivs med vanligt jetbränsle. Cirka 200 000 dollar kostar det att flyga fram i 40 knyck, men då ingår flyglektioner. Se en filmad provtur här:

www.jetpackinternational.com

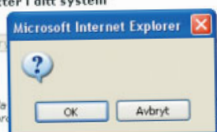


AUTOMATISK PROGRAM UPPDATERING

Analyserar installerade Creative-produkter och program. Var god vänta...

Om du har installerat en pop-up blockerare, var god och ställ in pop-up blockeraren så att den tillåter pop-ups för denna sida för att använda AutoUpdate tjänsten.

Produkter i ditt system



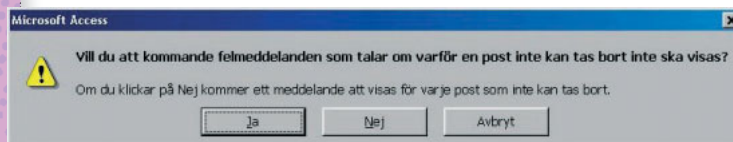
Obs! Alla för att pr...

För att uppdatera Produktlistan klickar du här.

Läsartipset

Jaha? Internet Explorer glömde tydligen bort vad det skulle fråga.

Tack till Ludvig Cederfelt



Kanske något förvirrat

Få se nu... om jag svarar ja, så kommer jag inte att få... nej, vänta! Om jag svarar nej...



Landsinfo - Sverige (SE)

Allmänt

Land	Sverige
ISO-kod	SE
Huvudstad	Stockholm
Språk	Engelska/Franska
Världsdelen	Europa
Union	EU
Inskränkningar	
Undantagsområden	
Adressering	SE-105 00 Stockholm Sverige

Bienvenue to Swedish le Posten

Sacre bleu! Le Postens sajt verkar not have ce riktigt koll på att we speak svenska här i landet.

Åtminstone not om du checkar under le Landsinfo.

The 5th Wave

By Rich Tennant



- Hallå, rumsservice? Kan ni skicka någon som städar rummet, fyller på minibaren och defragmenterar min hårddisk.

Går du på vad som helst?

Vi är stolta över att vi med våra tusentals kunders hjälp är Sveriges snabbast växande IP-telefonioperatör, och för att vi så ofta får höra att vi skapat "en klockren" telefonitjänst. Smart, enkel att använda och riktigt prisvärd på grund av att allt sker automatiskt och för alla extra-funktioner du inte hittar någon annanstans.

Och det gäller både för privatpersoner och företag.

Oavsett om du vill ringa med WLAN/Turbo-3G-mobil, PCn, eller din vanliga telefon.

Men ta oss inte bara på orden.

Utan testa oss ordentligt!



Gratis räknescurra

som visar vad som passar just dig bäst.

www.cellip.se/kalkylator



Gratis IP-telefoniskola

via e-post i 5 delar:

www.cellip.se/skola



cellip



Du hittar Cellips Start-kit för IP-telefoni på:



expert 
STORMARKNAD

PC FÖR ALLA

Argentina, Computerworld Argentina, NetworkWorld Argentina, PC World Argentina Australia, Australian Macworld, Australian PC World, Australian Reseller News, Channel X Australia, CIO Australia, CIO Government Review - Australia, Computerworld Australia, Information Age - Australia, WebBusiness - Australia, WebBusiness - Australia Bangladesh, PC World Bangladesh Belgium, Network & Telecom, PC World Belgium Brasilien, Annuaire de l'Informatique - Brazil, Computerworld Brazil, Microsoft Business Journal, PC World Brazil, Publish Brazil, Solutions Integrator Brazil, Super Game Power Brazil, World Telecom Brazil Bulgaria, CAD/CAM/GIS World Annual - Bulgaria, Computerworld Bulgaria, Information Technologies in Banking Bulgaria, Network World Bulgaria, PC World Bulgaria Chile, Computerworld Chile, Informatica Chile, PC World Chile Colombia, Computerworld Colombia, PC World Colombia Costa Rica, Computerworld Central America, Computerworld Puerto Rico, PC World Centro America Denmark, Computerworld Denmark, Computerworld Denmark Annual Issue, IT-Branchen Denmark, IT-Partner Denmark, IT Top 100, Network World Denmark, PC World Denmark, Teknik & Net Ecuador, Computerworld Ecuador, PC World Ecuador Egypten, PC World Egypt Filipinerna, Computerworld Philippines, PC World Philippines, The Web Philippines Finland, MikroPC, Tietovikko Frankrike, Create France, Developpez Reference, Distributique, Grande Ecoles ILM, InfoPC, Le Monde Informatique, Macworld France, Reseaux & Telecoms, Univers Macworld Forenada Arabemiraten, ComputerNews Middle East, Network World Middle East, Reseller World Middle East, Grekland, GamePro Greece Hong Kong, Computerworld Hong Kong, IT for SME India, CIO India, IS Computerworld India, PC World India Indonesien, Info Komputer Indonesia Island, ComputerScope, Computerscope Channels Ireland, PC Live Ireland, PC World Iceland Italien, Computerworld Italia, Macworld Italia, Network World Italia, PC World Italia Japan, CIO Japan, Computer Graphics World Japan, Enterprise Servers World - Japan, Java World Japan, Linux World - Japan, Sunworld Japan, Windows 2000 World Japan Jugoslavien, Mikro PC World Jugoslavia Kanada, CIO Canada, ComputerWorld Canada, CIO-Canada, IT World Canada, Lac Carling Governments Review, Network World Canada Kenya, PC World East Africa Kina, CEO/CIO China, China Computerworld, China Internet Times, China Networkworld, Computer Business News - China, Digital Fortune - China, Electronic and Computer Design World China, Electronics Products China, Home PC World China, PC World China, Telecom Product World China Lettland, PC World - Pasaulis - Latvia Libanon, Campro Middle East Litauen, PC World Lithuania Malaysia, Computerworld Malaysia Malta, PC World Malta Mexico, PC World Mexico Mexico, Computerworld Mexico, PC World Mexico Myanmar (Burma), PC World Myanmar Nederlanderna, ComputerPartner Netherlands, Computer! Total, Computer! Total Tips & Tricks Netherlands, Infosecurity Netherlands, InfoWorld Netherlands, Internetworking Buyers Guide, LAN Internetworking Magazine, Net Magazine Netherlands Nepal PC World Nepal Nigeria, PC World Nigeria Norge, CAD/CAM World Norge, Computerworld Norge, Computerworld Norge E-Business, Computerworld Norge Mobiz, IT Kurs - Norway, IT-bransjen Norway, Nettverk & Kommunikasjon Norway, PC World Ekspress Norge, PC World Norge, PC World Produkt Norge, The Business Standard - Norway Nya Zeeland, CIO New Zealand, Computer Industry Directory New Zealand, Computerworld New Zealand, Internet Magazine New Zealand, IT Contractors Handbook, New Zealand Reseller News, PC World New Zealand, unlimited / New Zealand, WebBusiness New Zealand Pakistan, Computerworld Pakistan Panama, PC World Panama Peru, Computerworld Peru, PC World Professional Peru, PC World (SOHO) Peru Polen, Computerworld Poland, Digi Poland, Informator IT (IT Directory) Poland, Kino Domowe - Magazyn DVD - Poland, Network Poland, PC World Komputer Portugal, Cerebro/PC World Portugal, Computerworld/Correio Informatico Portugal, Dealer World Portugal, Network World Portugal, Publish Portugal Rumänien, Computerworld Romania, Network World Romania, PC World Romania Rysland, Computerworld Russia, Mir PC Russia, Publish Russia, Sety Russia Schweiz, Computerworld Schweiz, PCtip Switzerland, Top 500 Swiss IT Singapore, CIO Asia, Computerworld Singapore, PC World Malaysia, PC World Singapore, Planet e Singapore, SME Guide, The Web Malaysia Spanien, Computerworld Espana, Comunicaciones World Espana, Dealer World 15, Dealer World Espana, i-world Espana, lides.com Espana, Macworld Espana, PC World Espana Sri Lanka Infotek, PC World Sri Lanka Storbritannien, Ch@nnel 2001-UK, Computer Trade Shopper, ComputerWeekly, ComputerWeekly e-Business Review UK, Digit UK, Freelance Informer UK, IBM Computer Today UK, Macworld UK, MicroScope UK, PC Advisor UK, Sverige: Biotech Sweden, CAP&Design, CIO Sweden, Computer Sweden, Dagens Miljö, Executive Report, Internetworld, IT-Branschen, Level, M3 - Maxi Mobile Magazine, MacWorld, PC för Alla, Studio, Säkerhet & Sekretess, TechWorld, Sydafrika: Cable Talk SA, Computing SA, Network World SA, The Channel SA Sydkorea, CIO Korea, Hi-Tech Information S. Korea Taiwan, CIO - Taiwan, Computerworld Taiwan, Macworld Chinese, New Economy Weekly - Taiwan, New Vision e-Publishing Taiwan, PC World Taiwan Thailand Thai Computerworld Tjeckien, Business World Czech Republic, Computerworld Czech & Slovak Republic, GameStar Magazine Czech Republic, PC World Czech & Slovak Republic, Turkiet, ComputerLife-Turkey, GamePro - Turkey, Macworld Turkey, PC Life-Turkey Tyskland, CIO - Germany, Computer Partner Germany, Computerwoche, Computerwoche - Spezial, Cool Companies Hot Products - Germany, Freieruff Info, Gamesstar - Germany, Macwelt, Network World Germany, PC WELT Germany, PC Welt Special Issue, Young Professional - Germany Ukraina: Computerworld Kiev, PC World Ukraina Ungern, Computerworld Szamitastechnika, Gamestar - Hungary, IDG Hungary Anniversary Issue, PC World Hungary USA, CIO US, Computerworld US, CIO Magazine - US, Darwin Magazine - US, GamePro, InfoWorld US, Macworld US, Network World US, PC World US, Publish US Venezuela, Computerworld Venezuela, CW Canales / Venezuela, PC World Venezuela, SystemWorld Venezuela Vietnam, PC World Vietnam Vitryssland, PC World Belarus Zimbabwe, PC World Zimbabwe Österrike, ComputerPartner Austria, Computerwelt Österreich, Top 500 Austria, Young Professional Austria

NÄSTA NUMMER UTE 25/9

Här är godbitarna ur nästa välfyllda nummer – missa inte våra dagliga nyheter på pcforalla.se

Stort test! 4 DATORKLIPP - FRÅN 13 000 KRONOR!

Vill du ha en dator som kan hänga med i flera år? Satsa då en slant på den senaste tekniken. Här är burkarna som inte tröttnar i första taget. Testvinnaren är dessutom försedd med riktigt lockande prislapp...



Dags att tjäna pengar! Starta egen nätbutik - på 5 minuter!

Det började som en hobby, men snart kunde Jenny Sandahl säga upp sig från jobbet och öppna eget – med webbutik! Här ger hon sina bästa tips för hur du lyckas. Vi testar också de bästa lösningarna för dig som enkelt vill hyra plats för din e-butik.

Ny, rolig trend!

101

Tv-serier – och en massa annat. Det är bara att ta för dig av webb-tv-kanalerna med film, sport med mera. Här är 101 riktiga guldkorn!

TV-KANALER VIA NÄTET

TEST: 10 TRÅDLÖSA ROUTRAR FÖR SUPERSNABB SURF

Vi testar de första modellerna med "n-draft".

Håll koll via nätet ÖVERVAKA STUGAN MED NÄTVERKSKAMERA

Brr! Att åka ut till sommarstugan mitt i vintern för att kolla den är ingen höjdare. Med hjälp av nätverkskameror kan du slippa det, och titta via internet i stället.



DESSUTOM: Nyheter och trender • Speltester • Fredas favoriter • Datortester • Gratis webbhårddiskar • Kameratester • Surftips • Små fotoskrivare • Kul korsord • Cd full med nyttiga program • Tävlings • Frågor & svar • Steg för steg-guider och mycket mer...

Här beställer du hem PC för Alla!

Klipp till och beställ en prenumeration du också. Du kan även mejla beställningen till kundservice@idg.se

☐ Självklart vill jag genast ha en prenumeration på tidningen. Jag får 12 nummer med tillhörande cd-rom-skivor för endast 595 kronor inklusive moms. (Ordinarie lösningsnummerpris: 724 kronor) PFA049

Namn _____
Adress _____
Postadress _____
Telefon _____
☐ Jag vill inte få förtljande information och erbjudanden från IDG och dess samarbetspartner.

Frankeras ej.
PC för Alla
betalar portot

PC FÖR ALLA

Svarspost
110 316 205
110 00 Stockholm





**Prisbelönt design och
nya kreativa funktioner**

Canon Digital IXUS 950 Ti

Digital IXUS 950 IS med metallyta i tre nyanser och relieflinjer är utrustad med 4x optiskt zoomobjektiv, optisk bildstabilisator och DIGIC III-bildprocessor. Utöver snabbare bearbetning och avancerad brusreduktion innehåller DIGIC III dessutom Canons teknik för ansiktigenkänning och borttagning av röda ögon.

- 8 megapixel CCD
- Optik 4x (35 - 140 mm)
- Secure Digital/SDHC
- Ljuskänslighet ISO 1600, bildstabilisator

**Erbjudande med
1 GB minne på
köpet!**



Kampanj!
3495:-
12 mån. räntefritt 370:-

5010113329 CANON DIGITAL IXUS 950 IS + 1GB MINNESKORT3495:-

Flexibel fotografering och avancerade filmfunktioner

Canon Powershot S5 IS

Får vi presentera nya 8,0 megapixel PowerShot S5 IS med 12x optisk zoom. Den nya kompakta digitalkameran ärver tekniken för optisk bildstabilisator, högklassig optik och avancerade filmfunktioner och introducerar en mängd nya funktioner som gör det enklare att ta perfekta bilder.



- 8 megapixel CCD
- Optik 12x (36-432 mm)
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Film MPEG, 640 x 480 pixlar med ljud
- Ljuskänslighet ISO 1600, optisk bildstabilisering

4495:-
12 mån. räntefritt 460:-

5010109771 CANON POWERSHOT S5 IS4495:-

Professionell kamera för alla fotoentusiaster!

PENTAX K10D

PENTAX K10D är utformad för att ge fotografen frihet att fokusera sig på motivet. Övergång mellan olika automatiska program sker med en enkel rattvridning, reglagen sitter logiskt placerade och är rejält tilltagna, sökaren är ljusstark och ger 0.95x förstoring, den avancerade skakreduktionen ger möjlighet till 2.5-4 stegs längre slutartid utan oskärpa.

- 10,75 megapixel CCD
- Secure Digital/SDHC
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 1600



8895:-
12 mån. räntefritt 860:-



Med 18-55 mm
optik

5010099158 K10D DIGITAL SYSTEMKAMERA + OPTIK 18-55 MM8895:-

Uppdaterad version av en lättanvänd kamera

PENTAX K100D Super

PENTAX K100D Super är en uppdaterad version av en lækker kamera anpassad efter fotoentusiastens behov. Förutom 6,1 megapixel upplösning och PENTAX-original skakreduceringssystem hittar man nu dammborttagningsfunktion och stöd för SDM-objektiv.

- 6,31 megapixel CCD
- Secure Digital
- LCD-Skärm 2,5 tum
- Ljuskänslighet ISO 3200, bildstabilisator



Med 18-55 mm
optik

5795:-
12 mån. räntefritt 579:-



5010112306 PENTAX K100D SUPER + OPTIK 18-55 MM5795:-

Reservation för prisändringar och slutförsäljning.

30 dagars öppet köp!



1195:-

Kompromisslös THX-prestanda

Z-2300

Logitech Z-2300 är ett 2.1-högtalarsystem för musikälskare. I det kombineras allt man behöver i ljudväg: THX-godkända prestanda, kvalitet, elegant design samt härlig rymd och kraft i ljudet.



1295:-

Vista-förberett, ultraslimmat tangentbord med laddare

diNovo Edge Desktop

Det är världens mest avancerade tangentbord. Det ultraslimma och eleganta diNovo Edge™ ger en fullkomlig skrivkänsla och komfort. Tangentbordet är utrustat med det revolutionerande TouchDisc™ för hypersnabb rullning. Med laddare och trådlös Bluetooth-teknik.



420:-

Ergonomisk komfort med laserprecision

V450 Laser Cordless Mouse

En blandning av laserprecision och exceptionell komfort. Den ergonomiska designen med mjuka gummigrepp ger utmärkt komfort trots den kompakta formen. Trådlös, digital 2,4 GHz-teknik innebär avancerade, stabila prestanda. Mikromottagaren förvaras inuti musen, praktiskt när man är på resa. Upp till ett års batteritid. Tilt wheel med zoomfunktion ger oöverträffad kontroll. USB-anslutning. Windows®- och Mac®-kompatibel.

5010072982 LOGITECH Z-2300 2.1 HÖGTALARE . . 1195:-

5010097941 DINOVO EDGE MEDIA DESKTOP1295:-

5010095591 V450 LASER CORDLESS MOUSE 420:-

Prisvärd och alla funktioner man behöver

HP 6715s
invent

- 15.4" WXGA BrightView
- AMD Sempron 3600+
- 1 GB DDR II-minne
- 80 GB hårddisk
- DVD±RW Dual Layer
- ATI Radeon X1250, upp till 512 MB
- 4 st USB, FireWire, BT
- 10/100 Mbps, WLAN 802.11a/b/g
- Batteritid upp till 3,4 timmar
- Mått 357 x 266 x 34.9 mm / Vikt 2,59 kg
- Garanti 1 år, hämtning
- Windows Vista Home Basic

Kampanj!
5595:-
12 mån. räntefritt 560:-



5010110175 HP 6715S 3600+ 2.0 1GB/80 DVDRW BT 15.4#VHB5595:-

Priser inkl. moms. 30 dagars öppet köp! Frakt 49:- tillkommer.

www.dustinhome.se

ring
maila

08 - 553 44 900
order@dustinhome.se

Frihet.

Hos oss får du all frihet
och teknik som behövs
för din webbplats

– www.fsdata.se

